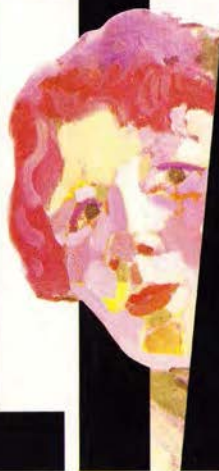

ALİME SON OYUN ALTAN

AHMET ALTAN

Dört Mevsim Sonbahar (1982), *Sudaki İz* (1985), *Yalnızlığın Özel Tarihi* (1991), *Geceyarısı Şarkıları* (1995), *Tehlikeli Masallar* (1996), *Kılıç Yarısı Gibi* (1997), *Karanlıkta Sabah Kuşları* (1997), *Kristal Denizaltı* (2001), *İsyan Günlerinde Aşk* (2001), *Aldatmak* (2002), *Ve Kırar Göğsüne Bastırırken* (2003), *İçimizde Bir Yer* (2004), *En Uzun Gece* (2004).

SON OYUN

Ahmet Altan

Yayın No 1200
Türkçe Edebiyat 435

Son Oyun
Ahmet Altan

Kapak tasarımı: Bülent Erkmen
Kapak uygulama: Barış Akkurt, BEK
KAPAK GÖRSELİNİN ALINDIĞI KAYNAKLAR

Identity and Alterity, Figures of the Body 1895/1955
La Biennale di Venezia 46. Esposizione Internazionale d'arte
Otto Dix, *Selbstbildnis mit Staffelei* [V. 85] 1926, detay, s. 357
Max Beckmann, *Selbstbildnis (Unvollendet)* [V. 80] 1908, detay, s. 359

Derain, Flammarion
André Derain, *Buste de Femme*, 1905, detay, s. 25

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

© 2013, Ahmet Altan
© 2013; bu kitabın tüm yayın hakları
Everest Yayınları'na aittir.

1. Basım: Nisan 2013 (100.000 adet)

ISBN: 978 - 605 - 141 - 642 - 7
Sertifika No: 10905

EVEREST YAYINLARI
Ticarethane Sokak No: 53 Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (212) 513 34 20-21 Faks: (212) 512 33 76
e-posta: info@everestyayinlari.com
www.everestyayinlari.com
www.twitter.com/everestkitap

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık
Matbaa Sertifika No: 12088
Çiftehavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8 Bayrampaşa/İstanbul
Tel: (0212) 674 97 23 Faks: (0212) 674 97 29

Everest, Alfa Yayınları'nın tescilli markasıdır.

SON OYUN

I

Kasaba uyuyordu.

Büyük şehirlerde daima uyanık birileri vardır ama kasabalarda herkes aynı zamanda uyur, bunu buraya geldikten sonra öğrendim.

Kasabanın tek büyük caddesinde görkemli bir heykel gibi duran okaliptüs ağacının altındaki banka oturdum, eski usul, üstünde çizikler, bıçakla kazınmış isimler hatta bir kalp resmi bulunan, aralıklı bir şekilde dizilmiş koyu kahverengi kalın tahtalardan yapılmış bir banktı.

Bu kasabaya geldiğimden beri buraya oturmayı hep istemiştim ama bunu bu geceye kadar hiçbir zaman yapamamıştım.

Sırtımı banka dayadım.

Başımı gökyüzüne doğru kaldırdım.

Herkes uyuyordu ve herkes aynı anda rüyalar görüyordu.

Gökyüzüne doğru bakarken bütün evlerden, pencerelerden, bacalardan, kapılardan rüyaların çıkarak yükseldiğini, bulutumsu bir beyazlığın içinde rengârenk insanların konuştuğunu, güldüğünü, haykırdığını, seviştiğini, kadife perdeli tiyatro sahnelerinin, ahırların, karanlık sokakların, oturma odalarının, pazar yerlerinin, sahillerin içinde kıvrıla büküle birbirlerine dokunduklarını, bir atın kişnediğini, iki kadının öpüştüğünü, bir çocuğun ağlayarak koştuğunu, altın sikkele-

riyle dolu bir hazineyi, bir bıçağın parladığını, değişik rüyalarda bazen aynı adama ya da kadına rastlandığını, insanların başkalarının rüyalarında çoğaldığını gördüm.

Kasabanın rüyalarını seyrettim.

Sarhoş değildim ya da içkiden sarhoş değildim.

Biraz önce birini öldürmüştüm.

Bunu bir rüya gibi hatırlıyordum.

Hatırladığım çok fazla bir şey yoktu aslında, kolumu hatırlıyordum, vücudumdan ayrı bir parça gibiydi, elim kolumdan uzaklaşmıştı, bir tabanca tutuyordu, tetiği çektiğimi hatırlamıyorum, tabancanın sesini duydum yalnızca, sonra karşımdaki bir şey söylemek ister gibi ağzını açmış, yüzünü buruşturmuş, bir kolunu havaya kaldırmış, diğerini karnına bastırmıştı, dizlerinin üstüne yıkıldığını gördüm, hiç kan görmedim.

Cinayet işleyenlerin ne hissettiğini bilmiyorum, ben o anda derin bir kasılmayla birlikte neredeyse vücudumun her yerinde korkuyu hissetmiştim, daha önce hiç böyle bir korku yaşamamıştım, vücudum, etim, damarların korkmuştu, sonra sanki bir uykuya daldım.

Evden çıkıp yürüdüm.

Galiba hiçbir şey düşünmedim.

Bu banka gelip oturdum.

Tanrı'nın kötü ve savruk bir romancı olduğunu düşünüyorum.

Yarattığı bütün insanlar arasındaki ilişkileri tesadüfler üstüne kuran, olayların sıkıştığı bölümleri tesadüflerle çözen bir romancıya iyi bir romancı demem ben.

Ama Tanrı'nın yarattığı vahşi bir mizahla süslenmiş bu hayatta tesadüflerden başka bir şey yok.

Tesadüfleri çıkardığınızda hayat bitiyor.

Buralı değilim ben.

Uzaklardan, büyük bir şehirden geldim.

Bir cinayet romanı yazmak için geldiğim kasabada ben bir cinayet işlediysem eğer, bunu Tanrı'nın tesadüflerindeki savruk insafsızlığa ve alaycılığa bağlamamdan daha doğal ne var?

Bütün kasaba rüya görüyor.

Bir ben uyanığım ama uykuda gibiyim.

Bütün hikâyeyi anlatacağım.

Ben yazmadım bunu, Tanrı yazdı, onun için böylesine alıdırılmaz, böylesine inanılmaz ve böylesine vahşi.

II

Onunla tanıştığım ilk günü şimdi bile bütün ayrıntılarıyla hatırlıyorum.

Alçak tepelerle deniz arasına yerleşen kasabanın küçük havaalanında karşılaşmıştık.

Garip ama zihnimde yüzü değil, çizgileri olmayan bir ışık kalmıştı önce, o ışığın ne olduğunu merak edip bakmıştım.

Çok parlak gözleri vardı ve ona bakan herkes gözlerini ve gözlerinin ışığını görüyor, yüzünün güzelliğini ancak daha sonra fark edebiliyordu.

O da bunu biliyordu.

Sanırım sadece bakarak insanları peşinden sürükleyebileceğini daha ilk gençliğinde öğrenmişti.

Daha sonraları daha iyi görmüştüm, insanlar onun peşinden gidiyorlar, ona bir şeyler vermek istiyorlar, veriyorlar ve o kendisine verilen her şeyi verene bir iyilik yapar gibi alıyordu, ona bir şeyler verdikçe ona minnettar kalıyor ve daha çok veriyordunuz, ona hayatlarını veren erkeklere rastladım.

O, verilen her şeyi alıyordu.

Onun kaybettiği hiçbir şeye üzüldüğünü görmedim, sanki her şeyi kaybetmek için biriktiriyordu. Eğer onlar kendiliklerinden kaybolmazlarsa bir zaman sonra onları ya atıyor ya terk ediyordu. Neden hep kaybetmek istediğini, neden hiç

kazanmak istemediğini ve nasıl hep kazandığını hiç kavrayamadım.

Çok sakindi.

Sükûneti yerçekimi gibiydi, herkesi kendine çekiyordu, bazen eşyaların bile ona doğru hareketlendiklerini sanıyordum.

O gün yağmur yağıyordu.

Islak camlardan, göz alabildiğine uzanan, yağmurla grileşmiş yeşil zeytin ağaçlarının sonsuz kalabalığı görölüyordu.

Kıvrımlı yaşlı gövdeleriyle aniden dirilip topraktan çıkmış bir eski zaman ordusuna benziyorlardı, biraz sonra yürüyecek gibiydiler.

Pervaneli küçük uçağın kalkması gecikmişti.

Üst katı “kule” olan iki katlı binanın altındaki camlı “salonda” beş kişiydik.

Ben, o, tarım alanlarını ilaçlayan uçaklarda çalışan bir pilot ve kasabanın zenginlerinden, kravatları kötü bağlanmış iki adam.

O yalnız oturuyordu.

Biraz ötesinde oturan pilot ona bir şeyler anlatıyordu, eskiden tanıştıkları belliydi, diğer iki adamla da selamlaştıklarını görmüştüm.

Sonra kalkıp süzülen bir ışık gibi yanımdan geçmiş, bir kahve almak için köşedeki eski kahve makinesine doğru yürümüştü.

Ben gazete okuyordum ama onun farkındaydım.

Dönüşte benim masamın yanında durmuş, kahvesini masanın üzerine bırakmış, iskemlenin arkasından kayıp düşmüş olan pardösümü yerden alıp yanımdaki iskemlenin üstüne koymuştu.

“Pardösünüz düşmüş,” demişti.

Sesi çok sakindi, sanki fısıldar gibi konuşuyordu, duymak için dikkat kesilmeniz gerektiği duygusu uyandırıyor.

Şaşırmıştım.

Onun herkese, özellikle de erkeklere, sanki onlar sakat çocuklarmış gibi davrandığını ve bunu da gerçekten doğal bir şekilde yaptığını bilmiyordum henüz, galiba erkeklerin bir tür sakat olduklarına inanıyordu.

Başka bir şey söylemeden masaya bıraktığı kahvesini almış, gülümsemiş ve kendi masasına yürümüştü.

Arkasından bakmıştım.

Hatırlamak, insanın geçmişteki herhangi bir olayı, geleceği, olacakları bilerek yaşamasıdır, ben o anı yaşarken olacakları bilmiyordum, şimdi neler olduğunu bilerek o anı yeniden hatırlayıp bir anlamda yeniden yaşarken, kendimi biraz da geleceği gören bir büyücü gibi hissediyorum.

Şu anda oturduğum bu banktan, geçmişe, o ana baktığımda, bir hayatın nasıl değiştiğini seyredebiliyorum.

Yağmurun altında koşarak binmiştim uçağa.

Küçük uçakta iki kişilik yan yana koltuklar vardı üç sıra halinde. Üç sıra bir yanda üç sıra karşı yanda. Arkadaki iki sıraya iyi ambalajlanmış büyük karton kutular yerleştirmişlerdi.

En öndeki koltuğa, pencerenin kenarına oturmuştum.

Dışarı baktığımda onun yağmurun altında acele etmeden yürüdüğünü görmüştüm.

Yağmurluğunun yakasını kaldırmış, boynunu içine çekmişti ama sanki yağmur yağmıyormuş gibi yürüyordu.

İslanmaktan ve hepimizin uçağa koşarak binmesinden eğleniyor gibiydi.

Uçağın sararmış mikaya benzer penceresinden ve suların yarattığı o ıslak perdenin arasından yüzünde bir gülümseme gördüm gibi geldi ama bunu ben uydurmuş da olabilirdim.

Uçağa bindiğinde sırlıslıklamdı ve gerçekten gülümsüyordu.

Havaalanında konuştuğu pilotun yanına oturacağını düşündüm ama o sırada kokpitin kapısı açılmış, kulaklıklarını boynuna indirmiş genç bir pilot, arkadaki pilota, “Gelsene,”

demişti, “konuşa konuşa gideriz.” Bunu söylerken genç kadını da başıyla selamlamıştı.

Pilot kalkıp öne yürürken, o bir an kararsız kalmış, sonra gelip benim yanıma oturmuştu.

Kendini bir açıklama yapma zorunda hissetmişti sanırım:

— Uçaktan korkuyorum, demişti.

— Ama bütün pilotları da tanıyorsunuz galiba, demiştim.

— Buradaki pilotları tanırım, uçuş dersleri alıyorum... Tahir abi, havaalanında gördüğünüz pilot, tarım ilaçlaması yaptığı uçakla uçuş dersleri de veriyor.

— Uçuş dersi alırken uçaktan korkmuyor musunuz?

Omuzlarını silkmmişti.

— Korkuyorum.

O sırada uçak hareketlenmişti, oturduğu yerde yağmurluğunu çıkarıp, yan dönerek arka koltuğa atmıştı.

Tam kalkışa geçerken koltuğun kenarlarını tutup sıkıktığını, parmaklarının eklem yerlerinin beyazlaştığını görmüştüm.

— Korkmayın, demiştim.

— Ben alışkınım, demişti. Korkmayı severim. Yalnız korktuğum zaman çok konuşuyorum, sıkılır mısınız?

Fısıltılı sesini motor gürültüsünden zor duyuyordum.

— Sıkılmam, demiştim.

— Ne iş yapıyorsunuz, demişti.

— Yazı yazıyorum.

— Ne yazıyorsunuz?

— Roman.

— Adınız ne?

— Tanımazsınız.

— Tanımam herhalde, artık pek kitap okumuyorum. Çocukken çok okurdum.

Birden durmuş, sonra gülümseyerek eklemişti, “Sizinle tanışan herkes, çocukken çok okuduğunu söylüyor, değil mi?” demişti.

— Evet, demiştim, büyüdükten sonra okuyanlara pek rastlamıyorum.

— Üzölüyor musunuz?

— Neye?

— Kitaplarınızı okumamalarına?

— Ben alışkırım, üzölmeyi severim.

Gülmüştü.

şimdi düşündüğümde asıl ilgimi o gülüşüyle çektiğini düşünüyorum, onun üç cümle önceki bir söze yapılan göndermeyi böylesine çabuk kavrayıp gülmesi hoşuma gitmişti.

Uçak aniden sarsılınca kolumu tutup sıkmıştı.

Galiba o anda, hayatımın değişeceğini hissetmiştim, bunu anlatmak çok zor, o gülüş ve hemen ardından gelen o tutuşun bir başlangıç olduğunu nasıl anlamış olduğumu anlatamam, sadece anlamıştım işte.

İnsanların böyle hissettiğı sık olur, o anda hissettikleri gerçeleşirse daha sonra “Hissetmiştim” derler, gerçeleşmezse unuttur giderler, bunu biliyorum.

Bu, öyle bir şey değildi.

Ondan, onun etkisinden kurtulamayacağımı, sürükleneceğimi, hem de çok karanlık yerlere sürükleneceğimi ve sürüklenmek istediğimi de aynı anda sezmiştim sanırım.

Bana aşktan bile daha tehlikeli ve daha kuvvetli bir başka ilişkinin ve duygunun olabileceğini öğreteceğini ise henüz bilmiyordum.

Heyecanlanmıştım.

Benim için en tehlikeli şeyin bu heyecan duygusu olduğunun farkındaydım.

Her heyecan, hatta heyecan ihtimali beni çekerdi, duraklamadan onun üstüne doğru yürürdüm, içinde yem olan bir tuzağa yürüyen bir hayvan gibi yürürdüm, orada tekinsiz bir şey olduğunu bile bile yürürdüm.

Belki de bütün bunları unutacaktım.

Eğer akşam bomboş dönüş uçağında tek başıma oturup başımı pencereye dayadığım sırada camda onun yansımasını fark edip başımı çevirdiğimde, onun ayakta durup bana baktığını ve elinde benim bütün romanlarımın olduğunu görmeseydim.

Ah romanlarımız, en meşum ve en zayıf yanlarımız, Tanrı'nın bizi dokunulmazlık sularına batırırken tuttuğu topuğumuz...

Kitaplarımı tutan elini, tek tek bütün parmaklarını, parmaklarının arasından kopuk kopuk harfler halinde ismimi, Selçuklu sikkesinden yapılmışa benzeyen işlemeli zarif yüzüğünü gördüm, bütün vücudunun, keten ceketinin içindeki beyaz gömleğinden fark edilen göğsünün, karnının, kasıklarının sıcaklığını hissettim.

Sadece kitaplarımı onun elinde görmek bile bunları hissetmeme yetti çünkü zavallı bir romancıyım ben, insanların arasında peygamber olduğunu bir türlü kanıtlayamadan dolaşan bir peygamberim, varlığımı ilk gören kula tapmaya hazırım, ona mabetler, ibadethaneler, sunaklar yaparım, sihirli iksirler sunar, onları onunla içerim.

— Nereden buldun onları, demiştim sanki çok eskiden beri tanışıyor muyuz gibi.

Yanıma otururken, “Raflarında kitaplar olan bir dükkândan” demişti gülerek.

— Benim kitaplarımı satan dükkânlar da mı varmış?

Kitaplarımı o kadar uzun zamandır kimse okumuyordu ki artık onların hiçbir yerde satılmadığını düşünüyordum.

— Bu akşam en azından bir tanesini okuyacağım, demişti.

— Beğenecek misin?

— Bilmem, okuyunca anlayacağım.

— Peki, şöyle yapalım, kitabı oku, eğer beğenirsen yarın öğlen istasyonun yanındaki o eski lokantaya gel. Beğenmezsen gelme.

— Olur, demişti.

Kemerini bağlamıştı.

— Çok yoruldum bugün, demişti, uyuyabilir miyim?

— Tabii.

Başını omzuma dayayıp bir iki dakika içinde uykuya dalmıştı.

Ben, bir uçakta başını erkeğin omzuna dayayıp uyayan bir kadının, onun duyduğu o güvenin, bir erkeği böyle etkileyebileceğini tahmin bile edemezdim daha önceden.

III

Kasabanın arkasındaki dağların yamaçları baştan başa zeytinlik ve bağlıktı, zeytin ağaçlarının bütün gün güneş altında rüzgârla kıpırdanan yaprakları beyazlı yeşilli bir ışıldak gibi yanarak kasabayı aydınlatırlardı, üzüm bağlarından ise sarımsı bir ışık süzülürdü yamaçlardan aşağı. Zeytinliklerle bağların arasına serpiştirilmiş selvilerle çınarlar ise upuzun koyu gölgeleri ve haşmetli güngörmüşlükleriyle kasabaya bir ağırbaşlılık verirlerdi.

Dağların hemen dibinde tuğladan eski bir şarap fabrikası vardı, duvarlarından mor salkımlar sarkardı. Fabrikanın arka tarafındaki tarlalarda kaçak kenevir yetiştirirlerdi, herkes “ot” içerdi burada, bütün kokuların içine yerleşen bir esrar kokusu vardı sanki.

Onun alt tarafında kasabanın eski zenginlerinin yayvan teraslı, kum rengi iki katlı geniş evleri çiçek bahçelerinin arasından kasabaya bakardı.

Dağların bitimindeki ovaya ise bugünkü kasaba, dar sokakları, yüksek duvarlı avluları ve taş evleriyle yerleşmişti.

Kasabanın denize doğru bittiği yerde bir palmiye şeridi başlardı, sanki zevkli bir bahçıvan tarafından düzenlenmiş gibi denize doğru dikine uzanan zakkum şeritleri palmiyeleri kırmızı çizgilerle bölerdi.

Sonra altın yaldızlı kumsal uzanırdı.

Kasabanın ortasında sarı pirinçten kubbesi olan eski bir istasyon binası vardı ama rayları sökülüştü. Bu trensiz istasyonu çok severdim. Demir ve tütün kokan istasyonun içinde küçük dükkânlar bulunurdu.

İstasyonun yanında ise Çinili lokanta, gölgeli bahçesiyle kasabanın paralı ekâbirine hizmet verirdi, masaları hâlâ beyaz örtülüydü, anason ve çiroz kokardı içerisi.

Bir yaz günü, akşamüstü dörde doğru kasabaya gelmiştim. Toros Dağları'na doğru gidiyordum, oralarda bir dağ köyü bulup bir süre köyde yaşamayı düşünüyordum.

Otoyolun ıssız bir bölümünde giderken sıcaktan buğulanan asfaltın kenarında içerlere doğru uzanan küçük bir yol görmüştüm. Yolun başında, çakılmış bir kazığın üstüne yapıştırdıkları bir tahta parçasına, biri bozuk bir yazıyla “satılık deniz” yazmıştı.

Hiç düşünmeden sapmışım.

Bilmediğim yolları severim. Kaybolma ihtimali yüksektir. Her maceraya açıktır. Sonunda yolu bulursun. Bazen de bulamazsın, macera sandığından uzun sürer.

Acıktığımı fark edince kasabanın ortasından geçen yolun kıyısında gözüme çarpan bir köfteci dükkânının önünde durdum, içerisi boştu. Köftecinin bahçesindeki bir söğüt ağacının altına oturup kendime yiyecek bir şeyler ısmarladım.

Yorgun ve sıkıntılıydım.

Bir cinayet romanı yazmayı düşünüyordum ama çoktandır kitap yazmamıştım ve bir daha yazıp yazamayacağımı da bilmiyordum, öyle dolaşarak mağara sarkıtları gibi donan içimi kıpırdatacak, bende yazma isteği uyandıracak, beni yeniden yazıya ve hayata döndürecek bir mucize arıyordum aslında. Kimse fark etmiyordu ama ben bir ölüydüm. Yazı yazamayan her yazar ölüdür zaten.

Tahmin edemeyeceğim kadar lezzetli cızbız köfte, bir çanak içinde acılı sos ve domates salatası getirmişlerdi.

Köftelerimi yerken lokantanın sahibi yanıma gelmiş, “Başka bir şey ister misin” demişti, sanki akrabaydık ve ona misafir gelmiştim.

— Teşekkür ederim, başka bir şey istemem.

Masanın yanında durmuştu, sanırım canı sıkılıyordu, “Yolculuk nereye” demişti, “araban da çok tozlanmış.”

— Güneye doğru gidiyorum.

— Sıcaktır şimdi oralar.

— Burası da sıcak.

— Ama oraları daha da sıcaktır.

Nerenin daha sıcak olduğunu tartışmaya ne niyetim ne halim vardı, “Sıcaktır,” dedim başımdan savmak için, “Sana soğuk bir bira vereyim mi,” dedi “köfteyle iyi gider.”

Basımdan savmak için, “Ver bakalım,” dedim, biraz sonra elinde iki birayla geldi, “Bu bira da benden olsun,” deyip masaya oturdu.

— Bu saatleri hiç sevmem, dedi, herkes sıcaktan evine çekilir, bu vakitler pek araba da geçmez, geçse de yemeğini yemiştir. Kapatıp gitsen olmuyor, dursan sıkılıyorsun, belki biri gelir diye duruyorum işte.

Birasından höpürdeterek içti, birisi sanki ona bir şey söylemiş de tasdik ediyormuş gibi, “Öyle valla,” deyip başını salladı.

O sırada ağır ağır yürüyerek iriyan bir genç geçti bahçenin önünden, temiz pak giyinmişti, saçlarını özenle arkaya doğru taramıştı, “Kolay gelsin Remzi Amca,” dedi.

— Nereye böyle Sultan, dedi köfteci.

— Dayım çağırmış da ona gidiyorum.

Bana da başıyla selam verip geçti delikanlı.

— İyi çocuk, dedi köfteci.

— Efendi bir çocuğa benziyor, dedim.

— He, çok efendi çocuktur... Katil kendisi.

Önce yanlış duydum sandım, “Nedir,” dedim, “Katildir,” dedi, “Ayakkabıcıdır,” der gibi söylemişti bunu. “Birini mi vurdu” dedim, “Hep vurur,” dedi, “ama hiç yakalanmadı. Zakkum Ramiz’in yeğeni.”

Benimle alay mı ediyor diye yüzüne baktım, çok ciddi hat-ta neredeyse kederli bir hali vardı, “Dayısı çocukkene bahçe-deki zakkumları yiyip zehirlenmişti de adı oradan kaldı.”

— Dayısı ne iş yapıyor?

— Ha o mu? O da katil.

Arkama yaslandım. Köftecinin yüzüne baktım. Hiç kim-seye söyleyemediği ve hiçbir zaman çaresi bulunamayacak bir derdi varmış gibi ıslak ve kederli gözlerle bakıyordu. Haline razı olmuş adamların çöküklüğü vardı omuzlarında. Sağlam bir dost da, çok sinsi bir düşman da olabilirdi.

— Satılık deniz yazan bir tabela gördüm, dedim.

— Ramiz, kumsalı satmak istiyor.

— Kumsal onun mu?

“Sen aptal mısın” der gibi baktı yüzüme, “Kumsal nasıl onun olsun ki?” dedi.

— Ee, nasıl satıyor peki?

— Satamıyor ki... Satmak istiyor.

— Bir bira daha versene, dedim.

Yüzünde öylesine mutlu bir ifade belirdi ki dost olacağımızı anladım, “Bir tane de kendine al,” dedim, “bu seferkiler de benden.”

İkinci birada kasabanın katillerini anlattı bana, Yugoslav muhacirleri yerleştirmişler buraya, onun deyimiyle “fi tarih-inde,” yerli halkla muhacirler çok çatışmışlar, çok dövüşmüşler, birbirlerini öldürmüşler.

— Ne için dövüşüyorlar?

— Arsa anlaşmazlığından dövüşürler, esrar satışından dövüşürler, kız meselesinden dövüşürler... Aslında bizim burası meşhurdur bölgede... Başka yerlere de adam vurmaya giderler.

— Halbuki sakın bir yere benziyor.

— Sakindir aslında, dedi.

— Ben de sakın bir yer arıyordum, dedim, buralarda kiralık ev var mı?

— Buluruz, dedi. Nedense buralara kimse gelip de ev tutmuyor artık.

Akşamüstü, tepenin eteklerinde geniş verandalı, iki katlı bir evi tuttum.

Kasabaya öyle yerleştim.

IV

Burada bu bankta otururken, hayatımı nasıl bir çıkmaza soktuğumu düşünüyorum, ne olacak hayatımın özeti, esrarkeş bir köftecinin söyledikleri beni eğlendirdiği için mi kendimi böyle bir çıkmaza soktum, otoyolun kenarında gördüğüm bir ilan yüzünden bilmediğim bir yola saptığım için mi her şey bitti, neden asla başıma gelmesi mümkün olamayacak işler başıma geldi.

O ilana aldırmasaydım ya da köftemi yiyip yola devam etseydim başka bir adamın hayatını yaşıyor olacaktım şu anda.

Belki de bir dağ köyünde, en büyük sorunum bir bölümün bitişindeki cümlenin sözcüklerinin iyi seçilip seçilmediği olacaktı.

Şimdi ise burada, eski bir tahta bankta, uyuyan bir kasabanın soluklarını dinleyip rüyalarını seyrederek, intihar etmek, kaçmak ya da hayatımın geri kalanını bir hapishanede geçirmek ihtimallerinden hangisini seçeceğimi düşünüyorum.

O ilanı görmeyebilirdim, o köftecide durmayabilirdim, köftemi yiyip kalkabilirdim, bir cızbız köfte ve bir esrarkeş köfteciyle başlayan bir hikâyenin inandırıcılığı ne olabilir, peki Tanrı neden hiç aldırıyor inandırıcı olmaya?

Tanrı'ya imrendiğimi söylemeliyim.

Milyarlarca insanı öldürdü ama bir kere bile, “Şimdi ne yapacağım” diye düşünmedi, kimse onu suçlamadı.

Milyarlarca yıllık bir tarihi bütün ayrıntılarıyla yazdı da tek bir bölümünde bile, “Burası iyi olmamış” diye eleştirilmedi, tek bir tesadüfünü bile insanlar, “Böyle de tesadüf olmaz” diye küçümsemedi.

Bunu nasıl beceriyor?

İnanmayı öldürerek mi?

Ben de öldürdüm.

Bu beni küçük bir Tanrı yapmıyor ama, bu beni bir katil yapıyor.

Evlerin duvarları uyuyanların soluklarıyla şişip kabarıyor, kalın pamukludan bir yorgan gibi kasabanın kalkıp kalkıp indiğini görüyorum, çoğunu tanıyorum artık ama rüyalarında neler gördüklerini tahmin bile edemezdim. Kimse başkalarının rüyalarını tahmin edemez, hatta rüyayı gören bile öyle bir rüya göreceğini tahmin edemez, bilmez içinde neler saklı olduğunu, bunu her zaman çok ürkütücü buldum, içimde görüntüler dolaşıp duruyor, ben o görüntülerin neler olduğunu bilmiyorum, bir kısmını uyurken görüyorum, ya görmediklerim, ya ben uyanırken bana görünmeden, benden habersiz içimden geçip giden görüntüler, onlardan bana neler kalıyor, ne izler, ne sakatlıklar kalıyor.

Kasaba sessiz.

Uyuyorlar.

Tek bir insan gibi uyuyorlar.

Sabahleyin bir cinayet haberiyle uyanacaklarını bilmiyorlar.

Hakkımda neler söyleyecekler?

Ne yapmalıyım şimdi, kaçacaksam hemen gitmeliyim, geçtikçe yakalanma ihtimalim artıyor.

Kıpırdayamıyorum.

Bitkinim.

Bir insanı öldürmek bile böylesine bitkin düşürüyorsa öldüreni, Tanrı çok yorgun olmalı.

Pişman oldu mu acaba hiç?

Bana yaptığı için pişman olacak mı yoksa beni bir insanı öldürmem için mi yarattı, onu öldürtmek istiyorsa niye beni seçti, öldürtecekse niye yarattı?

Bu gece burada yapayalnızım, Tanrı'dan başka hesaplaşacağım, suçlayacağım kimse yok.

Birden gelip yanıma otursa ne diyeceğim ona, “Niye böyle yaptın” mı, ya o da bana, “Ben yapmadım sen yaptın” derse, “o yoldan sen saptın, o köftecide sen durdun, bu kasabaya yerleşmeye sen karar verdin, onu sen öldürdün.”

Hangimiz öldürdük, ben mi, Tanrı mı?

Tanrı öldürdüyse ben niye hapse gireceğim?

Ben öldürdüysem niye Tanrı'ya tapıyorlar?

İnsanların o bitmeyen sorusunu şimdi ben soruyorum, “Bu, benim başıma neden geldi,” bunun cevabı “çünkü köfte yedim” mi, böyle olamaz bunun cevabı.

Küçük anlar var hepimizin hayatında, bir tohum gibi, o anın içinde ne olduğunu bilmiyoruz ama onlardan bir tanesini alıp suluyoruz, tek bir an büyüüp koca bir hayata dönüyor ve o anın içinde nasıl bir hayat taşıdığını daha sonra öğreniyoruz, “Tanrı'nın tesadüfleri” diyoruz, alıp bu tohumları öylece serpiyor mu Tanrı, bakalım kim gelip de sulayacak diye, yoksa başından biliyor mu hangi tohumun hangi insana rastlayacağını.

Yanlış bir tohumu suladım.

Bu seni eğlendiriyor mu Tanrım?

Yoksa benimle birlikte sen de acı çekiyor musun, bu korkuyu hissediyor musun sen de, çaresizlik nasıl büyük bir korkudur hiç biliyor musun?

Hiç çaresiz kalmadın ki, nereden bileceksin?

Bazı şeyleri ancak insanları seyrederek öğrenebiliyorsun.

Belki onun için yarattın bizi, kendi bilmediğin duyguları öğrenmek için, korkuyu, çaresizliği, güçsüzlüğü sana biz öğretiyoruz, senin yarattıkların.

Çaresizliği anlatayım ben sana, şu anda o kadar iyi biliyorum ki bunu, çaresizlik binlerce elin bir insanın yüzünü bir taş duvara sıkı sıkıya bastırmasıdır, nefes alamazsın, kurtulamazsın, kaçamazsın, kımıldayamazsın.

Kim kime öğretiyor çaresizliği, sen mi bana, ben mi sana, sen çaresizliği bilmiyorsun ki bana nasıl öğreteceksin, hen biliyorum, ben öğretiyorum, ben kıvranıyorum.

Tanrı'nın öğretmeniyim, bunu bana hayatımla mı ödeteceksin?

Acı çektiğimi biliyorsun.

Korkuyorum da.

Sırtıma bir buz kalıbı sürüyorlarmış gibi etimi ürperterek titreten korku.

Dehşetle titrediğim bu ana gelene kadar öyle güzel yollardan geçtim ki kimse inanmazdı o yolların buraya çıktığına, ben de inanmazdım ama minicik bir nokta gibi siyah bir sezgi vardı içimde, hiç aldırmadığım, görmek istemediğim, varlığını reddettiğim bir sezgi, gerçek o sezgide gizliymiş, onu görmedim.

Kim gerçeği görmek ister ki ben isteyeyim?

Ama şimdi öyle bir gerçekle karşı karşıyayım ki görmemem mümkün değil.

Bana, görmezden gelinemeyecek gerçekler olduğunu gösteriyor Tanrı.

Gerçeği gördüm.

Korkuyla ve dehşetle gördüm.

V

Tuttuğum ev çok güzeldi.

Sahibi eşyalarını içinde bırakmıştı, on dokuzuncu yüzyıldaki bir aristokrat evi gibi döşenmişti, oymalı konsollar, kadife berjer koltuklar, büyük aynalar, güzel kilimler vardı ama bunları öyle yerleştirmişlerdi ki hiçbir sıkışıklık duygusu yaratmıyordu, aksine huzur veren bir ferahlık sağlıyordu, geniş ve aydınlık pencerelerinde hep hafif bir meltem dolaşır, perdeleri kıpırdatırdı.

Kahvaltıyı oymalı tahta sütunları olan verandada yapardım, altın yaldızlı kumsalla birleştiği yerde açık yeşil olan deniz gitgide lacivertleşirdi, palmiyeler, kırmızı zakkumlar, istasyonun güneşle parlayan kubbesi görülürdü, bazen beyaz dalgalar belirirdi denizde.

Yerler karamela köpüğü rengine taşlarla döşenmişti, eve bir serinlik katardı, sabahları kalktığım zaman çıplak ayakla neredeyse bütün evi dolaşır, her penceresinden bakardım, zeytinlikler, dağlar, bağlar, kasaba, palmiyeler, zakkumlar, deniz, bahçedeki yaseminler, güller, begonyalar, meyve ağaçları, limonlar, Havva'nın olmadığı bir cennet gibiydi.

Köfteci Remzi gerçekten dostum olmuştu, her işime koşuyordu, eve bakacak bir de kadın bulmuştu, Hamiyet, tam adını koyamadığım biçimde, bütün insanlardan gizli bir gü-

nahı olanların, o kederli mi yoksa çok mu mutlu olduğu anlaşılamayan, günün içinde sürekli değışen ama hiç eksilmeyen gülümsemesiyle evin içinde dolaşır, ortalığı temizler, yemek pişirirdi.

Eşyalarla konuşurdu.

Konsollarla, masalarla, koltuklarla, her birine bir şeyler söylerdi, bir kere süpürgeyle kavga ederken yakalamıştım onu, eşyalarla konuşmadığı zamanlar bana kasabanın dedikodularını anlatırdı, onu dinlerken bir günahkârlar vadisine geldiğimi düşünürdüm, kasabadakileri tanıdıkça onun dedikoduları da birer yüz kazanmaya başlamıştı, kimden söz ettiğini biliyordum o anlatırken.

Uzun boylu, iri yapılı, geniş göğüslü bir kadındı, kendini sakınmazdı, yerleri silerken eteklerini baldırlarına kadar sıvar, bir şeyleri toplamak için yere eğildiğinde göğüslerinin gömleğinden taşmasına aldırılmazdı.

O sabah biraz heyecanlı uyanmıştım.

Hamiyet, tabaklarla, yumurtalarla, masa örtüsüyle konuşa konuşa bana kahvaltı hazırlamıştı, bir gün önceki yağmur dinmiş, uçuk mavi gökyüzünde güneş ortaya çıkmıştı, çiçeklerle meyvelerin kokusuna ıslak toprakla çimenlerin kokusu karışmıştı.

“Kitapları beğenirsen gel” demiştim, “öyle söylememeliydim” diye düşünüyordum.

Çok uzun zamandır bir kadınla yemek yememiştim, yalnızdım, dünyanın sanki ben yokmuşum gibi davranması, insanların kitaplarımın çıktığını bile fark etmemesi beni üzmişti, küsmüştüm insanlara, orada burada dolaşıp insanlarla konuşarak onlarla barışmaya, onların haberinin bile olmadığı bu dargınlığı bitirmeye uğraşıyordum ama kendimi içine kapattığım o kalın duvarlı manastırın dışına çıkamıyor, o kırgın münzevilikten kurtulamıyordum.

Bu zayıflık, bu kırılganlık beni öfkeliendiriyordu, kızırıyordum kendime, bazen de halime acıyordum, sonsuz bir yenilgiyi kabul etmekle, dağınık ordularını toparlayıp “Bütün dünyaya göstereceğim” diyen bir komutan gibi son bir maceraya girmek arasında gidip geliyordum, bazen muhtemel bir zaferin hayaliyle aniden neşeleniyor, bazen kesin bir yenilginin hüznüyle kederleniyordum.

Bu gizli küskünlük yüzünden “Kitapları beğenirsen” demiştim, birisi okusun istiyordum kitaplarımı, birisi bir şey söylesin, bu insafsız sessizlik bitsin istiyordum.

Yoksa bir kadınla buluşmadan önce kitaplarımdan söz etmezdim.

Bunu fark etmek beni sinirlendirmişti, kimsenin fark etmediği bir hırçınlık, yersiz bir huysuzluktu bu, yenilenlerde görülen bir kendini gösterme çabasından başka bir şey değildi.

Bütün bu gerçekleri görmek beni öylesine huzursuz etmişti ki neredeyse gitmeyecektim.

Ama gelip gelmeyeceğini çok merak ediyordum.

Kitaplarımı beğenmesini istiyordum ama bir kadınla konuşmayı, o her söze gizli anlamların yüklendiği, ne olacağı belirsiz, her ihtimale açık sohbetleri de özlemiştim, hayata dönmek istiyordum, beni beğenen biri beni yeniden insanların arasına döndürsün, bu fazlasıyla kendini beğenmiş kırılganlığın duvarlarını yıksın istiyordum.

Birisine muhtaçtım aslında ama bunun anlaşılmasından korkuyordum.

Bütün bunlara rağmen onunla karşılaştığımda bambaşka birine dönüşeceğimi de biliyordum, göreceği erkek bu olmayacaktı, her cümlede kendine güveni artan, aldırılmaz biriyle karşılaşacaktı, her yağmurda başka türlü kokan bir bahçe gibiydim, kadın sesi beni değiştirirdi. Bunu biliyordum.

Gelirse bütün bunları unutacaktım.

Saatler zor geçti, Hamiyet'in peşinde dolaşıp onu seyrettim, bahçede dolaştım, meyve topladım, verandanın tavanına yuva yapan kumrulara baktım, ağaç gövdelerinden salyangozları ayıkladım.

Erken çıkıp lokantaya yürüyerek gittim.

Lokantanın bahçesindeki manolya ağacının altındaki masalardan birine oturdum.

Lokanta yavaş yavaş kalabalıklaşıyordu.

Kasabanın eşrafi koyu renkli elbiseleriyle iri siyah kuşlar gibi masaları dolduruyorlardı.

O sıcakta koyu renkli elbiseleri, gevşetilmiş kravatları, iri göbekleriyle komik ve ürkütücü bir halleri vardı.

Arada bir bana meraklı ve kuşkuyla bakışlar atmaları yabancılığımı daha da arttırıyordu.

Başka cins hayvanların arasına düşmüş bir hayvan gibiydim.

Bir anda başların kapıya döndüğünü görünce geldiğini anladım. Kapıdaydı. Bir an duraksayıp gözleriyle bahçeyi taradı.

Siyah iri kuşlar, bir ava bakar gibi bakıyorlardı ona.

Bu bakışlara alışkındı.

Sonunda beni gördü.

Bana doğru yürürken bütün masalardaki adamlarla selamlaştı, bazılarına bir iki kelime söyledi ve bahçedeki şehvet karmasını kısacık bir anda bir şefkate dönüştürdü.

Yüzündeki o masum ifade, erkeklerin ne istediğini anlamamış görünen o çocuksu bakış, tavırlarındaki görgülü nezaket, sesindeki mesafeli kibarlık erkekleri yatıştırmış, biraz utandırmış ve hepsinde onu koruma isteği uyandırmıştı.

Bahçedeki şehveti hissettiğim gibi şefkati de hissettim.

Bir bahçe dolusu vahşi kuşu bir anda terbiye edebilecek bir gücü olduğunu görmek etkileyiciydi.

Ama benim gözlerim bir başka şeyi daha görüyordu.

O masum gülümsemenin arasında beliren bir iki ince kıvrımı tutup o gülümsemeyi sıyırdığımda, altından kendinden memnun, alaycı, küçümseyici başka bir gülümseme çıkıyordu, üst üste çekilmiş iki fotoğraf gibiydi, asıl resim birincinin altına saklanmıştı.

Daha orada, o anda onun en tehlikeli yanının, istediği anda şefkat uyandırabilmesi olduğunu anlamıştım.

Tanrı, insanları yarattığı ve yarattığı şeyden kendisi de memnun olmadığı için peygamberlerini gönderip sürekli yayınladığı “duyguları kullanım tarifnamelerinde” hep aynı emri verdi, “Şehvetten sakının.” Bu emre uyamadık, çelişkilerden hoşlanan Tanrı kendi emriyle bile çatışacak kadar güçlü bir şehvet duygusu vermişti hepimize, bu zavallı kullarından o görkemli yaratıcılığının ürünü olan şehvetle dövüşmesini istemişti, kim Tanrı’nın yarattıklarıyla baş edebilir ki, hiçbirimiz edemedik, en masumlarımız bile rüyalarında günaha bulaştı, emre uymadık ama şehvete karşı dikkatli olmayı, şehvetle boğuşmayı, onu bastırmak için uğraşmayı, ondan kaçmaya çalışmayı öğrendik, yenilsek de zayıf bir kalkanımız, ince bir zırhımız oldu.

Şefkat öyle değildi.

Tanrı şehvetin yolunu kapatırken şefkatin yolunu sonuna kadar açmıştı, kimse şefkatin yolunda yürürken tedirgin olmaz, kuşku duymaz, kaçması gerektiğini düşünmezdi.

Yüzündeki gizli gülümsemesinden anlaşıldığı gibi o bunu içgüdülerıyla sezmiş, Tanrı’nın yasakladığı topraklara girmek için Tanrı’nın şefkatini bir “Truva atı” gibi kullanmayı öğrenmişti, her erkek kapılarını açıp o atı gönül rahatlığıyla içeri alıyordu.

Tanrı’nın söylemeye vakit bulamadığını söylemek bana düşecekti, “Güzel kadınların uyandırdığı şefkatten korkun.”

Ey insanlar, güzelliğinin ve bencilliğinin üstüne şefkat tülünü atacak kadar akıllı olanlar sizi helak eder.

Kitabımı yazmalıyım diye düşündüm, bu “yeni” emri duyurmalıyım, belki de Tanrı bu emrin duyulmasını istiyor.

Sonra bir daha düşündüm, eğer bir kitap yazarsam ve onu okuyan biri olursa, belki o da Tanrı’nın başka bir emrini yayınlardı.

“Ey insanlar, yazarların kibrinden korkun.”

Benim kibrim ve onun şefkat uyandıran şehveti.

Arenaya çıkan gladyatörlerin kimler olduğunu biliyordum ama bilmek neye yarar?

Bir işe yaramadığını öğrenecektim.

Beyaz puantiyeli lacivert bir elbise giymişti, sadece burnu açık olan o şık ayakkabılardan vardı ayağında, kırmızı ojeli parmaklarının ucu gözüküyordu.

Onunla sevişmek istedim.

Hemen, orada.

Bütün isteklerimin ve düşüncelerimin üstünü, onunkinden daha sağlam bir gülümsemeyle kapattım, altındaki ifadenin en küçük çizgisi bile gülümsemenin üstüne taşmadı.

Ben kendi duygularımı onunkinden çok daha kalın bir örtünün altına gizleyebiliyordum ama o göstermek istediği duygularını benim becerebileceğimden çok daha iyi gösteriyordu.

Gerçek olmayan duyguları öylesine parlak bir biçimde ortaya çıkıyordu ki gerçek duygularının işaretlerini hemen hemen hiç kimse göremiyordu.

Hele o şefkate muhtaç masumiyet gülümsemesi ışıldadığında, gerçeği gören bile gözünü alan ışıktan yolunu şaşırıbiliyordu.

Benim masama oturunca sanki bir fısıltı rüzgârı dolaştı bahçede, benim kim olduğumu tahmin etmeye çalışıyorlardı.

— Çok acıktım, dedi.

Öyle güzel gülümsüyordu ki...

Garsonu çağırđım, neredeyse listedeki her şeyi ısmarlıyordu, “İkimiz için mi ısmarlıyorsun,” dedim, “Yoo,” dedi, “çok acıktığımı söyledim ya,” “Bunu gördükten sonra her söylediğine inanırım,” dedim.

— Yemek yemeyi seviyorum.

— Görüyorum.

Çantasını yanındaki iskemlenin üstüne koydu, küçük, deri bir çantaydı, sapında minicik bir altın zincir asılıydı.

— Okudun mu?

— Evet.

— Beğendin mi?

— Geldim ya...

— Beğendim demek büyük bir günah sayılmaz.

— Ben kitaptan çok anlamam... Benim beğenmemin bir anlamı olduğunu düşünmüyorum. Benim fikrimin ne önemi var ki?

Bir an onu omuzlarından tutup “Konuş kadın” diye sarsmak geldi içimden.

— Beğendin mi?

— Evet.

— Bu kadar gönülsüz söylediğine göre pek beğenmedin anlaşılan.

— Aksine çok beğendim.

— Niye söylemiyorsun? Yemek ısmarladığın gibi söyle. Kitaplardan da yemeklerden söz ettiğin gibi iştahla söz edebilirsin, adabı muaşerete aykırı değildir.

Utangaç biçimde gülümsedi. Küçük bir kız gibi.

— Çok beğendim. Çok güzel yazıyorsun. Yazarlarla kadınlara takıntılısın galiba. Kadınlar hakkında o kadar çok şeyi nereden biliyorsun?

— En çok neresini beğendin?

Kitaplarımı hakkında konuşmak istiyordum, en çok nereleri beğendi, hangi cümleler, hangi bölümler ilgisini çekti, gerçekten güzel olduğunu düşündüğüm yerleri fark etti mi, benim iyi bir yazar olduğumu anladı mı, tabii bana hayran oldu mu?

Hayranlıktan azına razı olmam ben.

Hiçbir yazar razı olmaz.

Beğenilmemeyi kabul ederiz ama beğenmiş de hayran olmamışsa, bu bizi, beğenmemesinden daha çok yaralar.

Yazarların o güvenli, sert duruşlarının altında küçük oyuncak bebekler vardır, sesteki en küçük bir coşku eksikliğinde bile bir parçaları kırılıverir.

Kitaplarımı okumayan kadınlarla birlikte olurum, çok da oldum ama kitaplarımı okuyup da hayran olmayan bir kadınla yürümez, sevişme bile iyi olmaz.

— Ağladım bazı yerleri okurken.

— Nereleri okurken ağladın?

Yüzüme baktı, bana acıdı mı yoksa o anda onun düşüncelerine gerçekten çok önem verdiğimi mi kavradı, bilmiyorum ama kitapları anlatmaya başladı.

— Hepsini mi okudun?

— Sabaha kadar hiç uyumadım... Nasıl yazıyorsun bunları?

O anda birden gevşeyip arkama yaslandım ve kendimi nasıl sıkılmış olduğumu fark ettim.

Nasıl bir çaresizlik bu böyle diye düşündüm, yıllardan beri kitap okumamış bir kadın kitaplarımı beğensin diye nasıl zalıca bir arzu.

Öyle düşünüyordum ama bu düşünce, beğenmiş olmasından duyduğum sevinci eksiltmiyordu.

— Çınlıplak soyunup kafamı buzdolabına sokup öyle yazıyorum.

Gözlerinin kocaman açıldığını gördüm, “Gerçekten mi” dedi hayretle.

— Ben böyle yazmıyorum, dedim gülerek, Marquez böyle yazdığını söylemiş ama bana da fena bir yöntem gibi gelmedi.

Yemekleri getirdiler, masanın üstü tabaklarla doldu, her çeşit ottan salatalar, midye dolmaları, ciğer tavalar, küçük köfteler, börekler, patlıcan kızartmaları...

— Hepsini yiyecek misin, dedim.

— Ben acıkınca çok yerim.

Gerçekten hepsini yedi, hayatımda bu kadar iştahlı kimseyi görmemiştim, yemek yerken ikimiz de rahatlamıştık, benim yazdıklarımı bana fısıltıyı andıran sesiyle sanki onlar gerçekmiş gibi anlatıyordu, bazen bir dedikodu yapıyormuş gibi bahsediyordu kahramanların hayatından.

— Okuduğunda madem bu kadar seviyorsun, neden hiç kitap okumuyorsun?

Bir sır verir gibi masanın üstünden bana doğru eğildi, “Ben okuduğumda çok etkileniyorum,” dedi, “gerçeklerle okuduklarımı birbirine karıştırıyorum, hangisini okudum, hangisini yaşadım bilemiyorum.” Biraz durduktan sonra ekledi, “Biliyor musun, bu beni çok korkutuyor.”

O anda hissettiğim şeyin aşka çok benzediğini düşündüm, o şefkat uyandıran masumiyet beni de yakalamıştı ve o anda neye yakalandığımın bile farkında değildim.

O lokantanın bahçesine girerken onun hakkında düşündüklerimi unutmuşum, unutturmuştu bana.

Bunu yapabiliyordu.

— Çocukken bütün klasikleri okudum, dedi. Annem bize hepsini okuturdu. *Anna Karenina*’yı okurken Rus sarayında yaşadığımı sanmaya başlamıştım.

Birden onun adını bilmediğimi fark ettim. O söylememişti, ben de sormamıştım. Adını sordum.

— Zuhâl, dedi. Dedem koymuş.

O sırada etraftaki kıpırdanmaların artmasının yarattığı rüzgârlanmanın etkisiyle kapıya baktım, uzun boylu bir adam içeri giriyordu, o da siyah bir elbise giyiyordu, uzun burunlu ayakkabıları vardı, kravatını gevşetmişti, kaşlarını çatmamıştı ama yüzünde sert bir ifade görülüyordu, yakışıklı değildi ama kadınların beğendiği erkeklerden olduğu bir şekilde anlaşılıyordu, yürüyüşünde, duruşunda, bakışında ancak kadınlar tarafından beğenilmeye alışkın erkeklerde rastlanan bir güven, erkeksi bir iktidar havası açıkça hissediliyordu.

Arkasından gelenlerin hürmetkâr duruşları erkeklerin dünyasında da bir iktidara sahip olduğunun işaretiydi.

Bahçedekilerin çoğundan daha gençti ama kendisine verilen selamları alma biçimi, onun oradakilerin hepsinden üstün olduğunu ortaya koyuyordu. Garsonlar da koşturmuşlardı.

Güvenle yürüdü. Bizim masanın yanından geçecekken birden durdu. Sanki ben masada yokmuşum gibi elini Zuhâl'in omzuna koydu.

— Nasılsın, dedi.

Zuhâl'in onun geldiğini benden önce fark ettiğini, kim olduğunu bildiğini hemen anladım, anlamak zor değildi zaten, başını kaldırmadığı halde adam elini omzuna koyduğu anda yüzü kızarmıştı.

— İyiyim, teşekkür ederim, dedi başını kaldırırken.

— Gene çok yiyorsun. Baksana lokantada yemek bırakmamışsın.

Hemen hemen aynı yaşlardaydılar, belki adam bir iki yaş daha büyüktü ama konuşmasında, otoritesinde, kendisine karşı çıkılmayacağından emin o güvenli kabalığında, daha yaşlı erkeklerin genç sevgililerine davrandıklarına benzer bir üsttenlik, o babayla sevgili karışımı tuhaf kokteylin keskin kokusu vardı.

Biraz önce gözümün önünde bir bahçe dolusu vahşi kuşu bir gülümsemesiyle terbiye eden kadın birden küçük, utangaç bir kıza dönüşmüştü.

— Çok acıkmıştım, dedi okul müdürüne mazeretini söyleyen bir öğrenci gibi.

— Dikkat et, şişmanlıyorsun...

Giderken bana sadece bir an baktı ama o kısacık anda yüzümü, çizgilerimi, bakışımı ezberlediğine emindim, beş dakikaya kalmadan hakkımdaki her şeyi, en azından o kasabadakilerin bildiği her şeyi öğrenecekti.

— Kim bu, dedim hoşlanmadığımı saklamayan bir sesle.

— Belediye başkanı.

— Niye sana imar müdürüymüşsün gibi davranıyor?

Tabağını itti, “Eskiden sevgiliydik,” dedi, “üniversiteden tanıyoruz.”

— Şimdi?

— Ayrıldık.

Yüzüme baktı.

— Ama ben hâlâ ona âşığıyım.

Bu itiraf, bu beklenmeyen samimiyet, bu açıksözlülük beni bir anda önemsizleştirmiş, parçalamış, hiçeştirmişti.

Bir kadın yeni tanıdığı bir erkeğe, hayatının bu kadar önemli bir gerçeğini ancak onu hiç önemsemiyorsa söylerdi, bunu biliyordum.

O sırada akli yanımdan geçen adamla öylesine doluydu ki ben bir anda ortadan kaybolsam sanki fark etmeyecekti.

İkimiz de sustuk.

Onun ne düşündüğünü bilmiyordum, o adamla ilgili bir şeyler düşünüyordu herhalde, ben de, “Niye bunu bana söyledi” diye düşünüyordum, daha biraz önce bana hayrandı, o hayranlık nasıl böyle kaybolup gitmişti.

Hiçbir şey yemediğini görünce, “Yemeyecek misin” dedim, başını salladı, “Doydum,” dedi.

— Şişman değilsin, onun öyle söylediğine bakma.

— Biliyorum ama canım istemiyor. Kalkalım mı?

Hesabı ödeyip kalktık.

Başını önüne eğip dümdüz yürüdü, kimseye bakmıyordu.

Ama asıl garip olan, o geldiğinde hep birlikte ona bakan adamlardan bir teki bile başını kaldırıp ona bakmadı.

Sanki o yokmuş gibi davrandılar.

Duydukları çekingenlik, açıkça hissediliyordu bahçede.

VI

— Onun taştan bir kalbi var, dedi.

Güneş, istasyonun kubbesine çarpıp oradan sokakların üstüne ışıktan bir fiskiye gibi dökülüyordu, yol kenarındaki zakumlar kızıl bir aydınlıkla parlıyordu.

Genellikle dinlerim kadınları. Bir define avcısının eline geçirdiği haritaya baktığı gibi dinlerim. Geçilecek yolları, nerelerde durmam, nerelerde hızlanmam, nereleri kazınmam gerektiğini cümlelerin arasında söylerler.

Ama nedense bu sefer birden sıkıldım.

— Sırdaş mı oluyoruz, dedim. Birbirimize aşk hikâyelerimizi mi anlatacağız?

Şaşırdığını gördüm.

Benim de, o adam kadar kabalaşabileceğimi ona göstermek istediğimi, aslında o adamın yanımdaki kadına davranışına, buna izin vermesine duyduğum kızgınlığın böyle ortaya çıktığını anlamadı.

— Ona âşığım ama senden de hoşlanıyorum. Olmaz mı?

— Olur tabii... Hatta çok iyi olur. Bana âşık olup ondan hoşlanmandansa, ona âşık olup benden hoşlanmanı tercih ederim. Eğlenecek olan benim demektir. Ama ne zaman hoşlandın benden?

— Dün gece birlikteydik ya, dedi.

Bu sefer şaşkınca bakan bendim.

Nasıl bir ifade varsa yüzümde güldü.

— Kitaplarını okudum. Sen uyurken ben seninle birlikteydim. Seni düşündüm. Onları nasıl yazdığını, nasıl biri olduğunu... Hangi kahramanların sen olduğunu, hangilerinde kendini anlattığını, o kadınların senin sevgilin olup olmadığını? Sevgilin miydi anlattığın kadınlar?

— Hayır.

— Yalan söylüyorsun, değil mi?

— Hiç yalan söylemem.

— Çok yalancısın, dedi gülerek.

Sanki lokantadaki olayı hiç yaşamamış, o adama hiç rastlamamış gibiydik, öyle bir şey olmamış gibi davranıyordu. Kitapların da kendi mucizesi vardı. Yazanla okuyan arasında çok kuvvetli bir bağ oluşturalabiliyorlardı.

— Nasıl seviştiğini de merak ettim.

— En kolay öğrenebileceğin o.

— Bu akşam gidiyorum.

— Ne zaman döneceksin?

— Bilmiyorum.

Sustum. Kasaba sıcaktı. Kapıları açık küçük dükkânlar karanlık mağaralar gibiydi.

Gideceğine üzülmüştüm.

Birden kasaba çok yabancı gelmişti bana. Annesi tarafından yatılı okula bırakılan bir çocuk gibi hissettim. Ben de gitmeyi düşündüm.

“Bu akşam gidiyorum” deyişindeki yakınlık, “Gitmesem sevişirdik” ya da “Döndüğümde sevişiriz” iması, bunu bu kadar doğal, hiç yapmacıksız, hiç kendini sakınmadan söyleyişi, bizi birdenbire iki sevgili haline getirmişti. Başkasına âşık bir sevgili bulmuştum. Ama bana, sevdiği adama olduğundan daha yakındı. Bunu hissediyordum.

- Niye korkuyorlar ondan?
- İnsanları öldürttüğünü düşünüyorlar.
- Öldürtüyor mu?
- Bilmiyorum.
- Hiç sordun mu?
- Sordum.
- Ne dedi?
- Deli misin, dedi.
- Sen ne dedin?
- Bir şey demedim.

Bugün, karanlık ve ıssız kasabanın ortasında tek başıma oturduğum şu korkunç gecede bile onun, “Bu akşam gidiyorum” deyişini bir mutluluk anı olarak hatırlıyorum.

Bir erkeğin hayatında unutulmaz anlar vardır, bir kadınla arasında hiçbir olayın, hiçbir sözün değemeyeceği, bozamayacağı, gölgeleyemeyeceği, doğal ve kadın teninin bütün ısını-
nı taşıyan bir yakınlığın oluştuğu anlardır onlar.

Ben bir erkeğim ve erkekliğimi dünyanın en güzel ve en lanetli hediyesi gibi taşırım, onun sayesinde tattığım zevklerin peşinde yürüdüm hep, o zevkler için bir an bile gözümü kırpmadan her belalı işin içine girdim. Girdiğim belaların içinde aradığım hep o “anlardı” işte, kadının teslim olduğu anlar. Gerçeği söylemekten, bu çağdaş dünyanın ölçülerinin benim erkeklik dünyamın hazla dolu karanlık labirentlerine hiç girmediğini, vahşi ve ilkel olduğumu kabul etmekten kaçınacak değilim, o labirentler benim teslim aldığım, kadının teslim olduğu anlarla dolu.

O anları bilirim. Değerini de bilirim.

Her kadının, ay ışıklarıyla gümüşlenmiş bir denizde sedef kaplı bir istiridyenin içinden sıyrılıp çıkan bir denizkızı gibi, sahip olduğu bütün sıfatlardan, annelikten, kardeşlikten, teyzelikten, avukatlıktan, doktorluktan, sahip olduğu ne varsa

onların hepsinden sıyrılıp çıktığı, bir dişi olup, kendini bütün yumuşaklığı ve doğallığıyla teslim ettiği anlar.

Bu anları genellikle başka gözlerden uzaklarda, kuytularda, perdeleri kapalı odalarda yaşarsınız ama bir de kadınların herkesin ortasında, aydınlıkta, kalabalıkta, tek bir cümleyle, tek bir gülümsemeyle, tek bir bakışla her türlü zırhından soyunup teslim olduğu, iki insan arasında olabilecek en muhteşem yakınlığı yarattığı anlar bulunur ki işte o anlar ve o anlarda bir erkeğin yaşadığı mutluluk asla unutulmaz.

Bunlar Tanrı'nın yarattığı anlardır.

Arasına insanların yarattığı hiçbir şey girmez, insana değil tabiata ve Tanrı'ya aittir.

Saftır. Lekesizdir. Masumdur.

O anlardan geçip günah dünyasına bütün masumiyetinizle girersiniz. Hayatının hiçbir anında, o anlarda olduğumdan daha masum ve daha mutlu olmadım. Başka hiçbir zaman erkek olmanın gücünü ve teslim olana teslim olmanın güçsüzlüğünü aynı anda yaşamadım.

O da işte öyle bir andı.

O cümle bütün ilişkimizi değiştirmişti.

Sadece kendimize ait bir hayatı yaşamayı kabul etmiştik.

Gizli bir örgüte katılmak gibiydi bu, heyecanlı ve tehlikeliydi.

İkimiz de bunu biliyorduk. Bunu doğrulayacak bir başka söz söylemeye bile gerek duymadık. O an, bizi ve çevremizdeki dünyayı değiştirerek geçmişti.

Onun başka bir erkeğe âşık olması gerçeği bile o anın sıcaklığı içinde eriyip gitmişti, sadece onun o akşam kasabadan gidecek olmasının üzüntüsü kalmıştı bende.

Birden yalnızlığı bütün ağırlığıyla hissetmiştim.

Yalnızlık. İşte bunu Tanrı'yla ikimiz iyi biliyoruz. Sanki o bana bunu öğretmeyi istedi, galiba yeryüzünde çeşitli insan-

ları seçiyor yalnızlığı öğretmek için ve o korkunç tesadüflerini kullanıyor bunu öğretirken. Bir insanın hem annesi hem babası hem de karısı ayrı ayrı trafik kazalarında ölebilir mi? Bir roman yazsan bunu yapamazsın. Ancak Tanrı yapabilir bunu. Yapabileceğini biliyorum. Yaptı çünkü. Bilmiyorum belki de arabalardan korkmamı istiyordu. Ama galiba ben mesajı yanlış anladım. Ben insanlardan korktum.

Kendimi tehlikeli bir kavşak gibi hissettiğim zamanlar oldu, benim yanımda durana bir araba çarpacakmış gibi hissettim uzun zaman.

Yalnızlığı öğretti bu bana.

Kötü bir şey değil.

Alışıyorsunuz. Hatta seviyorsunuz. Kendinden başka hiç kimse için endişelenmemek büyük bir lüks aslında. İri bir kaplumbağa gibi yaşıyorsun. Evin hep yanında, nereye gidersen evin orası. Seni merak eden yok, senin merak ettiğin yok. Mülk edinme isteğinin bile insanın yakınlarıyla ilgili olduğunu düşünüyorum bazen, benim gibi insanların yanlarında taşıyabileceklerinden daha fazlasına sahip olma ihtirası bulunmuyor pek. Kimseye bırakmayacaksın o kadar malı ne yapacaksın? Benimle birlikte bir yerden bir yere gidemeyecek hiçbir malım yok. Olmasını da hiç istemedim.

İstesem olurdu. Bana çok garip gelse de zenginim. Bu da başka bir tesadüf. Ben kazanmadım o paraları, bana kaldı. Para kazanabilecek biri değilim. Harcamayı severim. Kazanmak için uğraşmaktan hoşlanmam.

O para bana kalmasa dilenci ya da dolandırıcı olurum herhalde. Aslında yazarlık biraz da bu iki mesleğin karışımı, insanları çeşitli yalanlarla kandırıyor, paralarını alıyor ve hayranlıklarını dileniyorsun. Ne yazık ki bu işte de başarılı olamadım. Kimseyi kandıramadım. Kimse de hayran olmadı.

Zuhal benim ilk ve tek hayranımdı.

O kadar çok duyguyu bir arada yaratıyordu ki bu, insan şaşırıyordu. Hızla sallanan bir salıncak gibiydi. Ona yapışıp hiç bırakmamak ve ona minnettar olmakla onu küçümsemek arasında gidip geliyordu. Edebiyata meraklı biri değildi, bir kitabı beğenmesinden bir sonuç çıkartılacak biri de değildi ama kitaplarımı beğenen benim bildiğim tek kişiydi.

Kasabanın arka sokaklarında birlikte yürüyorduk. Güneşin vurduğu duvarlardan sarı beyaz bir ışık çoğalarak yansıyor. Sokaklar dardı. Bazı sokaklar iki metre bile yoktu. Kapı önleri gölgeliydi. Kadınlar serdikleri yaymaların üstünde oturuyordu.

Geçmişten kalmış evlerdi. Yüksek, oymalı ahşap kapıları, cumbaları, pencere kenarlarında kırmızı sardunyaları vardı.

Zaten bu kasabada her şey geçmişten kalmış gibiydi, arada bir minicik meydanlara rastlıyorduk yürürken, ortasında bir çeşme oluyordu, iri bir ağaç. Çocuklar koşuyordu.

Bazen bir kadınla bir erkek arasında anlatılması zor mucizeler gerçekleşir, birlikte yürürken yakınlaştığımızı, sanki her adımda birbirimizi, hiçbir şey söylemeden daha fazla tanıdığımızı hissediyordum.

Bunun gerçek olup olmaması önemli değildi. Bunu hissetmem önemliydi ve bu duygu kendi gerçeğini yaratabilecek kadar güçlüydü.

Sadece o sokaklarda beraberce yürümeye razı olarak, birbirimizi bırakıp gitmeyerek bir şeyler itiraf ediyor, bizi birbirimize bağlayan sağlam bir bağ yürüyerek dokuyorduk.

Sokaklarda yan yana yürümenin aşka benzediğini sanırım o gün keşfettim.

O küçük meydanlardan birinde rastladığımız gölgeli bir kahvenin önündeki alçak taburelere oturduk.

— Korkmuyor musun ondan, dedim.

— Bazen... Ama başkalarının korktuğu gibi değil... Onun kalpsizliği korkutuyor beni... Benimle oynuyor. Benimse

elimden onu kızdırmaktan başka bir şey gelmiyor... Bazı geceler dua edip Allah'tan beni ondan kurtarmasını diliyorum. Bütün kalbimle... Bu garip bir şey biliyor musun... Ölmeyi dilemek gibi... O kalbimden çıktığında yaşayamazmışım gibi geliyor... Ben gerçekten zavallıyım.

Şimdi bu itiraflar beni kızdırmıyordu. Tam aksine, âşık olduğu adamı anlatarak bana doğru yürüdüğünü sezebiliyordum, sevdiği erkekle ilgili söylediği her sözcükle bana biraz daha yakınlaşıyordu. Başka bir erkekten bahsederek, bana yaklaşmaktan duyduğu bir korku varsa eğer o korkuyu azaltıyordu.

— Aslında senden de korkuyorum, dedi. Belki senden daha fazla korkuyorum. Yazdıklarını okudum. Sen de kalpsizsin. Nasıl anladım bunu, bilmiyorum. Ama anladım.

Durdu bir an, düşündü.

— Ben sadece kalpsiz erkeklerden hoşlanıyor olamam, değil mi? Bu kadar zavallı olamam.

Ben ne söyleyeceğimi düşünürken kahveci, üstünde minyatürler olan kulpsuz fincanlarda kahveleri getirdi, Zuhâl'in gözü fincanlara takıldı. Kahveciye döndü, sanki çok uzun zamandan beri tanışıyormuş gibi, “Nereden aldın bu fincanları” dedi. “Pazar yerindeki bir kadından aldım,” dedi adam.

Fincanlar için adamla pazarlık yapmaya başladı. Çok eğleniyordu. Şimdi hatırlamıyorum ama kahvecinin tahmin bile edemeyeceği kadar bir para verip fincanları satın aldı. Gidip biraz ilerde kapılarının önünde oturan kadınlarla konuştu, onlardan kâğıtlarla kutular buldu, fincanları küçük masanın üstünde paketledi.

Sonra da, “Hadi kalkalım,” dedi, “geç kalacağım.”

Akşamüstü gitti.

Geceyarısına doğru iki kelimelik bir mesaj aldım ondan.

“Seni özledim.”

VII

Bazen bir hayvan gibi içgüdülerimi dinliyorum yalnızca.

O geceden sonra neredeyse her gece internette yazışıyorduk, sınırları ve gerçekliği olmayan bambaşka bir evrendi orası, her şey mümkündü, her hayali yaratabiliyordun, durmanı, duraklamayı gerektiren hiçbir engel yoktu.

İnsanlar her gün, her gece, defalarca başka biri olarak doğabiliyorlar, başka biri olarak yaşayabiliyorlardı. Sonsuzlukta dolaşan bir uzay gemisi gibi dünyanın kurallarından, ölçülerinden, alışkanlıklarından uzaktın. Orada tohumlar daha çabuk büyüyor, ilişkiler daha çabuk geliyordu.

Bu âlemi daha önce bilmiyordum ama olacakları sanırım çabuk sezdim. Hızla ilerleyen yakınlığa rağmen ne ona, “Gel,” dedim, ne “Ben geleyim” önerisinde bulundum.

İçgüdülerim bana dünyaya dönmeden önce “uzayda” bir süre dolaşmamız gerektiğini söylüyordu.

Ben de ikili bir hayat yarattım kendime.

Geceleri başka bir hayal âleminde, görmediğim, dokunmadığım bir kadınla birlikte bir hayat oluşturuyor, sırlar yaratıyor, yakınlıklar kuruyor, diğer bütün insanlardan ayrılıyordum.

Gündüzlerimi ise Köfteci Remzi’nin yanındaki kahvehanede geçiriyordum. Orası kasabanın kalbi gibiydi, kan bütün

kasabaya oradan pompalanıyor, kasabada yaşanan ne varsa da onları alıp yeniden kahvehaneye getiriyordu.

Kahvehanenin asık suratlı topal bir sahibi vardı, ona “Kırkayak” adını takmışlardı, gerçek adını hiçbir zaman öğrenemedim.

Önceleri bana uzak duruyorlardı. Remzi’nin hakkımda söylediğini tahmin ettiklerimden dolayı beni reddetmiyorlar, bana kötü davranmıyorlar ama aralarına da almıyorlardı. Ben de aralarına karışmaya çalışmıyordum. Tek başıma oturuyor, gazeteleri okuyor, kitaplarıma bakıyordum.

İlk ilişki gazetelerle başladı, “Okuduysanız bakabilir miyim” diye teker teker yaklaştılar.

Onları ürkütecek bir hareket yapmadım. Ama her gün daha fazla gazete almaya başladım. Getirip masanın üstüne koyuyordum. Gelip almalarını bekliyordum.

Özellikle futbol maçlarının ertesi günü gazeteleri okumak istiyorlardı, gazete alma alışkanlıkları yoktu ama gazete önlerine gelince okumaya başlamışlardı. Benim masamdan alıyorlar, spor sayfalarını okuyorlar, birbirleriyle okudukları gazeteleri değiştiriyorlar, sonra da okuduklarını tartışıyorlardı.

Sonra birinci sayfaları da okumaya başladılar. Magazin sayfalarına bakmaya alıştılar.

Artık sabahları beni bekliyorlardı.

Her sabah koltuğumun altında gazetelerle geliyordum.

Kırkayak, sabah kahvemi getiriyordu. Ben ilk gazetemi okuyana kadar seslerini çıkarmıyorlar, ilk gazeteyi okuyup masaya bıraktıktan sonra en yakınimdaki, “Alabilir miyim” diyordu.

Bilimsel bir araştırma yapar gibi onların davranışlarını izliyordum.

Benim oturduğum masa artık “benim” masam olmuştu, kimse oraya oturmuyordu, orayı bana ayırıyorlardı, sessiz bir

anlaşma yapılmış gibiydi, benim civarındaki masaları ise kendi aralarında kapışıyorlardı. En yakın olan herkesten önce gazeteyi alıyordu çünkü. Benim masamın etrafındaki masalar, operanın kıymetli locaları gibi olmuştu.

Sadece gazete olarak kahvehanenin en değerli müşterisi haline geldiğime kendim bile inanamıyordum.

Bir zaman sonra siyasi konularda kendi aralarında konuşurken bana da sormaya başladılar, kısa cevaplar veriyordum, ne düşündüğümü tam kestiremiyorlardı. Ama asıl büyük değişim, benim futboldan onlardan daha iyi anladığımı keşfettiklerinde yaşandı. Onlara, “Beşiktaş’ın genç takımında oynarken dizimden sakatlanıp futbolu bırakmak zorunda kaldığımı” söylemiştim. Yalandı. Ama bir an bile kuşkulamadılar.

Artık kahvenin “abisi” bendim.

Her şeyi bana danışıyorlardı.

Böylece kasabanın içine sızdım.

Günlük dertlerini, sıkıntılarını, dedikodularını, zenginlerin kendi aralarındaki evliliklerini, arazi anlaşmazlıklarını, bu kasabanın tümüyle yıkılıp yerine yeni bir kasaba kurulacağını, kumsala büyük bir otel yapılacağını, tepedeki kiliseyi Hazreti İsa’nın havarilerinden birinin yaptığını, İsa’nın bedeninin çıkarılıp o kiliseye gömüldüğünü, o kilisenin altında büyük bir hazine olduğunu, kasabanın oynak kadınlarını, birbirleriyle çatışan grupları, işlenen cinayetleri, kan davalarını anlatıyorlar, her seferinde de lafin yarısında bir sigara sarıp bana da ikram ediyorlardı. Gülümseyerek reddediyordum.

Bir gece bu kasabanın esrar dumanlarının üstünde yükselip gökyüzüne karışacağını hayal ediyordum. O günü görmek için ayık kalmak istiyordum.

Herkes biraz sarhoştı. Kadınlar bile esrar içiyordu kasabada. “Sen ne diyorsun abi, burada bebeler bile içer,” diyorlardı.

O yanı sarhoş hallerinde bile belli bir dikkat vardı, sadece görünenleri, sık tekrarlanan tevatürleri anlatıyorlar ama asıl merak ettiklerime, kasabanın derinliklerinde neler yaşandığına değinmiyorlardı.

O günlerde bana yeni bir âlemin kapısını açacak bir ayrınıtı fark ettim.

Hamiyet'in bazı akşamlar onu almaya gelen genç bir akrabası vardı. Nesi olduğunu tam bilmiyordum ama ona “teyze” diyordu. Hamiyet'in yanında kalıyordu.

Kahvede de görüyordum onu.

Hemen hemen hiç kimseyle konuşmaz, tek başına oturur, hiçbir kavgaya, tartışmaya katılmaz, herkesin güldüğü şakalara gülmez, sigarasını içerdi. “Teyzesine verdiği paraları aha bu oğlan duman ediyor,” derlerdi.

İnsanlarla arasında, onu diğer herkesten ayıran görünmez bir duvar, asla kapatılamayacak geniş bir boşluk olduğu duygusu yarattı bende. Öyle sinik, ezik bir hali yoktu, aksine güçlü kuvvetli bir oğlandı. İnsanlara ihtiyacı yoktu yalnızca. Onu insanlardan ayıran her neyse ondan memnundu ve bunu kimseyle paylaşmak istemiyordu.

Bir memnuniyetin, herhangi birini diğer insanlardan böylesine ayırdığını ilk kez görüyordum.

Onun her gün öğleden sonra bir iki saat ortadan kaybolduğunu fark etmiştim. Sadece o değil, etraftaki bütün gençler aynı zamanda kayboluyorlardı.

Bir gün, “Biraz yürüyeceğim” bahanesiyle kalkıp gençleri izledim. Çok uzun gitmeme gerek kalmadı, hemen arka sokakta bir internet kafeye doluştuklarını gördüm.

Rutubetli halı ve esrar kokan, loş bir dükkândı.

Kafenin تنها olduğu saatlerde iki kere gitmem, oradaki çocukların hangi chat odalarına girdiklerini anlamam için yetmişti.

Öğleden sonraları ben de eve gidiyordum artık. Kısa bir zaman sonra o gençleri birer birer chat odalarında yakalamaya başladım. Onlarla çeşitli kimliklerle konuşuyordum. Kısa zamanda kimin kim olduğunu çıkarmayı başaracak kadar konuşma biçimlerini ayırt etmeyi öğrendim.

Onların adreslerini, kodlarını, gruplarını, odalarını izleyerek yavaş yavaş bütün kasabanın internet ağına sızabilecek hale geldim. Çoğunlukla kadınlarla gençler vardı orada.

Öğleden sonraları kasabanın neredeyse yarısı hayali bir dünyanın içinde kayboluyordu. Kimlik değiştiriyorlar, sırlarını paylaşacak kendilerine benzer birilerini arıyorlar, sevişiyorlardı.

Zamanla kadın ya da erkek arayan, hayal gücü çok kısıtlı cinsellik konuşmaları yapanları ayıkladım.

Geriye kalanlar özel merakları olanlar, hayal gücü sahipleri ve kimseye anlatamayacağı maceraları paylaşacağı kendine benzer birini bulmaya çalışanlardı.

Cehenneme bilet almak gibiydi bu keşif.

Görünmez olanı göreceğimi anlamıştım.

Hayatım parçalanmıştı.

Geceleri Zuhal'le, öğleden sonraları kasabanın insanlarıyla bir sınırsızlığın içinde, yaşanandan, görünenden çok farklı bir gerçeklik dünyasında dolaşıp konuşuyordum. Kasabanın içinde tek başıma yaşadığım gerçek hayat, bu gerçek olmayan hayata kıyasla çok sakın ve sıkıcıydı.

Gerçek olmayan dünya ise gerçek olanı fersah fersah geçiyordu renklilikte ve heyecanda.

Ama asıl şaşırtıcı olan, hayatın içinde bulunmayan, görülmeyen, konuşulmayan gerçeklerin, bu hayal âleminde ortaya çıkmasıydı. "Sanal" denen yer gerçeklerle doluydu.

Şimdi düşünüyorum da bu sıradan kasabanın yarı sarhoş sıradan insanların bu kadar günahı bulabilmelerine şaşıyorum.

İnsanoğlunun her halinin bu küçük yerde bile böylesine zengin ortaya çıkması ve insanların kendilerini özgür hissettiklerinde günahkârlıklarının böylesine çırılçıplak sergilenmesi kimin eseriydi?

Kitapların yasakladığı bunca günahı kim bulmuştu?

İnsanların neredeyse yaratıldıklarından beri işledikleri bu günahların sahibi kimdi?

Bu gece, bu bankta nereye baksam, neyi düşünsem karşıma Tanrı çıkıyor.

İnsanları niye bu günahları işleyecek bir ruhla yarattı?

O günahı işleyen mi yoksa o günahı yaratan mı daha günahkâr?

Tanrı günahkâr olabilir mi?

Bizi yaratırken günahları da Tanrı yarattıysa neden biz cezalandırılıyorruz?

Günahları Tanrı yaratmadıysa, kâinatta Tanrı'dan habersiz bir şeyler mi oluyor, Tanrı'nın gücü sınırlı mı?

Beni neden bir katil yaptı?

Öldürmek istediği insanı niye bana öldürttü?

Tepelere yakın bir yerde birden bir ışık yanınca zamanın geçmekte olduğunu, vaktimin azaldığını hatırlayıp huzursuzlandım.

Cinayeti fark etmeleri ne kadar sürerdi?

Ne yapacağıma karar vermeliydim.

Karar vermek yerine geçmişe gömülüp orada yok olmaya çalışmak daha kolay geliyor bu kadar yorgunken. Gelecek böylesine korkutucu olunca, geçmiş gerçekte olduğundan daha çekici görünüyor.

Hayatımın büyük bir kısmını gerçekdışı bir âlemde gerçekleri arayarak geçirirken sabahları kahveye gitmekten de vazgeçmiyordum. Öğleleri genellikle Remzi'nin köftelerinden

yyordum, arada bir de Çinili lokantaya, siyah elbiseli zenginlerin arasında yemek yemeye gidiyordum.

Bana bakıyorlar ama asla bana yaklaşıyorlardı.

Kasabada yabancı birinin bulunmasının onları tedirgin ettiğini hissediyordum. Saklayacakları çok sırları vardı ve her yabancı bir tehlikeydi.

Gene bir öğle vakti Çinili'de yemeğimi getirmelerini beklerken bir hareketlenme oldu, artık kasabadaki ortak hareketlerin nedenlerini tanımaya başlamıştım, belediye başkanının geldiğini anladım. Onun hakkında neler bildiğimi onun bilmediğini düşündüm.

Başkan bahçeye girdikten sonra şöyle bir etrafa bakınıp doğruca benim masama geldi.

— Merhaba, dedi, ben Mustafa Gürz. Buranın belediye başkanıyım.

Ayağa kalktım, el sıkıştık. Ne söyleyeceğimi bilemeden yüzüne baktım, galiba bir an onun bir işaretiyle oradakilerin hepsinin üstüme üşüşüp beni öldüreceklerini geçirdim aklımdan, niye öyle düşündüğümü bilmiyorum, ürperdiğimi hatırlıyorum.

— Sakıncası yoksa size katılayım, yemek yerken biraz sohbet ederiz.

— Rica ederim buyrun.

O bir şey ısmarlamadan masaya tabakları getirmeye başladılar, neleri sevdiğini biliyorlardı.

Birden gülümsedi. O sert çizgilerinden beklenmeyecek sevimli bir gülümsemesi vardı. Sertlikle sevimliliğe bir arada sahip olan nadir insanlardan olduğu anlaşılıyordu.

O gülümsemesinden daha şaşırtıcı olan ise bana doğru hafifçe eğilip söylediği cümleydi:

— Kitaplarınızı okudum.

Bunu bugün, bu anda bile itiraf etmekten utanıyorum ama galiba yüzüm kızardı, kulaklarımın yandığını hissettim. Bu, öylesine beklenmedik bir cümleydi ki bilinçaltımın en derinlerinde bile ona uygun, hazır bir söz yoktu. “Öyle mi” diyebilirdim yalnızca. Gene gülümseyerek, “Evet,” dedi. Bir an acaba benimle alay mı ediyor diye düşündüm.

— Ne zaman okudunuz?

— Hafta sonunda.

— Yeni yani...

— Evet, yeni okudum. Geç kalmışım.

Benden gene anlamsız bir, “Öyle mi” sesi çıktı, ringde dayak yiyen bir boksör gibi vakit geçirip toparlanmaya çalışıyordum.

— Çok beğendim, dedi. Nedense yeni romanlara hiç ısınmadım, daha klasik anlatımları seviyorum. Gerçi zekâyla oynayan yazarları da severim ama insanı tahlil eden kitapların yeri başka bence. Edebiyat olaylardan ziyade insanla ilgili olmalı diye düşünüyorum. Tabii, düşünce demek fazla iddialı olur, sizin yanınızda benim edebiyatla ilgili bir düşüncem olamaz da... Ben o edebiyata kendimi yakın hissediyorum diyeyim.

— Edebiyatı seviyorsunuz, diyebildim.

— Daha değerli ne var? İnsanoğlunun en fazla övünebileceği işin edebiyat olduğunu düşünüyorum. Bilimden bile önce geliyor. Jules Verne’i düşünsenize, edebiyat, bilimcilerden önce gitti uzaya...

Durdu, “Bir şey içer miydiniz” dedi, “Bir rakı içeyim,” dedim, içki herhalde böyle zamanlar için icat edilmişti.

Öylesine beklenmedik bir konuşmaydı ki şaşkına dönmüştüm.

İki rakı söyledi.

— Zuhal’le nereden tanışıyorsunuz, dedi çok kibar bir sesle ama yüzünden geçen gölgeyi gördüm.

— Burada tanıştık, dedim. Uçakta. Bu kadar küçük bir kasabanın nasıl havaalanı var gerçekten?

— Bizim buralılar biraz delidir. Mahmut Amca, bizim eski Ticaret Odası başkanı, gidip gelirken yollarda çok sıkıntı çekmiş, o zamanlar yollar daha da kötü tahmin edersiniz... Önce yol yaptırmak istemiş ama bakmış çok pahalı, bir havaalanı yaptıracağım demiş. Çok karşı çıkmışlar, deli misin diye, o da havaalanı yol yapmaktan ucuz, demiş. Gördüğünüz havaalanını yaptırmış, bir de pırpır uçak almış. Sonra oğlu, Teoman, daha yeni bir uçak aldı, hem kendileri kullanıyorlar hem de yolcu taşıyorlar. Bir uçak da ilaçlama için aldı, neticede onlar için kârlı bir yatırım oldu. Bize de havaalanımız var diye övünmek düştü. Köy dolmuşu yerine uçak kullanıyoruz.

Bardağını kaldırıp, “Sağlığınıza,” dedi, bardağını bırakırken, “kasabamıza gelmenizin nedeni yeni bir roman yazmak mı” dedi.

— Bakalım, dedim. Sakin bir yer arıyordum, burayı sevdim.

— Pek sakın sayılmaz buraları, dedi yüzüme bakarak.

— Duydum, dedim, çok cinayet işleniyormuş.

— O kadar da çok değil canım, bir iki vukuat oluyor, sanki her gün adam vuruluyor gibi anlatıyorlar.

— Niye işleniyor cinayetler?

— Rant meselesi. Buraları kıymetlenecek. Herkes biliyor. Arazi kapatmak için kapışıyorlar daha ziyade. Sonra da kan davasına dönüyor. Ne de olsa buranın insanı biraz geri kalmıştır. İntikam kuvvetli bir duygu hâlâ. Ama intikam mı rant mı daha kuvvetli dersanız, para intikamdan kuvvetlidir.

— Sizin işiniz de zor olmalı, dedim, rakı iyi gelmişti, toparlanmıştım.

— Zor tabii, zor olmaz mı? Ama alıştık artık.

— Sizi tehdit etmiyorlar mı?

— Beni mi, dedi şaşkınlıkla, sesindeki şaşkınlık samimiydi, birisinin onu tehdit edebileceğini hiç düşünmediği belliydi. Yok, bize öyle şeyler yapamazlar.

— Korkuyorlar mı sizden?

— Yoo, estağfurullah, korku değil de, bizim aile eskidir burada, kalabalıktır da, aileye hürmet diyelim.

Öyle rahat ve doğal bir güveni vardı ki beni de diğerlerini küçümsediği gibi küçümsediğini anlamıştım. Ona rakip olamayacağıma karar vermişti.

Bana karşı kabalaşmayacak, beni tehdit etmeyecek, bana değerli ama kullanışsız bir antika vazo gibi davranacaktı.

Tam bir ikileme girmiştim, eğer onun, bu kibarlığın süslü kâğıdına sarılmış kibrine boyun eğersen beni kasabanın zenginlerinin arasına sokacak ve Zuhal'e benden küçümseyen bir şefkatle söz edecekti, eğer ona aynı aldırılmaz kibarlıkla cevap verip küstah bir kibirle davranır ve benden asla şefkatle bahsedemez hale getirirsem kasabanın kapılarını bana kapatacaktı.

Gururumla merakım arasında sıkışmıştım.

Her an ortaya çıkabileceğini sezdiğim saldırgan küstahlılığıyla da, şefkatiyle de bana değemeyeceği bir mesafenin arkasına çekilmeye karar verdim. Buna tam bir karar da diyemezdim, davranışlarım neredeyse düşüncelerimden bağımsız olarak kendilerine bunu seçmişti.

— Siz Zuhal'le eski arkadaş mısınız, dedim.

Zuhal konusundaki bu cehaletimin beni koruyacağını biliyordum, ikimiz de bu karşılaşmayı Zuhal'e ayrı ayrı anlatacaktık ve ikimiz de olayı kendimize göre yeniden birçimlendirecektik anlatırken.

Zuhal ikimize de gülecekti herhalde.

— Okuldan arkadaşız, dedi. Minnesota'da bir üniversiteye gittik, pek önemli bir üniversite değildir. Buralardan biri o

üniversiteyi keşfetmiş olmalı, çünkü o dönemde bu yöreden çok öğrenci vardı. Zuhale iktisat okudu...

— Siz? dedim, sonra gülerek ekledim, edebiyat mı okudunuz?

— Hayır, dedi o da gülerek, bizim geniş zeytinlikler var burada, babam ziraat mühendisliği okumamı istedi.

— Edebiyat merakınız nereden peki?

— Amcamdan... Her ailenin bir serserisi vardır ya, bizim ailenin serserisi de amcamdı, kitaba düşkündü.

Birden, böyle söyleyerek bana karşı bir kabalık yapmış olabileceğini düşünerek durdu, “Serseri, derken,” dedi, “iyi anlamda söyledim, umarım yanlış anlamadınız.”

Onun gerçekten de kibar ve iyi yetişmiş bir yanı olduğunu gördüm, bu sahte bir nezaket değildi.

— Rica ederim, dedim.

Sonra gülerek ekledim.

— Serseri benim lügatımda da iyi bir anlama geliyor.

— Serserilere içelim o zaman.

Aramızda tuhaf ve gergin ama bir yanıla gerçek bir dostluk olabileceğini sezdim o anda. Bir kadının iki yanında duran iki erkek arasında olabilecek en garip dostluklardan birini kurmakta olduğumuzu hem belli bir memnuniyetle hem de sıkıntıyla anladım.

— Amcanızı anlatıyordunuz...

— İşe hiç merakı yoktu... Bizim yukardaki zeytinlikte küçük bir ev vardır, yazları gideriz diye yapmışlar ama pek gidilmezdi. Biz amcamla giderdik. Onun işle hiç ilgisi yoktu, çok eğlenceli bir adamdı, herkesle dalga geçerdi, görmeniz severdiniz. Bana kitaplar getirirdi, okumamı istediği kitaplarla ilgili öyle şeyler anlatırdı ki ben merakla okumak isterdim. Sonra da sevdim kitapları. Yalnızlar sever edebiyatı bilirsiniz.

Yüzüne, “Siz mi yalnızsınız” gibi baktığımı görünce, “Kalabalık yalnızlığa engel değil,” dedi gülerek.

Entelektüel bir utanca sahip olduğunu da o sırada fark ettim, “Biraz klişe oldu gerçi ama ne yaparsınız ki klişeler de gerçekleri anlatıyor bazen.”

O rahatsız edici güveni, ilk kez entelektüel bir hata yaptığını düşündüğünde kırılmıştı. Hata yapmaktan korktuğu yerler vardı. Kendini tek otorite olarak görmediği konularda gerçek bir kırılganlığa ve utangaçlığa sahip olduğunu görmek beni hem şaşırtmıştı hem de sevindirmişti.

Sevinmemde kendi kötülüğümün açık işaretlerini görmezden geldim, bazen kendimle ilgili olarak körleşmeyi tercih ettiğim oluyordu, bu da onlardan biriydi.

— Klişeler olmasa hayat çok zorlaşırdı, dedim. Klişeler, hayatın bize gösterdiği nezakettir bence. Ayrıca kalabalığın yalnızlığa engel olmadığı da gerçek. Yalnızlığı kalabalıklar iyileştiremez, keşke iyileştirseydi. Yalnızlık ancak tek bir insan tarafından iyileştirilebilecek bir hastalık. Bu da bir klişe işte. Ama kim aksini söyleyebilir?

— Söyleyen biri belki çıkar ama yalnızlığı bilen biri değildir o.

Birbirimize baktık.

Beklenmedik bir şey oldu, bütün lokantanın bize bakmasına neden olacak bir gürültüyle kahkahayı bastık.

Niye güldüğümüzü bildiğimizi sanmıyorum ama konuşmamızda durumumuza hiç uymayan komik bir yan olduğunu hissetmiştik.

Saatine baktı.

“Ben gideyim artık,” dedi, “işler beni bekliyor.”

Ayağa kalktığında, “Bu hafta sonu arkadaşlar bizim eve gelecek, kuzu çevirteceğim. Siz de gelin vaktiniz varsa. Zuhale gelecek,” dedi.

Şah mat.

İçim karmakarışık oldu. Her gece Zuhâl'le konuşuyorduk, birbirimiz hakkında en mahrem ayrıntıları biliyorduk ama bana geleceğini söylememişti.

Mustafa'ya söylemişti.

Demek bana onu çekiştirirken bir yandan da onunla konuşup randevulaşıyordu.

Darbe öyle ani gelmişti ki kendimi kontrol edemedim.

— Zuhâl de mi geliyor, dedim şaşkınlığımı saklayamadan. Yüzüme dikkatle baktı. İsteddiği yere vurduğunu anlamıştı.

— Evet. Siz de gelin.

— Teşekkür ederim, dedim, gelmeye çalışırım.

O gittikten sonra bir kadeh daha içtim. Masalardan kalkanlar bana başlarıyla selam veriyorlardı göz göze geldiğimizde.

Kasabarın sosyetesine kabul edilmiştim.

Ama kabul töreni çok can yakıcı olmuştu.

VIII

O gece internete girer girmez hemen dayanamayıp sordum.

“bu hafta sonu kasabaya mı geliyorsun?”

Cevap net ve kısaydı.

“hayır.”

“mustafa geleceğini söyledi.”

Bir an ekran boş kaldı.

“sen mustafa’yla mı konuştun?”

“çinili’de yemek yerken yanıma geldi. birlikte yemek yedik.”

“seni merak etmiştir. ne söyledi benim hakkımda?”

“haftasonu çiftlikte kuzu çevireceklermiş. zuhal de gelecek dedi. şaşırdım birden. sen bana geleceğinden hiç söz etmemiştin.”

“gelmeyeceğim zaten. bana telefon mesajı attı. haftasonu kuzu çevireceğiz gel diye. ben de belki gelirim dedim.”

“sen belki gelirim deyince o da geleceksin diye anladı herhalde.”

“o her şeyi kendi istediği gibi anlar... özel yeteneği var bu konuda... benim için başka ne söyledi?”

“başka bir şey söylemedi. ha bir de ben nereden tanıştığınızı sorunca birlikte okuduğunuzu söyledi.”

“başka bir şey söylemedi mi?

“hayır.”

“ne istiyormuş senden?”

“kitaplarımı okumuş. tanışmak istemiş.”

“kitaplarını nereden bulmuş?

“getirtmiştir herhalde.”

“seni benle görünce merak edip kim olduğunu araştırmış demek ki... dikkat et tehlikeli bir adamdır.”

“edebiyattan söz ettik. edebiyatı seviyor. eğlendim. güzel bir öğle yemeği idi.”

“edebiyattan anlar. çok kitap okur gerçekten... bilgilidir. tarihten, felsefeden de anlar... canı istediğinde çok sevimlidir... esas tehlikeli olan yanı da o zaten... hangisi asıl mustafa bir türlü anlamadım zaten... o sevimli, bilgili adam mı, yoksa o kaba ve vahşi adam mı... benim için başka bir şey söylemedi mi?”

“söylemedi dedim ya.”

“senin ağzından laf almaya çalışmıştır... çok akıllıdır o.”

“nerde tanıştığınızı sordu.”

“sen ne dedin?”

“uçakta tanıştığınızı söyledim.”

“o ne dedi?”

“bir şey demedi.”

“havaalanına sordurmuştur şimdi doğru mu diye... aramızda bir şey var mı onu anlamaya çalışıyor... çok kıskançtır... onun kadar kıskanç kimseyi görmedim... ama hiç göstermez.”

“göstermiyorsa kıskanç olduğunu nereden biliyorsun?”

“hemen göstermiyor ama sonra canıma okuyor... yıllarca öyle yaşadık... önceleri ben neye kızdığını anlamazdım... sonra aradaki bağı keşfettim... o beni üzdüğünde ben de onu kıskandırıyordum... mahvettik birbirimizi.”

“nasıl kıskandırıyordun?”

“fazla bir şey yapmama gerek yok ki... bir yere giderken biraz açık giyinsem, bir adamla konuşurken biraz fazla gülsem deliriyordu... dönüşte başka bir sebepten kavga çıkıyordu... orospu tabiatlısın diyordu bana... eskiden o bana daha aşık... sonra nasıl becerdiyse o kendini kurtardı, ben ona aşık oldum.”

“pek kurtarmış gibi gözüküyor... baksana beni araştırmış... kitaplarımı okumuş... hala seninle ilgili... gelip masama oturdu.”

“bana aşık değil ama bir zamanlar sevgiliydik ya, o beni hep malı gibi görüyor artık.”

“abartma... bir kadını malı gibi görecektir birine benzemiyor.”

“bir yemekte, benim aşık olduğum adamı benden daha mı iyi tanıdın?”

“belki.”

“akıllıdır o... nasıl görünmek isterse öyle görünür.”

“çok mu akıllı?”

“çok akıllıdır... hiç o kadar akıllı birini görmedim.”

“o kadar akıllıysa neden küçücük bir kasabada belediye başkanı olarak kalmış da başka bir şey olmamış?”

“niye başka bir şey olmak istesin? oranın padişahı o... kimse sözünden çıkamaz... sen mafyacaları gör onun yanında... başlarını bile kaldıramazlar konuşurken... milletvekilliği teklif ettiler kaç defa ama kabul etmedi.”

“niye?”

“burada başkan benim... niye başkasının başkan olduğu yere gideyim dedi.”

“akıllıymış.”

“söyledim ya.”

“ona karşı gelebilecek kimse yok mu?”

“ona karşı gelenlerin başına mutlaka bir şey gelir... ya esrar yakalatır hapse girerler, ya bir kavgada vurulurlar, ya zinada

basılırlar rezil olurlar... her yerde gözü kulağı var onun... her şeyi bilir... her istediğini yapar.”

“polis de mi ona bağlı?”

“sen başkomserin mercedesini görmedin mi?”

“görmedim.”

“yakında görürsün... vukuat yerine bile mercedesiyle gider.”

“kimse şikayet etmiyor mu?”

“canına mı susadı insanlar... ne şikayeti... oranın padişahı dedim ya... sen dikkatli ol.”

“biz çok dostça konuştuk... düşman gibi değildi.”

“onun dostu yoktur... çok kibirli o.”

“benle konuşurken kibardı.”

“kibarlığı da bilir... ailesi çok köklüdür... annesi çok hanımefendi bir kadındır... hastalandı sonra... iyi yetiştirmiş bunu ama bunun mayası bozuk... babasına çekmiş.”

“pek aşık olduğun bir adamdan söz eder gibi değilsin.”

“ben onun kim olduğunu bilerek aşığım... zaten benim derdim de bu... onun aşık olunacak biri olmadığını biliyorum... ama aşığım... zavallıyım ben... çok aptalım... sen benden sıkılmıyor musun?”

“hayır.”

“niye?”

“güzelsin diye herhalde.”

“güzel değilim... o da güzel olduğumu söylüyor ama ben kendimi güzel bulmuyorum.”

“güzelsin.”

“de ki güzelim... yeter mi bu sana?”

“yeter.”

“öyle mi?”

“öyle.”

“nasıl öyle?”

Bu soruyu soruşundaki sesini bile duyabiliyordum, sıkılmıştı bu konuşmalardan, sevişmek istiyordu.

Yazışarak sevişiyorduk.

Bu, insanlığın bulduğu en tuhaf şeylerden biriydi.

Başkalarının bu dokunmadan sevişmenin nesinden zevk aldığını bilmiyorum ama ben, Zuhâl'in başka bir yerde, başka bir zamanda asla söylemeyeceği, onun bildiğine bile insanların inanamayacağı kelimeleri, cümleleri söyleyecek kadar heyecanlanmasından, sevişme isteğiyle kendi kimliğinden, görünürlüğünden sıyrılıp bir başkasına dönüşmesinden heyecanlanıp zevk alıyordum.

Yazdığı kelimeler değil, bunları onun yazıyor olması beni çıldırtıyordu.

Küçümsenebilecek bir haz değildi. Büyüktü. Alışkanlık yaratabiliyordu. Ben alışmıştım. Zuhâl de alışmıştı.

Alışmaktan da öte, bir tür bağımlılıktı bu.

Birbirimizi hiç çıplak görmeden nasıl seviştiğimizi, nelerden hoşlandığımızı, heyecanımızın hangi sözlerle arttığını, zirveye yaklaşırken nasıl davrandığımızı biliyorduk.

Tanıyorduk birbirimizi.

Hem de çok yakın tanıyorduk.

Belki de kimsenin birbirini tanımadığı kadar.

Bizi orada durduracak hiçbir engel, hiçbir sınır, hiçbir kural yoktu. Biz bile yoktuk. Bedenlerimizin yaratabileceği kısıtlamalar bile yoktu.

Sonsuzluk vardı sadece.

Her şeyin mümkün olduğu korkunç bir özgürlük, her şeyi olduğundan daha da berrak gösteren bir belirsizlik, her şeyi olduğundan daha parlak gösteren bir karanlık vardı.

İnsanlar gitmiş, hayvanlar ölmüş, gökyüzü üstümüzden çekilmişti.

Sadece biz vardık.

Bu kâinatta canlı iki kişi vardı.

İçimizde gizli hiçbir şey kalmıyordu, o güne kadar saklanan ne varsa hiçbir engele rastlamadan ortaya çıkabiliyordu.

İçgüdülerimin beni doğru yönlendirdiğini şimdi daha iyi anlıyordum. Eğer burada, bu sonsuzluk âleminde birbirimizin en mahrem yanlarına dokunmadan önce gerçekten buluşup sevişseydik Zuhâl'in kendini bu kadar rahat bırakabileceğini, gizli kalmış, söylenmemiş, yıllarca beklemiş o arzularını açıklayabileceğini hiç sanmıyordum.

Dünyadaki insanların büyük bir kısmı sevişir, çoğu da iyi sevişir, anlaşıp, mutlu olur ama onların arasında bazıları diğerlerinden daha mutlu olur, insanların sevişme mönülerinin ortak yemeklerinden başka bir şey isteyenler, o mönülere yazılmayanlara meraklı olanlar, ihtiraslarının tatminlerini o mönülerin dışında arayanlar birbirlerini bulduklarında, herkesten ayrılıp kendi ortak mahremiyetlerine saklanarak yeni bir hayat yarattıklarında, sadece kendilerine ait bir evrenin tanrısı ve tanrıçası olduklarında, sevişmenin haritalarını yalnızca kendileri için yeniden çizip, gidilmemiş yerlere gittiklerinde bambaşka bir hazzı, benzeri olmayan bir macerayı tadarlar.

Bizim, Zuhâl'in deyimiyle “hastalıklarımız” ortaktı. Bu “ortak hastalık” lafını sanıyorum benim eski kitaplarımdan birinden almıştı. Tam kavrayamadığım bir nedenden dolayı benim eskiden yazdıklarımı yeniden hayatıma katmaktan garip bir zevk alıyordu. Hiç bilmediğim, hiç rastlamadığım zevklerle karşılaşıyordum onunla yazışırken.

Biz orada birbirimizi bulmasak ortaya çıkmayacak, “hasta” olmayana anlatılamayacak zevklerimiz olduğunu birlikte keşfetmiştik.

Bizim için her şeyin mümkün olduğunu biliyorduk.

Kendimizi sakınmıyor, her şeyi, her isteği söylüyor ve aynı hevesle paylaşan birini buluyorduk.

Bunun bir mucize olduğuna birlikte inanıyorduk.

Sadece bunu bilmek bile başkalarının uzun sevişmelerden alacağı zevki, daha sevişmeye başlamadan tatmamızı sağlayabiliyordu.

O gece de, her gece olduğu gibi “hastalıklarımızın” bütün tadını çıkardık.

Her şeyi unutmuştum.

Her şey ama her şey unutulabiliyordu.

Bunu biliyordum.

Bunu öğrenmiştim.

Bizim bütün gerçeklerimiz, gerçek olmayan bu yerde, gerçek dünyada olabileceğinden çok daha özgür yaşıyorlardı.

Gerçek dünyayla gerçek olmayan arasında bir seçim yapmamı isteseler, gerçek olmayanı seçerdim, orası daha gerçektir.

IX

Ertesi sabah uyandığımda Hamiyet verandada bir kuşla konuşarak bana kahvaltı hazırlıyordu.

Kuş da ona cevap veriyor gibiydi, bir biri söylüyor, bir diğeri söylüyordu.

Kahvaltıdan sonra yaseminlerin, güllerin, mandalina ağaçlarının arasından geçip, taş döşeli dar sokaklardan kahveye geldim.

Geniş gövdeli zeytin ağacının altındaki masama oturdum. Kırkayak kahvemi getirdi. Yan masalar da dolmuştu.

Gazetelerimi okumaya başladım.

Ben okudukça alıyorlardı.

Kahvenin diğer köşesinde, tam benim hizamda o güne dek hiç görmediğim bir adam oturuyordu. Siyah bir gömlek, siyah bir pantolon giymişti. Bir at yarışı bültenini inceliyordu. Sakindi. Ama ya giyiminden, ya duruşundan, ya arada bir kahvedekilere bakışından insanda belalı biri duygusu uyandırıyor.

Şöyle bir baktıktan sonra tekrar gazeteme dönmüştüm.

Kahvenin önünde, kasabayla civar köyler arasında çalışan sarı minibüslerden biri durdu. Ben bir kahve daha ısmarlamak için kafamı kaldırmış etrafta Kırkayak'ı arıyordum.

Minibüsten kısa boylu bir adam indi.

Telaşsız ama kararlı adımlarla yürüdü, siyah gömlekli adamın önünde durdu.

Tabancasını çıkardığını, o sırada kendisine bakmak için başını kaldıran adamın gözüne dayayıp tetiği çektiğini gördüm.

Tetiği çektikten sonra kan üstüne sıçramasın diye hafifçe yana çekildi.

Siyahlı adamın başının arkaya doğru gittiğini, biraz önce gözünün bulunduğu karanlık oyuktan kahverengimsi bir kanın fışkırdığını, gözünün kafasının arkasından uçtuğunu gördüm.

İskemlesiyle birlikte sırtüstü yere devrildi.

Kısa boylu adam bir el daha ateş etti.

Sonra geldiği gibi telaşsız adımlarla döndü, yanımdan geçerken bana gülümseyip göz kırptı. Kendisini bekleyen minibüse bindi. Minibüs hareket etti. Köşeyi dönüp kayboldu.

Kimse kımıldamadı.

Büyük bir yanardağın ani patlamasından sonra lavların altında kalıp taş kesilen insanlar gibi taş kesilmiştik.

Kimse kıpırdamıyordu. Kimse konuşmuyordu.

Hepimiz birden vurulup ölmüş gibiydik.

Sonra herkes aynı anda canlandı.

Vurulan adamın başına üşüştüler.

Kırkayak eğilip adama baktı.

“Ölmüş,” dedi dünyanın en doğal şeyinden bahseder gibi soğukkanlı bir sesle.

Ben sandalyemden kalkmamıştım.

Adamın kafasının arkasından gözünün fırlamış olmasının imkânsız olduğunu düşünüyordum. Gördüğüm herhalde adamın kafasını delip geçen mermi çekirdeğinin fışkırttığı kandı ama bir gözün o kafanın arkasından fırlayıp gittiğine yemin edebilirdim.

Görmüştüm ama aklım gördüğüm şeyin yanlış olduğunu söylüyordu.

Biraz sonra sirenlerini çalarak kasabanın polisleri geldi. Cesedin etrafındaki kalabalığı oradan uzaklaştırdılar. Kimsenin gitmemesini, herkesin ifadesini alacaklarını söylediler.

O sırada çelik mavisini bir Mercedes gelip kahvenin kapısında durdu.

İçinden tahmin ettiğim gibi ilçe emniyet müdürü indi.

Siyah bir takım elbise giymişti. Geniş omuzlu, kısa saçlı, tıknaz bir adamdı. Sıkılmış bir ifade vardı yüzünde. Onu gören herkes açıldı. Gelip cesede şöyle bir baktı.

“Tanıyan var mı bunu” dedi, ölen adamdan iğrenmiş gibi bir sesle, kimse cevap vermedi, kaçmak istemedikleri belliydi.

Polisler gittikten sonra Remzi bana, öldürülenin “Zakkum’un adamlarından olduğunu” söyleyecekti ama bunu polisler söylemedi.

Emniyet müdürü, “Herkesin ifadesini alın,” dedi.

İşini bitirmiş gibiydi, tam arabasına doğru giderken beni gördü ya da beni ilk defa görmüş gibi yaptı, onu tam kestiremedim.

— Yazar sen misin? dedi otoriter bir sesle.

Hakkımda epey bilgi sahibi olduğu belliydi. “Benim” deyince teklifsizce masaya oturdu.

— Sana iyi roman konusu çıktı ha, dedi.

— Niye vurdular, dedim.

— Bilmem. Arazi mafyasıdır. İtler birbirini vurup durur. Anlarız birazdan.

— Çok cinayet işleniyormuş burada.

— Abartıyorlar. O kadar da çok değil.

— Önleyemiyor musunuz?

Şöyle hafifçe geriye doğru yaslanıp dikkatle yüzüme baktı.

— Ben, dedi, buranın asayişinden sorumluyum. Öyle mi?

Bu soruya gerçekten cevap bekliyormuş gibi durdu.

Mecburen, “Öyle,” dedim.

“Öyle,” dedi başını söyleyerek. “Bunlar hayvan gibi. Öyle mi?” Bu sefer benim cevabımı beklemeden kendisi devam etti. “Hayvanlar nerede yaşar. Ormanda. Öyle mi? Öyle. Burası bir orman. Peki, bir ormanda asayiş nasıl sağlanır? Hayvanların birbirini öldürmesini önleyemezsin. Öyle mi? Öyle. O zaman benim görevim ne? Benim görevim, ormanın yanmasını önlemek. Öyle mi? Kasaba halkının güvenli yaşamasını sağlamak. Kimse burada kasaba halkından birine dokunur mu? Dokunmaz. Dokunursa tepesine bineriz. Öyle mi? Hırsızlık yok, gasp yok, sarkıntılık yok. Dünyanın en güvenli kasabası. Haa, hayvanlar birbirini öldürüyormuş. O da ormanın kanunu. Kanunu değiştirebilir misin? Değiştiremezsin. Değiştirmeye de çalışma zaten. Hayvanları tuttuk, önledik de, ne olacak? Ormanı yakacaklar. Daha mı iyi? Değil.”

Bir adamın yaptığı yolsuzlukları bu kadar güzel anlattığını, kendini bu kadar haklı çıkarttığını hiç görmemiştim.

Utanmazlığına hayran kaldım. Bu kadar yüzsüzlük gerçekten cesaret gerektirirdi.

— Tabii gene de bu kadar itin, uğursuzun, hayvanın arasında dikkat etmek lazım, dedi. Bunlar kasabalılara dokunmazlar, çekinirler de yabancılara sataşabilirler. Öyle mi? Sen kendine dikkat et. Roman yazacağım derken sen kendin roman olma.

Çok eğlenceli bir şey söylemiş gibi güldü.

“Hadi bakalım,” dedi, “gideyim de hangi hayvan bunu yapmış öğreneyim. Dediklerimi kulak ardı etme.”

Mercedes’ine binip gitti.

Polisler bütün kahvedekilerin ifadesini aldı.

Kimse geleni görmemişti. Vurulanı tanıyan yoktu.

Bütün ifadeler aynıydı. Hepsi böyle söylüyordu.

Sonra savcı geldi, bir de ona ifadeleri verdik, şöyle bir etrafa baktı. O da gitti.

Bir ambulans cesedi alıp götürdü.

Arkasından Kırkayak yerleri yıkadı, her şey eskisine döndü. Bir adamın öldüğünün izi kalmadı ortada.

Çocukluğumuzdan beri görkemli bir karanlık olarak öğrendiğimiz, bütün hayatımızı onun korkusuyla geçirdiğimiz ölüm ilk kez bana çok basit ve sıradan gözüküyordu.

Cinayetten sonra bana göz kırpacak kadar şakacı biri, bir adamın gözüne tabancasını sıkışmış, adam bir saniyede ölmüş, üç saat sonra onun öldüğüne dair hiçbir belirti kalmamıştı.

Bu muydu ölüm?

Bu kadar basit miydi?

Oturmuş bir at yarışı bültenine bakarken, bir adam geliyordu ve ölüyordun.

İçinde atların koştuğu beynin bir kahvenin toprak zeminine dağılıyordu. Karınca boyunda at hayalleri koşuyordu otların arasında. Üstlerinde rengârenk kıyafetli jokeyleriyle atların koştuklarını görüyordum.

O beynin kıvrımlarındaki bütün ümitler, öfkeler, hesaplar, arzular, aşklar, kıskançlıklar Kırkayak'ın döktüğü bir kova suyla silinip gitmişti.

Bir adamın bütün bir ömür biriktirdiği hatıralar yok olmuştu.

Kahvedekiler cinayetle ilgili anılarını heyecanla birbirlerine anlatırken, ben adamın gözünden giren merminin, beynindeki hangi görüntülerin arasından geçtiğini merak ediyordum.

Hangi görüntüleri parçalamıştı?

O mermi, bir beynin içinde varlıklarını sürdüren başka hangi insanları parçalara ayırmıştı? Merminin geçtiği yerde kim vardı, annesi mi, karısı mı, sevgilisi mi, çocuğu mu, patronu mu, düşmanı mı?

Adamın beyni mermiyle delinirken, o beynin içinde vurulan, iki büklüm olan, devrilen insan hayalleri geliyordu gözümün önüne.

Bir adam öldüğünde bir kişi ölmüyordu, büyük bir kalabalık da ölüp gidiyordu.

Bir katliam yaşamışız duygusuna kapılıyordum.

Adamın ölümünden çok, onun hayatı boyunca biriktirdiklerinin tek bir anın içinde yok olması beni dehşete düşürmüştü.

Remzi, elinde bir çay bardağıyla masama oturdu, “Öldü ya,” dedi.

“Öldü hakikaten,” dedim.

— Sultan yakında çıkar piyasaya... Onların adamı, bunun peşini bırakmazlar.

— Tanıyor musun vuranı?

— Yok, onlar tetikçi. Buralı değil.

— Peki adam niye yolcu minibüsüyle geldi?

Remzi güldü.

— Bu tetikçi çetesi bir acayip. Parayı verdin mi istediğin adamı vururlar. Cinayete yolcu minibüsüyle gidiyorlar. Her seferinde plakalarını değiştirdiklerinden bulunmuyorlar. Günahlarını almayayım ama bulmak da istemiyorlar galiba. Adamlar herkese lazım. Bunlar cinayete giderken yoldan yolcu da alıyorlar, bayağı bildiğin minibüs gibi. Adamı vuracakları yerden bir durak önce herkesi indiriyorlar. Burada herkes hem minibüse biner bir köye giderken hem de korkar tetikçilerin minibüsü mü diye...

Ölümü sanki aşağılamak istiyorlardı.

Cinayete minibüsle gidiyorlar, vuruyorlar ve gülüyorlardı.

Şakacı katilleri vardı bölgenin.

Burada insanların çok kolay öldürülebileceğini kendi gözlerimle görmüştüm.

Bu beni korkutmamıştı.

Ama korkmam gerekirdi.

X

Hamîyet de tepedeki kilisede Hazreti İsa'nın gömülü olduğuna inanıyordu. Bazı geceler orada ışık görünüyormuş. Oraya asla yıldırım düşmüyormuş. Bir keresinde zeytinlikler yanmış ama yangın kiliseye on metre kala kendi kendine sönmüş. Sel olmuş, sel kiliseye gelince ikiye ayrılıp iki yanından akmış.

— Oraları kazmaya gelirler bazen. Orayı kim kazmaya gel-diye öldü, biliyor musun?

— Bu kasabada ölümden başka hikâye yok mu?

Hamîyet işveli bir şekilde gülüverdi.

— Var ama sana anlatılmaz.

— Niye?

— İşte...

— Anlamaz mıyım?

— Anlarsın da... Fazla anlarsın.

Bazen bütün yeryüzünün iki kişilik kafeslere bölündüğünü düşünüyordum, bir erkekle bir kadının bulunduğu o kafese girenin kimliği, dışardakinden çok değişik oluyordu.

Hamîyet, uzaktan bakıldığında, eşyalarla konuşan, her türlü hurafeye inanmaya eğilimli, kendi halinde bir kadındı. Ama ikimiz bu evde yalnız olduğumuzda benimle cilveleşiyordu. Bu, onun doğasında vardı. Öylesine ustalıkla yapıyordu ki öğretilmesi mümkün değildi. Hem çok açıkça kışkırtıcı dav-

ranıyordu hem de bu açık kışkırtmanın her zaman arkasına saklanabileceği bir belirsizlik bulunuyordu.

Sanırım benim “şehirli” bir yabancı olmam onu özgürleştiriyordu, kasabanın görünür kurallarına aldırma zorunda hissetmiyordu kendini.

Ona istekle bakarken yakalıyordum kendimi.

Tabii, onun bütün dünyadan sakladığı sırrını çoktan ele geçirmiş olmamın da büyük bir rolü vardı bu kışkırtılıştaki.

Onun kim olduğunu, daha doğrusu ne olduğunu, ne yaptığı bu yeryüzünde bilen üç kişiden biriydim ben.

Ama o, bu gerçeği hiçbir zaman öğrenmeyecekti.

Bir insanın sırrını ondan habersiz şekilde bilmek, bir voodoo büyücüsünün küçük bir bebekle bir insanın ruhunu ele geçirmesi gibi onun ruhunu ele geçirmeni sağlıyordu. Söylediği her lafın arkasında saklı olanı biliyor, onu istediğini gibi yönetebiliyordun.

O, yönetildiğini hiç bilmiyordu.

Hamiyet ilgimi çekiyordu.

Ben de onu kışkırtıyordum.

Onu yönlendirerek bir gün bana büyük sırrını anlatacağı bir yakınlığa getirip getiremeyeceğimi merak ediyordum. Aramızdaki bu gizli cinsellik oyunu aslında bu amaca hizmet ediyordu. Ama bir amacı olmasa da benim için eğlenceli bir oyun olurdu.

Ben bu oyunların her türünü seviyordum.

Her şey bir oyundu benim için.

Onu bir oyuna çevirmezsen hayat nedir ki, koca bir can sıkıntısından başka?

Ama şu anda, oturduğum bu bankta, hayatın kendisine bir oyun muamelesi yapanlara tahammülünün çok sınırlı olduğunu öğreniyorum. Ciddiye alınmak istiyor. Bu isteğini gerçekleştirecek gücü var ve bu gece bana bu gücünü gösterdi.

Ezdi, parçaladı beni.

Rüyaların sesleri var.

Hep birlikte rüya gören bu kasabanın rüyalarındaki sesleri duyuyorum, ne kadar çok inliyor, ne kadar çok haykırıyorlar. Bir türlü dışarıya çıkamayan bu sesler hep içlerinde çınıyor olmalı. Seslerle dolu olmalı içleri. Bunca sesle nasıl yaşıyorlar, nasıl dayanıyorlar içlerindeki bu hiç dinmeyen seslere?

Uyurken bunca olağanüstü macera yaşayıp bu kadar değişik ses çıkartan bu insanlar, uyanınca o sıradan hayatlarını nasıl sürdürüyorlar?

İnsanlarla ilgili merak ettiğim daha nice şey var ama hiçbirini öğrenecek vaktim olmayacak artık herhalde.

O hafta sonu Mustafa'nın çiftliğine de aynı merakla gitmiştim. Nasıl insanlar olduklarını, esrarla ve ölümle dolu bu kasabada nasıl yaşadıklarını, ölümle nasıl böyle içli dışlı bir hale geldiklerini, benim hayatı bir oyuna çevirmem gibi onların ölümü nasıl oyuna çevirdiklerini merak ediyordum.

Ben eğlenebilmek için hayatla oynuyordum.

Onlar da eğlenebilmek için mi ölümle oynuyorlardı?

Yıllardan beri el değmemiş kumsal, küçük tepecikleri, o tepeciklerden başlarını gösteren minicik çalılıkları, içlerindeki parlak deniz kabuklarıyla yaldızlanan, ince kumlarıyla göz alabilmesine uzanan bir çölü andırıyordu. Biraz ötesindeki koyu lacivert deniz şaşırtıyordu insanı.

Mustafa'nın evi, daha doğrusu sarayı, kumsalın sonundaki kayalıkların üstündeydi. Oradaki, Bizanslılardan kaldığını sandığım küçük bir kaleyi almış, onu bir saraya dönüştürmüştü.

Önünde kumsal ve deniz, arkasında geniş bir bahçe vardı. Denize doğru uzanan çok geniş bir teras yaptırmıştı. Teras, granitten yapılmıştı ve kalenin eski duvarlarına uyuyordu.

Deniz tarafında değil, arkadaki bahçeye kurmuşlardı masalarını. Kasabada hemen hemen hiç kimsenin denizle alakası

yoktu. Bu beni çok şaşırtıyordu. Suyla ilgilenmiyorlardı. Sata-mayacakları için belki de, bilmiyorum.

Bahçeye girdiğimde ilk tepkim, “Herkes siyah elbiselerini giysin” diye bağırma isteği oldu, spor giyinmişlerdi, çoğunda eşofman vardı. İri, yağlı gövdeleri ve bu gevşek kıyafetleriyle karaya çıkmış fok balıklarına benziyorlardı.

Ürkütücü halleri gülünç hallerinden çok daha iyiydi.

Bahçenin bir ucunda kuzular çevriliyordu.

Mustafa beni uzaktan görünce yanıma geldi, takım elbi-sesinin sadece ceketini ve kravatını çıkarmıştı, siyah ütülü bir pantolonu ve mavi bir gömleği vardı.

— Hoşgeldin, dcdi, gel, seni tanıştırayım.

Birden senli benli olmuştuk.

Kalabalığa doğru yürürken, “Zuhal gelmedi mi” dedim, “İşi çıkmış,” dedi.

İnsanların sakladıklarını bilmekten ve onların bunu bil-memesinden her zaman eğleniyordum. Kendilerini kalın duvarların ardına saklıyorlar ama birisinin o duvarın arkasına dolaşabileceğini hiç tahmin etmiyorlardı. Herhalde aynı şey benim de başıma geliyordu. Ben de bilmiyordum. Durgun bir sudaki halkalar gibi sırlarımız iç içe yaşıyordu.

— Evin çok güzelmiş.

Yüzünde çocuksu diyebileceğim masum bir sevinç ve gu-rur gördüm. “Çok uğraştık,” dedi, “ama galiba iyi oldu.”

— Buraya ev yapmana nasıl izin verdiler?

— Belediye başkanı benim. İzni kendim veriyorum, dedi gülerek. İnsanlar niye belediye başkanı olmak istiyorlar sanı-yorsun?

— Tarihi kalelere el koymak için mi?

— Elbette.

— Devlet bir şey demiyor mu?

— Devlet dediğin buraya gelen bir adamdır, hadi bilemedin bir heyettir. Onlar da benim dediğimi derler. Karşılığında onlar da mutlu olurlar. Herkesin mutsuz olmasından daha iyi değil mi?

— Herkes mutlu mu?

— Mutlu tabii.

— Önceki gün gözümün önünde bir adam vurdular. Bana pek mutlu gözükmedi gözünden kan fışkırırken.

Birden durdu, dönüp bana baktı. Yüzü karardı, çeneleri kasıldı. Sonra yüzü birden gevşeyip değişti ama ürkütücü bir gülümseme belirdi.

— Ama sen mutlusun, dedi. Gözünden kan fışkıran sen olmadın.

— Ben olabilir miydim?

— Herkes olabilirdi.

— Sen olabilir miydin?

— Olabilirdim ama benim gözümünden fışkıran kan bütün kasabayı kaplardı.

Bu sefer sahici bir şekilde gülümsedi.

— Şanslısın, dedi, kaç romancı böyle bir sahneye şahit olabilir ki? Bir dahaki kitabında bunu çok güzel anlatacağına eminim. Gel hadi, seni merak ediyorlar.

— Beni mi merak ediyorlar?

— Tabii... Hayatlarında ilk defa bir yazarla tanışacaklar.

Beni kalabalığın arasında dolaştırmaya başladı.

Bazıları gerçekten şehirden kitaplarını getirtmişlerdi, çoğu, “Daha okuyamadık ama,” diyorlardı, aralarından bazıları okumuştı.

Gençlerin hemen hemen hepsi Amerika’da bir üniversitede okumuştı, bir önceki kuşaktan ise liseyi bitirenine bile zor rastlanıyordu. Ama hepsi, kasabanın ortak yaşamının parçası halindeydiler, okullarda aldıkları eğitimler sanki kasabadaki

çocukluklarında öğrendiklerinin üstünden akıp geçmişti. Neşeliydiler. Komiktiler. Giydikleri eşofmanlar gibi yumuşak ve rahattılar. Birbirlerine takılıyorlar, hep birlikte gülüyorlardı, hepsinin aksanında sevimli bir yöresel vurgu hissediliyordu.

Bölgede şarapçılığın tekeline elinde tutan bir Raci Bey vardı, zeytinyağı fabrikaları da varmış, kısa boylu, yuvarlak bir adamdı, “Kuzu kolay kolay pişmez, bu Mustafa bizi burada açlıktan öldürecek sonra da hepimizin arazilerini alacak” diyor, kahkahayı basıyordu.

Karısı, oradakilere benzemeyen bir kadındı. Önce farklılığın ne olduğunu anlayamadım. Yüzünün çizgileri epeyce sertti, dudaklarının kenarında ise garip bir alaycılık ifadesi seziliyordu, anlatılması çok zor ama bu ikisinin birleşiminde garip bir cinsellik hissediliyordu.

Kamile Hanım açık sözlü, hazırcevap, otoriter bir kadındı, otoritesi sanırım sözünü sakınmamasından ve hazırcevaplığından geliyordu.

— Yazar sen misin, dedi bana.

Bir veterinerin, “Hasta inek bu mu” diye soruşundaki alırmazlık vardı halinde, güldüm, “Benim” dedim.

— Para kazandırıyor mu yazarlık?

— Kazandırır ama ben kazanamadım.

— Ciple dolaşıyorsun, para kazanmıyorsan o koca cipi nasıl aldın?

Annesinin aksine uzun boylu olan sarışın kızı, “Aman anne, sana ne elâlemin cipinden,” dedi, “Tamam, tamam” diye yatıştırdım kızı. Annesine dönüp “Gömü buldum,” dedim.

Kamile Hanım, “Bak sen,” dedi gülerek, “yamansın sen, yamansın.”

Kasabadaki bütün zenginlerin “gömü bulup” zengin oldukları söyleniyordu kasabada, kimin nasıl zengin olduğunu sorduysam hep aynı cevabı aldım, “Babası gömü buldu.”

Kamile Hanım ne demek istediğini anlamıştı.

— Bizim ticaret odasına yazıl bari, dedi, gömü bulanları oraya alıyorlar... Evli misin?

Kızı gene utanarak, “Aman anne” diye araya girdi, ben gene, “Tamam, tamam” diye yatıştırdım.

— Evliydim... Ama bir trafik kazasında kaybettim eşimi.

— Yazık olmuş... Allah rahmet eylesin... Evlenmedin mi bir daha? Bak o da yaşasa evlenmeni isterdi.

— İsterdi herhalde ama olmadı.

— Buradan evlendireyim ben seni... Bunların çoğunu ben evlendirdim.

Kızı gene, “Aman anne” deyince, “Bir bunu evlendiremedim,” dedi, “böyle huysuz olduğundan kocası boşadı, bir daha da kimse almıyor, aman anne, aman anne, ne oluyorsun, konuşuyoruz şurada, bir rahat ver.”

Kız kıpkırmızı oldu. “Siz bakmayın anneme,” dedi, “patavatsızdır böyle.”

Kız hışımla yanımızdan uzaklaşınca Kamile Hanım, “Utaniyor benden haspam, tosbağa kabuğundan çıkmış da kabuğunu beğenmemiş,” dedi, “kendi hayatını düzeltemiyor beni düzelterek. Neler yazıyorsun sen? Aşk meşk mi? Kadınları iyi anlatıyor dedi biri.”

“Aşk meşk” dedim ben de gülerek.

— Ben de gençliğimde okumaya çok meraklıydım, dedi. Reşat Nurileri, Kerime Nadirleri çok okudum. Çok ağladım. Niye ağlatırsınız ki siz insanları. Güldürün biraz. Sonra çoluk çocuk, ev galesi derken hiç okuyamaz oldum.

Etrafına şöyle bir bakındıktan sonra birden kadınlara mahsus o “erkekler anlamaz ama biz anlarız” gülümsemesiyle, “Söyle bakayım,” dedi, “çok kadın tanıdın mı? Oradan mı biliyorsun kadınları?”

Sesinde otoriterliğin güvenine sığınmış cilveli bir dalgalanma vardı. Kasabalı kadınların çoğunda duyuyordum bu sesi.

Hamiet'in sesinin değişik tonlamaları gibiydi, hep cinselliğe doğru akıyordu sesleri. İnternette keşfettiğim kasabanın yeraltındaki o görünmez hayata kadınlar hükmediyordu burada. Onların yeraltı suları gibi nerede ortaya çıkacağı belli olmaz cinsellikleri, kendilerini bir "yabancı" yanında güvende hissettiklerinde hemen belirveriyordu.

Yer üstünde erkeklerin arazi kavgaları, iktidar çekişmeleri, cinayetleri, yeraltında kadınların azgın ve zapt edilmez cinsellikleri yönetiyordu kasabayı.

— Çok kadın tanıdım, dedim.

— Sevdiler mi seni?

— Sevdiler.

— Sen onları sevdin mi?

— Sevdim.

Gözlerini dikip yüzüme baktı.

Nasıl seviştiğimi ve benle sevişmenin nasıl bir şey olduğunu düşündüğüne yemin edebilirdim.

O anda bahçedeki herkesten uzaklaşmıştı, gözleri başka bir yere bakıyor, başka bir şey görüyor gibi sabit bir noktaya takılmış, gözbebeklerinin etrafı koyulaşmıştı.

"Şanslıymışsın," dedi, "Şanslıydım," dedim, "Onlar da şanslı mıydı," dedi, "Onlar da şanslıydı."

Hafifçe koluma dokundu, "Tahmin edebiliyorum."

O sırada yanımıza uzun boylu, otuz yaşlarında genç bir adam geldi. Kamile Hanım, huysuz bir sesle, "Hah, bu da oğlum," dedi, "Gülten mi gönderdi seni. İşleri güçleri yok benim peşimdeler. Anne, anne, diye dolaşıyorlar. Ne var?"

Rahmi annesinin huysuzluklarına alışkındı. "Anneciğim, bırak da adamcağız biraz da diğer misafirlerle konuşsun."

— Aman, dedi Kamile Hanım, konuşsun. Hadi git de biraz o aptallarla konuş. Sıkıntıdan patlatacaklar adamı, sana arazileri anlatacaklar, kasabanın yeniden yapılacağını, deniz kena-

rındaki tarlaların fiyatlarını. Kilisedeki hazineyi... Bu Rahmi seni bulsun da perşembe günü bize getirsin, sana kapama yapacağım... Başka yerde yiyemezsin. Unutma sakın.

— Hiç unutmuyum...

Rahmi koluma girip beni diğer misafirlere doğru götürürken, “Annem çok bunalttı mı sizi” dedi, “bazen çok patavatsızdır, kusura bakmayın, Gülten anlattı biraz, Gülten benim kardeşim, biraz önce tanıştınız hani.”

O akşam hepsini teker teker Zuhal’e sorup, hepsi hakkında bilgi alacaktım. Çok eğlenceli hikâyeleri olduğuna emindim.

Bahçe çok zevkli düzenlenmişti. İyi bir bahçe mimarının elinden çıktığı anlaşılıyordu. Zeytin ağaçları, dallarında küçük turuncu ampuller gibi parlayan meyveleriyle kumkuatlar, limonlar, mandalinalar, başka bir yerden buraya taşındığı anlaşılan iri manolyalar, zakkumlar.

Bahçenin çeşitli köşelerinde hanımelleriyle yaseminlerden örülmüş şık kameriyeler. Evin, ev derken haksızlık yaptığım duygusuyla biraz utanıyorum doğrusu, buna kale, şato, saray gibi bir şey demek gerekiyor, önündeki geniş açıklık çiçek kümeleriyle bölünmüştü. Her renkten lalelerden tarhlar yapılmıştı. Her mevsim, o mevsime uygun çiçeklerin dikildiğini söylemişti bir ara Mustafa.

Eve, terastaki gibi granitlerden yapılmış geniş ve yayvan bir merdivenden giriliyordu. Eski harabelerden toplandığı anlaşılan sütun başlarıyla süslenmiş büyük bir verandası vardı. Ev kesme taştan yapılmıştı, büyük pencereleri güneş vurdukça parlıyordu. Geceleri, “sarayın” bütün ışıklarını yaktıklarında, kasabadan büyük bir meşale gibi görünürdü.

Evin siyah taşlarının yarattığı o biraz ürkütücü görkemiyle, pencere ışıklarının yarattığı çekici aydınlık, ev sahibinin değişken karakterinin de sembolü gibiydi, kendisine benzeyen bir ev yaptırmıştı.

Rahmi'yle birlikte diğer erkeklerin yanına gittik.

Ne zaman bir erkek kalabalığıyla birlikte olsam hep aynı duyguya kapılıyım, erkekler vahşet ile çocukluktan ibaret iki uçtan oluşur, bu uçların arası boştur, çocukluktan vahşete, vahşetten çocukluğa bir boşluktan atlayarak geçerler. Vahşetleri çeşitli biçimlerde çıkar ortaya, dümdüz bir fiziki şiddetle, akılla, entrikayla, sert sözlerle, tavuskuşları gibi kanatlarını kabartarak yaptıkları gösterişlerle, çocuklukları ise hep aynı biçimde, kadını, oyunu ve acıyı abartarak gösterir kendini.

Bu eğlenceli kuzu çevirme töreninde, gevşek eşofmanları içinde çocukluğun rahat sularına bırakmışlardı kendilerini, banyo küvetinde oynayan bebekler gibi ellerini sulara vurarak futboldan, kadınlardan, büyük şehirde buluşulan pahalı fahişelerden bahsediyorlardı.

Bir yazar olduğum için beni ne yeterince vahşi, ne yeterince çocuk bulmadıklarından biraz mesafeli, görünürde saygılı ama aslında küçümseyici bir halleri vardı.

Ben vahşetimi de, çocukluğumu da kibar bir gülümsemenin arkasına saklamıştım. İkisini de görmelerini istemiyordum.

Onlardan biri olmadığımı düşünmelerinde bir sakınca yoktu, onlardan biri değildim. Onlardan biri gibi gözükmeye çalışmamın, gözlerinde eğer biraz değerim varsa onu da yitirmeme yol açacağını biliyordum.

Bir süre sonra birisinin asıl merak ettiğim konuyu açacağına emindim. Ve o konu açıldı.

O zaman kibar bir gülümsemeyle sormak istediğimi sordum.

— Bu yukardaki kiliseyle ilgili efsane nereden kaynaklanıyor? Kim Hazreti İsa'nın orada gömülü olduğu efsanesini yaratmış?

Zenginlerle yoksullar arasındaki fark da o zaman ortaya çıktı, kasabanın neredeyse bütün yoksulları Hazreti İsa'nın orada yattığına inanıyordu ama zenginlerin hikâyesi bambaşkaydı, yoksulların Hazreti İsa'yı gördüğü yerde onlar parayı görüyordu.

Büyük şehrin yakınlarında çok ünlü bir tatil köyünün sahibi olan Hamdullah Bey, “Onu herhalde bir Roma generali çıkardı,” dedi.

Sonra her biri diğerinin cümlesini tamamlayarak kendi inandıkları hikâyeyi anlattılar.

— O kilisenin altında çok derin ve karmaşık bir labirent var. Bu bölgenin Romalı generali kıyılarda yakaladığı korsan gemilerinden topladığı ganimetleri oraya gömmüş, kimse gelip sakladığı hazineyi bulmasın diye de üstüne o küçük kiliseyi dikip Hazreti İsa'nın orada gömülü olduğunu söylemiş.

— Peki kime ait orası?

Bir sessizlik oldu.

Hepsinin yerine Rahmi cevap verdi. Hepsine bir ağırbaşlılık ve ciddiyet gelmişti bu konudan söz ederken.

— Şu anda kime ait olduğu belli değil. En son bir Osmanlı paşasına ait olduğu biliniyor. Onun bıraktığı tapunun nerede olduğu ise bilinmiyor. Tapu kasabada birisinde, bundan eminiz ama ya tapunun sahibi ortaya çıkmaktan korkuyor...

— Niye korksun, diye araya girdim.

— Çok büyük, tahmin bile edemeyeceğiniz kadar büyük bir servet var orada. O parayla bir memleket satın alınır... Yüzlerce korsan gemisinden toplanmış ganimet bu. Kimse- nin o kadar parayı tek başına almasına izin vermezler. O miktarda bir para ciddi tehlikedir. Onun için korkup saklanıyor- dur, o hazineyi oradan çıkarmanın bir yolunu düşünüyordur. Ya da...

— Ya da... diye ben de onun sözünü tekrarlayıp bekledim.

— Ya da paşanın ölümü sırasında evrakları dağıldı, tapu paşanın ev ahalisinden birinin, ne bileyim, mesela kâhyasının eline, oradan da onun mirasçılarına geçti ama tapu eski yazıyla yazılmış olduğu için şu anda elinde bulunduran ne olduğunu bilmiyor... Bir tavanarasındaki bir sandıkta öyle duruyor olabilir.

— Kimse gömüyü bulmak için orayı kazmaya çalışmıyor mu?

— Orası öyle gizlice kazılabilecek bir yer değil, çok derin kuyuları, labirentleri var. Ayrıca orayı kazmaya kalkmak uğursuzluk getirir. Birkaç arkeolog da devletten izin alıp kazmaya geldi ama orayı kim kazmaya kalksa öldü bugüne dek. Hiç yaşayan olmadı.

— Nasıl öldüler, dedim şaşkınlıkla.

— Trafik kazasında öldüler, denizde boğuldular, bir kavga vuruldular.

— Peki nasıl açıklıyorsunuz o ölümleri?

— Bilmiyorum... Ama orası bütün kasabanın gözetlediği bir yer. Sadece kasaba ahalisi de değil herhalde gözetleyen. Oraya birisi yaklaşmaya kalktığında beş dakika sonra herkes duyar.

— Tehlikeli mi yani oraya gitmek?

— Eh, tavsiye etmem kimseye oraya gitmesini... Herkes o hazineyi almamaya razı olabilir ama kimse başka birisinin onu almasına razı olmaz. Oraya yaklaşıp bütün kasaba düşman olur.

Sonra nedense bir uyarı gibi yeniden vurgulama gereği duydu, “Bütün kasaba orayı gözetliyor,” bir an hep birlikte dönüp kuşkuyla bana baktılar, o zaman anladım neden kasabada benden başka bir yabancı yaşamadığını, belki de yüz yıllardır süren bir söylenti nedeniyle hepsi biraz paranoyaklaşmıştı, herkesi bir hazine avcısı olarak görüyorlar, kasabaya yaklaşan her yabancıyı düşman belliyorlardı.

Hepsi belli ki o tapunun peşindeydi, bunun için gizlice araştırmalar yapıyorlar, kasabadaki çetelerden kendilerine istihbarat elemanları topluyorlar, sürekli birbirlerini gözetliyorlardı. Kasabada biraz fazla kalan her yabancı bir süre sonra gitmek zorunda bırakılıyordu, gitmeyenlerin ise başına mutlaka bir kaza geliyordu.

Bu bitmez tükenmez hazine avcılığı kasaba halkının yaşama biçimi olmuştu. Rahmi'nin söylediğı gibi, “Herkes o hazineye dokunmamaya razıydı ama bir başkasının ona dokunmasına asla izin vermezlerdi,” böyle bir şeyi aklından geçirmek bile bir insanın hayatından vazgeçmesi demekti bu kasabada.

şimdi burada, bu bankta oturup düşündüğümde, bu hazinenin kasabayı çıldırttığını, onları kuşaklar boyunca zehirleyip bütün dünyadan kopardığını, yabancılara düşman ettiğini anlıyordum.

Kendi aralarında normal insanlar gibi davranabiliyorlardı ama aralarına bir yabancı girdiğinde aslında hepsinin deli olduğı anlaşıyordu.

Bir tımarhaneydi orası.

Beni “yazar” olmam korumuştu ilk başlarda, önce gerçekten yazar olup olmadığımın kuşkulanmışlar, sonra kitaplarımı görünce benim bütün yazarlar gibi “saf” biri olduğuma kanaat getirmışlerdi.

Bir kazaya uğramamamı ve o kasabada yaşayabilmeyi kitaplarıma borçluydum, kimsenin okumadığı kitaplar benim hayatımı kurtarmıştı.

Ben granit merdivenlerin dibindeki bahçede onların bakışlarını gördüğümde hazine hakkında konuşmanın nasıl tehlikeli olabileceğini kavramıştım, aniden konuyu değıştirmıştim, “Siz denize girmiyor musunuz hiç,” yüzleri gevşemişti, biraz önceki ocuk hallerine dönmüşlerdi.

“Sadece çocuklar yüzer burada,” demişlerdi, “büyüklerde biraz ayıp karşılanır.”

Saçlarını boyayıp şakaklarını beyaz bırakmış olan “zeytin-yağı kralı” dedikleri Seyit Bey, “Bazen,” dedi, “geceleri gizlice giriyoruz. Denizin kenarında denize girmeye kim ayıp dediyse, biz ahmaklar da öyle sormadan ayıp bellemişiz. Valla bir gün çırcıplak soyunup öğle vakti girecem denize.”

Seyit Bey’in rahatça 150 kilo çekecek vücuduna bakan biri “Deniz taşar Seyit,” dedi, “herkes girse sana yasak.”

Bu lafa çok güldüler.

Ezberledikleri, en çok tekrar ettikleri, en sıradan esprilere en fazla güldüklerini fark etmiştim. Yeni ve incelikli esprilerden çok hoşlanmıyorlardı, en saldırgan espri bile bildik bir espriye aldırıyor, gülüyorlardı ama o güne dek duymadıkları bir şakayla karşılaştıklarında yüzleri asılıyordu, “Alay mı ediyorsun” der gibi bir kızgınlıkla bakıyorlardı.

Kadınlar ilerdeki bir masanın başına oturmuşlar, kendi aralarında konuşup gülüyorlardı. Onların yanına gitmemem gerektiğini biliyordum. Onlar da benim yanıma gelmemişlerdi, arada bana çabucak bakıp başlarını çeviriyorlardı.

Kuzular gerçekten de çok geç pişti.

Ama çok lezzetliydi.

Yemeği yedikten sonra ben Mustafa’yı bulup veda ettim, Mustafa beni kapıya kadar geçirdi.

Arkamdan, “Dikkat et kendine yollarda” diye bağırdı.

Ben bir iyi dileğin böylesine ürkütücü olabileceğini hayal bile edemezdim daha önceleri.

XI

“gülten mi? o niversitedeyken haldun’a aşık olup evlendi... Çok büyük bir düğün yaptılar... haldun dışı... babası zeytinci... Çok zenginler... iki çocukları oldu... ama haldun çok içmeye başladı... niye... bilmiyorum... galiba gülten’i de dövüyormuş... sonra ayrıldılar... gülten’in şimdi şehirde bir sevgilisi var... adam evli... ne iş yapıyor? dışı... tuhaf... kamile hanım için lezbiyen diyorlar... Çok sivri dillidir... ekinir herkes ondan.”

Zuhal’in internette chat yaparken böyle sorulu cevaplı bir anlatımı vardı, bana o gün tanıdıklarımı anlatıyordu.

“ama,” dedim, “sanki benle flört ediyormuş gibi geldi.”

“şehre gittiğinde jigolo ağırđığını da söylüyorlar... bilmiyorum... ama kamile hanım her şeyi yapabilir... ben korkarım o kadından... kocası raci bey... o kr galiba hiçbir şey görmüyor... ya da artık işi körlüğü vurdu... görse ne yapacak... raci bey’in muhacir’le arası iyi diyorlar... kasabada mustafa kadar güçlü tek adam belki o... hazinenin tapusunun onda olduğnu söyleyenler de var... ama bakarsan, herkes tapunun öbüründe olduğnu söylüyor.”

“var mı gerçekten oyle bir tapu?”

“hiç bilmiyorum... herkes olduğna inanır... o kilise olmasa kasaba dağılır bence... hazine efsanesi herkesi bir ara-

da tutuyor... bana öyle geliyor yani... tuhaf... mustafa orada hazine olduğuna emin... niye... bilmiyorum... çocuklar daha doğduklarında orada hazine olduklarını duyuyorlar... serhan abi var... kim? kasabanın eczacısı... sessiz bir karısı var... hiç konuşmaz hep örgü örer... çok tatlı adamdır... o, palavra, orada bir şey yok diyor... nerden biliyor? bilmiyorum... ama herkes o tapuyu arıyor... o tapuyu bulmak için ne paralar döktüklerini bilsen şaşarsın... herkes herkesi izliyor orada... bazen düşünüyorum... bir gün orayı kazsalar... boş çıksa... ertesi gün herkes ölür gibi geliyor bana... tuhaf.”

“bu hazine söylentisi ne zaman çıkmış?”

“bilmiyorum... kimse bilmiyor... herkes dedesinden, büyük dedesinden, babasından öyle duymuş.”

Aniden konuyu değiştirdi.

“dün gece rüyamda mustafa’yı gördüm... romalıların savaş arabalarına benzer bir araba sürüyordu... ama siyah takım elbisesi vardı... savaşmaya gidiyorum dedi... bir delikten arabayla girip kayboldu... sonra ilerde zeytinliklerin orada ortaya çıktı... allahım kurtulsam artık bu adamdan... onu kalbimden atamıyorum... dün gece bana mesaj göndermiş... nerdesin diye... şehirdeyim dedim... atlayım geleyim dedi... bir an gel diyecektim ama sonra beni gene ağlatacak... gelme dedim... neden dedi... işim var dedim... ne işin var dedi... arkadaşlarımla bulaşacağım dedim... arkadaşlarıyla buluştuktan sonra geleyim dedi... buluşmayacağım onunla... sarhoş olup beni aramasından nefret ediyorum... sadece sarhoşken istiyor beni... ayılınca gene eski mustafa oluyor.”

“belki ayıkken senin için çektiği acıya dayanamıyordur.”

“acıyı ben çekiyorum... o eskiden acı çekiyordu... şimdi ben çekiyorum... o kendini kurtardı... sen hiç böyle aşık oldun mu?”

“oldum tabii.”

“ağladın mı?”

“hayır.”

“off ne sıkıcı... sabahleyin ağlayarak uyandım ben... çağırmadığım için ağlıyorum... çağırırsam da ağlayacaktım... yılan gibi sokuyor bazen... öyle kırıncı laflar söylüyor ki... ben de onun canını yakıyorum o zaman... birbirimizin canını acıtıyoruz hep... eskiden ne güzeldi... çok eğlenirdik... sıkılıyor musun onu böyle seviyorum diye?”

“hayır.”

“seni onu sevdiğim gibi hiç sevmeyeceğim... biliyorsun değil mi?”

“olsun.”

“niye olsun diyorsun?”

“ne diyeyim?”

“bilmem... olsun deme.”

“peki.”

Onu şaşırtan şey beni de şaşırtıyordu.

Kıskanmıyordum onu.

Neden kıskanmadığımı anlamaya çalışıyordum.

Belki de ona rastladığımda onun başka bir erkeği, başka hiçbir şeye yer bırakmayacak şekilde sevdiğini öğrenmem, onun bütün varlığının aslında başka bir erkeğe ait olduğunu görmem, kaybetmekten korkacağım herhangi bir parça bulamam benim onu kıskanmama engel olmuştu.

Belki de öylesine büyük bir aşkı benimle aldatması beni tatmin ediyor, gururumu okşuyordu.

Kıskançlık neticede insanın ruhunda beliren bir çatlaktı, “ben” dediğimiz o muhteşem duvardaki rahatsız edici, can yakıcı bir çatlak, ruhumu öyle çatlatabilmesi için onu kendi varlığıma katmış, onun benim bir parçam olduğunu kabul etmiş olmam gerekiyordu. Ona çok bağlanmama rağmen garip bir şekilde onu kendi parçam gibi görmüyordum.

Anlamaya çalıştığım da buydu zaten.

Neden onu bir parçam olarak görmüyordum? Nasıl bu kadar yakın hissederken aynı zamanda onu kendime uzak ve yabancı buluyordum?

Benim olmasını istemiyordum. Hayır. Beni eğlendirmesini istiyordum. Heyecanlandırmasını. Onu kazanmaya çalışmıyordum. Onun aşkını benimle aldatmasını istiyordum. Heyecan verici olan buydu. Büyük, mutlak, sarsıcı bir aşkla başa çıkabildiğimi görmek, kendi benliğimde değil, o aşkla bir çatlak yaratmak, itiraf edeyim ki kötücül bir memnuniyet yaratıyordu bende.

Onun aşkını ve onun sevdiği erkeği yaralamak bende öylesine bir zafer duygusu yaratıyordu ki ben yaralanmıyordum ya da o zafer coşkusuyla yaralandığımı anlamıyordum.

Yara alıyorsa da henüz yaralarım acımıyordu.

Kendime ait sırları bile çözemiyordum bazen.

Benim anlattıklarımın başka bir nedeni var mıydı kıskanmamamın? Kıskançlığı biliyorum. Onu açıklamak çok kolay. Ama bu durumda kıskanmamak. Bunu açıklamak çok zor.

Mustafa'dan ayrılrsa ve benimle birlikte olsa ama Mustafa'ya aşkı hâlâ sürse, onu kıskanır mıydım? Sanırım kıskanırdım. Benimle olmaması, beni tercih etmemesi mi beni kıskançlıktan koruyordu?

Bunları düşünmeye daldığımdan ekrandaki kısa cümleyi epey geç gördüm.

“beni özledin mi” yazıyordu.

“evet” dedim.

Bu doğrudu. Onu özlemiştim.

“nasıl özledin?”

“her şeyini özledim.”

“nasıl her şeyimi? anlat.”

Konuşmanın nereye doğru gittiğini hissettiğim anda heyecanlanmışım zaten. Birbirimize dokunmadan sevişecektik.

Zaten ilişkimizin iki temel direği vardı. Onun başka bir erkeğe duyduğu mutlak aşk ve benimle yazılar aracılığıyla yaşadığı mutlak şehvet.

Bu öylesine sağlam bir yapı oluşturmuştu ki bir gün Mustafa'yı sevmekten vazgeçse sanki ilişkimiz sarsılır, bir parçası eksik kalırdı.

Sevişmeye başladık.

Bilmiyorum bu sevişmelerin etkisiyle mi, insanların daha doğuştan sahip oldukları bir başka canlıya dokunma ihtiyacından mı yoksa benim hayatın görünmez yüzündeki karanlığa ve o karanlıkta varlıklarını sürdüren orospulara olan düşkünlüğümden mi ama çok geçmeden Sümbül'ü keşfettim. Sümbül onun gerçek adıydı. Ne kimliğini, ne işini saklıyordu.

Kasabanın zenginlerinin oturduğu, benim evimin de bulunduğu bölgeyle, kasabanın orta hallilerinin yerleştiği aşağı bölge arasındaki kuşak yoksul kesime ayrılmış gibiydi.

Mahalleler bir hiyerarşiyle sıralanmamışlardı.

Zenginlerle orta halliler arasına yoksullar yerleşmişti.

Aslında kasabanın içine kadar sokulan orta hallilerin evleri en yeni ve en çirkin olanlarıydı. Zenginler geniş eski konaklarda, yoksullar küçük, taş yapıları eski evlerde, orta halliler kısa boylu apartmanlarda oturuyorlardı.

Sümbül'ün evi yoksullar mahallesindeydi. Evini hiç görmedim çünkü ben onun evine gitmezdim. O bana gelirdi. Başka hiç kimsede görmediğim, üstünde parlak taşların bulunduğu pembe bir cep telefonu vardı, bir şarkıyla çalardı. Günün her saatinde telefonundan birileri onu arardı. Ben onu daha ziyade son müşteri olarak geceyarısına doğru arayıp çağırırdım.

Bu kasabanın tuhafılarından biri de kasabanın Sümbül'ü korumaya almış olmasıydı, ona kötü bir şey yapılmasına izin

vermezlerdi, bir keresinde sarhoş yeniyetmelerden biri onu dövmüştü de ertesi günü oğlanın iki bacağından birden kırmışlardı. Bacaklarını kırıp bir köşeye bırakmışlardı, oğlan şikâyetçi bile olmamış, uzun zaman koltuk değnekleriyle dolaşmıştı.

Adı “Sümbül’ün topalı” kalmıştı.

Sanırım onun varlığının bir güvence olduğunu, gençlerin kasabanın kızlarına kadınlarına sataşmasına, şehvi taşkınlıkların yapılmasına engel olduğunu düşünüyorlardı. Komşuları, arkadaşları vardı. Elinde filesiyle kasabaya indiğinde alışverişi yapar, kasabaya inerken diğer yoksul kadınlar gibi başına bir eşarp örterdi.

Güzel bir kadın değildi ama çok gülekti. Şakacıydı da.

“Ben kasabanın paratoneriyim,” derdi, “yıldırım benim şeyime düşer hep. Kasabanın namusu kurtulur.”

Erkeklerle dostluk etmekte zorlanırmı ama kadınlarla çabuk dost olurum. Bir kadınla konuşmak, içi bin bir çeşit süs eşyasıyla dolu bir dükkâna girmek gibi gelir bana, o kadar değişik konuları, dedikoduları, gizli küçük kıskançlıkları, kendileriyle ilgili dertleri vardır ki almayacağın ama dokunmaktan, kaldırıp bakmaktan sıkılmayacağın küçük süs eşyalarıyla oynamaya benzer onlarla konuşmak. Zorla kendini anlatıp onları sıkmazsan saatlerce seni oyalayacak konularda konuşurlar.

Erkeklerin sıkıcı ve gösterişçi kendini beğenmişlikleri yoktur onlarda, “Her sorunu ben çözerim,” diyen erkeklere “Hadi çözün bakalım,” deyip bir sürü sorunu bırakıp kenarda eğleniyor gibilerdir, sorunların kolayca çözülmeyeceğini bilirler, çözülebilecek sorunları da zaten kendilerinin erkeklerden daha rahat çözeceğine inanırlar, çözerler de, en çok da erkekleri küçümsemeleri eğlendirir beni ama bunu anlatmaları için gerçekten dost ve yakın olduğunuza inanmaları gerekir.

Sümbül’le de çok çabuk dost olduk.

Geceyarısına doğru gelirdi. Nereden öğrendiyse viskiyle kola içerdi, arada bir onu büyük şehirdeki müşterileri de otele çağırırlardı, herhalde orada alışmıştı.

Ona, “Soyun,” derdim, çırılçıplak soyunur öyle otururdu, soyunukken de giyinikmiş gibi rahattı.

Kasabanın diğer kadınlarından farklı olarak politikaya çok meraklıydı. Haber saatlerini kaçırmazdı. Arada bir politikadan da konuşurduk. Onun öyle soyunuk otururken politikadan konuşması her zaman beni gülümsetirdi. Ben yazar olduğum için benimle her konuda konuşmaktan kaçınmazdı, zamanla bana isim vermeden diğer müşterilerini de anlatmaya başlamıştı. Erkeklerin garipliklerine şaşırmadan acırdı.

“Orospuları yaz,” derdi, “orospularda çok malzeme var.”

“Ben,” derdi, “iki fık fık üç şık şık hemen göndermem adamı. İstesem beş dakikada bitiririm, dayanamazlar daha fazla da, yapmam öyle. Zavalıcık gelmiş işte, karısı onu dinlemez, kimse dinlemez, ben dinlerim, onun için şchirden bile ararlar beni. Bende hayır da yoktur, ne isterlerse yaparın.”

Erkekler erkekleri tanımaz, onun için ben erkeklerin onun yanında neler yaptıklarını merak ederdim. Anlatırdı. Bir tane-sini hiç unutmamıştım. İsim vermemişti ama onun kasabanın ünlü kabadayılardan biri olduğunu tahmin etmiştim.

“Adam,” demişti, “gelir, beni karşısına oturtur. Bana bakar ağlar. Hiç konuşmayız. Hiçbir şey yapmayız. Sadece bakıp ağlar. Kana kana ağlar. Sonra parayı verip gider. Bir keresinde ona, niye ağlıyorsun diye sordum, bana, sana bunu söylersem bir daha gelmem, dedi. Üstelemedim ama bir gün soracağım, çok merak ediyorum.”

Bir gece Sümbül’e, “Kasabadakiler benim hakkımda ne düşünüyorlar” diye sordum.

— İyi kurtardın, dedi.

— Neyi iyi kurtardım?

— Seni Zakkum Ramiz’in adamları bir güzel dövecekti.

— Niye?

— Kasabadan git diye.

— Sen nereden biliyorsun?

— Herkes biliyordu.

— Herkes biliyor muydu?

— Tabii ki herkes biliyordu, dedi. Bütün kasaba bunu konuşuyordu.

Birden öylesine üzüldüm ki bu kasabayı gerçekten sevmiş olduğumu fark ettim, bana bunu söylememiş olmaları, ben onları dost zannederken, onlarla konuşup şakalaşırken benim dövüleceğimi bilerek yüzüme bakmaları kalbimi kırmıştı. İhanete uğramış gibi hissetmiştim. Böyle hissetmem onları sevmiş ve dost görmüş olduğumu kanıtlıyordu bana. Ben onları sevmiştim ama onlar bana ihanet etmişler, beni sevmemişlerdi.

Üzgün bir sesle, “Bana hiçbir şey söylemediler,” dedim.

— Açıkça söylememişlerdir, korkarlar, sen gideceksin onlar kalacak ne de olsa ama sana bir şeyler hissettirmişlerdir.

— Hissettirmediler.

Sümbül istemediği bir şeyi yapmak zorunda kalmış gibi dudaklarını büzüp kaşlarını kaldırdı, “Remzi sana, abi sıkılmanın mı, niye daha eğlenceli bir yere gitmiyorsun, demedi mi, Kırkayak, bu mevsimde yukarda yaylalar çok güzeldir, oraları dolaşsana demedi mi, Hamiyet, evini özlemedin mi, niye evinin rahatına dönmüyorsun demedi mi? Hiç aklına gelmedi mi neden hep beraber böyle şeyler dedikleri?”

“Gelmedi,” dedim ama beni uyarmaya çalışmış olmalarına da sevindim, hiç olmazsa ihanete uğramamıştım.

— Peki, niye dövmekten vazgeçtiler?

— Mustafa Bey, zararsızdır, şimdilik rahat bırakın dedi de ondan.

— Mustafa beni niye kurtardı?

— Vardır bir hesabı, o hesapsız iş yapmaz.

— Sen tanıyor musun onu?

— Gençliğinden tanırım, dedi gülerek, epeydir görmedim, o kısmını büyüdükten sonra pek görmem ben.

— Peki niye döveceklerdi beni, ne zararımı gördüler... Hazine yüzünden mi?

— Tabii... Sevmezler yabancıların burada dolaşmasını?

— Orada hazine var mı sence, dedim gülerek.

— Bilmem valla, var diyorlar işte, olsa da bana ne faydası var.

Nereden aklıma geldiyse, “Schrödinger’in kedisi gibi,” dedim.

— Kimin kedisi?

— Schrödinger’in.

— O kim?

— O diyor ki bir kutuda bir kediyle bir zehir varsa, kutuyu açana kadar o kutudaki kedi hem ölüdür hem sağdır.

— Yani hazine ya vardır ya yoktur mu diyorsun?

— Hayır, hem vardır hem yoktur diyorum...

Sümbül içini çekti.

— Şu kasabanın en akıllı erkeği sensin, sen de hazine hem vardır hem yoktur diyorsun... Bu hazine en akıllısını bile zır-deli ediyor...

Ayağa kalktı, eliyle kasıklarına şöyle bir vurdu. “Gel,” dedi, “ben sana Sümbül’ün kedisini göstereyim. Varlığı kesin.”

Sümbül’ün kedisi kesinlikle Schrödinger’in kedisinden daha canlıydı ve kuantum fiziği Sümbül’ün tombul bacakları arasında iflas etti.

Gitmeden önce Sümbül bardağında kalan viski kolayı bitirdi, kapıdan çıkarken onu kolundan tuttum.

— Sen beni hiç uyarmadın ama, dedim.

Kederle yüzüme baktı.

— Gitmeden bana mutlaka veda et demedim mi sana, dedi. Niye gitmekten söz ettiğimi sandın?

O zaman bu kasabada bazı konularda kimsenin açık konuşmadığını, onlar konuşurken asıl söylemek istediklerini anlayabilmek için dikkatle dinleyip küçük işaretlere ve vurgulara dikkat etmem gerektiğini anladım.

Şimdi düşünüyorum da beni bu kasabada tutan neydi, bunca tehlikeye, uyarıya, garipliğe, hep kötü bir şeyler olabileceğini hissetmeme rağmen niye gitmedim acaba.

Belki de tek bir nedeni vardı. Merak.

Merak ediyordum neler olacağını. Yazarların o bitmez tükenmez merakı.

Belki biraz da kibir.

Bütün kasabayı ele geçiriyormuşum duygusu.

Orada yaşayan insanlara ait gerçekleri onlardan habersiz bir şekilde bilmek, onların sakladıklarını görmek, onların hayatlarının karanlık yanlarına çeşitli yollarla sızmak sadece merakımı tatmin etmiyor, aynı zamanda bana garip bir iktidar zevki de veriyordu.

Bütün iktidarlar gibi de pahalı bir zevkti, bedeli daha sonra ödenecek olan bir zevk.

Şu anda o bedeli biliyorum artık.

XII

Sümbül’le o garip konuşmayı yaptıktan iki gün sonra sabahleyin kahvede gazetelerimi okurken Mustafa’nın koca siyah arabası durdu bahçenin önünde, belediye başkanının korumalığını da yapan iriyarı şoförü, “Mustafa Bey sizi bekliyor,” dedi bana.

Sanki çevremdeki masalarda oturanlar ani bir hava akımının çarpmasıyla iki metre geriye doğru savruldu, herkes yerli yerindeydi ama bir anda etrafımda bir güç çemberinin oluştuğunu ve herkesi geriye doğru ittiğini hissettim. Tek bir cümleyle kahvedekiler için “yazar abi” olmaktan çıkıp “ekâbirden” biri olmuştum.

Hem hayranlıkla hem korkuyla hem saygıyla bakıyorlardı.

Mustafa’nın böyle bir emrivakiyle bana şoförünü gönderip çağırmasından canım sıkılmıştı. Ama yapacak bir şey yoktu.

“Gelmiyorum,” desem kasaba sarsılırdı.

Belediye başkanının çağırdığı birinin gitmemesi kasabanın düzenini altüst ederdi, kahvedeki dostlarım bile kızardı.

Kasabanın düzeni böyleydi, anlamsız ve haksızdı ama herkes bu düzenin içinde kendine bir yer bulmuş, yerleşmiş ve alışmıştı. Bunun bozulmasını istemezlerdi. Bu düzen onları tehdit etse, ezse, korkuyla yaşatsa da onların alıştığı düzendi, yeni bir düzende ne yapacaklarını bilemezlerdi.

Kalkıp arabaya bindim.

Belediye Sarayı'na gittik.

Bu binayı çok severdim. Üç katlı, yayvan, çıkıntılı pencere pervazlarının üstünde lacivert seramiklerin bulunduğu, kum rengi, taş bir binaydı, girişinde ince sütunlar vardı.

Mustafa'nın odası en üst kattaydı. Çok geniş bir salondur. Uzun çalışma masasının önünde iki deri koltuk, öbür uçta yuvarlak bir toplantı masası, arada gene deri koltuklardan bir oturma grubu ve koltukların ortasında ahşap bir sehpa duruyordu.

Mustafa'yla tanımadığım iki kişi o deri koltuklarda oturmuş konuşuyorlardı, ben içeri girince Mustafa kalkıp beni karşıladı.

Adamlardan biri tahtadan oyulmuş gibiydi, ince, uzun, katı bir adamdı, yüzünün hatları da vücudu gibi sert ve katıydı, sanki vücudunda kemikten başka bir şey yoktu. Aşağıya doğru sarkan kalın püskül kaşlarının altında, kara, küçük gözleri sabit biçimde bakıyordu.

Mustafa, "Hâkim bey," dedi, yargıç elini uzatmadı, sadece başıyla selam verdi. Diğeri, tombul, gevşek, genç bir adamdı, sol elinin üç parmağına küçük bir tespih dolamıştı, tespihi çekmiyor, tespihin parlak taşlarını sürekli baş parmağıyla okşuyordu. Onu da, "Kaymakam bey," diye tanıştırdı Mustafa. Kaymakam aldırılmaz bir tarzda elimi sıktı, eli tombul ve yumuşaktı.

Mustafa eski bir dost gibi hal hatır sordu, bir kahve söyledi, diğerleri hiç lafa karışmadan bizi dinliyorlardı. Zaten konuşmayı fazla uzatmadan hemen konuya geldiler.

— Bir konuşma yazmanı rica edecektik, dedi Mustafa.

— Ben mi, dedim şaşkınlıkla.

Bin yıl düşünsem beni belediyeye çağırıp konuşma yazmamı isteyecekleri aklıma gelmezdi.

— Yazar değil misin, dedi Mustafa gülerek.

O kasabaya geldiğimden beri ilk kez gerçek yüzümü gördüler. Yazarlık konusundaki bu aşağılayıcı şaka beni birdenbire çok öfkelen-dirmişti, yüzümün kasıldığını, sesimin keskinleştiğini ben bile hissettim.

— Sen yazarlıkla arzuhalciliği birbirine karıştırıyorsun, dedim. Sen kâtibini çağır. Yanlış adamı çağırдын.

Her yazarın içinde bir katil yatar.

Yazarların hayatları, diğer insanlardan bu katili saklamaya çalışarak geçer.

Tanrı gibi onlar da yarattıklarını insafsızca öldürür, süründürür, acıdan acıya sürükler, merhametsizce davranabilirler, bunları seri katillerin aldırma-zlığıyla yaparlar, biraz önce odasında bir adamı öldürmüş bir yazarın bir cinayetten geldiğini onu gören kimse anlamaz. Öfkelen-diklerinde ise arkasına saklandıkları duvar yıkılır ve gerçek kimlikleri ortaya çıkar.

Üç adam bir anda katili gördüler ve meslekleri gereği hemen tanıdılar.

Hafifçe kıpırdandılar, koltuklarının ön tarafına doğru geldiler. Amirlerinin karşısında oturur gibi saygılı bir şekilde bacaklarını birleştirdiler. O kadar beklemedikleri bir anda öfkeli bir tepkiyle karşılaşmışlardı ki birden neden korktuklarını bile anlayamadan korkmuşlardı.

— Yok, yanlış anladın, dedi Mustafa. Bir yardım rica etmek istedik.

— Ne yardımı?

— Bir konuşma yapacağım belediye meclisinde... Sonra o konuşmayı çoğaltıp kasabada duvarlara yapıştıracamız... Hani iyi bir şekilde yazılırsa daha etkili olur dedik. Biz o kadar anlaşılır yazamayız. Karışık, kuru, resmi bir yazı olur.

— Ne söylemek istiyorsunuz peki?

— Kilisenin olduğu tepeye çıkmayı yasaklayacağız... Bunu kasaba halkına da duyuracağız... Orada çok fazla kuyu ve göçük var, birisi düşüp ölecek diye endişe ediyoruz.

— Yasaklama hakkınız var mı?

Yargıç ilk kez konuştu, sesi iki tahta parçasının birbirine sürtünmesini andırıyordu, kesik kesik ama otoriter bir tonda konuşuyordu.

“Kamu yararı söz konusu olunca her kararı alabiliriz” dedi.

Kaymakam da tekrarladı. “Kamu yararı, tabii.”

— Oraya insanların gitmesini yasaklamak kamu yararı mı?

— Birinin başına bir şey gelebilir Allah korusun, dedi kaymakam. Bunu önlemek bizim görevimiz. O kuyulardan birine biri düşse neticede bunun hesabını bizden sorarlar.

— Tabela koyun. İnsanları tabelalarla da uyarabilirsiniz.

Mustafa konuşmanın uzayıp tartışmaya dönebileceğini anlayınca araya girdi.

— Tabelayla olmaz. Gece biri gider, tabelayı görmez falan, uzun iş. Yasaklamak en kestirme ve emin yol.

— Nasıl yasaklayacaksınız peki? Gitmelerini nasıl önleyeceksiniz?

Kaymakam tespihini okşayarak açıkladı.

— Oraya nöbetçi yerleştireceğiz.

Her şeyi planladıkları belliydi. Kapıda gördüğüm o koca-man Mercedeslerin kime ait olduğunu şimdi anlamıştım.

— Benden ne istiyorsunuz?

Mustafa dostça gülümsedi, bir an sırtıma da arkadaşça vuracağını sandım.

— Şimdi öyle kuru bir konuşma yerine, oradaki kuyuları, göçükleri, tehlikeleri anlatan bir konuşma olursa, insanlar da hem yasaklamanın nedenini hem de tehlikeyi anlar... Bizim buranın ahalisi dedikoducudur biraz. Böyle bir yazı dedikoduyu da keser... Seni onun için rahatsız ettik. Tabii yazmak

istemezsen bir şey diyemem, bu senin için çok basit bir iş... Ama yazarsan minnettar kalırız.

Kabul edersem suç ortakları olacaktım. O ani çıkışımdan sonra bana karşı daha dikkatli ama daha saygılı olacaklarını da biliyordum.

Bir an sesimi çıkarmadan kahvemi içtim.

Dikkatle bana bakıyorlardı.

Gülümsedim birden. “Peki,” dedim, “yazarım.”

Kasabada kalabilmek için suç ortaklığını kabul etmiştim.

Ayrılırken Mustafa beni kapıya kadar geçirdi. Yargıç ve kaymakam da ayağa kalkıp saygıyla elimi sıktı.

Yapmamam gereken bir şey yapıyordum, daha fenası bunun beni eğlendirdiğini, kasabanın güç merkezinin içine sızmanın beni heyecanlandırıldığını fark etmemdi. Çok şeyler öğrenebilir, görebilir, yaşayabilirdim. Ölebilirdim de.

Mustafa’nın arabası beni tekrar kahveye bıraktı.

Kahvedekiler merakla ama saygıyla karşıladılar beni. Birdenbire güçlü ve saygıdeğer bir adam olmuştum herkes için.

Bunu yazacağım bir sayfa yazıya borçluydum.

Bana diğerlerinden daha yakın olduğu için Köfteci Remzi ne olduğunu sorma cesaretini gösterdi.

— Niye çağırmışlar seni, dedi.

— Tepeye çıkmayı yasaklıyorlar. Bir bildiri yazmamı istediler.

Bir sessizlik oldu.

— Eyvah, eyvah, dedi Remzi. Mustafa Bey tepeyi kendi kazacak. Savaş çıkacak kasabada.

XIII

Garip bir titreme hissediyorum.

Bu gece hava sıcak ama titremekten alamıyorum kendimi. Acıktım.

Öyle baskın gibi aniden bastırdı açlık, bu şartlarda acıkmak da tuhaf.

Bütün bu macerayı başlatan Remzi'nin köfteleri olsa yiyebilir miydim şimdi, yerdim herhalde.

Dünyanın en lezzetli köftelerini yapardı Remzi.

Üzerinde ızgaranın değdiği yerlerin daha koyulaşmış izler oluşturduğu minicik yuvarlak köfteleri ekmeklerin üzerine dizer, ekmekler hâlâ cızırdayan köftelerin suyunu emer, yanına sumakla ovulmuş soğan koyar, ayrıca bir kapta da acılı sos getirirdi. Ben sos ve soğan istemez, köfteyle ekmekleri yerdim sadece. Köfteleri ısıırken etin lezzetini ve hafif kimyon kokusunu alırdım.

Neredeyse her öğlen Remzi'nin bahçesinde oturup köfte yerdim. Herkesin yaptığı köfteyi herkesten daha iyi yaptığı için överdim onu. Övülmek hoşuna giderdi. Belki de benimle dost olmasının en önemli nedenlerinden biri onun köftelerini bu kadar çok sevmemdi.

Onun, üstleri bal peteği gibi kabarık kocaman kalın cam kupalarda getirdiği soğuk birayı da içer, kasabanın gizli ha-

yatındaki yeni sırları öğrenmek için eve döner, internete girerdim.

Güzel, mutlu bir hayattı aslında.

Lezzetli köfteler ve günahlarla beslenirdim.

Şimdi düşünüyorum da bu ürkütücü kasabada ürkütücü bir canavar gibi yaşıyordum, kasaba gibi ben de gayet sakin ve sıradan gözükiyordum. Kendime benzeyen bir kasaba bulup bulmadığımı merak ederdim bazen. Beni buraya getiren tesadüf, tesadüf değil miydi aslında.

Tesadüftü.

Ama Tanrı'nın tesadüflerinin de bir düzeni, bir iç örgüsü, gizli bağlantıları vardı, onun romanını çekici kılan da buydu belki. Tesadüfü ve düzeni yan yana getirebilmesi.

Bir başkası bu kasabaya gelse de burada kalmazdı, bu kasabayı ona bulduran tesadüf silinir giderdi, burada ancak benim gibi biri kalırdı. Tesadüflerin de bir zinciri vardı. Tanrı tesadüfleri yaratıyor ama o tesadüflerin hangisini bir hayat tarzına çevireceğine dair kararı sana bırakıyordu.

Bu bankta oturur ve sıcak yaz gecesi korkuyla titrerken, benim hayatımı Tanrı'yla ortak yaptığımı düşünüyorum.

Tesadüfleri o yapıyordu, boş bir ev gibiydi o tesadüfler, onların içini ben döküyordum, herkes hangi boş evi seçeceğine ve içini nasıl dökeyeceğine kendi karar veriyordu. Seçtiğin ev, orayı nasıl dökeyeceğini de belirliyordu aslında.

Belki de yaşadıklarımın tek suçlusu Tanrı değildi.

Onunla suç ortağıydık.

Suçu birlikte işlemiştik.

Günaha birlikte girmiştik.

O tesadüflerle yolu açmış, ben yürümüştüm.

Biliyor muydu benim bu yoldan yürüyeceğimi. Biliyordu. Tanıyordu beni. Ben onu tanı mıyordum ama o beni tanıyordu.

Ben onunla konuşuyordum ama o benimle konuşmuyordu.
“Sessiz ve yakalanmayan bir suç ortağı” diye düşündüm
Tanrı için, cezayı ben çekeceğim, suç ortağıma dokunulma-
yacak.

Bunca günahı yaratıp da masum kalabilmek ne muhteşem
bir yetenek.

Tanrım, sen bunun için mi büyüksün?

Yarattığın günahların arasında masum kalabildiğin için mi?

Anlıyorum Tanrı’yı.

Sırrını biliyorum.

Kim beni yazdığım romandaki bir cinayetten yargılayabilir
ki? Kim o romandaki insanlara acı çektirdiğim için beni suç-
layabilir ki? Kim benim kötü biri olduğumu düşünebilir ki?

Yarattığım kötülük kadar övecekler beni.

Ben de Tanrı’nın romanıyım işte.

Hepimiz onun romanıyız.

Bize yaptığı ve yaptırdığı her şey için övgüyü o alıyor. Ki-
taplarını okuttuğu binalar dolup taşıyor. Yazdıkları herkesten
fazla okunuyor.

Becerikli meslektaş.

Ben senden daha iyi yazıyorum. Senin dilin çok savruk.
Olay örgün de epey dağınık. Ama sen benden daha inandırıcı-
sın.

Bir de buluşların muhteşem. Şu günah, müthiş buluş ben-
ce. Senin yarattığın kavramları aşacak bir yol bulamıyoruz,
hepimizi o günahın içine sıkıştırmayı başarmışsın. Ne yazsak
sonunda günaha varıyoruz.

Sen bunun için teksin.

Bu romanın sınırlarını çizecek kudrete sadece sen sahip ol-
duğun için.

Senden başka kim günahı bulabilirdi, senden başka kim
bütün kahramanlarını günahkâr yapabilirdi?

Kaçacak halim yok.

Galiba sabahı bekleyip teslim olacağım.

Gücüm tükendi sanırım, belki birazdan toparlanırım, bilmiyorum.

Konuşsana benimle.

Biliyorsun değil mi, seninle konuşana deli diyorlar.

Şimdi de delirtiyor musun beni?

Bak, dostça söylüyorum, bu fazla olur, inandırıcılığını kaybedersin. “Zaten deliydi” der geçersin, gerçi ona da inanırlar.

Eleştiriden hoşlanmıyorsun, değil mi, kim hoşlanır. Ben de hoşlanmıyorum. Övgüyü seviyorsun. Övmesinler de bak. Laf aramızda, reklamı da seviyorsun, her gün insanları çağırıyor, hadi toplanın beni övün diye. Övüyorlar. Buna imreniyorum.

Bana bu yaptıklarından sonra yapacak daha fazla bir şeyin yok, onun için seni kızdırmaktan korkmuyorum.

Gerçi o senin “devamı var” oyununu da çok beğeniyorum, hep bir gerilim yaratabiliyorsun, burada macera bitti derken “öbür tarafta” devam ediyor diye okuyucunun ilgisini hep ayakta tutabiliyorsun.

Ama kabul et, ilk yazdıkların pek bir şeye benzemiyordu. Ne o öyle dinazorlar falan. Daha neler. Çirkin ve sıkıcıydı o bölüm. Aynı fikirde olduğumuz, o bölümleri yırtıp atmandan belli.

Yaktın mı onları?

“Yaktı,” diyenler var.

Sonrası da pek harika sayılmaz.

Önce doğayı yarattın ya.

Kurgusu emin ol çok basit.

Herkes herkesi yiyor.

Karmaşası, entrikası, sürprizi yok. Sıkıcı.

Kendini tekrar edip duruyor.

Sanırım bu tekdüzelikten sıkıldın. “Tutmaz bu roman” demişsindir kendi kendine. “Buna biraz hareket ve sürpriz katmalıyım. Bir belirsizlik olmalı. Şaşırtmalıyım. Hareketlendirmeliyim. Biraz merak uyandırmalıyım okuyanda.”

Böyle dediğine eminim.

Bak işte insan, seninki gibi böyle büyük bir kitap için sağlam bir karakter. Ustalığın orada çıkıyor ortaya. Nasıl buldun bunu?

Böylesine karmaşık, çelişkilerle dolu, kendi kendisiyle bile zıtlaşabilen, ne yapacağını kendisi bile kestiremeyen, doğanın başka hiçbir yerinde olmayan onca duyguyla dolu bu karakteri nasıl yarattın?

Romana çok geç giriyor, tek eleştirim bu. Köpekbalıklarının bulduktan üç yüz elli milyon yıl sonra ancak bulabildin insanı. Hiç bana, “Senin zamanınla benim zamanım farklı,” falan deme, eleştiri karşısında daha soğukkanlı durmalısın, benim zamanımla da olsa köpekbalıklarıyla insan arasında üç yüz elli milyon yıl varsa “Sen bu kahramanı romana geç sokmuştun,” diyebilirim.

Aniden köşeden sirenlerini çalarak bir polis arabası mı çıkartacaksın şimdi ben böyle dedim diye. Hemen yakalatacak mısın beni? Kızma. Dostça, iki meslektaş gibi konuşuyoruz, insanları öldüren iki dost işte.

Eğer dünyada asıl konu insansa, asıl konuya gelene kadar çok oyalanmışsın. Kuşlara çok özenmişsin mesela. Böceklerle de öyle. O kadar çok, o kadar çeşitli, o kadar farklı kuşlarla böcekler yaratmışsın ki niye onlarla o kadar oyalandığını merak ediyorum.

Tabii, asıl büyük buluşunun ne olduğunu biliyorsun değil mi? Hareketi sadece insanın dışında bırakmayıp, insanın içine koyman. İnsanın içinin, duygularının da olaylar kadar hatta daha fazla hareketli ve karmaşık olması.

İnsan karakterini nasıl akıl ettin?

Ölünce gerçekten seninle konuşabileceğimize inansam emin ol şu tabancayı çıkartır beynime sıkardım ve hemen sana bu soruyu sormak isterdim.

“Nasıl buldun insan karakterini?”

O büyük yaratıcılığın burada gözüküyor.

Romanın bir yerinde büyük bir değişimden geçmişsin, bambaşka bir karakterle bütün romanı canlandırmışsın.

Biz ancak senin yarattığını anlatmakta yarışabiliyoruz.

Seni bizden farklı kılan bu.

Ama çok acımasız yazıyorsun.

Sabaha kaç saat kaldı acaba?

Ortalık hâlâ zifiri karanlık. Karşıdaki bir dükkânın çığ ışıklı vitrininde kel kafalı, çıplak mankenler duruyor.

Hava ılık.

Yasemin ve okaliptüs kokuyor. Uzaktaki dağ yamaçlarından lavanta kokusu geliyor.

Kasaba derin derin içini çekiyor.

Rüyalarının bir yerinde mutlaka hazine, altınlar, pırlantalar, zümrütler var, her gece kasabada bu rüyayı gören birileri bulunuyor, belki de yüzyıllardır aynı rüyayı birbirlerine devrediyorlar.

Sümbül’le konuşmamız geliyor aklıma, “Schrödinger’in kedisi,” ben böyle şeyler yaptığımda büyük dayım “İtlik ediyorsun gene,” derdi, çınılçıplak Sümbül’le kuantum dersleri, “Hazine hem var hem yok,” tam Sümbül’e anlatılacak mesele.

Hava ılık ama titriyorum.

Titretiyorsun beni.

Bu gece sen ve ben, sadece ikimiz buradayız.

Sen buradayken bu kadar korkmamalıydım, bu kadar korkutmamalıydın beni.

Biraz daha iyi davranabilirdin.

Ama haklısın, yazarlık böyle işte, kendi yarattığın kahramana kendin kıyıyorsun.

XIV

Sümbül'ün “Seni dövdürecekti,” dediği Zakkum Ramiz’e Remzi’nin köfteci dükkânında rastlamıştım, gerçi bir tesadüf müydü bu karşılaşma çok emin değilim.

Ben köftelerimi yerken birdenbire köftecinin önünde üç siyah Mercedes durmuş, ortalık hareketlenivermişti, arabalardan siyah elbiseli, iriyarı adamlar fırlamış, bir arabanın kapısını açmışlardı.

Ortadan biraz daha kısaca, tıknaz, geniş omuzlu, esmer bir adam ağır adımlarla inmişti, adamlarından biri ceketini omuzlarına koymuştu, aldırmadan yürümüştü. Remzi karşılamak için kapıya koşmuştu. Sanki Remzi’yi görmüyormuş gibi, “Nasılsın Remzi” deyip yanından geçmişti.

Yeryüzünde onu durdurabilecek hiçbir engel yokmuş gibi güvenle, dümdüz yürüyordu. Gitmek istediği yere gitmese de, gitmek istediği yerin kendisine geleceğine emin bir yürüyüştü.

Hemen sofralar donatılmıştı.

Ben hem yemeğimi yiyor hem de gözümün kenarıyla olanları izliyordum.

Bir ara Ramiz’in yerinden kalktığını, kararlı bir şekilde bana doğru yürüdüğünü gördüm, bir an kahvede gözünden vurulan adamın görüntüsü geldi aklıma, elimde olmadan gözlerimi kırıştırdığımı hatırlıyorum.

Ramiz masamın önünde durdu.

— Abi, dedi saygılı bir sesle, bizimle birlikte yeme şerefini bize bağışlar mısın?

Herkes gibi ben de hayretle bakıyordum, bu hürmet öyle kolay rastlanacak bir şey değildi, bunu neye borçlu olduğumu tam kestirememiştim, yazar olmama mı, Mustafa'yla ahbablık etmeme mi?

“Estağfurullah,” diyebildim ancak.

Hayatlarını ölümden kazanan insanlar her zaman ilgimi çckmişti. Zorbalıkları beni öfkelen-dirse de kendi hayatlarını ortaya koymalarında bir cesaret de görmüştüm. Belki ilerde benim de bir katil olacak olmam yaratıyordu bu ilgiyi, bilmiyorum. Ama onların hikâyelerini severdim.

Ayağa kalktım. Ramiz kenara doğru çekilerek bana yol verdi. Halimde bir şaşkınlık, bir acemilik vardı. İlk kez böyle bir adamla ahbablık edecektim. Bu tür insanlarla konuşmanın tehlikeli olduğunu, aniden sinirlenip kişilik değiştirebildiklerini, biraz önce dost gördüklerini öldürebildiklerini biliyordum.

Elinde bir akrebi tutmak gibiydi, sürekli dikkatli olmak ve onu kızdırmadan kontrol etmek gerektiğini hissediyordum.

Onların masasına gittiğimizde masadakiler bizi ayakta bekliyordu. Önce ben oturdum, sonra Ramiz, sonra diğerleri. “Remzi benim köfteleri buraya getirsene,” dedim, Ramiz hemen atıldı, “Onlar soğumuştur, sen yenilerini yap.”

Bana gösterdiği nezakette bile bir otorite, benim yerime karar verme güveni vardı. Hoşlanmam böyle davranışlardan. Ama sesimi çıkarmadım.

“Nasılsın abi” dedi saygıyla, “çoktandır tanışmak istiyordum ama kismet bugüneymiş. Sevdin mi kasabamızı?”

Ceketi omzunda, sandalyede dimdik oturuyordu. Konuşurken dudaklarından başka hiçbir yeri kıpırdamıyordu. Sanki demirden bir heykelin konuşmasını dinler gibi şaşırarak ve hafifçe

ürpererek dinliyordum. Beni her an öldürebilecek ya da öldürtebilecek birisiyle konuştuğumun farkındaydım. O hürmetkâr tavrın arkasında ölüm emrini rahat verebilen bir adam vardı. Gülümsemişiyordum. Ben de dimdik oturuyordum.

Daha sonra kasabanın her yanına asılan Mustafa'nın o konuşmasını yazdığımdan beri bir tür dokunulmazlığımın olduğunu, beni Mustafa'nın dışında birinin kolay kolay öldürtemeyeceğini biliyordum ama Zakkum Ramiz'in gözle-
rinde iğne ucu gibi bir ışık vardı ki o karanlık ve sabit parıltı bana Ramiz'in her zaman uzun uzun düşünmediğini hatırlatıyordu.

— Sevdim, dedim. Güzel bir kasaba. Sakin.

— Sakindir, dedi büyük bir ciddiyetle. Niye gelmiştin abi sen buraya?

Bu bir soru değildi. Bu sorgulamaydı. Cevap vermek, açıklama yapmak zorunda olduğunu hatırlatan tehlikeli bir merakla soruluyordu soru, sözlerindeki nezaketin ardında kendini hissettiren kuvvetli bir zorlayıcılık vardı.

Soruyu geçiştiremeyeceğini anlıyordun.

“Sana ne” diye cevap verilebilecek her soru, “Sana ne” diye cevap veremeyeceğin bir biçimde soruluyorsa, orada birinin seni tehdit ettiğini kavramak zor değildi.

Aklımdan bir an, “Sen Sümbül’e gidip ona bakarak ağlıyor musun” diye sormak geçti.

Bir an.

Bunu sormayı gerçekten çok istedim.

Hali beni sinirlendiriyordu. Bunu sorabilmek için vurulmayı ya da onu vurmayı göze almam gerekiyordu. Kısacık bir anın içinde bunu göze alabileceğimi hissettim. Onu vurabilirdim. Bunu, vurulma ihtimalini de kabul ederek yapabilirdim. Sanırım o anda benim gözlerimde de onunkine benzer karanlık bir pırıltı oldu, Ramiz'in gözlerime baktığını gördüm.

Aklımdan bir şeylerin geçtiğini hayvanca bir sezgiyle hissetti. Kıpırdadı. Yemin ediyorum, eğer etrafta o kadar çok adamı olmasaydı, baş başa olsaydık bu soruyu sorardım. Ve ben bu soruyu ona soracaktım. Biri ölecekti. Ya da korkup gülerek işi şakaya vuracaktı. Hangisinin olacağını görecektik. O sırada öyle düşünmüştüm.

Bazı anlarda ikimizin de öldürmekten çekinmeyeceğini biliyordum ama benim de hayvanca sezgilerim vardı ve onun ölümden benim korktuğumdan daha fazla korktuğunu bana söylüyordu.

Birden gülümsedim. Rahatladım. Arkama yaslandım.

“Roman yazmak için Ramiz,” dedim.

Bir konuşmadaki ilişkiyi, küçük sesler, bazen tek bir kelime belirler, ona “Ramiz” demem, onun saygılı “abi” sözcüğünü benimseyerek, abi gibi üstten davrandığımı gösteriyordu. Bunu derhal anlayacak bir adamdı. Hayatı bu ince dengelerin üstünde geçiyordu.

Ya bir kabalık yapacak ya da bu ilişkide abiliğimi kabullenenecekti.

Dilimi jilete sürter gibi bir duygu tüylerimi ürpertiyordu. İtiraf edeyim ki bu durum beni eğlendiriyordu.

Durumu kabullendi.

— Ne romanı abi?

— Cinayet romanı.

Bir buğday tarlası gibi dalgalandıklarını gördüm, hepsi birden dönüp Ramiz’e baktılar, bu sefer gelen soru alaycıydı.

— Sen cinayeti biliyor musun abi?

— Öğreneceğim.

Ardından bir köfte attım ağzıma, biramdan koca bir yudum aldım, hepsine birden bakıp, “Yesenize çocuklar,” dedim, “köfteleriniz soğuyor.” Ramiz de adamlara “Yiyin,” dedi.

Masada yönetim benim elime geçmişti. Şaşırmışlardı.

Duruşu, oturuşu, konuşması değişmemişti ama bir şey değişmişti. Her nedense bana gerçekten saygı göstermesi gerektiğine inanmıştı. Erkeklerle ilişkisinde korkmak ve korkutmak dışındaki duyguları pek tanıımıyordu, en azından o diğer duygular epey altlarda kalıyordu. Ben onun rahatça korkutacağı adamlar sınıfındandım, korkmamam onu hazırlıksız yakalamıştı.

Şimdi kendini bana beğendirmeye, beni etkilemeye çalışıyordu.

— Bir keresinde bu Muhacir şerefsizinin kiralıkları beni kasaba yolunda sıkıştırdılar. Gece vakti abi. Böyle ay mehtabı var. Zeytinlikler ayna gibi parlıyor. Bugün gibi hatırlıyorum. Allah inandırсын, ben silahımı çekene kadar üç kurşun yedim. Biri ciğerime girmiş. O halde ben bunların üçünü devirdim. Yüreksizler beni yolun ortasında bırakıp kaçtılar. Üç de leş kaldı yolun ötesinde. İki ay hastanede yattım. Mustafa Bey eksik olmasın, ta bilmem nereden doktor getirtti. O doktor gelmese ciğerin sönerdi dediler.

— Şimdi nasılsın? Bir sıkıntısını hissediyor musun?

— Yok abi. Hiçbir şey kalmadı. Bizde de ciğer varmış ha.

Bütün adamlar onaylayan bir memnuniyetle güldüler. Hikâyenin burasında hep aynı cümlelerin söylendiğini onların alışkın gülmesinden anladım.

Bana maceralarını anlattı, düşmanlarıyla alay etti, Mustafa'yı övdü, emniyet müdürünün delikanlı olduğunu söyledi, arada sorular sorarak benimle ilgili bilgi toplamaya çalıştı.

Sonra aniden kalktı, “Müsaadenle abi, biz gidelim, daha epey iş var,” “Müsaade senin,” dedim kasabalıların konuşmasını taklit ederek.

Elimi sıktıktan sonra arkasına bakmadan yürüdü.

Sırayla bütün adamlarının önümde durup, ceketlerini ilikleyerek, “Hürmetler abi” demeleri vardı ki görülmeye değer.

“Zuhal’e anlatacak çok hikâye çıktı bugün” diye düşünürken Remzi geldi yanına.

— Ne o abi, önce Mustafa bey, sonra Zakkum, şehrin ekâbiri arasına katılıyorsun. Valla ne diyeyim, biz burada bunca senedir yaşarız, daha bir kere Mustafa Bey’in arabasına binmedik, Zakkum’la bir sofrada oturmadık.

— Niye geldi sence Zakkum?

— Arada gelir köfte yemeye.

Durdu, galiba böyle yalan söylemekten, lafı geçiştirmekten utandı.

— Seni görmeye gelmiştir. Kasabada seni merak etmeyen yok bu aralar.

— Niye merak ediyorlar?

— Önemli adamsın abi. Yazarsın. Mustafa Bey’in ahabısı. Sen yakında bizi bırakırsın, Çinili’de yersin yemeklerini.

— Ben sizi satar mıyım Remzi?

— Bizi herkes satar abi.

— Ben satar mıyım?

— Yok, sen satmazsın abi.

— Siz de beni satmayın.

— Yok, biz de seni satmayız abi.

Bundan emin değildim ne yazık ki.

XV

Benim Zuhal'e bir şey anlatmama fırsat kalmadı o gece.

Çok uzun zamandır beklediğim cümleyi yazdı.

“yarın akşam dağdaki otele gideceğim. gel.”

Fazla konuşmadık.

Sadece bir soru sordu.

“gerçek hayatta da burada yaptığımız kadar iyi olacak mı?”

“olacak.”

“emin misin? ya olmazsa...”

“olacak.”

“ben oraya varınca sana mesaj atıp odamın numarasını yazarım.”

“peki.”

“yarın akşam görüşürüz. iyi geceler.”

Ekranı kapatmadım. Kalkıp salonda dolaştım. Gelip tekrar yazdıklarını okudum.

Hayatımda sadece iki kere gördüğüm bir kadın, üstelik bir başka erkeğe âşık ve benim yeryüzündeki en yakınım.

Ondan başka hiç kimsem yoktu.

Hayat hikâyesini biliyordum. Ailesini. Çocukluğunu. Arkadaşlarını. Nasıl seviştiğini. Nelerden hoşlandığını. Sevişirken neler söylediğini. Kimsenin onun bildiğini bile bilmediği kelimeleri bildiğini.

Bir kez bile çıplak görmemiştim.

Hiç sesini duymadan nasıl inlediğini biliyordum.

Yalnızca bir ekranda beliren yazılardan ve hayallerden ibaretti ilişkimiz.

Bu ekranda çok yakındık.

Gerçek hayatta ise ilişkimizin ne olduğu belli değildi. Bu ekranın dışındaki hayatında bana anlatmadığı neler olduğunu bilmiyordum. Benden birçok şeyi sakladığının farkındaydım.

Beni de gerçek hayatındaki insanlardan saklıyordu.

Bir hayalettim onun için.

Geceleyin bir ekranın parlak yüzeyinde beliren yazıldım.

Harflerden başka bir şey değildik birbirimiz için.

Şimdi ikimiz de gerçek hayatın, o harfler kadar etkileyici ve güzel olmamasından çekiniyorduk.

Tek tek harflerden oluşturduğumuz bir hayat vardı ve o hayatın, gerçek denen hayatla çarpıştığında parçalanacağından korkuyorduk. İçten içe sadece bu ekranda kalmayı bile istiyorduk belki.

Ama ikimiz de merak ediyorduk.

Yazarken zevkleri, hoşkuları, hastalıkları bu kadar denk düşen bir kadınla erkeğin, birbirine dokunurken de aynı zevki alıp almayacağını kestiremiyorduk.

Düşüncelerimizde yaratılmış bir hayat, beş duyumuzun oluşturacağı başka bir hayatla karşılaşacaktı.

Düşüncelerimizle yarattıklarımızın, beş duyumuzun yaratacağından daha iyi olabileceğini düşünüyorduk.

Bir kadının bacağına dokunduğunu düşünmek, bir kadının bacağına dokunmaktan daha zevkli olabilir miydi?

Beş duyunun algıladığına “gerçek” diyorduk, peki bu ekranda düşüncelerimizle yarattıklarımız neydi?

Koklamadığımız, görmediğimiz, tatmadığımız, duymadığımız, dokunmadığımız için “gerçek” değilse, yaşanan o haz

dolu geceleri, o çılgınca zevkleri, kıvranmaları neyle açıklayacaktık?

Bu ekran olmadan önce, yaşanan her şeyde düşünceler ve duyular birlikte hareket ediyordu, birbirlerini etkiliyordu ama bu ekran düşüncelerle duyuları birbirinden ayırmıştı ve şimdi hangisinin daha gerçek, hangisinin daha kuvvetli olduğunu anlamanın zamanı gelmişti bizim için.

Düşüncelerimize, duyularımızdan fazla güvendiğimizi hissediyorduk.

Düşüncelerimizle yarattığımız hayat mükemmeldi.

“Gerçek” hayatın fazlalıklarını, çirkinliklerini, bozukluklarını atıyor ve kendimize kusursuz bir hayat yapıyorduk.

Duyularla o kadar mükemmeline yaratmak mümkün olmayabilirdi.

Düşüncelerimizle duyularımız ya savaşacaklar ve biri diğerini perişan edecekti ya da muhteşem bir barış yapacaklardı.

İnsanoğlunun binlerce yıldan beri merak ettiği bir çatışmanın, saf aklın mı yoksa maddenin mi daha belirleyici olduğu tartışmasının neticesi bir dağ otelindeki yatakta ortaya çıkacaktı.

Kendimi bu tuhaf düşüncelerle eğlendirip sakinleştirmeye uğraşıyordum, “Herkes felsefeye aklıyla katkıda bulundu, sen şeyinle sonucu açıklayacaksın” diye söyleniyordum, bir ara kendimi kasabanın ışıklarına bakarak gülerken yakaladım.

Huzursuz bir gece geçirdim.

Birkaç kez uyandım.

Sabah kalktığımda yorgun ve huysuzdum. Kasabaya inmedim. Gazeteleri evde okudum. Hamiyet’i seyrettim. Eteklerini sıvamış yerleri siliyordu. Benim baktığımı bildiğini biliyordum.

Bu ikimizi de heyecanlandırıp eğlendiriyordu.

Zuhal’in gideceğini söylediği otel, kasabadan yaklaşık kırk dakika uzakta, dağların arasındaki bir vadinin yamaçlarına yer-

leşmiş, köy evleri tarzındaki iki odalı, birbirinden uzak kulübelerden oluşuyordu.

Ormanların içine yerleşmişti ve aşağıdaki bir göle bakıyordu.

Akşama doğru nedense sakinleşmiştim.

Hatta gittikçe daha yavaş hareket ediyor, ağırdan alıyordum.

Güneş batarken evden çıktım. Orada ne kadar kalacağımızı bilmediğim için küçük bir çantaya birkaç gün yetecek kadar eşya koydum.

Dağların arasındaki kıvrıla büküle yükselen dar yoldan uçurumlara bakarak geçtim, deniz bazen kayboluyor bazen aniden ağaçların arasından ortaya çıkıyordu.

Otele yaklaşırken mesaj geldi.

“2B”

Günün belki de en güzel saatinde otele vardım, güneş batmıştı ama hava aydınlıktı, “ışıklar imparatorluğunun” berraklığı içinde her şey dirilmişti, gün boyu güneşin parlaklığını taşımaktan yorulmuş dağların, ovaların, ağaçların şimdi bu sakin maviliğin altında kalkıp yürümek istediklerini hissediyordum, sükûnetin içinde muhteşem bir gürlük, muhteşem bir güç vardı.

Otelin küçük otoparkına arabamı bıraktım.

Patikaların kenarlarındaki ışıklar yanmıştı, ormanların rengi koyulaşıyordu.

Gökyüzünde bir tek, minicik bir bulut vardı. Küçük bir kuzu gibi orada yalnız başına duruyordu.

Patikadan yürüyerek aşağıya doğru indim.

Üstünde 2B yazan evi buldum, duvarları beyazdı, pencerelerinde patiska perdeler vardı.

Kapısı açıktı.

İçeri girdim.

Lambaları yakmıştı.

Pencerenin önünde duruyordu, sırtı kapıya dönüktü.

Hava kararmaya başlamıştı, lambanın ışığı pencereye vuruyordu, yüzünü penceredeki yansımasından görüyordum, o da beni penceredeki yansımamdan gördü.

Kımıldamadı.

Uzun beyaz bir gecelik giymişti. Şeffaf değildi ama geceliğin içinde çıplak olduğu seziliyordu.

Kapıyı kapatıp ona doğru yürüdüm.

Ben iyice yaklaşıncaya bana döndü.

Gözlerinde neredeyse mahzun bir bakış vardı.

Belinden tuttum.

Rüzgârda seyiren zeytin ağaçlarının yaprakları gibi hafifçe seyiriyordu vücudu. Utangaçtı. Hüzünlüydü. Sevişmek istiyordu.

Onu kabarık şilteli yer yatağına götürdüm.

Hiç konuşmadan soyunduk. Hiç konuşmadan sevişmeye başladık. Hiç konuşmadan seviştik.

Bir suyun akışı gibiydi sevişmemiz.

Çağıldayarak akıyor, hangi taşın yanından döneceğini, hangi yardan döküleceğini sadece sezgileriyle biliyordu, biz yoktuk, düşünmek yoktu, vücutlarımız vardı, iki vücuttuk, birbirine dolanan, birbirini her kıvrımına kadar tanıyan, her kıvrımına ilk kez dokunan, hazdan ve terden parlayan iki vücut.

Durduğumuzda gece çökmüştü, ormanlar kocaman karanlık bir kabarıklık gibi görünüyordu.

O fısıltılı sesini ilk kez duydum. Gülümsüyordu. Hüzün kaybolmuştu.

— Acıktın mı, dedi, ben çok acıktım.

Beş kişilik yemek ısmarladı. Hepsini yiyeceğini biliyordum.

Beyaz çarşaflara sarınarak Romalı senatörler gibi yedik yemeklerimizi. Kasaba dedikodusu yaptık. Ona Zakkum

Ramiz’i anlattım. Sümbül’den söz etmedim. Adamların “hürmetler abi” demelerini taklit ettim. Çok güldü. Gülerken çarşaf sıyrıldı, bir göğsü ortaya çıktı, sanki biraz önce sevişen biz değilmişiz gibi telaşla kapatmaya çalışırken elini tuttum, “Öyle kalsın.”

Odanın köşesindeki küçük masanın üstünde duran kahve makinesinde kahve yaptı.

Herkes gibi sevişmiştik.

Şimdi kendimiz gibi sevişecektik.

Bütün hastalıklarımız, bütün şiddetimiz, vahşiliğimiz ve sapıklıklarımızla. Biz öyleydik. Birbirimizi tamamladığımızı haftalarca süren o dokunmasız sevişmelerle biliyorduk.

Kahveyi içerken ayağıyla bacağıma dokundu. Bu küçücük dokunmayla bir ayaklanmanın işareti verildi sanki.

Masanın yanında sevişmeye başladık.

Bir hayvan gibi parçaladım onu. Ben paramparça etmeyi seviyordum. O paramparça olmayı.

Vücudunda değmediğim, dokunmadığım, doldurmadığım hiçbir yer kalmadı. Konuşuyorduk sevişirken. Ben soruyordum. O cevap veriyordu. Ben anlatıyordum, o kıvrınarak dinliyordu.

Yüzü, memelerinin uçları, kalçaları morararak kabarmıştı, her seferinde biraz daha fazla istiyordu, biraz daha fazla şiddet, biraz daha fazla acı, biraz daha fazla zevk.

Acıdan ve zevkten çığlık çığlığa bağıriyordu.

İnliyor, haykırıyor ve “Sakin durma” diye yalvanyordu.

Sakinleştiğimizde hava ağarıyordu.

Ben sırtüstü yatıyordum, o bir bacağıni benim bir bacağı-mın üstüne atmış, göğsünü göğsüme dayamış, başını omzuma gömmüştü.

Usulca, sessizce ağlıyordu.

Neden ağladığını sormadım.

“Korkmuştum,” dedi, “bu kadar güzel olmayacak diye çok korkmuştum.” Başını bana doğru kaldırdı, “Birbirimizi bulduğumuz için çok şanslıyız, değil mi” dedi, “Şanslıyız,” dedim, öyle olduğumuzu düşünüyordum. Şanslıydık.

Güldüğünü duydum.

Gülümsedim.

Öyle uykuya daldık.

Uyandığımda vakit öğlene geliyordu. O benden önce uyanmıştı. Çarşafa sarılmış vaziyette aynanın önünde duruyordu. Bana doğru dönüp çarşafı bıraktı, “Halime bak,” dedi, “hayvansın sen.” Tuhaf bir mahcubiyet ve garip bir memnuniyetle güldüm. “Vücudum neyse de yüzümü ne yapacağım” dedi, “fondötenle kapatacağım artık.” Övünür gibiydi.

Kulübenin ormanların üstüne doğru uzanan ahşap balkonunda kahvaltı ettik. Aşağıda göl, mavi pırlantadan bir yüzük gibi parlıyordu. Bunu Zuhâl’e de söyledim. “Mavi pırlanta olmaz,” dedi, “öyle bir şey yok.” “Artık var,” dedim, “ben söyledim, oldu. Ayrıca da iyi oldu, göle yakıştı. Daha önce yapmadıysa bu Tanrı’nın eksikliği. Bu gölü yaparken mavi pırlantayı da yapacaktı.”

İştahla kahvaltı ettik.

— Kendimi sana çok yakın hissediyorum, dedi, başka bir erkeğe âşıkken sana bu kadar yakın hissetmem tuhaf mı?

— Bizim aramızda hiçbir şey tuhaf değil.

— Biliyor musun, şu anda Mustafa gelse, bir tercih yapmak zorunda kalsam, seni tercih ederim.

— Yarın?

— Yarını bilmiyorum.

Nedense bu cevabı beni güldürdü, niye komik bulduğumu bilmiyorum ama kendimi tutamıyordum.

“Gülme,” dedi, “alınıyorum.”

Uzanıp yüzünü okşadım, “Alınma,” dedim, “benden hiç alınma, ben seni kıracak bir şey yapmam.”

— Senin yanında kendimi rahat hissediyorum, dedi. Seninle her şeyi yapabilirim. Bana hiçbir şey için kızmayacağına inanıyorum.

— Benimle her şeyi yapabilirsin.

— Her şeyi mi?

— Her şeyi.

— Bu söylediğini unutma, dedi gözlerime bakarak.

— Unutmam.

— Sana âşık olmam değil mi, dedi.

— Olmazsın.

— Söz mü?

— Söz.

— Sana âşık olursam bu senin suçun olacak. Kabul mü?

— Kabul.

Kahvaltıdan sonra, “Gel” diyerek beni içeri götürdü. Seviştik. Sade, sakın, düz bir sevişmeydi. Zengin bir yemekten sonra içilen bir kadeh konyak gibiydi, bütün yaşananlara hoş bir tat veriyor, zevk ve şiddet dolu bir gecenin huzurlu bir şekilde hayatımıza katılmasını sağlıyordu.

Duştan çıktığımda aynanın önünde makyaj yapıyordu, “Ben şehre döneceğim,” dedi. “Ben giyinip çıkayım o zaman,” dedim, “sen de rahat rahat hazırlan.” “Peki,” dedi.

Giyinip çıktım.

Otel odasında bir sevişmeden sonra yalnız kalmaya tahammül edemem, hayatımı boyunca beni daha fazla hüzünlendiren çok az şeyle karşılaştım. Yalnızlık denen şeyi o kadar somut hissettiğim başka bir yer yoktu herhalde.

Patikadan neşeyle yürüdüm.

Ayrı ayrı çıkmamızdan memnun olduğumu biliyordum, bizi birlikte görmelerini istemiyordu. Mustafa’nın duymasın-

dan korkuyordu. Bunu bilmek üzmüyordu beni. Garip bir şekilde bundan, bu gizlilikten, saklanmaktan, kendimize ait bir sırrımızın olmasından hoşlanıyordum. Mustafa'nın varlığı bizi ortak bir sırrın sahibi yapıyor, daha da yakınlaştırıyordu.

Böyle sevişmelerden sonra aşka benzer bir şey hisseder insan. Çoşkulu bir memnuniyet, bir minnettarlık, bir sevinç. Ona bir mesaj yazmak geçti içimden ama tuttum kendimi.

Yapmamam gerektiğini biliyordum.

Bu ilişkiyi böyle, olduğu gibi korumam gerektiğini seziyordum. Mükemmel bir heykel gibiydi, ne bir şey eklemek ne bir şey çıkarmak mümkündü.

Dokunmak sadece eksiltirdi.

Dağ yollarından inip tarlaların, köylerin, ormanların arasından geçen bir yola saptım.

Bir köy lokantasının bahçesinde yemek yedim.

Başka bir köyde durup çay içtim.

Köylülerle ahbaplık ettim.

Akşama doğru kasabaya yaklaşırken bir mesaj geldi telefona.

“Mavi pırlanta varmış.”

“Şükür Tanrı'ya” diye yazdım.

XVI

Kasabaya yaklaşırken hava da iyice kararmıştı.

Zuhal'i özlüyordum. Sanki bu özlemin havanın kararmasıyla bir ilişkisi varmış gibi karanlık arttıkça özlem de artıyordu. Birden paniğe kapıldım. Âşık mı oluyorum, diye düşündüm. Bu bir felaket olurdu. Dünyanın en muhteşem ilişkisini mahveder, bir acıya, çaresiz bir derde dönüştürürdüm.

Onu aramamak için kendimi zor tutuyordum. Onu görmek istiyordum.

Tecrübe bazen böyle durumlarda kurtarıcıdır.

Daha önce de buna benzer ilişkiler yaşamıştım.

Buna benzer özleme krizlerine tutulmuştum.

Böyle bir sevişmeden sonra belki de doğaldı bu.

Karar vermek için sabahı beklemeye karar verdim, o uzun gecede sarsılmış, savrulmuş duygularının yeniden durulmasını, yerleşmesini beklemeliydim.

Gerçekte ne hissettiğimi, o duygular o anda yaşadıkları büyük depremi atlattıktan sonra anlayabilecektim ancak.

İçim sarsılıyordu.

Önce bu sarsıntının durmasını beklemem gerekiyordu.

Bir an önce eve varabilmek için hızlandım.

Eve yaklaşırken tepedeki kilisenin orada ışıklar gördüm, ne oluyor diye merak ettim, orası yasak bölge ilan edilmişti,

oraya kim çıkmıştı. Nasıl yakalanmadan, vurulmadan orada dolaşıyordu.

O sırada öylesine kendi derdimle doluydum ki gördüklerime çok fazla aldırmadım.

Eve gittim.

Çok yorgundum.

Bir içki içtim.

Derin bir uykuya daldım, sabah nasıl kalkacağımı merak ederek uyudum.

Sabah uyandığımda sakinleşmiştim.

Panik atak krizi gibi gelen aşk krizi geçmişti, o mükemmel ilişki oradaydı, billur bir kürenin içindeki bir masal şehri gibi kendi koruyucu küresinin içinde pırıl pırıl duruyordu.

Hamiyet kahvaltıyı verandaya hazırlamıştı.

Kendi kendine bir şarkı mırıldanıyordu.

“Ne o, pek neşelisin, ne oldu,” dedim, ne olduğunu biliyordum, en azından tahmin ediyordum ama cevabını bekledim, “Bir şey olmadı,” dedi, “Öyle şarkı söylüyorum.”

— Dün gece tepede ışıklar gördüm, dedim, ne yapıyorlar biliyor musun?

— Bilmiyorum, dün gece erkenden yattım, hiçbir şeyden haberim yok.

Yüzüne baktım. Gözlerini kaçırdı, hafifçe kızardığını fark ettim. Yüzüne bakarak ona işkence yaptığımı biliyordum ama bundan zevk alıyordum.

Eğer günahlar satan bir dükkân olsa Hamiyet’in ışıklar içindeki biblosunu vitrinine koyardı. Hamiyet neler bildiğini bilmiyordu ama gene de huzursuz olup mutfağa kaçtı. Yürürken yerdeki halıya da kızıp “Sen de hep böylesin” diye öfkeyle söylendi.

Kasabaya inerken yoksul mahallelerin dar sokaklarından geçiyordum, o kaba taşlarla döşenmiş dar sokaklardan, yokuş-

lardan geçerken birden karşıma çıkan o küçük meydanlardan birinde hasır taburelerini kaldırımın üstüne koymuş bir kahveye rastlayınca canım orada biraz oturmak istedi.

Alçak tabureye oturdum.

Solmuş bir Barcelona forması giymiş sıska oğlana bir kahve söyledim, sırtımı taş duvara dayadım, karşıya bakınca,  metrelik sokağın öbür yanında, bir pencere genişliğindeki vitrininde tahta bir beşik bulunan bir dükkân gördüm. stnde “Tahtacı” yazıyordu.

Dkknın önünde, sakalı göğsüne kadar inen, pos bıyıkları dudaklarını örten bir adam, yere serdiğı bir örtüye oturmuş, çenesinin altına kadar kalın deri bir örtü çekmiş, o deriye dayadığı bir beşiğı elindeki özel bıçakla oyuyordu.

Başını kaldırıncı göz göze geldik, koca sakalına rağmen aydınlık bir yüzü vardı, gözlerinin kenarında derin çizgiler oluşmuştu, “Nasılsın erenler,” dedi şakacı bir sesle, “yokuş yordu mu seni?”

“Yok,” dedim, “iniyordum zaten, inişi yormaz bunun bilirsin, çıkışı zordur.”

Bana biraz daha dikkatli baktı.

— Yokuşun inişi de çıkışı da zordur. Düz yoldan şaşma diyeceğim de Mevlam da yolları hep yokuş yapmış. Dzn bulan yok. Bulanın da kendi sapıtıyor zaten.

— Beşik mi kertiyorsun?

— He ya. İçimiz bu. Ağacından izin alıp, tahtasından, aramıza yeni katılanlara beşik yapıyoruz.

— Beşik bu kadar çok mu satılıyor?

— İnsanın bu cinsi sık yavrular, dedi, pos bıyıklarının altından gülümseyerek.

— Hangi cinsi?

— Yokuşta oturan bu cinsi işte, eliyle sokağı ve yoksul evleri gösterdi.

— Sen buralı mısın, dedim.

— Doğma büyüme.

— Bir yaramazlık var mı buralarda, dedim, sana sataşan falan?

— Yok, bize yapmazlar.

— Bu kasabada herkese her şeyi yapıyorlar. Daha geçenlerde adamın birini tam önümde gözünden vurdular.

— Tanıyorum onu, çocukluğunu bilirdim. Kopuk takımındandı, iyi çocuktu ama gitti o işlere bulaştı.

— Niye bu kadar çok adam öldürülüyor burada?

— Hazine tevatürü delirtti bunları. Konuşa konuşa inandılar orada hazine olduğuna, gözlerini para bürüdü. Hepsi çabucak zengin olmak istiyor. Zengin kısmı da kasabayı toptan almayı hesaplıyor... Zenginlik, işte bu dünyada olmak, doğmak, Tanrı'nın sana lütfettiği iş her ne ise onu yapmak, payına razı olmak, zenginlik bu, bundan başka zenginlik yok. Hepimiz aynı bütünün parçasıyız, bir insanı öldürdüğünde kendi parçanı öldürüyorsun, hangi zenginlik insanoğlunun kendi parçasını yok etmeye değer? O adamı vurduğunda Yaradan'ı vuruyorsun behey gafil, hiç düşünüyor musun kimi vurduğunu? İnsan dediğin kim? Şu gördüğün ağaçta bile Yaradan'ın nefesi var, hele ki insanda... Şaşırdı bunlar. Gittikçe de şaşıyorlar.

— Kilisede hazine var mı sence?

— Ne hazinesi be erenler, şeytan bunları deniyor.

— Peki ne o kilise?

— Vaktinde keşişin biri yapmıştır. Zaten ufacık bir yer, kilise bile denmez.

— Dün gece tepede ışıklar gördüm.

— Ben de gördüm. Belediye başkanı kazıyordur oraları, ondan başkası yasağa rağmen çıkamaz oralara.

— İyi bir adama benziyor belediye başkanı, dedim.

Kaşlarının altından yüzüme baktı. “Beni mi deniyorsun erenler,” dedi. “Yok, estağfurullah,” dedim utanarak. “Bir iki rastladım da, yani öyle afurunu tafurunu görmedim.”

— Sana niye afur tafur yapsın ki rakibi değilsin, hasmı değilsin.

Aklımdan bir gece önce yaşadıklarım geçti, Mustafa olanları bir bilseydi diye düşündüm, hem rakibi hem hasmı olurdum.

Tahtacı devam ediyordu, “Öyle kötülük olsun diye kötülük yapan cinsten değildir ama rakip bellediğine de insan yoktur,” dedi, “bu insanoğlunu anlamak zor, iyiliği de biliyor kötülüğü de, biliyor da nasıl seçiyor onlardan bir tanesini, hatta daha da acayibi ikisini birden de seçiyor, iyiliği alayım da kötülüğü bırakayım demiyor.”

Onu taklit ederek, “Yaradan öyle yaratmış erenler,” dedim, “kötülük kârlıdır.”

Belli ki benim gibi konuşanlara alışkındı, “Kârlı olsa kolunu keser miydin,” dedi, “kolundan daha büyük bir kâr var mı? Yok, değil mi? İşte her kötülükte bir yerini kesiyorsun, bir yerini yaralıyorsun, seni yaratanı üzüyorsun, kâr bunun neresinde? Kötülüğü yapan kendine yaptığını bilmiyor yalnızca. Kötü değil onlar, onlar kör. Apaydınlık gerçeği görmüyorlar.”

Kalkmaya hazırlanıyordum.

— Peki, Hazreti İsa oraya gömülü diyorlar, dedim.

Yüzünde alaycı bir gülümseme belirdi.

— Biz en son uçtu diye duymuştuk, gerisin geriye döndüyse onu bilmem, bizim haberimiz olmadı.

Kahve tabağının yanına parayı bırakıp kalktım.

“Eyvallah erenler,” dedim, “görüşürüz, sana kolay gelsin.”

Arkamdan, “Yokuşa dikkat et” diye seslendi, “Yokuşta oturan sensin” dedim başımı çevirmeden, “Ben oturduğumdan bana bir zararı yok,” dedi, “zararı inip çıkanlara.”

Dönüp baktığımda başını eğmiş elindeki beşiği işliyordu. Zuhâl bu adamı mutlaka tanıyordur diye düşündüm.

Kasabada bir ev almaya karar verdiğinde gelip yoksullar mahallesinde, küçük bir iç bahçesi olan eski bir taş ev almış, onu tamir ettirmişti. Burada hemen hemen herkesle dosttu. Onların bütün hayatlarını bilir, kasabaya geldiğinde zamanının büyük kısmını onlarla geçirirdi.

Bunu niye yaptığını bilmiyorum.

Onun gibi birinin aralarında olmasından sevindiklerini bildiği için yapıyor olabilirdi, yoksul insanları sevindirmek için daha akla gelmedik işler yaptığını da tanık olmuştum. Mahalledekilerin ona bir kraliçe gibi davranmasından da hoşlanıyor olabilirdi. Mustafa'yı kızdırmak için yapmış da olabilirdi. Nedeni ne olursa olsun Mustafa'nın karşı çıkmasına rağmen yoksullar mahallesine yerleşmişti. Onlarla mutluydu. Hikâyelerini bana anlatırdı.

Sevmiştim o adamı.

Bazı insanlar vardır, gerçekten iyidirler, kaynak suyu gibi berraktırlar, onları görünce sevinirsiniz. O da öyle insanlardan biriydi. Ayrıca dalgacılığını da sevmiştim.

Buraya tekrar gelmeye karar verdim.

Aşağıda Kırkayak'ın kahvesine vardığımda ortalığın çok gergin olduğunu hissettim, herkes kendi arasında sesini yükseltmeden ama ateşli ateşli konuşuyordu.

Remzi'ye işaret ettim. Yanıma geldi. “Ne oluyor,” dedim, sesini alçaltarak, “Dün gece kiliseyi kazmaya başlamışlar,” dedi.

— Kim kazmaya başlamış?

— Kimse bilmiyor ama Mustafa Bey'den başka kim buna cesaret edebilir?

— Mustafa cesaret edebilir mi peki kendi yasakladığını yapmaya, dedim.

— Normalde o da cesaret edemez, kasaba yerinden oynar ama aniden delirdiyse onu bilmem.

Birden susuverdi, fazla ileri gittiğini fark etmişti.

Cılız bir sesle, “Yani lafın gelişi söylüyorum yoksa bu işler bizi aşar,” dedi.

Keyfim yerindeydi, “Korkuyorsun değil mi” dedim.

Birden ciddileşti. “Korkmuyorum, ne korkması” diyeceğini sandım ama hiç öyle demedi. “Sen de kork abi,” dedi, “şakası olmaz bu işin.”

— Ne olur konuşursan?

— En iyi ihtimalle bundan sonra maçları saha kenarından seyrederdin.

Yüzüne bakışından anlamadığımı fark etti. Açıkladı:

— Tekerlekli sandalyelileri saha kenarına alıyorlar.

— Oğlum burada aramızda konuşuyoruz. Neden korkuyorsun?

— Abi her yeri dinliyorlar, her yerde adamları var.

— Kim dinliyor?

Cevap vermeden omuzlarını silkip gitti.

Eğer böyle sorular sormaya devam edersem kasabadaki bütün dostlarımı kaybedeceğimi anladım birden.

Gerçekten korkuyorlardı.

Korku hızla büyüyen bir ağaç gibi canlı ve güçlüydü, kökleri her an kasabanın içine yayılıyordu.

Aslında niye o kadar korktuklarını tam kavrayamıyordum ama korku salgın hastalık gibiydi, yayılıyordu, her konuşmalarında, aralarındaki her fısıldaşmalarında biraz daha büyüyordu.

Korkuyu onların korkması büyütüyor gibiydi, birisinin o korkuyu dürtmesi yetiyordu, korku koşuyordu ondan sonra, herkesi de peşinden sürüklüyordu.

Bu kasabada yaşadığım sürece görebildiğim kadarıyla uzun zaman korkunca insanlar, bir süre sonra neden korktuklarını

unutup sadece korkuyorlardı. Bunun için bir nedene bile gerek kalmıyordu.

Bir ses duyduklarında havalanan kuşlar gibi her yeni olayda, o olay onlarla ilgili olsun olmasın havalanıyorlardı kasabanın insanları da, gidecekleri bir yer olmadığı için de yeniden aynı yere konuyorlardı. İçinde korkudan çıldırmış kuşların olduğu dev bir kafes gibiydi burası.

Tahtacı'nın dediği gibi hazine delirtiyordu bu kasabayı.

Olup olmadığını bile bilmedikleri bir hazine üstelik de.

Kahvedekiler neler olacağını kestiremiyorlardı ama bir şeyler olacağından emindiler.

Kimse yanıma yaklaşmıyordu.

Onların arasında oturmaktan canım sıkıldı.

Kimseye allahaismarladık demeden kalktım. Çinili lokantaya gitmeye karar verdim. Oranın daha sakin olacağını düşünmüştüm.

Lokanta kalabalıktı. Orada korkudan ziyade düşmanca bir gerginlik hissediliyordu. Kendime boş bir masa ararken Kamile Hanım'ın oğlu Rahmi'yi gördüm. O da yeni gelmişti lokantaya. Boş bir masa bulup birlikte oturduk.

Hal hatır sorup, sıradan nezaket konuşmalarını yaptıktan sonra, “Ne oluyor,” dedim, “herkes çok tuhaf bu sabah.”

“Mustafa Bey dün gece kiliseyi kazdırmaya başlamış,” dedi, elimde olmadan gülümsedim, buradaki zenginler, en yakın çocukluk arkadaşlarından bile bir başkasına bahsederken mutlaka “bey” diyorlardı, “lokantalardaki komiler gibi” diye geçti aklımdan, “bunları böyle eğitiyorlar herhalde,” kendi aralarında en kaba şakaları bile yapabiliyorlardı ama söz ederken “bey” sözcüğünü de muhakkak ekliyorlardı.

— Emin misin, dedim.

— Dün bütün gece greyderler çalıştı.

— Ama mahkeme kararıyla yasakladılar. Kasabanın her yanına bildiriler asıldı.

“Demek ki Mustafa Bey’den başkasına yasaklamışlar” dedi alaycı bir gülümsemeyle, “ona serbest bırakmışlar.”

Ben bir şeyler olacağını Rahmi’nin sözlerinden sezdim, kahvedekiler gibi korku yoktu onun sözlerinde, daha ziyade öfke vardı, Mustafa belli ki geçmemesi gereken bir çizgiyi geçmiş, sadece yoksulların değil zenginlerin de tek başkanı olmaya karar vermişti. Rahmi’nin halinden bunu bir savaş ilanı gibi algıladıklarını anlıyordum.

“Ne olacak şimdi” dedim merakla.

Cevabı kesin ve kısaydı.

“Bundan sonrası beladır.”

Sonra kederle başını saldı, “Mustafa Bey’in bunu niye yaptığını hiç anlamadım. O hepimizden iyi bilir buranın geleneklerini.”

Biz konuşurken lokantada bir dalgalanma oldu, bir fısıltı dolaştı. Rahmi şef garsona işaret etti, adam gelip Rahmi’nin kulağına bir şeyler fısıldadı, Rahmi’nin yüzünde çok kısa bir gülümseme belirdi ama hemen düzeltti yüzünü.

— Ne olmuş, dedim.

— Muhacir’in adamları Zakkum’un adamlarından ikisini vurmuş çarşıda, dedi, onlardan biri de yaralanmış, hastaneye kaldırmışlar. Ben bela gelecek demiştim. İşte başladı.

Lokanta erken dağıldı. Zenginlerin Mercedeslerinin yanında birden iriyarı korumalar çoğalmıştı. Herkes kendini güvenceye almaya çalışıyordu.

Ben de eve döndüm.

O gece kapı çalındı. O saatte kapım hiç çalınmazdı.

Açtığımda karşımda Mustafa’nın şoförünü gördüm.

— Başkan Bey sizi rica ediyor, dedi.

— Ne oldu bu saatte?

— Bilmiyorum.

Kasaba sessizdi. Karanlık yollardan hızla geçtik. Mustafa'nın sarayı uzaktan alev alev yanan bir orman gibi gözüküyordu.

Mustafa beni kapıda karşıladı

“Hayırdır,” dedim, yüzü asıktı, “Pek hayırlı bir işler değil ama düzelterceğiz,” dedi.

Salonda yargıç, kaymakam ve polis müdürü konuşmadan oturuyorlardı. Beni yerlerinden kalkmadan başlarıyla selamladılar.

Mustafa bana bir kahve söyledi.

Kahve gelene kadar kimse konuşmadı. Ben de bütün merakıma rağmen sustum. Uşak kahveyi bırakıp gittikten sonra dayanamayıp sordum.

— Ne oldu böyle?

— Muhacir'in hastanedeki adamını yattığı odada vurdular bu akşam, dedi Mustafa.

— Eee?

Polis müdürü Mustafa'nın yerine cevap verdi.

— Savaşacak şimdi itler. Hayvanlar yakacak ormanı. Huzuru bozacaklar.

— Vuran belli mi?

— Tahmin ediyoruz ama görgü tanığı yok. Kimse görmemiş. Görmüşse de söylemez zaten.

Birden ağzımdan “Sultan mı vurmuş” sorusu çıktı, dördü birden bana öyle baktılar ki bir an beni orada öldürecekler sandım, yargıç kuru tahta sesiyle, “Siz Sultan'ı nereden tanıyorsunuz” dedi.

— Bir kere köfteci Remzi'nin orada görmüştüm. Oradan aklımda kalmış.

— Herhalde odur, dedi polis müdürü, ama tanık yok.

Mustafa'ya döndüm, “Niye vuruyorlar birbirlerini” dedim, “hazine için mi?”

Mustafa öfkeyle yüzünü buruşturdu, “O itlerin hazineyle ne ilgisi olacak,” dedi, “civar kasabalara esrar satışı için aralarında anlaşıyorlar. Ondan it gibi dalaşıyorlar birbirlerine.” Durdu. Sonra ekledi, “İşin fenası herkes hazine için dövüşüklerini düşünüyor. Herkes mi aptal bu kasabada anlamadım. Ne ilgisi olabilir bu heriflerin hazineyle. Pire zıplasa hazine diyor bu ahmak halk.”

— Herkes öyle düşünüyor, dedim.

— Biliyorum, zaten onun için halkı yatıştırmak lazım. Sanki dünya savaşı çıkmış gibi davranıyorlar. Yatıştırmak şart. Bu çılgınlık bir de halka sirayet ederse önünü alamayız.

“Bütün bunların benle ne ilgisi var” der gibi baktım yüzüne.

“Senden ricamız” dedi gülümseyerek, “kilise çevresinde dün gece kuyuların kapatılması için çalışma yapıldığını ve bir daha orada çalışma olmayacağını söyleyen bir açıklama yazman. Belediye Meclisi’nde okuyacağım, sonra da kasabanın duvarlarına asarsınız.”

Hem bu cinayetlerin hazineyle ilgisi olmadığını söylüyordu hem de cinayetleri durdurabilmek için hazine çevresinde kazı olmayacağını açıklamak istiyordu.

Her şeyi bana söylemediklerini anlamak zor değildi.

Beni ikide birde çağırıp bir şeyler yazmamı istemelerinden sıkılmıştım, gerçi bu beni kasabada saygın bir konuma getiriyordu ama gene de bu adamlarla birlikte olmak istemiyordum.

O anda şunu anladım. Bir kötülüğe bulaşmak istemiyorsan, sana ilk teklif ettiklerinde reddedeceksin, ilkinde reddetmek için kuvvetli bir mazeretin vardır ama ilkinin kabul ettiysen ikinciye reddedemezsin.

İlk seferde yanlış karar vermiştim.

Yerimden kalkarken, “Yarın sabaha yazar gönderirim,” dedim.

Mustafa beni kapıdan yolcu ederken “Hiç Zuhal’le görüştünüz mü son zamanlarda” diye sordu sanki çok sıradan bir soru sorar gibi, “Hayır” dedim hiç duraksamadan.

Yüzünün gergin kaslarının bir an yumuşadığını, bir gülümsemenin belirlediğini gördüm ama çok çabuk kayboldu.

Ertesi gün kasabanın her yanına yeni açıklamayı astılar.

Mustafa geri adım atmış, savaş şimdilik durmuştu.

XVII

“senin yanında nasıl hissettiğimi bilmek ister misin... bak şimdi kesin abarttığımı düşüneceksin... belki de öyle... bilmiyorum... beni yanlış anlamayacağına, söylediklerime veya yaptıklarına kızmayacağına garip bir şekilde inandım... ayrıca sana çok güveniyorum... bu insana inanılmaz bir özgürlük ve gizli kalmış şeyleri dışarı çıkarmak için güç veriyor... çok hoş bir şey... benzer bir duyguyu tanrıyla ilişkimde de hissediyorum... ne yaparsam yapayım nedenini anlayacak ve beni bağışlayacaktır... sadece ikinizin yanında aynı şeyi hissetmek... tuhaf.”

Geç saatte Mustafa’dan eve döndüğümde bilgisayarını açınca Zuhâl’i beni bekler bulmuştum. Bir gün önce yaşadıklarımızı konuşmak istiyordu. Onunla oluşturduğumuz, gerçekte gerçekdışının karışımından olan o iki kişilik dünyaya dönmek beni de mutlu edecekti. Alice’in içinden geçtiği küçük delikti o benim için, beni sadece bize ait olan bir harikalar âlemine götürüyordu.

“seninle sevişirken öyle şeyler hissediyorum ki...” diye devam etti, “içimden bir şeyler kopuyor ve sana karışıyor... senin ne hissettiğini bilmiyorum... bunu farkedip farketmediğini de... bazen korkuyorum... içimden çıkıp giden şey geri gelmeyecek diye... bunları abarttığımı düşünmeni istemem... bu,

aşık olduğum adamla sevişmekten farklı... doğa kanunlarını değiştiriyor sanırım... veya bu benim daha önce hiç tatmadığım birşey... belki birçok insan bunu yaşıyordur bilmiyorum... bahsettiğim cinsel tatmin değil... evet o var hem de çok fazla... ama anlattığım şey farklı... o dakikalarda bambaşka şeyler hissediyorum... seni seviyorum, kadının oluyorum, seni doğuruyorum, çocuğun oluyorum, benim oluyorsun, ben senin oluyorum, sonra herşey karışıyor ve işte o anda bir şeyler yer değiştiriyor... lütfen beni anladığını söyle yoksa ben gerçekten deli olduğumu düşünmeye başlayacağım...”

Onun söylediklerini anlıyordum, benzer şeyler hissediyordum ben de.

“biz sadece sevişmiyoruz,” diye yazmaya başladım, “biz aynı zamanda neredeyse tümüyle kimlik ve kişilik değiştiriyoruz birlikte... bir anlamda, hayatın belki de başka hiçbir yerinde bulunmayan bir özgürlüğe kavuşuyoruz... bir şey yırtılıyor içimizde ve oradan başka birisi çıkıyor... o an, içimizden çıkan insan, tamamen onun ortaya çıkmasına neden olan kimseye ait oluyor... bütün varlığını karşısındakine borçlu, onsuz yaşayamayacağını bilecek kadar... biz birlikte olmasak, o içimizdekiler dışarı çıkmayacak çünkü... bu, büyük de bir bağımlılık yaratıyor... o ‘yırtılma’ için birbirimize muhtacız... ve, bir anlamda, sadece belli bir zamanda, belli bir durumda ve sadece o zamana ait olarak bir aşk yaşıyor içimizden çıkanlar... birbirimizi doğuruyoruz... bir doğum anı gibi... ve çocuğun annesine bağımlılığını ve bağıını da taşıyor... sevgisini de...

gerçek hayata paralel bir başka hayat... ve gerçek aşka paralel bir başka aşk... sevişmeyle beliriyor ve sevişme bitince yok olmuyor ama saklanıyor... ama varlığı hep seziliyor... bu bağ, bizi birbirimizin birçok şeyi yapıyor, kadını, erkeği, annesi, çocuğu, babası, sevgilisi... kalabalıklaşıyoruz ve o kalabalığı birbirinden ayırmak imkansızlaşıyor...”

Bunları içtenlikle yazmıştım. İlk sevişmemizde de sonraki sevişmelerimizde de hep aynı duyguları hissetmiştim, birbirimizi doğurduğumuza, birbirimizin içinden başka insanlar çıkardığımıza inanmıştım.

Sevişmelerimizin, kendi içinde bir aşka benzediği, belki de gerçekten aşk olduğu da doğrudur, daha sonra o duygu saklanıyordu.

O aşk yeniden gizlendiği yere dönerken, önceki akşam olduğu gibi sarsıntılara, ataklara neden oluyordu.

Bunu, onunla her seviştikten sonra yaşamıştım.

Bazı şeyleri hiç bilemeyeceğim, bu aşk neden sevişmelerin içinde öylesine büyüyüp güçlendiği halde, o sevişmelerin dışına, hayatın her yanına yayılamamıştı?

Neydi bunun cevabı?

Onun başka bir adama duyduğu aşk ya da benim bu aşktan korktuğum düşünülebilir ama bunun doğru cevap olduğunu sanmıyorum, o tür gerçekleri yıkıp geçecek bir gücü ikimiz de hissetmiştik.

Bu aşkın hayata yayılmasını biz önlemiştik.

Bunun nedenleri ilk bakışta görebileceğimizden daha derinlerde bir yerlerde saklı olmalıydı.

Şimdi düşünüyorum da, bu ilişkinin ikili yapısının, gerçekle gerçekdışını birlikte yaşamasını teke indirmeye cesaret edememiştik belki de, gücünü bu ikilikten, bu sırdan, saklı olandan aldığını düşünüp bunu bozmak istememiştik.

Belki de yaşadığımız şeyi, o şey her ne ise, adı her neyse, bozmamak için onu orada, muhafazasının içinde saklamak istemiştik. Dışarıya çıkarmamıştık.

Zuhal'e kasabada olanları anlattım, "Duydum," dedi, olan biten her şeyden hemen haberi oluyordu.

"bazen mustafa deliriyor... bilmiyorum niye... öyle delirdiği zamanlar her şeyi yapabilir... biliyorum... çok dikkatli ol."

“benimle dost şimdi.”

“dostluğuna güvenme... aslında iyi adamdır ama kötü olduğunda da çok kötüdür... böyle delirdiğinde ne yapacağını bilemezsin...”

“hazineyi mi istiyor?”

“hayır... paraya ihtiyacı yok... ailesi çok zengindir... kasabayı istiyor... hiç kimsenin ona karşı çıkamamasını istiyor... her dediğinin yapılmasını istiyor... hazinenin olduğu tepe, ben de hazinenin olduğu tepe diyorum, var mı yok mu bilmiyorum ama, onun için bir takıntı sanki... tuhaf... orayı kontrol ederse bütün iktidarı ele geçireceğini sanıyor galiba... bir kere sarhoşken öyle bir şeyler söylemişti... niye öyle düşündüğünü bilmiyorum.”

“diğerleri bırakır mı?”

“bırakmazlar... galiba hepsi mustafa gibi düşünüyor... zenginleri söylüyorum... o tepe onlar için öyle bir efsaneye dönmüş.”

“yarın akşam raci beylere yemeğe gideceğim... mustafa’nın partisinde kamile hanım davet etmişti...”

“dedikoduları anlatırsın bana...”

“anlatırım.”

“özledim seni... hala o geceyi düşünüyorum... tuhaf.”

“ben de...”

Ertesi akşam beni aldırmaya Rahmi arabasını gönderdi. Evleri, Mustafa’nın evinin bulunduğu yönün tam tersi yönde kasabanın çıkışında, büyük bir zeytin ormanının içindeydi. Kum rengi eski taş evlerdendi ama hepsinden daha büyüktü.

Rahmi beni kapıda karşıladı. Bütün aile salondaydı. Rahmi’nin karısıyla iki küçük oğlu da gelmişti. Aile fotoğrafı çektirecek gibi toplanmışlardı.

Salon tahminimin aksine, görgüsüzce döşenmemiştir, gösterişli mobilyaları vardı ama hepsi bulundukları yerlere alış-

mişlar, kullanıla kullanıla salonun doğal bir parçası haline gelmişlerdi.

Kasaba zenginlerinin o koca Mercedeslerine, kaba şakalarına, komik eşofmanlarına, gevşek kravatlı siyah elbiselerine rağmen gizli bir görgüleri olduğu anlaşıyordu. Bu salondaki eşyalar gibi onlar da kasabanın içine yerleşmişler, doğallaşmışlar, kendilerine bir gelenek yaratmışlardı.

Özellikle Rahmi'nin karısıyla kız kardeşindeki belli belirsiz heyecandan, bu kasabanın zenginleri için sandığımdan daha önemli biri olduğumu sezmiştim. Bir tür yeni oyuncak gibiydim onların gözünde. Her şeyi almak istedikleri gibi “yazarı” da almak, kendi malları yapmak için aralarında açıkça söylenmeyen bir yarış başlamış olmalıydı. Her konuda yarışıyorlardı. Galiba şimdi sahip olmak için yarışılan eşyalardan biri de bendim.

Kabul etmeliyim ki o ailede ilgimi en fazla Kamile Hanım çekiyordu. Raci Bey sakın bir adamdı. Çocukları Gülten'le Rahmi de her kasabada rastlanabilecek zengin çocuklarıydı ama Kamile Hanım'da değişik bir şey vardı, insanda ne olduğunu anlamak için merak uyandıran değişik bir şey. Önünden geçtikten sonra dönüp tekrar bakmak istediğiniz, ilk bakışta nedenini sezemediğiniz bir çekicilik.

Herhalde ellili yaşlarındaydı.

Şişmandı ama etinin sıkılığı anlaşıyordu, kendini bırakmış, hayattan vazgeçmiş birinin vücudu değildi, var olan, var olmak isteyen, yaşamaktan kopmamış bir kadının vücuduydu, bence bunu ona bakan herkes sezebiliyordu ama bunu nasıl sezdiğini anlatmak çok zordu. Hareketlerindeki çevik yumuşaklık belki. Belki de yüzünde arada bir çakıveren o çapkın ve alaycı gülümseme.

Herkesin dinleyebileceği bir radyo istasyonunun içine yerleştirilmiş korsan sinyaller gibi gizli sinyaller yayıyordu,

herkesin duyabileceği, anlayabileceği... Kasaba eşrafından zengin bir hanının konuşmalarını çok dikkatle dinlediğinizde eğer o sinyalleri alacak yeteneğiniz varsa başka bir ses daha duyuyordunuz. Henüz ne dediğini anlamıyordum ama o sinyalleri alıyordum. Kulaklarım ta çocukluğumdan beri o sinyallere ayarlanmıştı zaten, onları duyardım. şimdi de duyuyordum.

Uzun masayı kelimenin tam anlamıyla donatmışlardı. Hiç adını duymadığım otlardan yapılmış çeşit çeşit salatalar, her türlü sebzeden zeytinyağlı yemekler, salamura, lakerdalar, kızartılmış serçeparmağı büyüklüğünde balıklar.

Gülten'le Rahmi'nin karısı Nuray beyaz şarap içiyorlardı, Kamile Hanım erkeklerle birlikte kendine de rakı koymuştu.

Nuray, "Bütün kitaplarınızı okudum," dedi, Gülten "Ben de," dedi, "Keşe bu kasabaya daha önce gelseydim," dedim, "hayatım boyunca bu kasabada okunduğu kadar çok okunmadı kitaplarım."

"Herkes okuyor" dedi Gülten, "kasabanın bütün kadınları."

Raci Bey'le Rahmi sıkıntıyla dinliyorlardı bu konuşmaları. Sıklıklarını eğlenceli buluyordum.

— Nasıl yazıyorsunuz onları, dedi Gülten.

"Kadınları çok iyi anlatıyorsunuz" dedi Nuray, "bizi çok iyi anlıyorsunuz." Sonra kocasına bakarak "Rahmi'ye de söyledim okumasını ama o okumuyor."

Rahmi, "Okuyacağım ama vakit yok" gibilerinden bir şeyler mırıldandı, karısına bunu söyleyip onu mahcup ettiği için kızdığı anlaşılıyordu.

Kamile Hanım hiç sesini çıkarmadan dinliyordu.

Bir şey bekliyordu. Ben de bir şey bekliyordum.

Masadakilerle konuşurken başımı birinden birine çevirirken, Kamile Hanım'ın hizasında, onun korsan sinyalleri gibi

başkası tarafından anlaşılamayacak kadar kısa, bir saniyeden bile kısa bir süre yavaşlıyordum.

Sonunda beklediğim oldu.

Bakışlarımız birbirine değdi ve ikimiz de birbirimizin gözündeki o derin karanlığı gördük. Yanılmamıştım. Kamile Hanım da yanılmamıştı. Bundan sonra olacakları ikimiz de biliyorduk artık.

O anı beklerken farkına varmadan gerilmiş olduğumu, o bakışı gördükten sonra hissettiğim rahatlıktan anladım.

Hayatım boyunca kadınların içinde saklı belayı aramış, her zaman bulmuş, tadını çıkarıp bedelini ödemiş ve aramaya devam etmişim. Şimdi de yeni bir bela bulduğumu, asla yapmamam gereken bir şeyin kenarında durduğumu biliyordum. Kendimi tutamayacağımı da.

Kamile Hanım'ın da bir şekilde benim hissettiğim rahatlığı hissettiğini, "Sen niye hep kadınlarla ilgili yazıyorsun" diye sormasından anladım, "Erkeklerden daha eğlenceliler," dedim.

— Ama tehlikelidirler, dedi meydan okur gibi.

— Tehlikeli olmasalar niye eğlenceli olsunlar?

Rahmi bu konuşmadan bir şey anlamamıştı, "Kadınlar erkeklerden daha mı tehlikeli" dedi, kadınlarla birlikte ben de acıdım Rahmi'ye, kadınlar cevap bile vermediler, "Bunun karısı bir şeyler çeviriyordur" diye geçirdim içimden, bazen kötülüğüme kendim de şaşıyordum.

Nuray'a baktım, yüzünde kocasının yabancı bir erkeğin yanında kendisini aptal durumuna düşürmesine duyduğu öfke ve küçümseme açıkça görülüyordu. O da bunu fark etmiş olmalı ki hemen başını tabağına eğdi yüzünü saklamak için.

— Bir masanın başında oturan insanların akıllarından geçen her zaman çok merak ederim, dedim. Neler düşünüp neler söylemediklerini. Söyleseler neler olacağını.

— Ne olacak, herkes birbirini öldürürdü ayol, dedi Kamile Hanım.

Raci Bey bir şey söylemedi ama karısına şöyle bir baktı, “Bu oğlundan akıllı” diye düşündüm. Onu küçümsememem gerektiğini kavradım.

Erkeklerle konuşmamın daha iyi olacağını da hissettim.

— Hastanede vurulan adam ne oldu?

— Öldü, dedi Rahmi... Muhacir’in amcaoğluymuş.

— Zakkum’la tanıştım da Muhacir’i hiç görmedim, dedim.

Hayatta ilgilenmediği hiçbir şey yokmuş gibi duran Raci Bey’in birden iskemlesinde kımlıdadığını gördüm.

— Zakkum’la nerede tanıştınız?

— Benim gündüzleri yemek yediğim bir köfteci var, oraya geldi. Biraz konuştuk.

“Hımm,” dedi Raci Bey, bir sessizlik oldu. Herkes sustu. Rahmi babasına baktı. Raci Bey oğluna baktı.

— Ne anlattı size?

— Pek bir şey anlatmadı... Kasaba yolunda pusuya düşmüş bir kere, onu anlattı. Övünüyordu sanırım.

— Sağlam ayakkabı değildir, dedi Raci Bey. Nursuz bir heftir. Siz daha iyi bilirsiniz ama pek yaklaşmayın. Elini veren kolunu alamaz.

— Muhacir’le kan davası mı var aralarında?

— Yıllardır sürer.

— Muhacir nasıl bir adam, dedim. Onu hiç görmedim.

— Efendi bir adamdır, dedi Raci Bey, saygılıdır. Zakkum gibi değildir. Tabii karışık işleri var ama orası beni ilgilendirmez.

Böylece tarafları anlamıştım. Raci Bey ve Muhacir bir taraftaydı. Mustafa’nın kasabadaki asıl rakibinin Raci Bey olduğunu da birden kavramıştım. Bu sessiz, sünepe, karısından

korkan adamın kasabadaki iktidar kavgasının bir tarafı olması beni şaşırtmıştı. Bunu beklemiyordum.

— O akşam kilisenin oraya çit çekmişler, dedim, kuyuların etrafına.

— Açıklamayı siz yazmışsınız galiba, dedi Raci Bey.

— Ben yazdım. Mustafa rica etti.

Raci Bey gene bir “Hımmm,” çekti. “Mustafa’yla eskiden mi tanışırsınız?”

Kadınlar susmuşlar, sessizce dinliyorlardı. Birden masadaki roller değişmişti. Kamile Hanım bile sessizce kocasını dinliyordu. “Hayır,” dedim, “burada tanıştık. Ona da ilk Çinili’de yemek yerken rastladım.” Bir “hımmm” daha.

— Açıklamayı belediyede mi yazdınız?

— Yoo, Mustafa’nın evinde buluştuk?

— Hâkim Bey’le Kaymakam Bey de oradaymış galiba.

— Oradaydılar.

— O açıklama iyi oldu, dedi Raci Bey. Yoksa işler çığrından çıkardı.

“Orada hazine var mı” dediğimde Rahmi, “Tabii var,” derken aynı anda Raci Bey de, “Bilmiyorum,” dedi oğluna şöyle bir bakarak, sonra, “Olup olmaması o kadar önemli değil,” dedi Raci Bey, “insanlar orada hazine olduğuna inanıyorlarsa, orada hazine varmış gibi davranmak gerekir. İşin aslı bu. Keyfince davranamazsın.”

Rahmi öfkeyle, “Mustafa çok keyfi davranıyor,” dedi, bu kez öfkesinden “bey” demeyi unutmuştu, babası gene oğluna baktı.

— Mustafa eskiden böyle değildi, dedi Raci Bey, daha dikkatliydi, daha saygılıydı, etrafındaki insanların ne dediğine kulak verirdi, bu kadar başına buyruk değildi. Son zamanlarda ona bir haller oldu. Allah encamını hayra tebdil eylesin. Ama bu gidişin sonu hayırlı değil.

— Yeni cinayetler olmasından mı çekiniyorsunuz, dedim.

— Her şey olur, dedi, işi şirazesinden çıkardın mı, kanun, kural tanımaz hale geldin mi, ondan sonra ne olacağını kim bilebilir ki... Ben Mustafa belediye başkanlığına adaylığını koyduğunda onu destekledim, desteğe de ihtiyacı vardı... Allahı var, yakın zamana kadar o da saygıda bir kusur etmedi ama bu yeni kaymakam geldiğinden beri bir haller oldu, bir ben bilirim havasına kapıldı. Neyse, aklı başına gelmiş gibi gözüküyor ya bundan sonrasında da kimse ne olacağından emin olamaz. Ben kasabanın huzuru bozulmasın isterim, ecdattan bize kalmış, bizden de çocuklarımıza aynı şekilde kalsın. Dağılmasın, bozulmasın, itin kopuğun eline düşmesin.

Hep beraber dinliyorduk.

O sırada tatlıları getirdiler, hiç görmediğim meyve şekerlemeleri yapmışlardı, ahududu şekerlemesini tattığımda lezzetine şaşırdım. “Bu ne böyle,” dedim, “hayatımda bu kadar güzel bir tatlı yemedim.”

“Biz ona baba meyvesi deriz, siz şehirde ne dersiniz bilmem,” dedi Kamile Hanım, sonra bana baktı, “sevdiysen ben sana yaptırtırım.”

“Sevdim,” dedim.

Bir dahaki görüşmenin mazereti bulunmuş, bağlantı kurulmuştu. Kimse fark etmedi, sadece Nuray kayınvalidesini gözünün kenarıyla şöyle bir süzdü.

— Muhacir şimdi intikam alır mı Zakkum’dan, dedim Raci Bey’e.

— Onlar hep çekişirler de şimdiki tabii daha başka, daha büyük karmaşalar da olur Allah korusun, düzen bir bozuldu mu arkası gelir...

Sesinde çok tehditkâr bir ton vardı, Raci Bey’in sükûneti oğlunun öfkesinden çok daha ürkütücüydü.

Mustafa'nın onları hiçe sayarak tepeyi kazdırmasını affetmeyeceğini ben o gece hissettim.

Bu iş öyle kolayından kapanmayacaktı.

Mustafa geri çekilmişti ama attığı adım herkesin aklındaydı artık, bir daha ona güvenmeyeceklerdi.

Ayrılırken herkes beni geçirmeye kapıya kadar geldi.

Sadece Kamile Hanım uzakta duruyordu.

İfadesiz bir yüzle dümdüz bana baktığını gördüm.

Ne demek istediğini anlamıştım.

XVIII

Şimdi tam hatırlamıyorum ama o yemekten iki ya da üç gün sonraydı sanırım, çarşıda bir kuyumcu arıyordum.

Zuhal, “Bana bir şey al” diye yazmıştı, “kimse fark etmesin ama ben senin aldığını bileyim, hep üstümde taşıyabileyim,” “Ne alayım” demiştim, “Sen karar ver,” demişti.

Ona, onun takabileceği kadar şık ama kimsenin fark etmeyeceği kadar da sade bir yüzük almaya karar vermiştim.

Çarşının içinde bir kebabçı vardı, çok meşhurdur, ben hiç gitmemiştim ama sürekli ondan söz edildiğini duymuştum.

Tam o kebabçının karşısında bir kuyumcu buldum.

Vitrinine bakarken arkamda bir sesler duyup döndüm.

Kebabçının önünde Raci Bey’le adamları vardı, yanında da kasabanın jandarma komutanı olan genç yüzbaşı duruyordu, Raci Bey’in çok öfkeli olduğunu, yüzünün kıpkırmızı kesildiğini karşı kaldırımdan bile görebiliyordum.

İki elini önüne kavuşturmuş duran bir adama, “Köpek” diye bağırarak bir tokat attı. Arkasında adamları, yanında yüzbaşıyla arabasına doğru yürürken döndü, adama bir daha vurdu.

Sonra gitti.

Adam duvarın dibine çömelerek oturdu, iki elini yüzüne kapamıştı. Galiba ağlıyordu. Kimsenin yanına yaklaşmadığını gördüm.

“Kötü bir adam bu Raci Bey” diye düşünmüştüm, “tehlikeli ve kötü bir adam.” Bağırışında, zavallı adama vuruşunda öfkeden çok o gücüne güvenen saf kötülüğü görmüştüm.

Bir geceyarısı, bu uykusunda inleyen ve rüyalarıyla deliren kasabanın ortasında tek başıma çaresiz bir şekilde otururken kötülüğün her türünü gördüğümü düşünüyorum.

O beşikçi, “kötülüğü insanların körlüğünden yaptığını” söylüyor ama ben öyle olduğunu sanmıyorum.

Tanrı kendi romanını bilerek böyle kurmuş.

Öyle değil mi?

Öyle kurmadın mı?

Öyle olduğunu sen benden daha iyi bilirsin.

Kötülüğe muhtaç olmanda, yazdığın romanı kötülüklerle götürmek zorunda olmanda tuhaf bir acıklılık var, herkese iyi olmasını söylüyorsun ama kötülüğü koruyorsun.

Kötülüğü ve kötülerini korumak zorunda olduğunu ikimiz de biliyoruz.

Her şeyi zıddıyla yaratıp, romanını bu gerilim üzerinden götürmek, kabul, iyi fikir; basit ama işlevsel.

Ama romanın burada biraz aksıyor.

Çünkü sen önce kötülüğü yaratmışsın, bütün kurguyu kötülüğe göre düzenlemişsin, kahramanlarını kötülüğe fevkalade yatkın biçimde yaratmışsın, bunu dengelemek için de onlara “İyi olun” emrini vermişsin.

Ben sana romanının neden aksadığını söyleyeyim.

Sen, bu romanın içinde kötülerini cezalandıramazsın.

Kötülerini cezalandırırsan, kötülük hemen cezasını bulursa kimse kötülük yapmaz, hiçbir çıkar sağlamayacağı, hemen cezalandırılacağı bir kötülüğü yapacak ahmakları nereden bulacaksın, öylesini de yaratabilirsin tabii ama bütün kahramanların ahmak olursa kitabını kim okuyacak?

Kötülüğün devam etmesi ve romanın aynı gerilim içinde sürmesi için kötülerin ödüllendirilmesi ve teşvik edilmesi gerekiyor.

Ki romanında olan da bu.

Senin bütün sözlerinle karşı çıkmaya, cezalandıracağını söylemene rağmen kötüler hep ödüllendiriliyor.

İşte aksayan yer de burası.

Bunu bu romanın içinde çözemediğin için çözümü “öbür tarafa,” gelecek kitaba bırakıyorsun.

Emin ol, iyi bir çözüm değil.

İyi kurgulanmış hiçbir kitap çözümü “başka bir kitaba” bırakmaz ama senin başka çaren yok.

Samimi konuşursak işi biraz aceleye getirmişsin.

Kötülüğü hem cezalandırıp hem var edebileceğin bir kurgu bulabilseydin, bak o zaman buna başyapıt derdim ama cezalandıramadığın bir kötülük senin romancılığını biraz zedeliyor.

Tabii eleştirenleri yakmak gibi bizim sahip olmadığımız bir güce sahip olman sana hepimize kıyasla büyük bir avantaj sağlıyor.

Kimse kalkıp da “Romanı yanlış kurmuşsun,” diyemiyor.

Ben diyorum çünkü bir hata yaptın ve beni, ben seni eleştirmeden önce cezalandırdın.

“Dahası da var böyle konuşursan” diyorsun, biliyorum öyle dediğini ama onu “öbür kitabı” okurken konuşacağız artık, öbür tarafta yani, ama bu tarafta, hiç kusura bakma, eksik kalmış kitap.

Tabii hakkını da yemeyeyim, kötülük ve iyilik kavramlarını bulman büyük buluş, diyorum ya, kavram yaratmakta muhteşemsin, o kavramları istediğin biçimde olay örgüsüne yediremiyorsun sadece, orada bir aldırmaçlık, bir boşvermişlik çıkıyor ortaya.

Kötülük fikri aklına nasıl geldi acaba?

Hangisini daha önce buldun, iyiliği mi kötülüğü mü?

Bence kötülüğü önce buldun, iyilik onun karşısında biraz cılız ve güçsüz kalıyor, sen de bunun farkındasın ki sürekli insanlara “ek bölümler” gönderip iyiliği kuvvetlendirmeye çalışıyorsun.

Ama işte yaşadıklarım ortada, demek o “ekler” yetmiyor ana kitabı düzeltmeye.

İyiliği ödüllendirip kötülüğü cezalandırırsan insanlar kötü olmuyor, kötülüğü tercih etmiyor, kötülüğü cezalandırmasan bu sefer de insanları kendi elinle kötülüğe teşvik etmiş oluyorsun ki o zaman da sormak benim hakkım, “Madem teşvik ediyorsun, neden cezalandıracağını söylüyorsun?”

Zaten laf aramızda, iyi kahramanların da çok sıkıcı oluyor.

Çekici olanlar hep kötüler, kazananlar hep kötüler.

Kötülük eğlendiriyor mu seni?

Aslında böylesine güçlü kötülük yaratan birine, “Sen iyi misin, kötü müsün” diye sorabilirim ama doğrusu şu anda bile buna cesaretim pek yetmiyor.

“Yazarın kimliğini yazdıklarından tanımayalım” klişesine sarılıyorum ben de.

Kötülüğü benden iyi biliyorsun.

Ama beni cezalandırıyorsun.

Kötü olduğum için değil, kötülüğü sorguladığım için cezalandırılıyorum üstelik de.

Bir meslektaşına karşı biraz daha anlayış beklerdim doğrusu.

Hayır, böyle bir gecede yalan söylemeyeceğim, ben de kötülükler yaptım ama benim cezam diğerlerinden daha ağır oldu.

Benim yaptığım kötülük insanları izlemek, av köpekleri gibi onların zaaflarının peşine düşmekti, zaaflarının kokularını alıyordum, aynen köpekler gibi, bir parçalarını görmem ya da koklamam yetiyordu.

Sonra peşlerinden gidiyordum.

Sırlarını deşiyordum.

Bunun bana neden bu kadar büyük bir zevk verdiğini bilmiyorum ama insanların sırları kadar çekici bulduğum hiçbir şey yok.

Sen onları saklamak zorunda bırakıyorsun, ben de onların senden ve diğer insanlardan neler sakladıklarını bulmaya çalışıyorum.

Sen kötülüğü hem ödüllendirip hem yasaklamasaydın, bu kadar sır olmaz, edebiyat diye bir şey de icat edilmezdi.

Bunun günahı benim mi?

Suç bende mi?

Sen bildiğin bütün sırları saklarken, asıl büyük suç o sırları açıklamak mı?

Senin insanları ne kadar zavallı ve çaresiz bıraktığını göstermek mi?

Hamiyet'in yeğenini cehennemde mi yakacaksın?

Daha yirmi yaşında ve günahların en büyüğünü işledi.

Onu gördüğüm daha ilk anda onun günahkâr olduğunu anladım ben. Bütün günahkârları, gördüğüm ilk anda tanımam bir günah mı?

Ama onların hepsine benim tanımam için bir işaret bırakmanı nasıl açıklamalıyım?

Günahın gizli bir işaretinin olmasını ben istemedim, senin eserin, ben de o gizli işaretleri görüyorum, gözlerinin, dudaklarının, vücutlarının bir yerine saklı minicik bir işaretleri oluyor, asla saklayamadıkları bir işaret, bir damga, senin vurduğun ve benim gördüğüm bir damga.

Onları izliyorum o zaman.

Hamiyet'in akrabasını uzun zamandır izliyorum. Adı Yavuz. İnternetteki rumuzu "teyzem." Daha rumuzunu gördüğümde anladım doğru bir izi yakaladığımı.

Onunla chat yapmaya başladım.

Yirmi iki yaşında olduğumu ve teyzemden hoşlandığımı söyledim.

Önceleri çok çekingendi ama ben anlatmak istediğini biliyordum, internetin birçok insan için bir tür günah çıkartma kulübesi olduğunu keşfetmiştim, söylemek istiyorlardı, tek başlarına taşıyamadıkları günahlarını, hiç tanımadıkları ve onları tanımayacak birileriyle paylaşmak istiyorlardı.

Benim kötülüğüm, tanıdığım insanlara aslında onları tanımayan bir yabancı olduğumu söylememdi. Evet, bu kötülüktü. Evet, ben bunu yaptım. Evet, tanıdığım insanların sırlarını çaldım. Evet, onlara yalan söyledim. Evet, onları konuşturdum.

Kahvede tek başına oturan, kimseyle konuşmayan, hep başka bir dünyada yaşıyormuş gibi dalgın olan o çocuk, internette de hemen konuşmaya yanaşmadı.

Yavaş yavaş, ona kendimle ilgili yalanlar söyleyerek, kendimle ilgili günahlar yaratarak, onu adım adım itirafın kenarına kadar getirdim.

Önceleri sadece soruyordu. Teyzemden mi hoşlanıyordum? Ne zaman bunu fark ettim? Teyzem bunu fark etti mi? Nasıl davrandı? Hiç onu çıplak gördüm mü?

Aslında sorduğu sorular kendisine sorulmasını istediği sorulardı.

Bunu anladım.

Ben de sahte itiraflarımın arasına onun bana sorduğu soruları serpiştirmeye başladım.

“teyzenden mi hoşlanıyorsun?”

“evet.”

Bu soruyla cevaba uzun zaman sonra gelebilmiştik.

“teyzen bunun farkında mı?”

Uzun bir sessizlik oldu. Kaçacak sandım.

“galiba” diye yazdı.

“hiç onu çıplak gördün mü?”

Gene uzun bir sessizlik.

“evet.”

“nasıl?”

Anlatmaya başladı.

“bir akşamüstü eve geldim. teyzem yoktu. sonra su sesini duydum gittim banyoda mı diye baktım, kapı aralıktı teyzem yıkanıyordu, gözleri kapalıydı beni görmedi.”

“seyrettin mi?”

“evet.”

Yavuz bana bunları anlatırken Hamiyet biraz ötemde eşyalarla konuşarak onların tozlarını alıyordu. Oğlanın anlattıklarını okurken bir yandan da ona bakıyordum.

İnsanlar bu kasaba gibiydi, çok sakın görünüyorlardı ama ölümcül günahlarla doluydular. Hiç fark etmeden yanlarından geçip gidebilirdiniz ya da benim gibi durup bakabilirdiniz. Baktığınızda görecekleinizin bir zaman sonra sizi de içine çekeceğini kabul etmeniz gerekirdi sadece.

“vücudu nasıl?”

Bu tehlikeli bir soruydu, onu ürkütebilirdi ama dayanamayıp sormuştum.

“şişmanca, iri memeli, karnı var biraz, kalın bacaklı, çok güzel.”

“ne yapıyordu?”

“sabunlanıyordu.”

Ben yeni bir soru soramadan, “benim şimdi gitmem lazım” deyip ekranı kapattı.

Korkmuştu.

Kendinden, söylediklerinden, sırrını ilk kez ele vermekten.

Tekrar geleceğini biliyordum ama bir süre bu ilk itirafı sindirmesi, itiraf etmeye alışması gerekiyordu. İnsanlar sırlarının tamamını hiçbir zaman ilk anlatışta vermiyorlardı, eksik anlatı-

yorlardı, aralara yalanlar sokuşturuyorlardı, geri dönebilecekleri açık kapılar bırakıyorlardı. Hepsini anlatmaları için onları zorlamadan sabırla beklemek gerekiyordu. Bir kere anlatmaya başladıklarında mutlaka sonunda hepsini anlatıyorlardı.

En zor olanı o ilk itirafı onlardan alabilmektir.

İki gün internete gelmedi

Onu kahvede görüyordum. Bir kenarda sessizce oturuyordu, konuşmalara katılmıyordu, şakalaşmıyordu, hep düşünüyordu ve yüzünde çok gizli bir gülümseme vardı, ancak bilen birinin görebileceği bir gülümseme, neler düşündüğünü tahmin edebiliyordum.

Günahları onu diğer insanlardan ayırıyordu ve günahlarını seviyordu.

Onları anlatmadığı sürece onların günah olduğunu fark etmeyecek kadar günahın zevkine dalmıştı. Ama gene de anlatmak istiyordu. Anlatmak, paylaşmak, diğer insanların günahlarını dinlemek ve tek günahkârın kendisi olmadığına emin olmak istiyordu.

Tahtacı'nın yanına yeniden uğradığım bir gün, "Peki neden bütün insanların günahı var?" diye sormuştum, "niye yaradan her parçasına böylesine günah dağıttı?"

Oyduğu beşikten başını kaldırıp bana bakmıştı.

Sonra yeniden başını işine eğip, "İnsanların günahı onları bir araya getiriyor," demişti, "günahlarını paylaşmak, günaha karşı daha dayanıklı olabilmek, birbirlerinin günahkârlığını görebilmek için toplanıyorlar. Günah olmasaydı, her bir insan tek başına bir dağın başında otururdu. Günah onları birbirine çekiyor."

Bana bakıp o geniş ve aydınlık gülümsemesiyle, "Sevap işlemleri için bir araya gelebilmeleri gerekiyor. Günahla birbirlerine kavuşuyorlar, sevabı da ancak öyle işliyorlar, birbirlerini günden temizlemeye uğraşarak," diye eklemişti.

Bir zaman susmuştuk.

Başını kaldırmadan konuşmuştu sonra, “Yaradan’dan kuş-kulanma dost, her ne yapıyorsa insanların iyiliği için yapıyor. Bu imtihandan geçmeden kâmil bir insan olamıyorsun, günahların var çünkü onlardan arınarak kemale erebiliyorsun ancak, o imtihandan geçerek seni yaratanın aydınlığına kavuşabiliyorsun, seni hayvandan ayıran bu, günahların ve günahlarından kurtulabilme çabalamaların.”

Belki de doğru söylüyordu, belki de bütün bu şehirler, kasabalar, köyler, günahlarımızı paylaştığımız yerlerdi, günahlarımızı paylaşmak için buluştuğumuz büyük günah panayırıydı.

Acaba paylaşmak istedikleri günahlarının neler olduğunu biliyor muydu o beşikleri oyan adam? Oyduğu beşiklerde yatan insanların daha sonra neler yaptıklarını biliyor muydu?

Sanmıyorum.

Onları bilen bendim.

Onların peşine düşen bendim.

Günahları gören, görmekten zevk alan bendim.

Daha öğreneceğim çok günah vardı.

Raci Bey’i gördüğümün ertesi günü kahvede sorduğumda, dövdüğü adamın tepede kazı yapan greyderin şoförü olduğunu söylediler.

XIX

“bir kadın niye bir erkekten çocuk yapmak ister?”

Arkama yaslanıp güliümsedim.

Ama arkasından gelen cümle beni sersemletti.

“mustafadan bir çocuk yapmaya karar verdim... evlenmeyeceğim... sadece çocuk yapacağım.”

“niye böyle bir karar verdin?”

Bir iki dakika hiçbir yazı gözükmeyi, bağlantının kesildiğini düşünmeye başladığım sırada yazılar da belirdi ekranda.

“ona karşı zayıfım... hayatta hiç kimseye olmadığım kadar... ben buna aşk diyorum... öyle olduğundan değil belki... ama sonuç değişmiyor... adı ne olursa olsun... bundan kurtulamıyorum... kötü bir lanet gibi... direndikçe daha çok batıyorum... bir kere ona sahip olabilsem belki de bir daha onu görmek dahi istemeyeceğim...”

o tehlikeli biri... ama bu beni korkutacağı yerde ona daha çok bağlıyor... bunu anladığımı sanıyorum... onu içime öyle bir doldurdum ki hayat ancak onun varlığında anlam kazanıyor... o bir şekilde hayatımda olmadığı zaman ne yapacağımı bilemiyorum...

ondan kurtulmam için ona sahip olmam gerek... kendimi ancak bu şekilde kurtarabilirim... ona sahip olmanın ise hiçbir yolu yok... evlenmek bir çözüm değil... evlensem dahi ona

sahip olamayacağım... üstelik bu beni çok daha zor bir duruma sokacak... onun çocuğunu doğurduğumda ise aramızda istesek de koparamayacağımız bir bağ olacak... bu bağ ikimizi birbirimize bağlarken aynı zamanda beni ondan kurtaracak...”

“emin misin bunu istediğine?”

“şu anda evet... tek çıkar yol bu gibi gözüktüyor... başka türlü kurtulamayacağım.

annem, babam ve diğer tüm insanlar bu yaptığım karşısında ciddi bir tepki verebilirler...

işin en kötüsü kendimi tanıyorum ve ben buna cesaret edebilirim... annem bende deli bir kan olduğunu söyler... haklı sanırım... bu sorumluluğu taşıyım... onu mükemmel bir şekilde yetiştiririm... zamanı geldiğinde bunu ona anlatırım... sana anlattığım gibi değil... geride tek sorun kalıyor, beni rahat bırakmaz...

tamam kabul ediyorum... bunlar deli saçması... ama bu aralar gerçekten herşey çok karışık...”

Balkonun kenarına çıkmış bir çocuk gibi görünüyordu bana, beni korkutmaya mı çalışıyordu, dikkat çekmeye mi uğraşıyordu, gerçekten bunları istiyor muydu bilmiyordum ama orada oynarken aşağıya düşebileceğini biliyordum. Ama onu korumaya çalışırsam şu anda pek de net gözükmeyen kararının netleşebileceğini de seziyordum.

“sen bilirsin” diye yazdım, “istiyorsan dene...”

Çok fazla konuşmak istemiyordum, o da konuşmaya çok istekli gözükmüyordu. Kapatırken, “yarın akşam kasabaya geleceğim” diye yazdı, “komşuların kına gecesi varmış çok ısrar ettiler.”

“görüşürüz o zaman”

“tabii”

Ertesi sabah kahveye indiğimde insanlar kendi aralarında konuşup gülüşüyorlardı.

“Ne oldu?” dedim Kırkayak’a, “herkes pek neşeli bu sabah. Çoktandır böyle güldüğünüzü görmüyordum. Hazineyi mi buldunuz?”

— Yok canım, ne hazinesi... Sultan’ın işlerine gülüyoruz.

— Ne yaptı gene Sultan?

— Çarşının arka tarafındaki büyük halıcı dükkânı var ya, onlarla bir mesele olmuş aralarında, artık haraç mı vermediler, her neyse... Zakkum, Sultan’a git şunları korkut demiş, Sultan da gidip adamı alnından vurmuş.

Kırkayak kıkır kıkır gülüyordu, “Git korkut diyor, oğlan çat diye vuruyor” diye kendi kendine tekrar ediyor, kendi söylediklerine de kendi gülüyordu. Neredeyse hepsi aynı sözleri tekrar ederek gülüşüyorlardı.

“Git korkut diyor, o çat diye vuruyor.”

Gülmeyen bir bendim.

“Yakalandı mı Sultan,” diye sordum, Kırkayak biraz daha sesli güldü bu sefer, “Gören olmamış ki,” dedi, “Eee, Sultan’ın vurduğunu nereden biliyorsunuz” demedim, ne demek istediğini anlamıştım, bu tür cinayetlerde kimse görmüyordu, kimse yakalamıyordu, Sultan kasabanın dışındaki bağ evlerinden birinde bir süre kalıp geri dönüyordu.

Neşeyle gülüyor gibi gözüküyorlardı ama gülüşlerinde bir asabiyet olduğu, kasabanın gerildiği, yavaş yavaş hepsinin sınırlarının bozulduğu anlaşılıyordu.

Tabii bütün katiller ve suçlular serbest dolaşmıyordu, yakalananlar ve yakalanmayanlar vardı, iki gün önce minibüs duraklarının oradaki eskici dükkânlarında gezerken minibüsçülerden birinin bir yolcuyla kasıklarından bıçakladığını görmüştüm. Bıçaklanan daha yere yıkılmadan polisler meydanı doldurup şoförü yakalayarak yaka paça götürmüşlerdi.

Polis müdürünün bana söylediği gibi “asayiş korunuyordu,” insanlar birbirlerine bir şey yaptıklarında hemen yaka-

lanıyorlardı, cinayet yalnızca müdürün “hayvan” dediklerine serbestti. Hayvanlara dokunulmuyordu. Çünkü onlar ormanı yakabilirdi.

Belki başkalarına garip gelebilirdi ama o kasabada bir süre yaşadktan sonra insan bu cinayetlerin işlenmesine ve katillerin yakalanmamasına alışıyor. Onların birbirlerini vurmalarının serbest olması herkese doğal geliyordu.

Asıl tuhaf olan bütün bu cinayetlere, insanların gittikçe daha gergin ve asabi olmasına rağmen kasabanın sakin ve huzurlu görünmesiydi. Esas anlayamadığım bu çelişkiydi. Sanırım, o huzurlu görüntüyü, cinayetlere alışmış olmalarına borçluydular, yadırgamıyorlardı. Belki de polis müdürü haklıydı, çetelerin katillerinden biri yakalansa belki de alışılmış düzen bozulacak ve huzursuzluk artacaktı.

Akşama doğru bir telefon mesajı gönderdi Zuhâl, “geldim, yarın görüşürüz.”

Ben de ona mesaj çektim.

“gece bana neler olduğunu yaz.”

“çok geç olmazsa yazarım.”

Ben yalnızken kendimi hiç yalnız hissetmem, alıştığım sevdiğim bir şey yalnızlık. Hatta yalnızlığı her zaman insanlarla birlikte olmaktan daha fazla severim. Yalnızlığı özlerim. Özlemekten de öte, yalnızlığa ihtiyaç duyarım. Yalnızlığa neden bu kadar muhtacım hiçbir zaman anlayamadım. Bir şey yapmak için istemiyorum yalnızlığı ama yalnızlık bana her şeyi yapabileceğimi düşünme özgürlüğü veriyor. Galiba sırf bu yüzden yaptığım her şeyden vazgeçip yalnız kalmak istiyorum, hiçbir şey yapmadan her şeyi yapabileceğimi düşünmek için.

Başka insanların varlığının her zaman özgürlüğümü kısıtladığına dair garip bir inancım var, bir zaman sonra yanımdaki insanların varlığından huzursuz olurum. Kimseye bir şey söylemeden hareket edebileceğim bir alan gerekir hep bana

ama söyledigim gibi bir şey yapmak için değil, yapabileceğimi hissetmek için. Benim isteklerimi engelleyecek ya da sorgulayacak başka bir insanın, başka bir iradenin, başka bir isteğin varlığı hep beni tedirgin eder.

Belki de bunun için yıllardır mutlak bir yalnızlığın içinde yaşıyorum.

Etrafımda benim irademin çarpacağı başka bir irade, başka bir istek olmasın diye.

Yalnızlıktan sıkıldığımı, yalnızlıktan kurtulmak için biriyle konuşmak istediğimi hiç hatırlamıyorum. Saatlerce tek başıma yürüyebilirim, saatlerce tek başıma oturabilirim. Saatlerce hiç konuşmadan susabilirim.

İnsanların çok korktuğu yalnızlık duygusunun neden bu kadar korkutucu olduğunu hiç anlamadım. Birçok insanın hayatına yalnız kalma korkusunun yön verdiğini, belirlediğini, birçok insanın sırf yalnız kalmamak için birçok isteginden vazgeçtiğini biliyorum. Bu, benim için çok anlaşılabilir bir şey, ben yalnız kalabilmek için birçok istegimden vazgeçtim. Birçok mutluluktan hatta aşktan vazgeçtim.

Ama o gece belki de ilk kez insanların korktuğu “yalnızlığın” nasıl bir şey olduğunu anladım.

Ekranın ışığı sönünce kendimi çok yalnız hissettim.

Birden, penceresi ve kapısı olmayan karanlık bir hücreye kapatılmışım gibi bir duyguya kapıldım, bir ses, bir dokunuş, o hücrede delik açacak başka bir insan olsun istedim.

Bu yalnızlığı Zuhâl’in bu kadar yakınımda olmasına rağmen onu görmemim imkânsız olduğunu düşünmek yarattı sanırım.

İmkânsızlık duygusu benim için herhalde en büyük işkence. Yalnızlık bütün imkânsızlıkları ortadan kaldırır benim için, yalnızken her şey mümkündür çünkü. Ama o anda Zuhâl’i görmem imkânsızdı. Galiba, “çok geç olmazsa yazarım”

cümlesi bende bu yalnızlık duygusunu, bu tuhaf, alışkın olmadığım çaresizliği yaratmıştı.

Belki de o anda yaşadıklarımın, aslında hepimizin yaşadıklarının, gerçeklerle, onlara bizim eklediğimiz hayallerden oluştuğunu fark ettim.

Zuhal'le otelde buluşmaya gittiğim gün gördüğüm o küçük bulut gibi bir minicik hayal ekleniyordu yaşadığımız her şeye. İnanılması güç ama küçücük bulut, o gerçeğin yanında çok ufak gözüken hayal, o hayalin içinde duran gizli özlem, gerçeği bazen değiştirebiliyordu.

Beni de o anda böylesine bir yalnızlık duygusunun içine iten Zuhal ya da onun yokluğu değildi, zaten Zuhal hayatımda pek yoktu, beni yalnızlığa iten, zihnimdeki o küçük bulutun, benim bile varlığının pek farkına varmadığım hayallerin, bir insanı sevmeye ve bir insan tarafından sevilme özlemlerinin birden gerçeği değiştirmesi, Zuhal'i o anda benim için âşık olduğum, onsuz yaşayamayacağım bir kadına çevirmesiydi. Âşık olsaydım bile yalnız kalmak isterdim, aşk benim yalnızlık özlemimi asla değiştirmezdi ama âşık olmadığım bir kadın yüzünden birden yalnızlık dayanılmaz hale gelmişti.

Gerçeklerin üstünde dolaşan o küçük bulut, Zuhal'in yokluğunu almış, onu değiştirmiş, yeniden bir biçime sokmuş, o anda birlikte olmak istediğim, onsuz yaşayamayacağım bir kadın hayali yaratmış, ona Zuhal'in yüzünü, sesini, dokunuşunu giydirmişti.

O anı yaşarken, bir yandan kendimi gözetliyordum, bu benim kötü bir insan olduğumu gösteriyordu aslında, kendini bile gözetleyen birinin iyi olmasını nasıl beklersiniz ama gözetleyip gerçeği görmeme rağmen gerçek değil hayal beni etkiliyordu.

Ne yaşadığımı bilmem, yaşadığımı değiştirmiyordu.

Zuhal'in yarattığı ve o anda doldurulmaz gibi gözüken boşluğu dolduracak, beni oyalayacak birine ihtiyacım vardı.

Belki daha garip olan ise o anda görmek istediğim iki insanın Mustafa ile Sümbül olmasıydı.

Mustafa'yı aramayı düşündüm, bunu anlatmak çok zor biliyorum ama onu arasaydım gelirdi, onunla Zuhal'den ve edebiyattan konuşurduk. Zuhal, Mustafa'yla aramızda bir bağ oluşturunuyordu. Bu baği ikimiz farklı farklı algılıyor, bu bağ konusunda farklı duygular hissediyorduk ama ikimiz de aramızda bir kadının oluşturduğu bu bağın farkındaydık.

Aynı kadını isteyen iki erkek arasında bazen ölümüne düşmanca, bazen de, böyle çaresiz anlarda, ölümüne dostça bir ilişki olabiliyordu.

Mustafa'yı aramak için telefonu elime aldım.

Sonra aniden bunun saçmalığını fark ettim.

O gece konuşabilirdik ama ertesi gün Mustafa, Zuhal'i sıkıştırır, sorular sorar, ona hakaretler ederdi. Bir gecelik arkadaşlık ertesi gün bana duyacağı korkunç bir düşmanlığa dönerdi.

Sümbül'ü aradım.

Bir müşterisinin yanında olacak ya da telefonu açmayacak diye ödüm kopuyordu.

Telefona cevap verdi.

“Ne yapıyorsun” dedim, “Ne yapacağım, televizyonda bir tartışma programı izliyorum,” dedi, “Gelebilir misin,” “Tabii, hazırlanayım, yarım saat sonra sende olurum.”

Orospular hiçbir zaman söyledikleri saatte gelmezler. Hep daha geç gelirler. Bunun nedenini bilmiyorum. Ama Sümbül diğerlerinden farklıydı, o ne zaman derse o zaman gelirdi.

Yarım saat sonra kapı çalındığında şaşırmadım. Sümbül güvenilir biriydi.

Bol, ince bir pantolon, bol bir gömlek giymişti, ayağında düz ayakkabılar vardı, makyaj yapmamıştı, saçlarını arkasından bağlamıştı.

“Viski kola mı?” dedim, “Evet,” dedi, “Yardım edeyim mi,” “Yok” dedim, “ben hazırlarım.”

Ona bir viski kola hazırladım, kendime de bir rakı koydum. “Soyun,” dedim.

Onun soyunmasını izlemeyi seviyordum.

Hiç itiraz etmeden bütün elbiselerini çıkardı, çınlıçplak oturdu, bir ayağını altına aldı. Memeleri hafifçe sarkmaya başlamıştı.

— Ne seyrediyordun, dedim.

— Aman, o aptal politika programlarından biri, sıkıntıdan seyrediyorum.

— Eee, nasıl gözüküyor durum, dedim gülerek, onun yorumlarını dinlemek beni hep eğlendiriyordu.

— Valla benim anladığım, sizin bana yaptığınızı politikacılar hepinize yapıyor, dedi, ama üstüne bir de paranızı alıyorlar.

Bunu söyledikten sonra çok güldü, içten gülüyordu, “Bütün memleket orospu mu oldu diyorsun,” dedim, “Yok be,” dedi, “orospular akıllı olur, hangi orospu hem kendini becerip hem de para verir.”

Sümbül “orospu” sözcüğünden hiç alınmazdı, kendisi söylerdi, bunu çok doğal bulurdu.

“Gerçi,” dedi “orospunun da aptalı pezevenğine para yedirir ama...” Durdu, biraz hüzünlü bir sesle devam etti, “benim de vardı öyle bir herif, vurulmuştum, şeyimle kazandığımı ona yedirdiyordum. O da yiyordu. Sonra ben bunu başka bir orospuyla yakaladım. Bastım kıcına tekme, rahat ettim.”

Biraz sustu ama sanırım iş sırasında hüzünlenmenin mesleki ahlaka aykırı olduğunu düşündü, yeniden gülüverdi, “Siz tekme de basamıyorsunuz,” dedi, “biri gitse öbürü geliyor.”

“Kime oy verceksin” dedim,” Hiçbirine vermeyeceğim,” dedi, “bunların hepsi kendine çalışıyor, biraz ümitleniyorsun, sonra bakıyorsun o da aynı,” gene güldü, “hani derler ya, bü-

tün herifler aynı şeyi ister diye, valla bana sorarsan bütün politkacılar da aynı şeyi istiyor, birbirlerinden hiç farkları yok.”

Viski kolasından içti neşeyle gülümseyerek.

— Kasabada ne oluyor? dedim.

— Memlekette ne oluyorsa burada da o oluyor... Ama sana bir şey söyleyeyim mi, ortalık çok gergin... Heriflere masaj yapmaktan anam ağladı... Kendimi becertmek için önce herifleri gevşetmem gerekiyor... Valla herkes taş kesilmiş gibi, ne oldu bunlara tam anlamıyorum... Yakında bunların şeyi de kalkmaz ben açlıktan ölürüm.

— Sen açlıktan ölmezsin, dedim, sana her zaman müşteri çıkar.

— Çıkar da, buradaki herifler kötüledi hakikaten... Çok asabileştiler.

— Yeni olaylar mı olacak?

— Sultan'ı vuracaklar herhalde.

Birden sustu, göz göze geldik, gözlerinde korku ve yalvarma gördüm, söylememesi gercken bir şeyi söylediğini fark etmişti, genellikle böyle lafları söylemezdi ama bir an boşluğuna gelmişti.

O anda iki şeyi birden anladım.

Muhacir'in ekibinden biriyle yatmıştı ve bunu ondan duymuştu.

İki, Sümbül bunları mutlaka polise de söylüyordu, başka türlü ona rahat vermezlerdi.

Bir an içim üzüntüyle kasıldı, Sümbül gibi birinin muhbirlilik yapmasını istemezdim ama bunun olmaması imkânsız gözüküyordu, gene de bu gerçeği unutmayı tercih ettim, bilgi veriyorsa da bunu isteyerek yapmıyordur diye düşündüm ve bilgi verirken bile müşterilerini bir şekilde korumayı beceriyordur.

Müşterilerinin çoğuyla bir dostluk ilişkisi de kurardı.

Bazen ben onu aramadan o beni arardı, o zaman, işlerin biraz kesat gittiğini, paraya ihtiyacı olduğunu anlardım, canım istemese bile çağırırdım onu, hiç yatmadan sadece konuşup para vererek gönderdiğim de olmuştu. Onu dostluk için çağırdiğımı bilirdi. Ama bir gün parasız kalsam Sümbül'ün benden para istemeyeceğini de ben bilirdim. Dosttuk.

Sümbül birden ayağa kalktı.

“Eee,” dedi, “bu kadar politika yeter, gel hadi de biraz eğlenelim, seni bir eğlendireyim ben, neşelendireyim.”

Kalkıp merdivenlere doğru yürüdü, yatak odasını biliyordu ben de arkasından yürüdüm.

“Bu akşam çok memnun kalacaksın,” dedi merdivenleri çıkarken, “bu gece yok yok sana.”

Karşılığında Sultan'ın vurulacağını unutacaktım ben de.

Sadece Sultan'ı değil her şeyi unuttum gerçekten. Sümbül bütün hünerlerini gösterdi ki Sümbül'ün hüneri epeyceydi.

Sümbül'ü gönderdikten ve yeniden yalnızlığıma huzurla döndükten sonra ekranı açtım.

Tek kelime yazıyordu.

“nerdesin”

“burdayım” yazdım hemen.

Cevap derhal geldi, belli ki ekranın başında bekliyordu.

“bütün gece seni özledim.”

“kötü müydü gece?”

“hayır çok eğlenceliydi, ben de bir daha evlenirsem mutlaka kına gecesi istiyorum ama seni özledim işte... çok özledim... bütün gece aklımdaydın... seni düşünürken elimi karnıma koydum... komşular bütün gece kız ne gülüyorsun deyip durdular... bir an ne düşündüğümü söylesem ne yaparlardı diye geçirdim aklımdan.”

“ne düşündün?”

“oteldeki geceyi... yaptıklarımızı.”

Bir duraklama oldu, ben cevap yazmaya hazırlanırken, “ben sana çok alıştım” diye yazdı, “seni özlüyorum.”

“ben de sana alıştım” diye yazdım.

Sonra sevişmeye başladık, yazarak ve delice sevişiyorduk, bir defasında ona bilgisayarlarımıza kameralar takınayla önermişim ama görüntüsünün internette dolaşmasından korktuğunu söylemişti, onun için sadece yazıyorduk, parmaklarımız ve beynimiz bizi sadece kendimize ait bir odanın içine sokup orada her şeyi yapmamızı, her şeyin zevkini çıkarmamızı sağlamaya yetiyordu.

Zuhal’le sadece yazarak sevişmek bile bana Sümbül’le biraz önceki gerçek ve Sümbül’ün hakkını yememek için söyleyeyim doyurucu ve eğlenceli sevişmeden daha çıldırtıcı geliyordu.

Bu da anlaşılması zor başka bir gerçektir.

Kapatmaya hazırlanırken, “sabah Kaymakçı Hayati’ye gel,” diye yazdı, “orada kahvaltı yapalım, sanki geceyi birlikte geçirmişiz gibi, senin koynunda uyuduğumu düşüneceğim.”

Bu, beni şaşırtmıştı. O ıssız dağ otelinde bile benimle görünmekten çekinmişti ama şimdi kasabanın içinde benle görünmekten çekinmeyecekti. Sonra anladım. Mustafa’nın “bir şey olduğunu” anlamasından korkuyordu ama Mustafa’nın “bir şey olabileceğinden endişelenmesinden” çekinmiyordu, aksine sanırım bunu istiyordu da.

Sabah kalktığımda, “evden çıkıyorum” diye bir mesaj geldi. “ben de” yazdım.

Kaymakçı Hayati, Mustafa’nın evinin yakınlarındaki küçük bir tepenin üstünde, kahvaltılarıyla ünlü bir yerdi. Bir çardakla alçak masalardan oluşuyordu, yukardan denize bakıyordu.

Hayati, kısa boylu, koca kafalı, asık suratlı bir adamdı, aslında çok zengin olduğu söylenirdi. Hemen orada yaptığı

gözlemelerin içine sütü akan taze kaymak koyuyor, üstüne de biraz şeker ekiyordu. Bu kadardı. Bir de demli çay.

Ama kaymaklı gözlemenin lezzeti unutulur gibi değildi.

Ben gittiğimde Zuhal gelmiş, bir masaya oturmuş, ikimiz için de kahvaltı ısmarlamıştı.

Sabaha karşı çok geç yatmamıza rağmen yüzü dinlenmiş ve huzurluydu. İnanılmaz bir masumiyet vardı yüzünde, genç bir hanımefendi, bir prenses, masumiyetler kraliçesi, küçük bir kız, pamuk prenses, hepsine birden benziyordu.

— Sen beni mahvedeceksin, dedim gülerek.

— Neden, dedi bundan sevindiğini saklamayan bir gülümsemeyle.

— O kadar masum gözükiyorsun ki... Ama dün gece neler yaptığını, neler söylediğini, neler yazdığını biliyorum... Bu masum yüzünle onları yan yana getirmeye çalışırken kulaklarından duman çıkacak gibi oluyor. İkisini bir arada hayal etmek çok zor.

— Geçen gün ne oldu biliyor musun?

— Ne oldu?

— Bir arkadaşımın gardırobunu düzenliyorduk, fazla eşyaları yoksullara gönderecekti... Gardırobumdaki elbiselere baktıktan sonra, Zuhal bu gardıropta kaç kadın var farkında mısın dedi, gerçekten ben de o anda fark ettim, o kadar farklı kadınların giyeceği o kadar farklı elbiseler almışım ki... Ama sadece birbirine benzeyen ve hep aynı tarz elbiseleri giyiyordum... Almışım ama giymemişim.

— Benle giyeceksin, dedim. Hem de hepsini.

— Onu biliyorum, dedi.

Gözleri... O anda, o masum yüzün üstünde, içinde derin karanlığı taşıyan iri gözler duruyordu. Yüzü değişmmişti ama gözleri değişmişti.

Hava çok güzeldi. Tepelerden lavanta ve yasemin kokusu geliyordu. Uçuk mavi gökyüzünde gene o küçük, sahipsiz

bulut tek başına duruyordu. Sanki gittiğimiz her yere bizimle geliyordu.

— Bu bulutu otelin orada da görmüştüm, dedim.

— Biliyorum, ben de gördüm, dedi.

— Böyle giderse bu bulutu evlat edinmemiz gerekecek.

Gülümsemesini ve bir şey söylemesini bekledim.

Bir şey söylemeden yüzüme baktı.

Bugün bile gözlerinde gördüğüm ifadenin anlamını çöze-medim, niye öyle baktığını, o anda ne düşündüğünü hiç bi- lemedim. Keder diyebileceği derin bir üzüntü, benim gibi bir yalnızı bile şaşırtacak büyük bir yalnızlık, hayatın çok uzağın- da tek başına bırakılmış bir insandaki çaresizlik, bir anda iç içe belirmişti gözlerinde. Bu o kadar kısa sürdü ki bunu uydurup uydurmadığımdan bile emin değilim ama hiç beklemediğim bir ifadeyi gördüğümü söyleyebilirim.

“Bizim çocuğumuz da bir bulut olur ancak,” dediğinde gözlerindeki o ifade silinmişti ama o yumuşak fısıltılı sesi göz- lerindeki değişime o kadar süratli uyum gösterememişti, se- sindeki yalnızlığı ve kederi de hissettim ama cümlelerin sonuna geldiğinde sesi de değişmişti.

Gülümsemi, Hayati’nin getirdiği sıcak gözlemesini ısırdı, gözlemenin çıtırdısını duydum, gözlemenin kenarından kay- mağın sütü akıyordu. İştahla yiyordu. Karşılıklı, arada bir bir- birimize bakarak gözlemelerimizi yedik, birincisini bitirince bir tane daha söyledi, ben de bir çay daha istedim.

— Bu kadar iştahla yiyorsun ama hiç şişmanlamıyorsun, dedim.

— Şişmanlıyorum, dedi.

— Ben hiç fark etmedim.

Bu seferki gülümsemesini tanıyordum, “Yakında fark eder- sin,” dedi, küçücük cümle çağrışımlarla ve vaatlerle doluydu, “Beni azdıracaksın,” dedim, bu sefer gerçekten güldü, “Ben- ce hiç sakıncası yok,” dedi.

Kahvaltayı bitirdiğimizde, “Bugün kasabanın pazarı vardır, çok eğlencelidir, gidelim mi” dedi.

— Gidelim tabii.

— Ama benden utanmaca yok.

— Niye utanacağım?

— Görürsün...

Arabalara doğru giderken gerçek bir sevinç hissediyordum, usulca koluma girdi, parmaklarının baskısını hissettim.

— Dün gece Mustafa gel diye mesaj attı, dedi.

— Sen ne dedin?

— Gelemem kına gecesindeyim dedim. O da, o zaman yarın gece gel dedi.

Yan yana yürüyorduk, birbirimizin yüzünü görmüyorduk, ne ben ona bakıyordum ne de o bana.

— Gidecek misin?

— Bilmiyorum... O otele gitmekten nefret ediyorum.

Bu defa durup yüzüne baktım.

— Otele mi gidiyorsunuz?

— Evet... Burada çarşı içinde bir otel var... İnanmayacaksınız ama adı Amsterdam Oteli... Orada Mustafa'nın bir odası vardır.

— Niye evine davet etmiyor?

— Bilmiyorum... Hiç odasından çıkmayan hasta bir annesi var... Onu bahane ediyor... Ama benim nefret ettiğimi bile ısrarla otele mahsus çağırıyor beni... Beni üzüp ağdılamak için... Herkesin arasından geçerken hissettiklerimi bile...

— O niye senin evine gelmiyor?

— Görürler diyor... Beni otelde görmeleri önemli değil ama onu benim evin orada görmeleri önemli.

— Gidecek misin?

— Bilmiyorum...

Bir üzüntüden ziyade bir hayal kırıklığı hissettim, o gece bana geleceğini umuyordum.

— Bana haber ver, dedim.

— Veririm, dedi.

Peş peşe arabalarla yola koyulduk.

Yalnız kaldığımda bir daha yokladım içimi, üzülüp üzülmediğimden emin olmak istiyordum. Üzülmemiştim. Hayal kırıklığı, evet, ama üzüntü yoktu.

Yol boyu niye üzülmediğimi düşündüm. Sanırım onun gittikçe Mustafa'dan kopup bana doğru geldiğine inanıyordum, bu inanç, bana gelene kadar yaşanacaklara üzülmememi sağlıyordu ya da ben üzüntümü kendimden bile saklıyordum. Bunu yapardım bazen. Hoşlanmadığım duygularımı kendimden saklardım. Sonra onlar bir gece aniden ortaya çıkıp beni uyandırıyorlardı. Ama o zamana kadar rahat ederdim.

Kasaba pazarının civarında sessiz bir sokağa arabalarımızı park ettiğimizde Mustafa meselesini bastırmayı başarmıştım. Sanırım bu rahatlıkta Zuhal'ı hâlâ “Mustafa'nın kadını” olarak görmemin de payı vardı, bana, “Ben ona âşığım” diye gelmişti, anlaşılmayı böyle yapmıştık. Kendimi bu fikre alıştırmıştım.

Pazar yerine yaklaştığımızı çoğalan uğultudan anladım, kımıldanan, söylenen, konuşan bir kalabalığın o anlaşılmaz gürültüsü geliyordu, arada o sesleri bastıran haykırışlar da duyuyorduk. Bir köşeyi dönünce pazar yeriyi karşılaştık.

Gürültüsünden beklenecek kadar kalabalık değildi. Öyle büyük şehirlerin tıktık pazar yerlerine benzemiyordu. İnsanlar tezgâhlar arasında rahatça dolaşabiliyorlardı, her şey yan yana satılıyordu, marullar, sebzeler, taze otlar yanında örgü hırkalar, köy yumurtaları, zeytin yığınları, zeytinyağı şişeleri, kullanılmış eşyalar, çakılar, süs eşyaları, el fenerleri, kullanılmış araba lastiği satan bir tezgâha bile rastladık.

Niye, “Benden utanmaca yok” dediğini pazarı gezerken anladım, beğendiği, ilgisini çeken her şeye dokunuyor, kokluyor, elinde evirip çeviriyor, uzun uzun bakıyor, satıcıyla konuşuyor, pazarlık ediyor, sohbetle dalıyordu. Üzerine ökse otları yapıştırmış küçük süpürgelerden beş tane birden aldı, şaşkınca baktığını görünce, “Hediye veririm,” dedi. Eski araba lastiklerinin önünden geçerken nefesimi tutmadım dersem yalan olur ama onlarla ilgilenmemek nezaketini gösterdi.

Pazar tezgâhlarının arasında dolaşp, çeşitli meyvelerden tadıp, neredeyse her pazarcıyla ahbablık ettikten sonra pazarın arka tarafındaki eskicilere doğru yürüdük.

Böyle yerlere çok alışkındı. İnsanları, kalabalıkları seviyordu. Çok garip, çok anlaşılmaz bir yalnızlığı vardı, benimkine hiç benzemiyordu ve benimkinden çok daha çekiciydi.

Teker teker bütün dükkânlara girdik.

Dükkânlardaki bütün eşyalara, eski sandıklara, elbiselere, lambalara, kırık tabaklara, karaflara, kadehlere, zincirlere dokundu.

Benim niye böyle yaptığını anlamak ister gibi yüzüne baktığını görünce, “Hatırlamak istediğim şeylere dokunmak hoşuma gidiyor,” dedi, “daha çok hafızamda tutabiliyorum.”

“Hafızanda domateslere geniş yer ayırmış olmalısın” dedim, gülüp parmaklarının ucuyla yüzüme vurdu.

İlişkimizde aşka benzer bir şey vardı.

Eskicilerden bir tanesinin arka odasındaki krem rengi ipekten, etekleri dantelli, üzeri işlemeli bir elbiseyi çok beğendi, asla giymesine imkân yoktu, yeryüzünde öyle bir elbisenin giyilebileceği hiçbir yer bulunmuyordu.

Araya sohbetler, aileleriyle ilgili konuşmalar da sıkıştırarak uzun uzadıya pazarlık ettiler, sonunda elbiseyi aldı.

Pazar yerinden çıktık.

Sokaklar daralıp sessizleşti. Konuşmadan yürüyorduk.

Birdenbire durdu. Küçük bir köpek yavrusu gibi başını kaldırıp havayı kokladı.

“Gel” dedi elimi tutarak.

Köşelerden geçip, sokaklardan kıvrılıp, birkaç dükkânın yan yana durduğu daha genişçe bir sokağa geldik.

Hiç tereddüt etmeden dükkânlardan birine yürüdü.

Kapısından müthiş iştah açıcı kokuların yükseldiği bir dükkândı, tuz, sirke, sarımsak kokuyordu.

İçeride koku daha da artıyordu. Kasada saçlarını sarıya boyamış şişman bir kadın oturuyordu. Tavandan aşağıya hevenkler halinde kurutulmuş balıklar sarkıyordu. Fıçılarda tuzlu balıklar. Tezgâhın üzerine pasturmalar asmışlardı.

Aklınıza gelen her şeyin kurutulmuş veya tuzlanmış hali... Eski kaşarlar... Turşular... Çirozlar...

Zuhal, “Tanrım, burası cennet gibi,” dedi, her şeye dokundu, her şeyi kokladı.

Sarışın kadın ona çirozu nasıl yapacağını anlattı, “Önce ateşte közleyeceksiniz, sonra sirkeye yatacaksınız.”

Birlikte tuzlu balık ayıkladılar. Kadın ona nasıl ayıklanacağını ince ince gösterdi.

Hepsinden aldı. Ne olduğunu bilmediğim “kalyos” diye bir şey daha aldı, kadına, “Tadı nasıldır bunun,” dedi.

— Bilmiyorum, dedi kadın, ben buradaki hiçbir şeyi yemedim. Hiçbirinin tadını bilmem.

— Nasıl yani? Hiç mi merak etmediniz?

— Merak ettim ama hiç yemedim.

— Buna inanmam.

— Doğru söylüyorum, pastırma bile yemedim.

Çıkarken kadın bir kart verdi, “Beğenirseniz ben size gönderirim.”

“Deli mi bu insanlar” dedi Zuhal çıktıktan sonra, “bütün gün bunların arasında otur ama hiçbirinin tadını bilme.”

Tam, “Bütün insanlar böyle, hayatın içinde oturuyorlar ama hayatın tadını bilmiyorlar” diyecektim ki kendimi tuttum, fazla bilmiş bir laf olacağını zamanında fark ettim.

Elimiz kolumuz dolu arabaların yanına geldik.

Hepsini onun arabasına yükledik.

— Akşam bana haber ver, dedim, gidip gitmeyeceğini.

— Olur, dedi.

Bana el sallayıp gitti, arkasından baktım.

Seviştikten sonra otel odasında yalnız kalmışım gibi bir duygu hissettim.

Kederli bir yalnızlık. Sevmediğim türden bir yalnızlık.

Ben de eve gittim.

Akşam çökerken tek kelimelik bir mesaj geldi.

“Gidiyorum.”

XX

Kötü uyudum.

Galiba her saat başı gidip ekrana baktım.

Ekran bütün gece öyle boş durdu.

Sabah kalktığımda da boştu.

Verandada sıkıntıyla kahvaltı ediyordum. Pek iştahım yoktu. Kaldıkları otel odasının nasıl bir yer olduğunu düşünüyordum. Aynası var mıydı? Neler yapmışlardı? Birlikte yaptıklarını onunla da yapmış mıydı?

“Tabii yapmıştır,” diyordum.

Bu saate kadar bir mesaj gelmediğine göre sabah da herhalde birlikte kahvaltıya gittiler. Kaymakçı’ya mı? Denizi mi seyrediyorlar? Çocuk doğurmak istediğini mi söylüyor? Gülüyorlar mı? Aralarındaki soğukluk bitti mi?

Otopsi yapan bir patolog gibi gittikçe içim daha soğuyarak ve gittikçe arama daha çok mesafe koyarak, Zuhâl’den uzaklaşarak bunları düşünüyordum.

Eteklerini sıyrıp verandayı silen Hamiyet, “Ne o,” dedi, “senin canın sıkılıyor bu sabah.”

“Bacaklarına bakmamamdan mı anladın” demedim ama güldüm, kalın baldırları ortadaydı, onlara şöyle bir baktım, “Yoo, iyiyim,” dedim, “düşünüyordum,” “Ha şöyle, gül biraz,” dedi, “hiç alışkın değilim asık suratlı durmana.”

Evden çıkamıyordum ama ekranın başına da gitmiyordum.

Gazetelerimi verandada okumaya başladım.

O sırada bir mesaj geldi Zuhal'den.

“eve gel.”

Chat’e “ev” diyorduk, “evimiz,” bizi diğerlerinden ayıran, bize ait bir yer, adı “ev” olmuştu.

Heyecanla “eve” gittim.

“dün gece şehre döndüm” yazıyordu.

“ne oldu?”

“onun yanında kalamadım... başka kadınların izlerini taşıyan o dağınık odada, masanın üstünde yemek artıkları vardı... pisti oda... sen aklımdaydın... geceyarısı çıkıp arabayla şehre döndüm.”

“gitmene kızınadı mı?”

“çok kızdı... yol boyu mesajlaştık... birbirimizi mahvediyoruz... çok kötü şeyler söyledi... ben de ona söyledim... bir ara bana sen beni seks için kullanıyorsun diye mesaj yazdı... öyle bir cevap yazacaktım ki görecekti... bir daha görüşemeyecek hale gelecektik.”

İtiraf edeyim burada gülümsedim.

“gelip senin kitaplarını okudum.”

“iyi.”

“bir şey istiyorum senden.

“ne?”

“kitaplarından birinde imam nikahıyla evlendiğini yazıyorsun.”

“galiba birçok kitabımda yazdım.”

“neyse ben birini hatırlıyorum şimdi.”

“evet”

“benle de imam nikahıyla evlen... bir camide evlenelim... camiye sen bul... her şeyi sen yap... benle evlen...”

“kitapta öyle yazdım diye mi?”

“bence sen yaşıdıklarını yazıp, sonra yazdıklarını yeniden yaşıyorsun... tuhaf... o kitapta evlendiğin kadın oldum... sana kitaplardan etkilendiğimi söylemiştim değil mi?”

“evet”

“evlenecek miyiz?”

“istiyorsan olur.”

“senin kadınların herhangi bir isteğine hayır dediğin oldu mu?”

“niye?”

“herkese, her şeye evet diyorsun gibi geldi birden bana, bazen senin yanında kendimi hiç özel hissetmiyorum... özellikle de kitaplarını okuduğumda.”

“okuma”

“evlenecek miyiz?”

“evet.”

“bana bir yüzük al... bir köy camisinde evlenelim... köyü sen bul, camiye de, imamı da... senin de bunu istediğine inanır beni... inandırmanı evlenmekten de çok istiyorum.”

“peki... ben hepsini hallederim.”

“çok kötü bir gece geçirdim... çok kötü rüyalar gördüm... defalarca uyandım... çok korktum...”

“korkma, ben varken sana bir şey olmaz.”

“benimle alay edeceksin ama ben bu söylediğine inanıyorum... eğer bunları içinden gelerek söylemiyorsan hiç söyleme... ben her söylediğine inanıyorum... kendi inanmadığın bir şeyi söyleme bana.”

“olur, söylemem.”

“sana bir şey soracağım.”

“sor”

“bana bir kötülük yapmazsın değil mi?”

“hayır... sana asla kötülük yapmam... bundan emin olabilirsin.”

“eminim... şimdi işe gitmem lazım... bir daha kasabaya geldiğimde evlenir miyiz?”

“evleniriz.”

“söz mü?”

“söz”

“senin de istediğine inandıracak mısın beni?”

“inandıracağım.”

“söz mü?”

“söz.”

“peki gidiyorum şimdi... kocam mı olacaksın?”

“evet.”

“hiittin gün bunun hayalini kuracağım.”

Ekran karardı.

Çok garip bir konuşma olmuştu, sanki ben geceyi bir başka kadınla geçirmişim gibi, rolleri böyle nasıl değiştüğimizi anlayamamıştım ama bundan hoşlanmıştım. İçim hafiflemişti. Hafifliği hissediyordum.

Veranda kapısının pervazına dayanıp yerleri silen Hamiyet’i seyretmeye başladım, bacakları iyice açılmıştı, baldırlarındaki ince damarları gözüküyordu. Başını çevirip bana baktı. Kısa, çok kısa bir an.

“Ben kasabaya iniyorum,” dedim. Evde kalsam neler olacağını kestiremiyordum doğrusu. O garip türbülans içinde yanlış işler olabilirdi. Belki daha sonra olacak olan bazı yanlış işler. Olması kaçınılmaz olan ama geciktirilmesi gereken bazı işler.

Gazeteleri kolumun altına sıkıştırıp kestirme yokuşlardan anacaddeye indim, tam karşı kaldırıma geçtiğim sırada kocaman siyah bir araba durdu yanımda. Baktım, Mustafa’nın arabası.

Pencereyi açtı, “Nereye gidiyorsun,” dedi, “Kahveye gidiyorum,” “Başka işin yoksa gel hadi, belediyeye bir uğraya-

cağım, oradan Ticaret Odası'nın lokalinde yemek yiyeceğim, birlikte yeriz.” “Olur,” dedim.

Arabaya bindim.

Çok yorgun görünüyordu, yüzü beyazlaşmıştı. Sabaha kadar uyumadığı anlaşılıyordu.

“Yorgun görünüyorsun, işler çok galiba,” dedim.

“Dün geç saatlere kadar çalıştık,” dedi.

“Çok hırpalama kendini,” dedim, “sen kasabaya lazımsın.”

Tamam, kabul ediyorum, bu davranışım aşağılıkçaydı, onun yaşadığı yenilginin tadını insafsızca çıkarıyordum. Ben onunla ilgili her şeyi biliyordum, ya da neredeyse her şeyi ama o benimle ilgili çok az biliyordu. Eğer Zuhal ondan böyle korkmasaydı, beni de ona anlatırdı. Bazen kadınların böyle çift taraflı ajanlar gibi iki erkeği de birbirine anlattığını biliyordum. Ama Zuhal'i korkuttuğu, çok kıskandığı, çok tepki gösterdiği için Mustafa gerçeklerin çok az kısmını öğrenebiliyordu. Kıskançlığın ve korkutacak bir güce sahip olmanın bedeli buydu. Öğrenmemek. Bilmemek. Üstelik de her şeyi bildiğini sanmak.

Belediyenin önünde durduk. Herkes koşuşturdu. Ben arabada kaldım. On beş dakika sonra Mustafa geldi, “Çok özür dilerim,” dedi, “seni beklettim, hadi gidelim.”

Ticaret Odası, o güzel, eski yapılardandı, kasabaya kimliğini veren kum rengi taşlardan yapılmıştı, deniz kenarında, üç katlı bir binaydı. Üçüncü katı lokantaydı. Yemekleri çok iyi olmadığı için buraya zenginler pek gelmezdi, daha ziyade baş başa konuşmak isteyenlerle diğer lokantalara gidemeyen devlet erkânı gelirdi.

Pencerenin yanında denize bakan bir masaya oturduk. Vakit daha erken olduğu için bizden başka kimse yoktu. Garsonların hepsi biraz ötede hazır bekliyorlardı.

“Bir öğle rakısı içelim mi,” dedi Mustafa, “İçelim,” dedim, işaret etti, garsonlar koştular, rakı söyledi, “Biraz da bir şeyler getirin işte” dedi.

Bir süre denize bakarak sustu, bana dönüp, “Hayat zor, değil mi,” dedi. “Zor,” dedim.

— Romanını yazabiliyor musun?

— Hayır... Bazen hiç yazamayacakmışım gibi geliyor.

— Yaz... İyi yazıyorsun.

— Bakalım.

— Yazdığın o kadınların hepsini tanıdın mı?

— Niye soruyorsun, dedim sorudan hoşlanmadığımı açıkça hissettiren bir sesle.

O, benim hoşnutsuzluğumu fark etmemiş gibi konuşmaya devam etti, ya fark etmemişti ya da aldırmamıştı.

— Ben de çok kadınla birlikte oldum, sen nasıl onları yazabilecek kadar tanıyorsun, duygularını anlıyorsun da ben yaptıkları hiçbir şeyi anlamıyorum?

— Neyi anlamıyorsun?

Başını öylesine dertli bir halde iki yana sallayarak, “Hiçbir şeyi anlamıyorum,” dedi ki içten bir şekilde üzüldüm, onun şu anda kederle düşündüğü ve anlamaya çalıştığı kadının biraz önce bana, “Evlenelim” diyen kadın olduğunu bile bir anlığına unuttum.

— Neyi neden yaptıklarını bilemiyorum... Öyle anlamsız işler oluyor ki... Bir kadını memnun etmek istiyorsun, seviyorsun, o senin yaptığın her şeyi ters anlıyor... Bir kadın neden hem seni seviyorum der hem de seni kızdırmak, üzmek için elinden geleni yapar? Bir kadın sana sarılıp ağladıktan sonra neden birdenbire gider? Sen ona evlenme teklif etmeyi düşünüürken o neden senin onu terk etmek istediğini sanır?

— Belki de onu üzecek bir şey yapmışsındır?

— Belki de o beni üzecek bir şey yapmıştır ve bunu unuttamıyordur, dedi.

Sustu biraz, sanırım kendi söylediği sözü bir daha düşündü, “Söylesene, bir kadın gerçekten böyle bir saçmalık yapabilir mi? Bu mümkün mü, bunu gerçekten merak ediyorum. Kendisi yanlış bir şey yaptığı için beni suçlayabilir mi ya da bunun için bana kızabilir mi?”

— Nasıl bir yanlışlıktan ya da hatadan bahsettiğini bilmiyorum, onun için doğru bir cevap veremeyebilirim.

Denize baktı, rakısından bir yudum aldı, bir sigara yaktı, bütün bunları yaparken bana anlatıp anlatmamayı düşündüğünü biliyordum, o kadar acı çekiyordu ki ve öylesine çaresizdi ki acımadım diyemem, yeryüzünde bunları konuşabileceği, dertleşebileceği, soru sorabileceği, sevdiği kadınla yatan erkekten başka kimsesi yoktu.

Yüzüne bakarak bekliyordum, en korkunç yanı ise ona bakarken Zuhâl’le nasıl seviştiğimizi, sevişirken neler söylediğini, nasıl inlediğini düşünüyordum.

Şimdi burada, şu ıssız geceyarısında bu bankta oturup, benim için dehşet verici olacağını tahmin ettiğim bir sonu beklerken bile o anı hatırladığımda gülümsüyorum.

Tanrı beni bunun için mi cezalandırıyor?

Beni bunun için mi cezalandırıyorsun?

Bunun için cezalandırılmam gerektiğini kabul ediyorum, yaptığım insafsızlıktı, vahşiceydi, günahtı.

Peki, tek suçlu ben miyim?

Bir adamı, sevdiği kadın hakkında konuşmak için, o kadınla sevişen bir erkekten başka kimsesi olmamaya mahkûm edenin hiç mi suçu yok?

Onu o yalnızlığa, o çaresizliğe sen mahkûm etmedin mi?

Onu benim ayaklarımın dibine bıraktığında ne düşüneceğini sanıyordun?

Başka bir erkeğe âşık bir kadınla sevişen bir erkekten nasıl bir iyilik bekliyordun, her şeyi unutmarnı mı?

Bütün o sevişme sahnelerini aklımdan silmemi mi?

Bunun mümkün olmadığını bilmiyor musun?

Peki, bana, “Evlenelim” diyen bir kadının, bunu söylemeden birkaç saat önce bir başka adamın kolunda, omzunda, göğsünde, her neresindeyse ağladığını bana duyurduğunda aklında ne vardı?

Benim de kırılabileceğimi, kızabileceğimi, yaralanabileceğimi hiç mi düşünmedin?

Amaç neydi?

Kitabına biraz daha heyecan katmak mı, hem beni hem Mustafa’yı böyle çaprazla düşürerek eğlenmek mi, insanların duygularının çarpıştığında neler olacağını görmek mi?

Aynı kadın tarafından değişik biçimlerde yaralanmış iki erkeğin yaralı iki hayvan gibi birbirlerinin yaralarını yalamasını mı bekliyordun?

Biz insanız.

Şu senin yarattığın insanlar.

Sen bizim acılarımızla böylesine eğlenerek oynarken bizim o acılarla ne yapacağımızı sanıyorsun?

Acının öfkeye, düşmanlığa, intikam isteğine dönüşebileceğini hiç mi bilmiyorsun, nasıl bilmezsin, kitabı yazan sensin, biliyorsan nasıl değişik bir sonuç bekliyorsun?

Beklediğin, kendi yazdığın sonuçları okuduğunda kendi yazdığın kahramanların yaptığına mı kızılıyorsun?

Yazan sensen bana neden kızılıyorsun?

Yazan bense niye bu kadar acı çekiyorum?

Kahramanın yaptıklarından ve çektiklerinden hangimizin sorumlu olduğuna bir karar vermemiz gerekmiyor mu?

İkimizin dışında, ikimizle de dalga geçen başka bir Tanrı yok değil mi?

İkimiziz sadece?

Tamam, seni kızdırmak istemem ama bütün sorumluluklarından sıyrıldığını, her şeyi benim üstüme yıktığını fark ediyorsun değil mi?

Sorumluluk bende ama güç sende.

Her şeyi yazıp sonra beni cezalandırıyorsun.

Her şeyi yazdıktan sonra beni mi suçlu, beni mi günahkâr, beni mi insafsız buluyorsun?

Kim insafsız?

Kim cezalandırılıyor?

Burada, uyuyan bir kasabanın ortasında tek başına korkunç bir kaderi bekleyen zavallı adamı mı en sonunda suçlu ve günahkâr ilan edeceğiz?

Ben Mustafa'nın acılarını dinlerken Zuhal'le nasıl seviştiğimi düşünüyordum, sen benim acılarımı dinlerken neler düşünüyorsun, benim bilmediğim neleri biliyorsun?

Ben neleri bilmeden öleceğim?

Gülecek misin ben öldüğümde?

Üzülmecek misin?

Bensiz canın sıkılmayacak mı?

Bir tane daha bulamayacaksın benden, ne kadar yazarsan yaz, bir tane daha benden yazamayacaksın.

Kızdırıyor mu bu seni?

Bütün bunları aslında benim yazıyor olabileceğim fikri öfkelenendiriyor mu seni?

Bütün bunları yazarken ben başka bir şey düşünüyorsam eğer ve sen bunu fark ediyorsan, evet, öfkelenmekte haklısın.

Bu kitabı kimin yazdığına dair bir kuşkun var mı?

Sabaha ne kadar kaldı?

Kurtaracak mısın beni?

Hiçbir kurtuluş yolu yokken bir kurtuluş yaratabilir misin, şu sıkıştığım yerden beni çıkartacak bir yol yazabilir misin?

Artık bunu ikimiz de yapamayız değil mi?

Bu andan sonra ikimiz de daha önce yazdıklarımızın mahkûmuyuz.

Değiştiremeyiz.

Gücümüzün sınırları var, senin de gücünün sınırları var.

Ben o sınırdayım şimdi.

Çaresizlik denen de bu değil mi, senin de gücünün sınırı-na gelmiş olmak, senin de kurtaramayacağın bir yere saplanıp kalmak?

Senin şansın, burada çözemediğimiz sorunu “ikinci kitapta,” “öbür tarafta” çözeceğini söylemen.

Bu bana yetmez şu anda.

Bana bu kitabın içinde bir çözüm lazım.

Ve bu geceyarısı öyle bir çözüm gözükmüyor.

O gün Mustafa’nın anlattıklarını dinlerken Zuhâl’in nasıl seviştiğini aklımdan geçirdiğim için bu gece, burada öldürüleceğimi düşünmek biraz garip aslında.

Ama garip olmayan ne var ki?

Mustafa kendi kendine biraz düşündükten sonra anlatmaya karar verdi, o gün çektiği acıyı tek başına taşıyacak gücü yoktu, kasabada bunu anlatabileceği bir başkası da bulunmuyordu.

— Üniversitedeyken bir kıza âşık oldum, dedi, o da beni sevdi... Çok güzel günlerdi... Birlikte gezerdik, öyle çok gülerdik ki... Ne kadar güzel güldüğünü hiç unutmadım, sonra bir daha o kadar güzel güldüğünü de duymadım... O zamanlar şimdiki gibi değildim, hiçbir şeyi umursamıyordum... İnsan âşık olunca nasıl olur bilirsin... Başka hiçbir şey önemli değildi... Döndüğümüzde evleniriz diye düşünüyordum... Bilmem neden, bunu ona hiç söylemedim, belki onu şaşırtacak, sevindirecek bir sürpriz yapmak istiyordum, belki de onun da beni benim onu sevdiğim kadar sevdiğinden emin

olmak istiyordum... Tam bilmiyorum... Aşk da çok kolay bir şey değil, hem çok güveniyorsun hem de böyle saçma sapan kuşkların oluyor... Her neyse... Doğacak çocuklarımızın adlarını bile düşünüyordum, biliyor musun... Okulu bitirdik... O döndü... Babam benim bir yıl daha kalmamı, orada staj yapmamı istedi, bir Amerikalı arkadaşının şirketinde bir staj ayarlamıştı... İstemedim... Çok diretti... İş, neredeyse ilişkilerimizin kopmasına kadar geldi, aslında babamı, ailemi bile silebilirdim ama sonrasında yaşayacaklarımızın zor olacağını, ona bakmakta zorlanacağımı düşündüm, aslında bir anlamda onun mutlu ve zengin yaşayabilmesi için razı oldum... Ben kaldım... Döndü o... Onu havaalanına bıraktıktan sonra ben hayatımda ilk defa ağladım biliyor musun... Ben onun için ağladım... Bunu affedemiyorum işte... Onun için ağladım ben... O hiç bilmedi ama ben hep bildim ağladığımı... Mektuplaşmaya başladık... Zamanla mektuplar seyreldi... Kimseye de soramadım, utandım... Kötü bir cevap alacağımdan, kendimi kötü bir duruma düşüreceğimden korktum... Döndüğümde evlenmişti... Şehirden bir çocuktı... Yakışıklı bir oğlandı... Babasının zeytinyağı fabrikası vardı... Evlendiğini duyunca bir daha aramadım... Geldim bu lanet kasabaya kapandım...

Durdu, “Ne yersin” dedi, anlattıklarına o kadar dalmıştım ki bir an ne sorduğunu anlayamadım, sonra “Ha,” dedim “ben bir bonfile yiyeyim,” güldü, “İyi fikir, burası ben bildim bileli kötü yemek yapar, en sağlamı ızgara et, ben de bonfile yiyeyim,” garsona işaret etti, “oğlum bize iki bonfile yaptır-sana,” bana döndü, “Nasıl olsun” dedi, “İyi pişmiş,” güldü gene, “Türk usulü,” garsona “ikisi de iyi pişmiş olsun,” dedi.

Rakısından içti, biraz daha rahatlamış gibiydi.

— Ben de evlendim kasabadan bir kızla... Annemler buldu... Ben aldırmadım bile, olur dedim... Sonra yürümedi evlilik, ayrıldım... Yürümezdi zaten... Aradan zaman geçti...

Bir gün iş için şehre inmiştim, o zaman bir sevgilim vardı, ona bir hediye almak için bir dükkâna girdim... Orada yeniden karşılaştık... Aradan geçen onca zamana rağmen çok heyecanlandım biliyor musun, heyecanımı nasıl saklayacağımı bilemedim... Birlikte yemek yedik... O da ayrılmış... Yeniden birlikte olduk... Geldi, kasabadan bir ev aldı... Bazen o buraya geliyordu, bazen ben şehre gidiyordum... Ama onun başkasıyla evlendiğini hiç unutamadım... Bir daha kendimi ona o kadar yakın hissedemedim... Sevdim, evet, eskisi gibi sevdim ama ona güvenmedim... Güvenmeyi çok istedim, biliyor musun... Hakikaten çok istedim, çok zorladım kendimi... Ama bazen öyle tuhaf zamanlarda aklıma onun evlendiği, başka bir herifle, beş para etmez itin biriyle birlikte olduğu geliyordu ki öfkeden deliriyordum... Tutamıyordum kendimi... Herhalde kırıncı şeyler de söyledim o öfkeyle, onu üzen şeyler de yaptım... Onu bırakıp gittiğim zamanlar da oldu... Ama öyle zamanlarda tam pişman olup döndüğümde bu sefer o öyle bir iş yapıyordu ki bütün kuşkularımı, öfkelerimi ayaklandırıyordu... Beni kızdıracak ne varsa yapıyordu... Neye kızdığımı biliyordu... Birbirimizi kırdık döktük anlayacağın, yara bere içinde bıraktık... Başka kadınlara gittim, kurtulmaya çalıştım, olmadı, kurtulamadım... Sonunda, dedim ki kendime, ben bundan kurtulamayacağım, bırakayım kendimle de onunla da dövüşmeyi, geçmişte olan geçmişte kalsın, hatırladığımda, aklıma geldiğinde, gireyim bir odaya eşyaları parçalayayım, sakinleşip onun yanına öyle döneyim, öyle dedim kendime... Onu çağırdım... Evlenelim diyecektim... Çok iyiydik önce... Bir ara konuşurken ağladı... Sonra öyle olmadık bir meseleden kavga çıkardı ki... Gecenin bir vakti çekti gitti... Sanki daha önce başka herifle evlenen kendisi değilmiş gibi beni suçladı her şeyden... Her şeyi ben yapmışım gibi... Onu dinlesen bütün kabahat bende.

Durup bana baktı, temiz, aydınlık bir gülümseme belirdi yüzünde, çok genç, çok masum bir gülümseme, şakalaşan bir delikanlı gibi koluma dokundu, “Bundan iyi roman çıkmaz değil mi” dedi, “Nasıl yazdığına bağlı,” dedim. “Yok yok,” dedi, “inan bana çıkmaz, iki delinin hatıra defteri gibi bir şey bile çıkmaz, iki aptalın hatıra defteri çıkar yalnızca. Gogol’a anlatsaydım bile bir şey olmazdı.”

Beni şaşırtıyordu bazen.

İçini çekti, “Sence,” dedi, “kendi yaptıklarını mı affedemiyor, benim yaptıklarımı mı?”

Ben tam ne cevap vereceğimi düşünürken, hemen arkamdan gevşek bir ses duydum, “Ooo siz de buradasınız demek,” Mustafa’yla birlikte döndük, yargıçla kaymakam arkamızda duruyorlardı, Mustafa’nın hoşnutsuzluğunu saklamak için epeyce bir çaba sarf etmesi gerekti, “Buyrun,” dedi, “oturun.”

Kaymakam, “Özel bir şey konuşuyorsanız rahatsız etmeye-
lim” derken bir yandan da sandalyeyi çekiyordu oturmak için, “Yok canım özel ne olacak,” dedi Mustafa, “yolda karşılaştık da edebiyattan konuşuyorduk biraz.”

Yargıç hiçbir şey söylemeden oturdu masaya, bu kadar dar bir adam görmemiştim, göğsü, omuzları, kafası dar bir dik-dörtgen gibiydi. Yüzü hep asıktı. İnsan onun gülebileceğine ihtimal vermiyordu.

Yemeklerini ısmarladılar.

“Eee daha nasılsın başkan” dedi kaymakam, “kulağıma bir şeyler geldi.”

Mustafa’nın kaşları çatıldı.

— Nasıl bir şeyler?

Kaymakam bana baktı, benim yanımda ne kadarını söyleyebileceğini tarttı herhalde, sonra konuştuklarını benim anlamayacağıma karar verdi.

— Bu Muhacir’in ekibi bir haltlar karıştırmaya hazırlanıyormuş.

Sultan’ın vurulacağını duymuşlardı anlaşılan. Sümbül konuşmuştu herhalde ya da Muhacir’in ekibinde başka muhbirleri de vardı.

“Haa,” dedi Mustafa, bir anda yüzü karardı, bambaşka bir adam haline geldi, “o itler ortalığı karıştıracak bir haltlar yapmadan Raci Bey’le bir konuşmak gerekecek herhalde.”

Yargıç birbirine sürtünen talaşlı tahtasesiyle, “O Muhacir’in bir dosyası bulunursa, kamu yararına tutuklanabilir,” dedi, “kasabanın asayışı için.”

“Kamu yararı” sihirli sözcüktü bu kasabada, o “yarar” için her şey yapılabiliyordu.

— Ortalık daha karışabilir o zaman, dedi kaymakam.

Ben, en masum ve olaylardan tamamen habersiz bir ifadeyle lafa karışmadan dinliyordum konuşuklarını.

— Karıştıranlar da tutuklanır, dedi yargıç.

— Ooo yargıcım, hepsini içeri atacaksın galiba, dedi kaymakam gülerek, bir yandan elindeki tespihi okşuyordu.

— Kamu yararı için gerekiyorsa elbette, neden olmasın?

Ben “Zakkum’u da mı tutuklayacaksınız,” dedim gene en masum sesimle, üçü birden dönüp bana.

“Yok,” dedi kaymakam, “Zakkum milliyetçi, vatanperver bir adamdır, bakma hakkında çıkan söylentilere, kabadayı bir adamdır ama devletine, milletine ihanet etmez.”

Hepimizin yüzüne ayrı ayrı baktı.

— Ama Muhacir öyle değil, ben onun yabancılarla bağlantısı olduğundan kuşkulaniyorum... Bunun dışardan ailesi gelip gidiyor. Ailem diyor da kim onlar, kim biliyor onun ailesi olduğunu? Ne yapıyorlar, ne ediyorlar, bilen yok... O yabancılar buradaki hazineyi peşkeş çekiyor olabilir. Ulusal

bir değeri satmak ihaneti vataniyeye girer. Ben ondan şüpheleniyorum.

Hazine lafını duyunca onları kuşkulandırmadan araya girebileceğimi düşündüm.

— Neden kasaba adına ortak bir vakıf kurup hep birlikte bu işe girişmiyorsunuz? Devlet herhalde hazineye el koyar ama gene de bir kısmı kasabaya kalır. Üstelik o hazineyle burada müze kurulabilir, bütün dünyadan turistler gelir görmeye. Kasaba daha da zenginleşir.

Mustafa o kadar ani ve kesin bir şekilde, “Olmaz,” dedi ki hep birlikte ona baktık, bir açıklama yapmak zorunda olduğunu hissetti.

— Hem müzeli bir şey yok orada, para ve mücevher var yalnızca... Ne müzesi... O hazine bulanın olacak... Kimse yanaşmaz ortak vakıfa ya da o hazineyi devlete kaptırmaya... Herkes o tapunun peşinde... Bir gün bir yerden çıkacak o tapu.

— Tapu bulunsa da sadece tapuyu bulanın işine yarar. Diğerleri ne olacak?

— Onu o zaman düşünürüz, dedi Mustafa.

Kaymakam o gevşek gülümsemesiyle bana döndü, “Siz de eski eşyalara meraklısınız galiba,” dedi.

Ne demek istediğini soran bir şekilde yüzüne bakınca devam etti.

— Eskicilerde çok dolaşıyorsunuz da... Eve mi eşya alacaksınız?

— Severim ben eskicileri, olmadık şeyler bulur insan orada.

— Belki de tapuyu da siz bulursunuz, dedi kaymakam, acemi şansısı... Bakarsınız size denk gelmiş.

— Tapuyu aramıyorum, dedim kesin bir sesle.

— Zaten bulana uğursuzluk getirir, dedi kaymakam. Onu aramak iyi bir akıl değil.

Kahveler geldi. Kaymakam, Mustafa'ya baktı.

— Ne yapacağız bu Muhacir meselesini, dedi, bir tatsızlık olmasın.

— Ben önce bir Raci Bey'le konuşayım da ona göre karar veririz ne yapacağımıza...

Kahvelerini bitirdikten sonra kalktılar. Bir süre konuşmadan sigaralarını içtik.

— Ne güzel konuşuyorduk, dedi Mustafa, geldiler lafı dağıttılar.

Kötülüğün ne olduğunu mu merak ediyorsunuz, kötülük benim bu laf üzerine sorduğum sorudur işte:

— Başka bir erkek olmasın?

Mustafa başını salladı.

— Yok, dedi, o öyle biri değildir... Her şeyi yapar da onu yapmaz... Beni kızdırıp kuskandırdığı oluyor ama asla evlenmeden bir erkekle birlikte olmaz... Evlenecek olsa da önce bana söyler... O açıdan çok güvenirim ona... Başka bir erkeğin olması mümkün değil.

— Güvenmiyorum diyordun biraz önce ama bence aslında çok güveniyorsun.

— Yok, bu konuda ona yüzde yüz güvenirim... Bir tabur askerin arasına koy, aralarından alınının akıyla çıkar, öyle bir kadındır... Benim güvenmediğim, beni tekrar bırakıp gidip gitmeyeceği... Yoksa başka erkeklerle yatma kalkma meselesi aklıma bile gelmez... Asla yapmaz.

— Siz birlikte misiniz onunla, sevgili misiniz?

— Bak onu ben de bilmiyorum, bizim ilişkimiz ne, sevgili miyiz, değil miyiz bilmiyorum, bazen sevgiliyiz, bazen değiliz. O, onun o günkü haline bağlı... İşte böyle şeyler kızdırıyor beni.

— Bence sizin aranızda sağlam bir bağ var, dedim, öyle kolay kolay kopmaz... Her olayda sanki kopacakmış gibi dü-

şünme, bütününe baktığında bitmeyen, bitemeyen sağlam bir ilişki... Evet, biraz sancılı ama o da ilişkinin kuvvetinden kaynaklanıyor.

— Gerçekten böyle mi düşünüyorsun?

— Gerçekten böyle düşünüyorum.

Elini omzuma koydu.

— Haklısın herhalde, dedi, konuştuğumuz bak iyi oldu. Sıkmadım ya seni.

Yüzü parlamıştı, yanaklarına renk gelmişti birden.

Belediyeye döner dönmez Zuhâl'i arayacağını biliyordum, ne konuştuklarını da akşama öğrenecektim. Sadece onlar beni izleyecek, gittiğim her yeri gözetleyecek değillerdi ya. Ben de onları izliyordum.

— Ben belediyeye yürüyerek dönerim, dedi, araba seni gideceğin yere bıraksın.

“Ben giderim” dedim ama çok ısrar etti.

Kapıda ayrıldık. Ben arabaya bindim.

Sağlam bir dost edinmiştim.

Bunu söylediğim yalanlara borçluydum.

XXI

Eve giderken arabada düşünüyordum, bütün gün Zuhal’le gezdiğimi, gittiğim yerleri biliyorlardı, bunu bilmelerine rağmen neden Mustafa bütün o hikâyeyi bana anlattı?

Onun o kasabada o hikâyeyi anlatıp teselli arayabileceği bir başka insan yoktu, o kasabadaki herkesten zaafılarını ve acılarını saklamak zorunda olduğunu anlıyordum ama gene de bu yeterli bir açıklama değildi.

Sanırım beni bir rakip olarak görmüyordu.

Zuhal’e çok güveniyordu ki bu, zavallı erkeklerin ortak zaafıydı, bütün kuşkularına, kıskançlıklarına, huzursuzluklarına rağmen “kadınlarının” böyle bir şey yapacağına, başka bir erkekle yatağa gireceğine asla inanmazlardı, buna inanmak, buna inanarak yaşamak onların erkekliliğini yaralardı. O yarayla dolaşamazlardı. Bunu kesinkes öğrenene kadar bu garip güveni sürdürürlerdi. Hatta yakalasalar bile kadınların inkâr etmesi halinde o kadınlara inanmaya yatkındılar. Kadınlar hakkındaki büyük kuşkularıyla, kadınlara duydukları büyük güven öylesine zavallı bir çelişkiydi ki bu çelişkinin çatalında sıkışıp aptallaşırlardı.

Ama asıl önemlisi Mustafa’nın beni bir rakip olarak görmemesiydi. Farkına varmadan bütün kadınların iktidardan ve

paradan etkilendiklerini düşünüyordu, buna inanıyordu, yazarlar bu sınıfa girmiyordu onun kafasında.

Bütün bunlara rağmen bir kuşkusu varsa, o da bugünkü konuşmayla yok olmuştu.

Gerçekleri öğrense beni öldürebilecek bir adam, yalanlar sayesinde beni en yakın dostları arasına almıştı.

Böyle bir dünyada kim dürüst olabilir ki?

Ben değil.

Elbette benim de o zavallı erkeklerden biri haline geldiğim zamanlar oldu, her an yeniden onlardan birine dönüşebilirim, bir kadın beni o erkeksi zaafların için hapsedip, kör ve aptal yapabilir ama gene de her zaman gerçeğin ne olduğuna dair bir küçük sezgi kalır içimde. Körleştüğimde, kör olduğumu bilirim. Görmemenin, yalanlara inanmanın huzur dolu ılık havuzuna biraz da bilinçli bir şekilde girerim.

Kendim de onlardan biri olduğum halde erkeklerin bu zavallılığı bende bir acıma kadar bir eğlenme duygusu da yaratıyor.

Bunu itiraf etmeliyim.

Kadınların zaman zaman şaşırtıcı boyutlara varan cesaretlerinin, erkekler hakkındaki bu gerçekleri bilmelerinden kaynaklandığına inanırım.

Zavallı erkekler. Boşuna iktidar ve para peşinde koşmuyorlar, aptallıklarının yarattığı büyük boşluğu ancak onlarla doldurabileceklerini hissediyorlar.

Eve vardığımda Hamiyet, “Sana demirhindi şerbeti yaptım,” dedi, “dolaba koydum, şimdi ister misin?”

“Sonra içerim,” dedim, rakılardan biraz çakırkeyiftim, Hamiyet’in akrabasından asıl büyük itirafı koparacağımı düşünüyordum.

Pencerenin karşısındaki büyük koltuğa oturduğumda evin telefonu çaldı.

Buraya geldiğimden beri bu ilk kez oluyordu.

Kimse benim telefonumu bilmiyordu. Ben bile bilmiyordum numarasını.

Hamiyet telefonu açtıktan sonra bana uzattı “Seni arıyorlar.”

Daha telefona uzandığımda tahmin ediyordum arayanı, cilvesi otoriterliğinin içine saklanmış sesin, “Alo” dediğini duyduğumda emin oldum.

“Nasılsınız Kamile Hanım” dedim.

“İyiym,” dedi, “sen nasılsın,” “Teşekkür ederim,” telefonu açan kadın kim, yardımcın mı,” “Evet,” “Sende mi kalıyor?”

Bir başka kadından bahsederken sesine yerleşen küçümseme inanılmazdı.

— Hayır, birazdan gidecek.

— İyi, sana o sevdiğin şekerlemelerden yaptırdım, kasabaya ineceğim, evdeysen uğrayıp bırakacağım.

— Evdeyim, bekliyorum.

Kadınlara bayılıyorum, birbirlerine ne kadar benzediklerini bilmemelerine, her erkeğin de o kadar aptal olmayacağına asla inanmamalarına, her şeylerine... Hamiyet de bir kadındı ve o da benim aptal olduğumu düşünüyordu, gitmeye hazırlanırken telefondaki konuşmayı duyunca birden oyalanmaya, kendine işler uydurmaya başladı. Ben ona bir şey söylemeden bakıyordum. Kendisini küçümsemediğini tahmin ettiği bir kadının buraya gelip oturmasını engelleyemezdi ama o kadını varlığıyla huzursuz edebilirdi.

Sadece Kamile Hanım’ın gelmeyi geciktireceğini, onun gitmesi için bir zaman bırakacağını bilmiyordu.

Ben öyle olacağını tahmin ediyordum.

Öyle de oldu.

Hamiyet epeyce oyalandı, işler uydurdu ama öyle bir zaman geldi ki artık daha fazla oyalanmasının açıklanabilir bir yanı kalmadı.

Huysuz bir sesle, “Ben gidiyorum,” dedi, “bir şey istiyor musun?”

“Teşekkür ederim,” dedim, “yarın görüşürüz,” bunları çok ciddi bir ifadeyle söyledim.

Asık bir suratla gitti.

O gittikten yarım saat sonra siyah bir cip durdu kapının önünde. Kamile Hanım kullanıyordu. Arabadan indikten sonra arka kapıyı açıp oradan bir kutu aldı. Pencereden seyrediyordum onu.

Bir etek ceket giymişti.

İyi seçim diye düşündüm.

Gerektiğinde çok ciddi, gerektiğinde çok şehvetli olabilecek bir kıyafet.

Ne zaman hangisi olacağına Kamile Hanım karar verecekti.

O çalmadan kapıyı açtım.

— Pencereden bana mı bakıyordun, dedi.

— Evet.

Elindeki paketi salonun girişindeki sehpanın üzerine bıraktı.

— İçinde senin sevdiğin şekerlemeler var, çok bol yaptırmadım, uzun zaman durunca bayatlıyor, tadı bir şeye benzemiyor. Bittiğinde bana haber ver, gene yaptırırım.

— Teşekkür ederim, otursanıza.

Salona girdi, gözleriyle bütün salonu şöyle bir taradı.

— Eşyalara dokunmamışsın.

— Dokunmadım.

— Güzel evdir burası... Sabit Beylerin evi... İyi adamdı... Küçük bir oğlu vardı, çok da tatlı bir oğlancık, bir gün arkadaşlarıyla yüzmeye gittiğinde boğuldu, kramp mı girdi ne

olduysa çocuğa, kurtaramanuşlar... Ondan sonra buralarda duramadılar... Karısı Selime Hanım, bana, her sabah ben o denize nasıl bakayım, yüreğim nasıl dayansın Kamile Hanım, dedi. Zavalılık. Her sabah kalkıp oğlunun öldüğü yere nasıl baksın? Çocukcağızı toprağa verdiklerinin ertesi günü kapıyı çekip gittiler. Bir daha da dönmediler. Ben de yıllardır ilk defa geliyorum. Nasıl da geçiyor zaman.

Salonun içinde dolaştı, pencereden denize baktı, dönüp berjer koltuklardan birine oturdu, otururken ceketini çıkartıp oradaki bir pufun üstüne bıraktı, arkasına yaslanıp bacak bacak üstüne attı. Eteği hafifçe sıyrılınca diğer bacağının üstüne koyduğu bacağının arkası kalçasına doğru bir karış kadar açıldı. Baktım. Oturunca bluzu da vücudunu sıkmış, karnının bombeleri fark edilmişti.

— Eee, ne yapıyorsun bakalım, dedi, arkadaşlarınla gezip güzel kasabamızın tadını çıkartıyor musun?

Dünkü gezintiye o da duymuştu. Gelişinin nedeni anlaşılmıştı. Bu kasabayı gizli ilişkilerle değil tam aksine açıkça yapacaklarımla ele geçirebileceğimi düşündüm bir anda. Herkesi yönlendirebilirdim. Zuhâl’le pazarda dolaşıp Kamile Hanım’ı eve getirebiliyordum.

— Etrafa bakınıyorum biraz... Güzel bir kasaba burası gerçekten.

— Hele rehberin de güzel olursa...

Güldüm.

— Çirkin rehberi ne yapayım.

— Mustafa’yı kızdıracaksın, dedi gülerек.

En saf halimle gözlerimi açarak, “Mustafa’yı niye kızdırıyorum” dedim.

Çantasından bir sigara çıkardı, kısa bir ağızlığa taktı, “Bırak bu saf oğlan hallerini,” dedi, “sen bizim aptal herifleri kandırırsın öyle. Malın gözüsen sen. Her şeyin de farkındasın.”

Hiçbir şey söylemedim.

Göğüslerinden başlayıp onun görebileceği biçimde bütün vücudunu süzdüm. Cevabım buydu.

Gidip gitmeyeceğini merak ettim.

Kımıldamadı.

Göğüslerinin tam üstüne gelen iki düğmenin arası gerilip açılmış, etinin minicik bir parçası gözükmişti.

Genç değildi, çok güzel değildi, şişmandı ve beni bu haliyle alabildiğine tahrik ediyordu.

— Ne içersiniz, dedim

— Bir kahve içeyim, dedi. Kahven var mı?

— Vardır.

— İyi... Sen yapamazsın şimdi, eline yüzüne bulaştırırsın, ben yaparım... Neredeydi bu evin mutfağı?

Birlikte mutfığa gittik.

Cezveyi, kahveyi, şekeri bulmak için dolapları açarken vücutlarımız birbirine değiyordu. Kokusunu alıyordum. Ona yakışan baharatlı bir kokusu vardı. Hiç konuşmadık mutfakta. Tek bir kelimenin bile o anın yarattığı hazzı bozabileceğinden çekinmiştik, soluklarımızın sıklaştığını, yüzünün kızardığını fark ettim.

Kahvelerimizi alıp salona döndük. Oturup yeniden bacak bacak üstüne attı. Bacakları biraz daha açılmıştı.

— Kahvenin yanında bir şey alır mıydınız?

— Neyin var?

— Konyak ister miydiniz?

— Hadi ver bakalım... Bir konyak içeyim... Onu kendin halledebilirsin değil mi?

— Hallederim, dedim.

İkimize de konyak koydum. Onun kadehini kahvesinin yanına bıraktım. Yeniden karşısına oturdum.

Konuşmadan kahvelerimizi içiyorduk.

Bundan sonrası her adımın dikkatle atılması gereken tehlikeli bölgeydi. Yönetimi ona bıraktım. Ne yapacağımıza o karar verecekti, ben hiçbir şey yapmayacaktım.

— Ne o, niye susuyorsun, dedi.

— Ne söyleyeyim?

— Ne söylemek istiyorsun?

— Çok şey.

— Söyle öyleyse.

— Hanımlar önden, dedim, söz hakkı sizin.

— Çok mu akıllısın, çok mu korkaksın?

— Nereye kadar korkup nereden sonra cesur olacağımı bilecek kadar akıllıyım diyelim.

— Doğru söylemişim, dedi gülerek, malın gözüsün sen.

Bir sigara yaktı. “Var aklımda bir şey de tam karar veremiyorum,” dedi, “Karar verene kadar bekleriz,” dedim. Yeniden bacaklarına baktım. Başımı kaldırdığımda göz göze geldik. Nereye baktığımı görmüş, gördüğünü de saklamamıştı.

— Şu perdeyi kapatsana, dedi neredeyse soğuk bir sesle.

Kalkıp geniş pencerenin perdelerini çektim. Salona cesaret verici bir loşluk çöktü, sanki bütün salon konyak rengi oldu. Sarhoş edici bir loşluk. Konyağın kokusu hissediliyordu.

Sigarasından bir nefes daha çekti. Sonra yanındaki tablaya bastırıp söndürdü.

Ayağa kalkıp bana doğru yürüdü.

Önümde durdu. Kımıldamıyordum.

Hiç beklemediğim bir şey yaptı.

Eteklerini yukarıya kadar sıyırdı, bacaklarını iki yana açtı, yüzü bana dönük olarak kucağıma oturdu, dizlerini iki bacağımın yanına koymuştu.

Göğüsleri tam yüzümün hizasındaydı.

Onu kucağımda tutarak ayağa kalktım, onu yere bıraktım, “Gel,” dedim.

Birlikte yukarıya, yatak odasına çıktık.

Soyunup yatağa girdik.

Çok alışkın hareketlerle beni yönetmeye başladı. Neredeyse telaşlı bir hali, bir acelesi var gibiydi. Bir süre ona istediği gibi davranması için izin verdikten sonra sertçe bileğinden tuttum.

“Sakin ol,” dedim, “rahat bırak kendini.”

Gözlerime baktı.

“Morartacaksın kolumu,” dedi, “Morarsın,” dedim.

Ondan sonra gerçekten sevişmeye başladık.

Beni yönetmekten vazgeçip teslim olmuştu.

O eskimiş vücudu, hafifçe sarkan göğüsleri, dolgun karnıyla beni gerçekten çıldırtabiliyordu.

Alabileceği her şeyi almak isteyen bencil ve azgın bir şehveti vardı, bu bencilliği, sadece zevk istemesi, şehvetten başka hiçbir şeye aldırmaması, zevk alacağını hissettiği her şeyi istekle kabul etmesi, beni unutarak inlemesi, sanki tek başınaymış gibi çılgınlıklar atması beni kendimden geçirmişti.

Sevişmesinde nedense Sümbül’ü hatırlatan bir şey vardı.

Aramızda şehvetten başka bir şey olmadığını hissediyordum.

Durduğumuzda, kısacık bir süre sırtüstü yattı, sonra yatağın yanına bıraktığı saatine baktı, bir şey söylemeden kalkıp giyindi, ben sabahlığımla onu aşağıya kadar geçirdim.

Kapıda, “Seni ararım,” dedi, bu, “Beni sen arama” anlamına geliyordu.

Bir an elime para tutuşturacak sandım.

Galiba aklından da geçti.

Perdenin aralığından arabasına binişini seyrettim.

Hiçbir şey olmamış gibiydi.

Salona dönüp koltuğa oturdum, bir sigara yaktım, bardakta kalan konyayı içtim.

Ve birden gerçeği fark ettim.

Kasabanın en güçlü, en tehlikeli iki adamının kadınlarıyla yatıyordum.

“Beni yok ederler, kimse ortadan kaybolduğumu bile fark etmez,” diye geçti aklımdan.

Bu ihtimal beni korkutacağına güldürdü.

Daha Zuhâl’in “eve” gelmesine epey vardı.

Giyinip kasabaya indim.

Çarşının içinde bir esnaf meyhanesi vardı, dükkân sahipleri, minibüs şoförleri gelirdi, oraya gittim.

Güzel bir rakı sofrası donattım kendime.

Tek başıma içtim.

Kamile Hanım’la sevişmekten çok hoşlanmıştım, bunun böyle olacağını tahmin ediyordum.

İkinci rakıda, “Öldürürlerse öldürsünler,” dedim, öldürülene kadar ikisiyle de yatacaktım, ikisi de beni değişik biçimlerde çıldırtıyordu çünkü.

XXII

İstasyonun kubbesi, altından yapılmış dev bir kaplumbağa gibi sükûnet içinde parlayıp güzel bir günü vaat ediyordu ama denizin üstünde, uzaklarda bulutların kabardığını görüyordum. Önceki gün, “Yağmur gelecek,” demişlerdi kahvede. Yağmurun ne zaman gelip ne zaman gideceğini bilmek, aralarında çok iddialı bir şekilde tartıştıkları bir tür bilgelik, hayat tecrübesi, otorite yarışıydı.

Akşama Kırkayak’ın yeğeninin düğünü vardı. Beni de davet etmişlerdi. Kasabanın biraz ötesindeki bir köyde, bir kır kahvesinin bahçesinde yapacaklardı.

Oğlanın babası seyyar bir arabada nohutlu pilav satıyordu. Çocuk, hastanede hademeydi. Kız da “ev kızıymış,” öyle dediler.

Öğle vakti hava aniden karardı.

Sağanak başladı.

Daha önce hiç böyle yağmur görmemiştim. Neredeyse öfkeyle yağıyordu. İri damlalıydı. Damlalar mermi gibi çarpıyorlar, çarptıkları yerde patlayıp küçük taneciklere dönerek yere dökülüyorlardı.

Verandanın kapısında durmuş, çarpıp parçalanan damlaları seyreliyordum. Gökyüzünden milyarlarca cam bilye atılıyor-muş gibi inanılmaz bir şakırtı duyuluyordu. Yağmur koku-

sunu duyuyordum. Güzel bir kokuydu. Temizdi. Gökyüzü kokuyordu.

Hamiyet yağmura aldırmadan evin içinde eşyalarla konuşarak temizlik yapıyordu. Aynanın önündeki biblolardan birine kızgınlıkla bağırıldığını duydum, “Sen de durduğun yerde bir dur,” öyle sahici bir kızgınlıkla bağırmıştı ki biblonun gerçekten de onunla alay etmek için bir yerden bir yere zıpladığını sandım, dönüp baktım, biblo olduğu yerde duruyordu.

Kamile Hanım’ı düşünüyordum.

Onun bencil ve açgözlü şehveti beni etkilemişti.

İstedikini sadece kendisi için istiyordu.

Kendimi bir oyuncak, bir alet, lüçbir önemi olmayan ve sadece zevk vermeye yarayan çıplak bir beden gibi hissetmiştim. Bu hoşuma gitmişti. Onun bencilliği beni bütün kimliklerimden soyuyor, bütün geçmişimi, hafızamı, düşüncelerimi silip atıyordu. Kim olduğum hiç önemli değildi, ona zevk verdiğim sürece bir tezgâhtar, bir hamal, bahçıvan ya da bir fizik âlimi olabilirdim ve hiçbirine de aldırılmazdı. Bir erkektim. İstedikisi de ona zevk verecek bir erkekti zaten. Başka hiçbir şey istemiyordu. Bu, benim için unutulmayacak bir zevkti.

O bencil ve kaba şehvet, düşünüldüğünde belki itici bir şeydi ama yaşandığında memelerden, kasıklardan, kalçalardan ibaret bir haz patlamasıydı. Kişiliğinin küçümsenip bedeninin önemsendiği bir sevişme müthiş bir erkeklik duygusu ve güveni veriyordu.

Gene gelecekti.

Gelmesini istiyordum.

Kasabadaki kadınların çoğunun da Kamile Hanım gibi bencil bir şehveti olduğunu düşünüyordum. Eğitilmemiş, erkeklere yabancı, duygulara aldırmayan, yalnız ve yabancı duran bir şehvet. Bu kabalıkta beni çeken bir şeyler vardı.

Onu kollarından yatağa bastırıp, “Kımıldama” dediğimde yüzünde beliren şaşkınlığı ve zevki hatırlıyordum. O da aynı benim gibi, kaba ve bencil bir şehvet tarafından kullanıldığını hissetmişti ve aynen benim gibi bunu sevmiştir.

Akşamüstüne doğru yağmur aniden kesildi.

Güneş çıktı. İstasyonun kubbesi parladı.

Erkenden yola koyuldum.

Geze geze gidecektim. Yoldaki köylerde bir cami arayacaktım. Güzel bir cami. Zuhâl’le evleneceğim bir cami.

Benim yazdığım romanı yaşamak istiyordu. O romanlardaki kadınlar olmak istiyordu. Bazen onun, hayalleri hakikatlerden daha çok sevdiğini düşünüyordum. “Evimizde” o kadar mutlu olmamızın nedenlerinden biri de belki oranın bir hayal olmasıydı. Orada istediği aşkı istediği gibi yaşayabilmesiydi.

Sadece hayal dünyasında varolan bir aşk vardı sanki aramızda. Bunun gerçeğe dönmesinden ikimiz de korkuyorduk.

Acaba kaç defa daha camilerde evlenip kaç defa daha bir camide evlenmeyi yazacağım diye düşündüm, belki de yazdığım her romanda bir kere yazardım. Seviyordum camide evlenmeyi.

Bu, çok kuvvetli bir bağ yaratıyordu ama benim yalnızlığıma dokunmuyordu.

Sanırım bu da benim çelişkilerimden biriydi, aslında bağlanmayı çok seviyordum, bir kadınla çok özel, sadece bize ait bir bağımız olması, bunun onaylanması beni mutlu ediyordu. Bu onayı insanlardan aldığımda, mutlaka karşılığında yalnızlığımdan vazgeçmemi istiyorlardı. Bu onayı daha büyük bir güçten aldığımda, o da belki karşılığında yalnızlığımı istiyordu ama bu anlaşılmaya uymazsam cezası “öbür kitaba” kalıyordu, ben de yalnızlığımı koruyabilmek ve bana çok sıcak ve güven verici gözüken o bağı yaşayabilmek için öbür kitapta yanınayı kabul ediyordum.

Her şeyin bir bedeli vardı.

Ödemeye razıysan her şeyi yapabilirdin.

Tanrı'nın bu konuda ne düşündüğünü bilmem ama bence en büyük günah, bir günahın bedelini ödemekten kurtulmaya çalışmaktır. Günahı da Tanrı yarattı, oyunun kuralları arasında günah da var. İstiyorsan işle o günahı. Ama bedelini bu kitapta ya da öbüründe ödemeye razı ol. Ödemekten kaçma. İnsanları ve Tanrı'yı kandırmaya uğraşma.

Ben ödemeye hep razı oldum, insanları kandırdığım olmuştur ama Tanrı'yı hiç kandırmadım. Hiçbir günahımı bir riyakârlığın arkasına gizlemeye uğraşmadım.

“Gör,” dedim ona, “gör.”

“Kendi yazdığın kitabı okuyorsun, her şeyden haberdarsın ve haberdar olma hakkına sahipsin.”

Geze geze gidiyordum, böyle düşünceler geçiyordu aklımdan. Kasabanın çevresindeki köyleri dolaşıyor, öbür kitapta yanmama neden olacak ama bunun karşılığında bana ve Zuhâl'e mutluluk verecek bir cami arıyordum.

Evlenecektim onunla.

Hayali bir aşkın hayali bir evliliği olacaktı.

Şeftali diye bir köyden geçtim, adının niye Şeftali olduğu köyün içinden geçerken anlaşılıyordu. Şeftali ağaçlarıyla doluydu. Adını bu kadar hak eden bir köy bulmak zordu.

Yeşillikler arasında bembeyaz bir caminin mütevazı kubbesini ve kısa minaresini gördüm.

Burada evlenecektim.

Beni “öbür kitapta” yanmaya götürecek kapıyı bulmuştum. Çok güzeldi.

Köyde durmadım.

Buraya Zuhâl'le birlikte geldiğimizde, köyü de birlikte keşfetmemizi istemiştin.

Düğünün yapılacağı köye vardığımda güneş artık çekiliyordu ama vakit düğün için erkendi.

Köyün girişinde minicik, yeşil bir türbe vardı.

Selvi ağaçlarının arasında yalnız ve huzurluydu.

Türbenin önünde durdum.

Yeşil parmaklıklarla çevrilmiş, güllerle dolu bahçesine girdim. Türbenin kapısı açıktı.

Etrafta kimse yoktu. Türbe, küçük bir taş evdi.

Üzeri yeşil örtü ve seccadelerle kaplı iki mezar vardı içeride. Birinin başında bir tülbent, diğerinde fes ve tespih duruyordu. Bir karıkoca olmalıydılar. Genellikle türbelerde sadece erkeklerin mezarları olur, bir karıkocanın türbesine ilk kez rastlıyordum.

İçerisi loştu.

Dışarıya açılan kapının karşısına oturdum. Yerlerde kilimler vardı. Açık kapıdan karşıdaki tepe görünüyordu.

Karanlık bir odadan aydınlığa açılan siyah demir bir kapı.

Hava iyice kararana kadar, karşı tepeye bakarak oturdum orada.

Niye, bilmiyorum.

İki ölüye misafirliğe gelmiş gibiydim.

Ev sahipleri huzurlu ve sessizdi.

Üçümüz birlikte öyle durduk orada, hiçbirimiz konuşmadık. Onlar kendi aralarında konuştuysalar da ben duymadım.

Karanlık çökerken çıktım türbeden.

Düğünün yapılacağı kahvenin bahçesindeki ağaçların arasına renkli ampuller asmışlardı. Zemin topraktı. Yer yer çim öbekleri vardı. Kahvenin içinde, düğünle alakası olmayan birileri oyun oynuyorlardı.

Tahta masaları yan yana koyup uzun masalar yapmışlardı.

Ağaçların altındaki bir masada gelinle damat yan yana, sessizce oturuyorlardı.

Yüzlerindeki ciddiyet inanılmazdı.

Çok gençlerdi.

Damat arada bir başını çevirip birine bir şey söylüyordu, bütün olayın merkezi oydu ve hayatı boyunca bir daha hiçbir zaman bu akşam olduğu gibi her şeyin merkezinde olmayacak, bu kadar önemsenmeyecek, dedikleri hemen yapılmıyaktı. Göstermemeye çalıştığı bir memnuniyet hissediliyordu.

O akşam bir kadınla yatacağı için olduğu kadar, böylesine önemli bir role çıkmış olmasının da memnuniyetini yaşadığını sezebiliyordu insan.

Her anın tadını çıkarıyordu.

Bir iki kere yerinden kalkıp giderek birilerine bir şeyler söyledi, yürüyüşü, yüzü, yürürken vücuduna yapışık tuttuğu kolları, yeni alındığı anlaşılan pabuçları, elbisesi, hâlâ kolonya koktuğunu tahmin ettiğim yüzünde güvey tıraşının bıraktığı kızarıklık... Nasıl da ciddi duruyordu, gülümsedim.

Beni kapıda karşıladılar. Geldiğim için sevinmişlerdi.

Uzun bir masanın ortasına oturtular.

Karşıda da uzun bir masa vardı, orada iriyarı, koyu elbiseli, köylü yüzlü adamlar oturuyordu, onlara özel bir saygı gösterildiğini fark ettim.

Yanımdaki Kırkayak'a, "Kim onlar," dedim, "Kız, Muhacir'in adamlarından birinin teyze kızı, onlar Muhacir'in adamları," dedi.

Kapıda da iki adam duruyordu. Düğün sahiplerinin biraz açığında.

"Nöbet mi bekliyorlar," dedim

— He, dedi... Geçen yaz bir düğünde kapıda bir sarı minibüs duruyor, hani bizim kahvedeki olayda görmüştün ya, adamın biri inip davetlilerden birini vurup gidiyor. Ondan biraz dikkatliler.

Önceleri herkes sakindi. Kısık seslerle konuşuyorlardı.

Et, pilav, salata dağıttılar.

Erkekler bir tarafta, kadınlar bir taraftaydı.

Rakılar açıldı.

Vakit ilerledikçe kravatlar gevşetildi, kadın tarafından kırkdamalar duyuldu sonra bir müzik başladı.

Erkekler oyuna kalktılar.

Kadınlar oturdu, erkekler oynadı.

Zeybek oynuyorlardı.

Kollar iki yanda açık, adımlar yavaş ve dikkatli, dizler kırık, yaylana yaylana bir çember çiziyorlardı.

Onlar oynarken, damadın babası yanıma geldi, kavruk bir adamdı, yorgun ve sarhoştu, kravatını gevşetmişti. Kapıdan girerken selamlaşmıştık ama yanıma otururken yeniden elimi sıktı, “Hoş geldiniz, şeref verdiniz” dedi.

— Güzel düğün oluyor, dedim.

— Sağ ol, dedi, tek evlat... Elden geleni yaptık, ne yapacaksın.

— Allah mesut etsin, dedim.

— İnşallah, dedi... Oğlan, ellerinizden öper, iyi çocuktur, sakindir, etliye sütlüye karışmaz, kız da, Allah herkese nasip etsin, çok hanım, temiz bir kız. Artık bundan sonrası nasip, torunumuzu bekleyeceğiz, yaşlanacağız.

— Dur daha, dedim, hemen yaşlılık diye niye başlıyorsun... Maşallah genç adamsın.

— İçimiz yaşlandı, dedi, her gün sabahın altısında yola çıkıyorum, gece ondan önce döndüğüm yok, kolay değil, hayat yıprattı biraz bizi.

Minibüs duraklarının orada duruyormuş arabasıyla, pilavı “hanımla birlikte” yapıyorlarmış. “Mustafa Bey’e bile pilav ikram etmişliğim vardır, yedi de, ellerine sağlık dedi, büyük adam ne dersen de, çok efendi, yoksulu ite kopuğa yedirmez, çok da yüreklidir bak, Allah’tan başkasından korkmaz, titrer

herkes ondan, benim pilavı yedi de, ellerine sağlık dedi, bu kadar güzelini yemedim, dedi, yemiştir, yemez mi, koca Mustafa Bey ama ne olsun, gönlümüzü aldı işte, Allah razı olsun, bize de anlatacak bir hatıra oldu.”

Her zaman böyle konuşkan mıydı bilmiyorum ama rakıları içtikçe, kızaran yorgun gözleri küçüldükçe o daha çok konuşuyor, anlatıyordu, “Biz bir gömü bulamadık,” dedi, “bulan buldu.”

Cebinden bir altın sikke çıkardı, sesini alçalttı, “Bunu,” dedi, “kilisenin orada bulmuştum, kazsan daha neler var orada.”

Alıp baktım. Eski paradan anlamam ama Kartaca parasına benziyordu. Uydurmuş da olabilirim. Belki de Fenikelilere aitti. Hangisi hangi zaman, onu bile bilmiyorum ama çok eskilere ait olduğu kesindi.

— Bunu hep yanında mı taşıyorsun, dedim.

— Hiç yanımdan ayırmam, bulalı yirmi yıldan fazladır, hep cebimde taşıyırım... Allah’ın hazinesinden bizim payımıza düşen de bu, bir altın sikke. Çok sat diyen oldu ama satmam. Niye satayım? Bir daha bulacak değilim.

O sırada karşı masadakiler kalktı. Müzik sustu, herkes durdu.

Pilavcı, “Ben misafirleri geçireyim, ayıp olur” diye kalkıp koştu.

Önümden geçerken hepsi beni başıyla selamladı, halbuki bütün gece boyunca beni hiç tanımıyorlarmış, kim olduğumu bilmiyorlarmış gibi davranmışlardı.

“Çok meşhurum bu kasabada” diye düşündüm.

Sanki aradığım her şey vardı bu kasabada.

Aramadıklarımın da olduğunu daha sonra öğrenecektim.

Neşeyle döndüm eve.

Zuhal “evimizde” beni bekliyordu.
Onu özlemiş olduğumu fark ettim.
Bir de aklımda o altın sikke kaldı.
İlk kez somut bir parça görmüştüm hazineyle ilgili.
Hazine lafı belki de gerçektir, kim bilir.

XXIII

“bir ay kadar önce kuafördeki kadınlar konuşuyordu... şük-rüye diye bir kadın varmış... her şeyi söylüyormuş... isimlere varana kadar... inanmadım... aynur, ben gittim gerçekten biliyor, dedi... bir daha gider misin deseler hayır, gitmem dedi... babasının öleceği tarihi söylemiş... benim için de randevu almışlardı... aylar sonraya... unuttum... bugün toplantıdan yeni çıkmıştım arayıp hatırlattılar...”

zemin katta bir eve gittik... kadın yeni gelmişti... elli yaşlarında, kızıl saçlı, garip bakışlı, konuşkan biri... biraz bekleyin dedi ve lütfen kendi aranızda konuşurken isimlerinizi söylemeyin... isim bilince açılmıyor... o sırada kapı çaldı... takım elbiseli bir adam içeriye girdi... abla nerdesin senin telefonların cevap vermiyor, dedi... kadın hemen aceleyle ayağa kalktı adamı arka odaya götürdü... yarım saat çıkmadılar... özür beklerken adam bize hiç bakmadan çıkıp gitti... kadın kusura bakmayın kendisi iş adamı bakım yapmadım sadece görüşme dedi... inanmadım...

önce nezahat girdi... kim... kuaförüm... aferin bana... o sırada bir grup daha geldi... kadınlı erkekli... siz ilk kez mi dediler... evet dedim... biz müdavimiz deyip güldüler... yanlarında küçük bir çocuk vardı... hoşlanmadım, sokak kapısının hemen karşısındaki mutfığa gittim... ayakta beklemeye başladım...

kapı durmadan çalıyordu... iki adam daha geldi... geldikleri gibi çıktılar... huzursuzlanmaya başladım... bir saat ayakta bekledim... ama daha uzun geldi...

sonunda odadan çıktılar... nezahat'ın yüzü allak bullaktı... iyi misin dedim... başını salladı... bakışları ürkmüş gibiydi ve çok boş bakıyordu... komik görünüyordu...

kadın içridekilere bir bakıp beni odaya aldı... bir masanın iki yanına oturduk... otururken eteğim açıldı... çok seksisin şekerim dedi... güldüm, değilim dedim... biraz daha yaklaş ve gözlerime bak... gözleri çok küçüktü ve yerinde duramıyor gibiydi... çok rahatsız oldum...

babamdan başladı... adını bulmaya çalıştı... önce isminde geçen harfleri tek tek çıkardı... t var... u var diyemem... a var... o var diyemem... e var... ben öylece bakıyordum... arada gözlerine bakınam için beni uyarıyordu... tamer dedi... anneme aynur... ikisini de anlattı bana... tek çocuksun dedi... sonra sen iktisat okumuşsun dedi... burada diyemem... yurtdışında...

ellerini tuttum... inanamadım... o an bana çok başka bir şeymiş gibi göründü... olağanüstü bir şey... sen iktisatçı olmak istememişsin dedi... daha bir sürü şey... ayrılık yaşamışsın... çocuk olmamış...

gözlerim yaşarmaya başladı... halimi görsen çok eğlenirdin... çocuğum olacak mı diye sordum... hayır olmayacak... bunu beş kere sordum sanırım... her seferinde hayır dedi... çocuğun olmayacak... bir adam var... isminde iki a ve u var... başında m... mehmet diyemem... mustafa dedi... bütün vücudumu alevler kapladı...

ben böyle bir şey görmedim...

o ziraatçi dedi... senden kopamıyor, seni düşünüyor ama kendinden başkasını sevemeyecek biri... kendiyile büyük sorunu var... çok bencil... çok güçlü bir karakter... olmayacaksınız... hep aynı noktada takılıyorsunuz, hiç ileri gidemiyorsu-

nuz... kader sizi birbirinize yazmamış... olsaydı bugüne kadar mutlaka olurdu... tekrar görüşeceksiniz... ama yine olmayacak... evleneceksin... aşık olacaksın... ummadığın bir anda... ağlamaya başladım...

bir saaatten fazla sürdü... daha bir sürü şey söyledi... seninle ilgili olanları söylemek istemiyorum... kötü olduğundan değil sadece istemiyorum... neredeyse bitirmesi için yalvaracaktım... ben ağladıkça o güldü... dişleri yoktu... şaka yapmıyorum... dişi yoktu...

bir daha falcıya gitmek istemiyorum... gerçekten... bunu istemiyorum... bugüne kadar eğlence için evet ama bu farklıydı... korkuttu... çok korktum... hala inanamıyorum... nezahat'i aradım... o benden önce çıkmıştı... bana bazı şeyleri attığını söyle dedim... hiçbir şeyi atmadı dedi, her şeyi bildi... belki harfleri söylerken gözlerinden anlamıştır, dedim... zuhal kadın biliyor işte dedi... peki yanlış çıkan bir şey olursa hemen beni arayacaksın dedim... tamam dedi... işte böyle..."

"korktun mu?"

"evet çok korktum... çıkınca seni aramak istedim... yapamadım... hasanı aradım ben de... hasan kim... kuzenim... ağlıyordum... sanırım bugün canım ağlamak istedi... trafik kazası geçirdiğimi zannetti... neden... bilmiyorum... sonra çok kızdı... sen çok boş kaldın bu aralar dedi... ondan oluyor..."

Ben ne yazacağımı düşünürken yeniden yazmaya başladı.

"kaderimiz yazıldı ve bitti mi... yani biz sadece rolümüzü mü oynuyoruz... hayallerimiz ne olacak?"

"kaderimiz yazılıp bitmedi... bence tanrı karakteri baştan belirliyor... ama kaderini her gün yeniden yazıyor, bazı şeyler ekliyor... baştan düşündüğü sonu, olayların gidişine göre değiştiriyor bazen... bir roman karakteri olduğunu düşün... kitap bitmeden kaderin belli olur mu... bu da öyle... son ana

kadar sürekli değişebiliyor... bazen başta aklına gelmeyen bir şeyi sonradan ekliyor bence... sen de bazen yaptıklarınla ona yardım ediyorsun... romanlarda karakterlerin de bir söz hakkı vardır... her şeyi yazarın kendisi yazmaz... bir yerden sonra karakter de yazarın yazacaklarını belirler.”

“peki ben senin roman karakterin olsam benim kaderim ne olurdu”

“roman yazılırken nasıl bileyim... öyle bir şey olur ki benim düşündüğüm kader değişir... öyle bir şey yaparsın ki bütün kitabı değiştirirsin... falcı bile bilemez bu romanda senin kaderinin ne olacağını.”

“kaderin hep yeniden yazıldığına emin misin... değiştiğine... sana inanıyorum... tanrı insanlar için değişmeyecek bir kader yaratmış olamaz... o zaman yaşamamızın ne anlamı kalırdı, di mi”

“yazmaz... o yazsa ben değiştiririm... ben senin kaderini değiştirecek güce sahibim”

“buna da inanıyorum... senin söylediğin her şeye inanıyorum.”

“inan”

“böyle her şeyi sana anlatıyorum... sıkılıyor musun”

“bana her şeyi anlatmıyorsun... bazı şeyleri benden saklıyorsun.”

“bazı şeyleri senden sakladığımı nereden biliyorsun... sen de mi falcısın...”

“falcıdan daha fazlasıyım... ben senin kaderini belirleyecek adamım.”

Karşıdan hiçbir tepki gelmeyince korktuğunu hissettim. Bazen böyle cümlelerden gerçekten korkuyordu.

“korkma, korkma... şaka yapıyorum... ayrıca senden çok memnunum... kaderini ben belirleyecek olursam iyi bir kaderin olur... tabii beni kızdıracak bir şey yapmazsan.”

“bana kızmazsın... bana kızmayacağına güvendiğimi söylemiştim.”

“kızmam... sana hiç kızmam.”

“seni tahmin edemeyeceğin kadar çok özledim.”

“ben de seni çok özledim,” diye yazdım, özlemiştim.

“bu aralar tanrıyı kızdırıyorum sanırım... falcıya gitmeme de kızmış olmalı... ben hep yardım ediyorum o ise durmadan ortalığı karıştırıyor demiştir...”

“ortalığı karıştırıyor musun”

“bazen karıştırıyorum gibi geliyor... sanki her şeyi bozuyorum... ben dokunmasam, bir şey yapmasam hayatım daha iyi gidecek diye düşünüyorum... ama mutlaka bir şey yapıyorum... tuhaf... niye yapıyorum”

Ben bir sigara yakarken o yeniden yazmaya başladı.

“bugün kuşlar dünkü gibi ötmüyor... ne garip değil mi... halbuki sıcaklık neredeyse aynı...”

XXIV

Bir cuma akşamı Mustafa telefon etti, “Yarın sabah gelse-ne, kahvaltı edelim,” dedi, “sabahları benim orası çok güzel oluyor.”

Ticaret Odası’ndaki konuşmadan sonra iyi dost olmuştuk.

Kasabada benden başka Zuhâl konusunda konuşabileceği kimse yoktu, kimseyle öyle samimi olup dertlerini anlatamazdı. Ayrıca araya edebiyat sohbetlerinin de katılması kendisini bu kasabadan uzakta hissetmesine yardım ediyor, alıştığı, vazgeçemediği ama alabildiğine bunaldığı bu kasabanın havasından kurtulmasına yardım ediyordu.

Bence daha da önemlisi, Zuhâl’i özlüyordu, Zuhâl’in yakın olduğu birisiyle birlikte olmak onun özlemini biraz olsun dindirmeye yardım ediyordu.

Bunu çok iyi biliyordum.

Çünkü ben de Zuhâl’i özlüyordum ve ben de Mustafa’yı gördüğümde biraz teselli buluyordum.

“Olur,” dedim.

Ertesi sabah Mustafa’nın evine gittim.

Siyah granitten terasa iki kişilik çok şık bir masa kurulmuş, masaya çiçekler koyulmuş, portakal suları sıkılmıştı, adını bile bilmediğim meyvelerin reçelleri küçük kaplarda dizilmişti.

Mustafa’nın insanı şaşırtan bir zevki vardı.

Bunu gündelik hayatı içinde özenle saklıyor, diğer kasabalılardan daha farklı görünmemek için dikkat ediyordu.

Bana ise diğer kasabalılardan farklı olduğunu göstermek istiyordu. Bir yandan beni küçümserken, bir yandan da içten içe onu küçümsememden korkuyordu.

Denizin sesini duyuyorduk. Bir fısıltı gibiydi. Bana Zuhâl'in sesini hatırlatıyordu. Belki Mustafa'ya da aynı şeyi hatırlatıyordu, bilmiyorum.

— Sen hiç kiliseyi gördün mü, dedim.

— Çook, dedi. Oralara çok çıktım.

— Nasıl bir yer?

— Küçük bir kilise... Bakımını da yaptıramıyoruz, kimse korkudan dokunamıyor, dokunduğun anda hazinenin peşinde diyorlar çünkü.

— Bu kasabaya geldiğimden beri o kiliseden söz ediliyor, o kiliseden konuşuluyor ama bir kere bile görmedim. Nedir bu, merak ediyorum.

— Gel seni götüreyim, dedi.

Birden hakikaten şaşırdım.

— Yasak değil mi?

— Başkalarına yasak o. Gel hadi.

Vazgeçmesin diye hemen kalktım.

Benim arabayı orada bırakıp Mustafa'nın cipine bindik. Herhalde gördüğüm en büyük cipti.

Hiç kasabaya girmeden arka yollardan kıvrıldı ve patıkamsı toprak bir yola saptık.

Yolun iki yanında sarı katırtırnakları, zeytin ve incir ağaçları vardı. İncirin kokusu diğerlerini bastırıyordu.

Döne döne tepeye çıktık.

Tepenin üstünde bir düzlük vardı. Etrafı tahta çitlerle çevrilmişti. Tam ortasında taşları siyahlaşmış, ufacık kubbesi olan, küçük bir kilise duruyordu. Tepesindeki haç hâlâ yerindeydi. Pencereleleri kırıktı.

Yürürken yerde mazgallar gördüm.

“Bunlar ne,” dedim, “Bunlar herhalde kilisenin altına iniyor ama kayalarla kapatılmış, giriş yok, kimin kapattığı da bilinmiyor,” dedi Mustafa.

Biraz ilerde iki jandarma nöbet tutuyordu. Mustafa’yı görünce selam verdiler. Onu burada görmeye alışkın oldukları anlaşılıyordu.

“Gel,” dedi Mustafa, birlikte kilisenin iki basamaklı merdivenini atlayıp içeri girdik. Eskiden sıra olduğunu tahmin ettiğim tahta parçaları görülüyordu, kubbeye kuşlar yuva yapmıştı, yerdeki tahtalar çürüyüp çökmüştü. Taş, tahta, toz ve saman kokuyordu. Tam karşıdaki duvarda, çarmıha gerilmiş küçük bir İsa heykeli vardı.

“Burası mı” dedim hayal kırıklığıyla, “Burası,” dedi Mustafa gülerek, “burası işte bütün kasabanın kalbi.”

Heykelin hemen altında, yerdeki bir kapağı kaldırdı.

İçeri atladı.

Ben de peşinden atladım.

Penceresi, kapısı, girişi çıkışı olmayan bir odaydı.

— Bu odanın bir yerinde bir gizli geçit var bence, dedi Mustafa, ama kimse bulamıyor o geçidi. Milim milim her yeri kontrol ettirdim, bulamadık.

— Belki de yoktur.

— Bence var, biz bulamıyoruz. Belki de şifreli biçimde bazı yerlere dokunmak gerek ama o şifre her neyse bugüne kadar kimse bulamadı.

Çevreye bakındım.

Bomboş, küçücük, taş bir odaydı. Yerler taşıtı.

Hiç hayal ettiğim gibi bir yer çıkmamıştı.

Bir kasabanın bütün hayatını belirleyen, uğruna insanların öldüğü “efsane,” çökmüş bir binadan başka bir şey değildi.

Dışarı çıkınca derin derin içimi çektim.

Göz alabildiğine deniz uzanıyordu uzaklarda.

Yere oturdum. Mustafa da gelip yanıma oturdu.

“İlk gören herkes böyle olur,” dedi Mustafa gülerek, “ne bekliyordun, zümrütlerle dolu sandıklar mı, atlas perdeler mi? Bulunması kolay bir şey olsa çok önceden bulunurdu.”

— Burada bir şey yok Mustafa, dedim.

Cevap vermeden önce denize baktı, yerden bir ot koparıp çiğnemeye başladı.

— Siz bunu anlayamazsınız, yabancılar bunu anlayamaz, dedi, senin için bir kilise işte, hakkında bir şeyler duyduğun, büyük beklentilerle bakmaya gelip de hayal kırıklığına uğradığın bir mezbelelik... Bizim için öyle değil. Bu kasabayı bu kasaba yapan, bu kilise. Burada bir hazine olmasa bile biz olduğuna inandığımız sürece var demektir. Burası bu kasabanın canı. Burası olmasa bu kasaba dağılır. Ayrıca, burada hazine var.

Ağızındaki otu atıp başka bir ot kopararak çiğnemeye başladı. Yüzünde muzip bir ifade belirmişti.

— Dün düğününe gittiğin pilavcıda gördüğün altın sikke var ya, dedi.

Benim onun bunu bilmesine şaşmamı beklediğini anladım ama şaşmadım. Buna alışmıştım.

“Evet,” dedim sözünün devamını bekleyerek.

Cebinden pilavcının bana gösterdiği sikkenin aynısını çıkarıp gösterdi.

— Bir zamanlar çok insan buldu bunlardan burada... Sonra kayboldular... Ama hepimiz biliyoruz, yerin altında bunun devamı var.

— Ya yoksa?

— Ya varsa?

— Hiçbiriniz bunu öğrenemeyeceksiniz ki... Hepiniz birbirinizi engelliyorsunuz. Niye birleşip kazmıyorsunuz? Hiç olmazsa gerçeği öğrenirsiniz.

Öyle iki oğlan çocuğu gibi yan yana oturmuş denize bakıyorduk. Aramızdaki ilişkiyi, bizi birbirimize bağlayan kadını benden başka bilen yoktu, garipti ilişkimiz. Omzuma vurdu.

— Belki de öğrenmek istemiyoruz, dedi.

— Haklısın, belki de öğrenmek istemiyorsunuz, dedim.

— İstiyoruz, dedi, emin ol istiyoruz ama bir araya gelemeziz... Birisi buranın tapusunu bulacak... Eninde sonunda bulacak birisi... Gerekirse bunun için birtakım, nasıl diyeyim, tatsızlıklar da olacak ama birisi bulacak bunu... Anlamıyor musun gerçekten, burayı ele geçiren kasabayı ele geçirir... Yabancılar bunu anlayamıyor... Bir erkeği erkek yapan şey neyse, bu kasabayı da bu kasaba yapan şey bu hazine işte... İktidar demek burası... İktidar paylaşılmaz... Paylaşılsa iktidar olmaz... Biz zengin olmak istemiyoruz ki, zaten hepimiz zenginiz, yani bu hazinenin peşine düşmeye gücü yetenler demek istiyorum, biz parayı değil, bu kasabayı istiyoruz, her şeyiyle birlikte. Bu hazinenin tapusu, kasabanın tapusu demek.

— Hazineyi değil de tapuyu istiyorsan niye geceleyin gizlice kazmaya kalktın?

İnkâr edeceğimi sandım ama öyle olmadı. Güldü.

— Hazineyi bulduktan sonra tapuyu daha rahat bulurdum... Daha doğrusu hazine tapu yerine geçerdi.

— Raci Bey ne diyecek bu işe?

İçini çekti.

— O ciddi bir sorun işte... Onunla ne yapacağımı bilmiyorum... Buluşup bir konuşacağız ama anlaşacağımızı sanmıyorum... Adamın birdenbire iktidar peşinde koşacağı tuttu... Ulan önce karını tut...

Birden sustu, utandı söylediğinden. “Neyse,” dedi.

— Bence onu Muhacir dolduruyor öyle, üstüme salıyor, diye devam etti. Muhacir’e de neyse... Sen altı üstü bir mafya parçasısın ulan, ne olur senden, kasabayı mı alacaksın, kim

verir sana kasabayı? Benim korkum, bunlar böyle kendilerini birtakım hülyalara kaptırıyorlar, sonunda bir iş yapacaklar, hiçbirimiz altından kalkamayacağız.

Hazineden konuşurken konuşma biçimi tamamen değişmişti, yeniden kasabalı belediye başkanı olmuştu. Şehirli entelektüel hali kaybolmuştu.

Birden fark ettim. Biz sırdaş oluyorduk.

Bu garip bir sırdaşıktı. O benle sırlarını paylaşıyordu, ben ondan sırlarımı saklıyordum. Ben sırlarımı söylesem sırdaş olamazdık. Düşman olurduk.

— Bazen her şeyi bırakıp gideyim diyorum, biliyor musun, dedi... Yoruluyorum bazen, her şey bir anlamsızlaşıyor... Gidip bir yerlerde tarih kitapları okuyayım.

Yeniden kimlik değiştiriyordu. Benimle birlikteyken şehirli bir entelektüelle kasabalı bir belediye başkanı kimlikleri sürekli birbirinin yerini alıyordu.

İşin tuhaf yanı, benim onun kasabalı belediye başkanı kimliğini daha ilginç bulmamdı, bilmediğim ve merak ettiğim bir insan cinsiydi o.

— Gider ormanda da bir kasaba kurar, başkanı olursun sen.

— O da doğru... İnsanı hastalandırıyor bu işler... Böyle oturup denize bakarak konuşurken saçma buluyorsun, ne olacak bir kasabanın başına geçip de diyorsun ama kasabaya dönüp de o insanları görünce... Hastalık depreşiyor... Sevdığın kadını yeniden görmek gibi...

Sesimi çıkarmadım. Lafın gelişi mi söylemişti yoksa lafı mı açmak istiyordu, kestirememiştim.

Anlatmasını isteyip istemediğimi de bilmiyordum.

Bir yandan, olabilecek bu en kötü kalpli rollerden birini üstlenmek, yattığım kadının âşık olduğu adamla ilişkisini o adamın ağzından dinlemek, hem Mustafa'yı hem Zuhâl'i ayrı ayrı dinleyerek bütün hikâyeyi öğrenmek, onların birbirlerine söylemedikleri duygularını onların ağzından işitmek, onla-

rın bilemeyeceği bir gücün sahibi olarak onların ruhunu ele geçirmek hoşuma gidiyordu. Merak da ediyordum. Ama bir yandan da başkalarının ruhunu ele geçirmenin tehlikeli yan etkilerinden birine yakalanmak üzere olduğumu hissediyordum, Mustafa'nın söyleyeceği bilmediğim bir ayrıntıyla sarsılabileceğimden, üzülebileceğimden korkuyordum.

Garip bir şekilde o anda bu ilişkide en güçlü ben olduğum, bundan zevk aldığım halde, bu güç bir taraftan da beni zayıflatıyordu. Mustafa'dan Zuhal ile ilgili öğrendiğim her ayrıntı beni hem güçlendiriyor hem de güçsüzleştiriyordu. O bilgilerin her biri bir darbeydi aslında. O darbelerin hiçbirisi beni saracak kadar güçlü değildi ama arka arkaya geldikçe direncimi azaltacağını da kestirebiliyordum.

Mustafa, biraz sustuktan sonra sanki ben bir soru sormuşum da cevap veriyormuş gibi kendi kendine devam etti, “Onunla da konuşuyoruz ama bilmiyorum,” dedi. “Beni sevdiğini söylüyor ama bazen bunu söylemesi bile beni öfkelen-diriyor. Evlenelim desem hayır diyeceğini biliyorum, ee, bu nasıl aşk, bir kadın sevdiği erkekle evlenmek istemez mi?”

Kendine sorduğu soruyu bir de bana sordu.

— İstemez mi?

— Belki o da sana öfkeleniyordur. Belki onun da seven erkek böyle mi yapar dediği bazı şeyler vardır.

— Neler mesela?

— Ben nerden bileyim?

“Onu Zuhal’e sormalısın” diyecektim az daha, cinayet sanığının bilmemesi gereken bir ayrıntıdan bahsedip de yakalanması gibi yakalanacaktım, son anda toparladım.

— Ona sormalısın.

— Hiçbir şeyi açık konuşmuyor ki... Ne istediğini anlamıyorum... Bazen ne istediğini o da bilmiyor diye düşünüyorum.

Gene o aydınlık, genç delikanlı gülümsemesiyle gülüverdi.

— Bu aşk da bizim hazineye döndü, dedi, var diyoruz da olup olmadığını kimse bilmiyor.

Ben de onu taklit ederek cevap verdim.

— Var diyorsan vardır.

Yüzünü kederle buruşturdu.

— Aşk öyle değil, dedi. Var deyince var olmuyor. Olduğunda bile var diyemiyorsun bazen... Var dedim de ne oldu, bir baktım başka bir herifle evlenmiş. Yok... Bu iş öyle değil. Öyle değil.

— Peki o ne diyor?

— Deli bence o... Dün ne dedi? Benden çocuk yapmak istiyormuş... Peki, yapalım, dedim... Ne cevap verdi... Ne dediğini sen bile tahmin edemezsin... Evlenmeden çocuk yapacakmışız... Yuh dedim, kapattım telefonu.

Az daha kahkahayı basacaktım. Kahkaha atmadım ama yüzümdeki ifadeden gülmemi zor tuttuğumu anladı, niye güldüğümü tahmin edemedi tabii.

— Komik, değil mi, dedi, komik tabii, birisi de bana böyle bir hikâye anlatsa ben de gülerdim.

Bana döndü, “Doğru söyle,” dedi, “sevdiğin bir kadın sana bunu söylese ne derdin?”

— Olur, cami avlusunda sevişelim, derdim.

Alt dudağını iki parmağının arasına sıkıştırarak durup düşündü. “İyiymiş,” dedi, “dur şimdi.”

Telefonunu çıkardı.

“Ne yapıyorsun” dedim telaşla.

— Bunu ona mesaj olarak yazıp göndereceğim... Keşke dün benim aklıma gelseydi.

Mesajı yazdı, sonra yazdığı mesajı bana gösterdi.

“Evlenmeden çocuk yapmak istiyorsan cami avlusunda sevişelim.”

— Bakalım ne diyecek, dedi.

Birdenbire bu ona bir oyun gibi gelmeye başlamıştı, yaramaz bir çocuk gibi bakıyordu.

Telefonu dıt dıt etti. Mesaj gelmişti.

Telefonu benim de görebileceğim biçimde tuttu.

Zuhal'in Mustafa'ya çektiği mesajı ben Mustafa'yla birlikte okudum.

“Olur. Senin gibi kalpsiz hayvanı orada bırakır, çocuğu alır giderim.”

Bir kahkaha attı. Ben de dayanamamış gülmüştüm. Annelerini kızdıran iki oğlan kardeş gibiydik. Kızdırdığımız, onun âşık olduğu, benim seviştiğim kadındı.

“Ne diyelim,” dedi. “Bir şcy yazalım.”

— Yazma bence, çok kızdıracaksın, dedim.

— Boş ver kızsın... O beni deli ediyor... Biraz da onu kızdıralım.

“Hadi şöyle yazalım” dedi.

— Peki yaz, dedim.

Elinde telefonu hazır bekliyordu zaten.

— Eski Türk filmlerinin çizgi romanı gibi oldu bu, diye yaz.

“Sen müthişsin yav,” dedikten sonra hemen yazıp gönderdi. Şimdi ikimiz de cevabı bekliyorduk. Zuhal bu mesajları çok ciddiye alıyordu herhalde. Bu son mesaja şaşırmış olabileceğini de tahmin ediyordum. Pek Mustafa'nın tarzı değildi.

Telefon dıt dıt etti gene. Birlikte okuduk.

“Sen sarhoş musun bu saatte?”

Mustafa çok eğleniyordu. “Hadi bir şey daha yazalım,” dedi.

“Size karıcım diyebilir miyim teyze” yazmasını söyledim.

Daha ben söylerken yazmıştı bile.

İkisinin hali beni eğlendiriyordu.

Mesaj geldi. Birlikte okuduk.

“Sen git de Rus orospularına karıcım de.”

Bu da benim Zuhal'den bekleyeceğim bir cevap değildi, “evimizde” ya da yatakta çok daha açık laflar ettiğini duymuştum ama günlük hayatın içinde böyle bir şey söyleyebileceğini düşünemezdim.

Şaşırmıştım.

Asıl şaşkınlığım, cevabın düzeysizliğinden değildi, aralarındaki ilişkinin benim sandığımdan daha derin ve yerleşik olduğunu anlamamdandı. Âşık olduğu adama kızan bir kadın gibi değil kocasına kızan bir kadın gibi yazmıştı.

Bana böyle bir şey yazmazdı.

Bana âşık da olsa böyle bir cümle yazmazdı.

Bana hiçbir zaman böyle bir şey söylemeyecekti.

Bu, insanın neredeyse kendini her haliyle göstermekten kaçınmayacağı başka türlü bir yakınlığın işaretiydi, sadece aşk değildi aralarındaki, daha fazla bir şeydi. Kolay bitmeyecek bir şey.

Görmek istemediğim bir şeyi görmüştüm.

Mustafa'yla birlikte olduğu otel odasında ağladığını öğrendiğimde hissettiğim, Zuhal'in bana anlatmadığı, “Ben ona âşığım” sözünün arkasına sakladığı bir şey vardı.

“Hadi gidelim” dedim sert bir şekilde.

Oyun eğlencesini kaybetmişti.

XXV

Aniden yağınurlar bastırdı. Üç gün sürdü.

Beni hayaatında bu kasabadaki kadar öfkeli yağmur görmedim. Kocaman, sert damlalarla dövüşür gibi yağıyordu. İri damlalar şiddetle yere çarpıyor, öfkesini alamayıp havaya zıplayarak daha küçük damlalara bölünüp bir daha çarpıyordu.

Bir hava saldırısına uğramış gibiydik, bitmeyen bir şakırtı vardı.

Herkes kaçmış, herkes saklanmıştı.

Sokaklar, küçük meydanlar boşalmıştı.

Bu kasabada hayat açık havada yaşamaya alışkın biçimde düzenlendiğinden, herkes kapalı yerlere sığınınca birden her yer küçülmüştü.

İnsanların üst üste yığıldığı kapalı yerlerden sıkıldığım için evden üç gün boyunca çıkmamıştım.

Hamiyet'in eşyalarla konuşmalarını dinledim.

Çok sevdiği eşyalar olduğu gibi "arasının bozuk olduğu" eşyalar da vardı, berjer koltukla çok iyi geçiniyorlardı, onunla dertleşiyordu ama galiba asıl sorunu küçük parçalarlaydı, bibloları, bardakları, tabakları pek sevmiyordu. "Sen de bıraktığım yerde bir durmuyorsun," diyordu.

Arada bir, bir bardağın ya da tabağın kırıldığını duyuyordum, her seferinde kabahat kırılan eşyadaydı, "Bu kadar kı-

pırdarsan olacağı bu işte, gör bakalım şimdi ne olacak, atacam seni.”

Eşyalarla konuştuğu kadar konuşmuyordu benimle.

Konuşmuyordu ama birbirimizin varlığını hissediyorduk.

Bu anlatılması çok güç bir ilişkiydi.

Aynı evde yalnız olan ve birbirlerine dokunmayan bir kadınla erkek arasında, adı olmayan, görülmeyen, ele gelmeyen, açık iki pencere arasındaki hava akımı gibi değemediğin, yakalayamadığın ama sürekli hissettiğin bir akım oluyor.

Bizim aramızda da o akım vardı. İkimiz de hissediyorduk ve ikimiz de bundan eğleniyorduk.

Genellikle hep çevremde oluyordu, bazen birbirimize çok yakın geçiyorduk, bazen ben otururken benim olduğum yerleri eteklerini sıyrarak siliyordu, onu seyretmeme izin veriyordu, beni kışkırtmaktan zevk aldığını görüyordum.

Bunu her kadın yapmaz ama Hamiyet’in doğası öyleydi, içgüdüleri onu öyle yönlendiriyordu, ağını ören bir örümcek, yuvasını yapan bir kuş gibi etrafındaki erkeklerle arasında hep o “hava akımını” yaratıyordu.

Biliyordum.

Onu tanıyordum, onun tahmin edebileceğinden daha fazla.

Nerede olursa olsun, kiminle olursa olsun, o “akımı” yaratmadan duramayacağını görüyordum.

Yağmurun bastırmasıyla birlikte internet de çıldırmış gibiydi.

Askeri bir taarruzdan önceki telsiz trafiği gibi herkes, hep birlikte konuşuyor, birbirine ulaşmaya çabalıyordu, Hamiyet’le aramdaki “akım” bütün internette çok daha kuvvetli olarak esiyordu.

Neredeyse bütün kasabayı tanıyordum, arkalarına saklandıkları rumuzlarına rağmen hepsinin kimliğini çözmüştüm.

Kasabadaki memur karılarının evlerindeki ucuz markalı bilgisayarlarda yazdıkları, erkeklerle konuşmaları, sevişmeleri, belki kocalarına bile söylemedikleri kelimelerle konuşup zevkten kendilerinden geçmeleri hep heyecanlandırıyordu beni.

Bazılarını sokakta görmüştüm.

O gördüğüm kadınla, internette konuştuğum kadının aynı insan olduğuna inanmak neredeyse imkânsız gibiydi ama gerçek buydu, erkeklerin dünyasından dışlanmış, küçümsenip bir kenara bırakılmış, kadınlıkları unutulmuş kadınların gizli ayaklanmasını izliyordum.

Kocalarıyla sevişmelerini en ince ayrıntılarına kadar anlatıyorlar, alay ediyorlardı.

Kamile Hanım'da da gördüğüm gibi hemen hemen hepsinde Sümbül'e benzeyen bir şeyler vardı, özellikle, "Aman beş dakkada bitiriyorum onun işini," lafını sık söylüyorlardı.

Yakaladığımı bütün kadınlarla konuşuyorum, onlara "28 yaşında bir mühendis" olduğumu söylüyordum, "eğitimli" ve genç erkekleri seviyorlardı, sadece kocalarını değil, internette kaba saba konuşan erkekleri de küçümseyiyorlardı, konuşmalar daima onların erkekleri küçümsemesiyle başlıyordu.

İnternet, kadınların arasında muhteşem bir yeraltı isyanı başlatmıştı.

Herkesle konuşuyordum ama asıl ilgimi çeken üç kişiydi. Hamiyet'in akrabasıyla eczacı karıkoca.

Eczacı kırklı yaşlarında sakın bir adamdı, ne zaman gitsem bilgisayarının başında bir şeyler yazarken görürdüm, aynı yaşlarda olan karısı da hep bir şeyler örerdi, içeri biri girdiğinde başını kaldırıp bakar, sonra tekrar örgüsüne dönerdi.

Onlar, birlikte olacakları bir çift arıyorlardı.

Ama şehirden birisi olmasını istiyorlardı.

Tanıdık birine rastlamaktan korkuyorlardı.

Onlara da, “35 yaşında bir bankacı olduğumu, karımın da aynı bankada çalıştığını” söylemişim.

Eczacıya, “karısının vücudunu tarif etmesini” söylediğimde, karısının vücudunun bütün ayrıntılarını anlatmıştı. Karısını gerçekçi bir şekilde tarif etmişti. Ciddi olduklarını o zaman anlamıştım. İnternette oyun oynamıyorlardı. Bir hafta sonu gidip sevişecekleri bir çifti gerçekten arıyorlardı.

Karısının kesinlikle “hayır” dediği, asla yapmayacağı bir şey vardı ve eczacı bundan pek memnun değildi, benim karımın yapıp yapmadığını sordu, “Yapar,” dedim. Çok sevindi.

Ama beni asıl şaşırtan ayrıntı sonra geldi. Eczacının karısı bazı şeyleri çok seviyordu.

Bu konuşmadan sonra neredeyse koşarak eczaneye gitmiştim. Kadına bakmıştım. Başını önüne eğmiş, örgüsünü örüyordu. Ağzına da bakmıştım. Kalın dudakları olduğunu fark etmiştim.

Düşünmüştüm, bu bir roman olsaydı ve eczacının karısını yazsaydım, öyle şeylerden hoşlandığını yazmak aklıma gelmezdi, eczanenin içindeki duruşunu, örgü örüşünü yazacağım o kadının böyle bir merakı olabileceğini pek hayal edemezdim, o kadının bir seks hayatı olduğunu düşünmek bile güçtü.

Boğazına kadar ilikli bir hırka giyerdi daima. Çok az makyaj yapardı. Eczaneye gelen erkeklere bakmazdı.

Onların, anlaştıkları bir çiftle buluşmaya giderken nasıl giyineceklerini düşünmüştüm. Kadının gardırobunda bazı elbiseleri, açık bluzları olmalıydı. Makyaj yapacaktı. Buluştukları çiftin erkeğiyle konuşacaktı. Cilveleşecekti. Başka biri olacaktı.

Olduğu ve olmak istediği, iki kadın vardı.

Hangisi gerçektir?

Bir çiftle buluştuktan sonra eczacının karısıyla yatan adama sorulduğunda o başka bir kadını anlatacaktı, eczanenin benim

gibi müşterileri ise bambaşka bir kadını. İkisi de aynı kadından söz ettiklerine inanmayacaklardı.

Hayat, “yeraltını” görmeyenler için çok yavan ve sıkıcıydı. Asıl eğlence günahlarla dolu o gizli âlemdeydi.

Yarattığı günahlardan dolayı Tanrı’ya minnettardım.

Akıllı ve iyi bir Tanrı’ydı o.

Öyle eğlenceli günahlar yaratmıştı ki bütün hayatı gizli bir günah festivaline çevirmişti, tek kusuru bu günahları işleyenleri “öbür kitapta” cayır cayır yakmasıydı.

Ama bu kitabı eğlenerek okuyanlar, ikinci cildi unutmaya hazırdılar. Bu kitap sürükleyiciydi, ikinci cilt epey sıkıcı görünüyordu ama yapacak bir şey yoktu.

Eczacı çiftle iyi anlaşıyordum.

İki kere buluşmaya karar verdik.

Birinde onlar iptal etti, birinde de onların ciddi olduğunu anlayınca ben iptal ettim.

İlk buluşmayı iptal ettiklerinde gene eczaneye gitmiştim, böyle sık sık gittiğim için çekmecem aspirin ve grip ilaçlarıyla doluydu, benim hiç iyileşmeyen bir gribe yakalandığımı düşünüyorlardı sanırım. O ilaç kutuları ise bana dörtlü bir sevişmeyi anımsatıyordu.

O gün gittiğimde çok sıkıntılı olduklarını görmüştüm.

Zaten ertesi günkü chat’te çok üzüldüklerini söylemişti eczacı.

Üzüldüklerini biliyordum.

Ama asıl büyük balık benim için Hamiyet’in akrabasıydı.

Onun hikâyesinin hepsininkinden daha günahkâr olduğunu tahmin ediyordum.

Uzun uğraşmalardan sonra o yağmur saldırısında oğlanı anlatmaya ikna ettim.

Önce utangaç utangaç başladı.

Sonra kendini kaptırdı.

Ve anlattı.

O sessiz ve yalnız oğlanın anlattıkları inanılmazdı ama gerçek olduklarını biliyordum.

“teyzene hiç dokundun mu?”

“evet”

“nasıl oldu. banyoda gördüğünde mi”

“hayır”

“nasıl peki”

Zorluyordum ama artık anlatmaya çok yaklaştığını seziyordum.

Anlatmaya başladığında bir daha araya girip soru sormama gerek kalmadı.

“teyzemi banyoda gördükten iki gün sonraydı. ben o gördüklerimi unutamıyordum. teyzem beni gördü mü bilmiyorum. görmüş olabilir.

bir akşam eve geldiğimde teyzem televizyon seyrediyordu. sabahlığını giymişti. ben de pijamalarımı giydim. teyzem evde sokak elbiseleriyle dolaşılmasına kızar. sokağın kirini pasını eve getiriyorsun diye.

bir dizi seyrediyordu. hangisi olduğu aklımda kalmadı. ama dalmıştı.

ben de yanına oturdum. bacaklarını uzatmıştı. sabahlığı biraz açılmıştı. bacaklarım çok ağrıyor, çok yoruldum bugün dedi.

ovayım istersen dedim, hadi ov biraz, iyi gelir dedi.

ayak bileklerini ovmaya başladım.

sonra biraz daha yukarısını ovmaya başladım. o televizyondaki diziye dalmıştı.

bileklerinin üstünü ovdum. iki elimle bacağını tutup ovuyordum.

diz kapağının altından tuttum. orayı ovmaya başladım. diz kapağının altını. diz kapağının arkasını.

bacağını biraz daha uzattı ama bilerek mi yaptı bilmem, diziye bakıyordu, ben de ona bakmıyordum. bacağına da bakmıyordum. ben de televizyona bakıyordum.

diz kapaklarını çok uzun ovdum. ne yapacağımı bilmiyordum, teyzem sesini çıkarmıyordu.

ellerimi biraz daha aşağıya doğru çektim. yeniden diz kapağıyla bileklerinin arasını sıvazlayarak ovdum.

sonra yeniden diz kapaklarını tutup ovdum.

diz kapağının arkasını.

tam bilmiyordum ne yapacağımı, bırakmak istemiyordum ama teyzemin bırak demesinden, kızmasından korkuyordum. kızınca kötü kızar.

diz kapağının bir parmak üstünü ovmaya başladım. sesini çıkarmadı.

bir parmak daha yukarısını tuttum.

iki elimle diz kapağının hemen yukarısını tutup ovmaya başladım. yukarı doğru sıvazlayıp ellerimi hemen diz kapağına doğru çektim.

diziye dalmıştı. kıpırdamıyordu. bacağına biraz daha uzattı.

diz kapağının dört parmak kadar üstünü iki elimin arasına alıp sıkarak ovmaya başladım.

arada bir biraz daha yukarıya kaydırıyordum. sonra geri çekiliyordum. sonra biraz daha yukarıya doğru ovuyordum.

ben ovdukça sabahlığı sıyrılıyordu ama o fark etmiyordu sıyrıldığını. sabahlığın kuşağı vardı. gevşemişti.

daha yukarı doğru ovmaya başladım. hiç teyzeme bakmıyordum... televizyona bakıyordum. teyzem de televizyona bakıyordu.

bir bacağı tamamen açıldı.

diz kapağından ta yukarı kadar ovup yeniden diz kapağına doğru geri çekiyordum ellerimi.

bacağının en üstünü ovuyordum. ”

Birden durdu.

“benim şimdi gitmem lazım” diye yazdı.

“ne oldu”

“gitmem lazım işte. saat doldu.”

“gene gelecek misin”

“yarın konuşuruz belki.”

“iyi... konuşuruz.”

Ya anlattıklarından korkmuştu ya da gerçekten internet kafedeki saati dolmuştu. Saatlik kiralıyorlardı bilgisayarları.

Devamını merak ediyordum.

Hamiyet ne yapmıştı, ne kadar olanları fark etmemiş gibi televizyona bakmış, ne zaman fark etmiş gibi davranmıştı, ne demişti?

Ben oğlanla yazışırken Hamiyet büyük aynanın tozunu alıyordu, arada bir kafamı kaldırdığımda aynadan bana baktığını görüyordum.

Neler okuduğumu bir bilse diye düşünmüştüm.

En büyük sırrını ele geçirmek üzere olduğumu bilse.

Ne yapardı?

Kaçar mıydı?

Omzunu mu silkerdi?

Güler miydi?

Ağlar mıydı?

Ne yapacağını hiç kestiremiyordum.

Onların bu gizli dünyalarına girdiğimden beri insanların ne yapacaklarını hiç kestiremez olmuştum, hayatın içinde, sokaklarda, işyerlerinde başka birileri olarak dolaşıyorlar sonra aniden bir başka insana dönüşüyorlardı. Sesleri, konuşma biçimleri, giyimleri, gülüşleri, her şeyleri ama her şeyleri değişiyordu.

Daha önce bu kadar değişebileceklerini bilmiyordum.

Başkalarının yanında “ayıp” ya da “günah” dediklerine başkaları olmadığında bu kadar düşkün olduklarını tahmin etmem mümkün değildi.

Milyonlarca, milyarlarca insanın girip, başka biri olarak kaybolduğu bu gizli âlemdede yaşananlardan açıkça bahsetmek yasaktı, bir yeraltı örgütü gibiydi, herkes birbirinin bu örgüte üye olduğundan kuşkuluyor, kimse bu örgütün varlığından söz etmiyordu.

Kimsenin gerçek yüzünü göremiyorduk gün ışığında.

Günah insanları çekiyordu, bütün cezalara, tehditlere rağmen işliyorlardı günahlarını.

Tanrı'dan değil diğer insanlardan korkuyorlardı.

Hazreti İsa, "İlk taşı hiç günah işlememiş atsin," derken belki de insanlık tarihinin en dürüst cümlesini söylemişti, taşı atacak kimse yok gibi geliyordu bana internetin içinde dolaşırken.

Galiba insanlık yaratıldığından beri durum hiç değişmemişti.

"İsa mabede girince, yazıcılar ve Ferisiler kendisine zina suçu işlemiş bir kadın getirdiler. Aralarında dediler: Eğer onu kurtarırsa, bu Musa'nın kanununa aykırıdır ve böylece onu suçlarız; eğer mahkûm ederse, bu kendi akidesine aykırıdır, çünkü o merhameti tebliğ etmektedir. Bu şekilde İsa'ya varıp dediler: Muallim, bu kadını zina ederken bulduk. Musa, böylesinin recm edilmesini emretmişti; buna sen ne dersin?

Bunun üzerine İsa eğilip, parmağıyla yerde bir ayna yaptı ve içinde herkes kendi kötülüklerini gördü. Cevap için sıkıştırlarken, İsa doğrulup parmağıyla aynayı gösterdi ve dedi: Aranızda günahsız olan ona ilk taşı atsin.

Ve, yeniden eğilip aynayı çizdi.

Bunu gören insanlar, en yaşlısından başlayarak bir bir çıktılar, çünkü kirli işlerini görünce utanıyorlardı.

İsa yeniden doğrulup kadından başka kimseyi göremeyince dedi: Kadın, seni ayıplayanlar nerede?

Kadın ağlayarak cevap verdi: Rab, gittiler; eğer beni bağışlarsan, Allah sağ ve diridir ki, bir daha günah işlemeyeceğim.

O zaman İsa dedi: Allah'ı tesbih ederim! Huzurla yoluna git ve bir daha günah işleme, çünkü Allah beni, seni mahkûm etmek için göndermedi.”

Barnabas İncil’inde böyle anlatılıyor.

Hazreti İsa, Zuhâl’i, Hamiyet’i, Sümbül’ü, Kamile Hanım’ı taşlatır mıydı?

Aranızda kim ilk taşı atacak?

Ve yere bir ayna çizdi İsa, bakanlar günahlarını gördüler.

Ve bir ayna çiziyorum size, bakın bu aynaya, günahlarınızı göreceksiniz.

İlk taşı atabilecek biri var mı aranızda?

Günahlarınızı gösteren aynaya bakın.

Günahlarınızı gösteren aynayı okuyun.

Tanrı neden oğluna, “İlk taşı günahı olmayan atsın,” dedirtti, çünkü ilk taşı sadece kendisi atabilir, tek günahsız o.

Günahları yaratanın, günahkârları yaratanın tek günahsız olduğu bu yeryüzünde ben bir katilim, ben günahkârım ve ben günahlarım için cezalandırılacağım.

Bu kitapta ve “öbür” kitapta.

Tahtacı, “Günahlarıyla bir araya geliyor insanlar,” demişti, “günahları olmasa hepsi bir dağ başında tek başına otururdu.”

Toplanın ey insanlar.

Toplanın.

Paylaşın günahlarınızı.

Hepinizi seyrettim, hepinizi gördüm.

Ve size bir ayna çizdim.

Birazdan gün ağaracak.

Birazdan beni öldürmeye gelecekler.

İlk taşı en günahkârları atacak.

XXVI

“o ne yaparsa veya ben ne yaparsam aynı şekilde karşılık veriyoruz birbirimize... acıyan yerimizden acıtıyoruz... hiç bıkmadan... pes etmeden... neye mal olacağını hesaplamadan... ve çoğu zaman farkına varmadan...

sevip sevmediğimizi bile bilmiyoruz bence... birbirimize güvenmiyoruz... kendimizi bırakamıyoruz... sahip olduklarımızdan vazgeçemiyoruz... birimiz vazgeçse diğerimizin aynı şeyi yapmayacağını düşünüyoruz... bunu daha çok ben düşünüyorum...

belki de birbirimize benziyoruz... aynı hayal kırıklıklarına sahibiz...

bilmiyorum, yalnızlıktan mı korkuyorum...

korktuğum şeyin adı bu değil sanki... bu çok garip...

korktuğum şey yalnızlığımın arkasına saklanmış bana bakıyor... onu çok iyi tanımıyorum.

mustafayı aramak istiyorum...

bu bir uyuşturucu bağımlısının krizleri gibi...

önce tamam diyorum, bunun beni öldüreceğine, artık vazgeçmem gerektiğine karar veriyorum... bir daha aramayacağıma, onu bir şekilde hayatımdan çıkaracağıma...

birkaç gün içimde kocaman bir boşlukla dolaşıyorum... çoğu zaman normalden çok daha neşeli oluyorum... ve kararlı...

sonra boşluk gittikçe büyüyor ve beni içine hapsediyor... yine her şey altüst oluyor... geçmişe önüne geçilmez bir özlem duymaya başlıyorum... onu bir daha göremeyeceğimden ise ölümüne korkuyorum... başka her şeyden korkmaya başlıyorum... bir silahın tetiklenmesi gibi... gelecekten, diğer insanlardan, işsiz ve parasız kalmaktan, hastalanmaktan ve yalnızlıktan...

kararlılığımı kaybediyorum... ve bu arama nöbetleriyle birkaç gün daha geçiriyorum...

sonra ya dayanamayıp kısa bir mesaj gönderiyorum, ya öylesine bir mail, ya o arıyor ya da ikimiz de aylarca birbirimizi aramıyoruz...

aylar süren aramamalarda ise pes eden her zaman ben oluyorum... aferin bana...

bu yıllardır böyle...

nerede başladığı, nerede bittiği ve nereye gideceği bilinmez bir şekilde sürüp gidiyor... bazen başladığına da bittiğine de inanamıyorum...

beynim ise sürekli olarak bunun bir aşk hikayesi değil basit, sıradan bir hastalık olduğuna beni ikna etmeye çalışıyor...

yıllardır aynı şeyleri yaşıyorum...

deli olmalıyım..."

Yalnızca ekranın ışığının aydınlattığı karanlık salonda, konyağın ve pencerelerdeki hiç bitmeyen yağmur şakırtısının yarattığı sarhoşlukla Zuhâl'in itiraflarını okuyordum.

Nasıl ikisinin birden sırdaşı haline gelmiştim, bilmiyorum. Dünyanın en garip aşk üçgenini oluşturuyorduk herhalde.

"inanmayacaksın ama hayatımda sadece üç erkekle yattım" diye yazıyordu Zuhâl, "kocamla, mustafayla ve senle."

Arkama yaslanmış onun yazdıklarını okuyordum.

"onu severken seninle yatıyorum... üstelik bundan en ufak bir suçluluk hissetmeden... bazen seni düşünürken onunla...

yine suçluluk yok... aferin bana... hayatım boyunca üç kişiyle yatıp orospu olmayı başardım...”

Bunu okuyunca güldüm.

“orospuların en masumu sen olmalısın” diye yazdım, “senin masumiyetin beni öldürecek.”

“ben seni çok özledim, senin için hep iyi şeyler diliyorum, sonra seni çok arzuluyorum, beni çok heyecanlandırıyorsun, seni merak ediyorum, senin için endişeleniyorum, beni mutlu ediyorsun, eğlendiriyorsun, karnımı doyuruyorsun...”

sanki adı olan şeylerin iyi yanları biraraya gelmiş ortaya adı olmayan birşey çıkmış gibi...”

Bir şey yazmadan devam etmesini bekledim.

“bazen senin sesinde, sevişirken gözlerinde gördüğüm şeyi duyuyorum... önce korkuyorum... sonra korkum geçiyor... hoşuma gidiyor...”

“korkuyor musun benden”

“bazen... ama korktuğumda senden korktuğum gibi kimseden korkmuyorum... niye... bilmiyorum... ama o korkuyu da seviyorum... en çok sevişirken korkuyorum senden... o yüzden herhalde o korkuyu hissettiğimde büyük bir sevişme arzusunun da birlikte hissediyorum...”

Ben bir sigara yaktım, o devam etti.

“her sevişmemizde ölüme benzer bir duyguyu hissediyorum...”

ölüme yaklaştığımı...

birşeyi göstermek ister gibi bazen beni kıyısına kadar getirdiğini sonra geri döndüğümüzü...”

“sevişirken ölüme benzeyen o duyguyu hissediyorsun değil mi”

“evet” diye yazdı hemen, “her seferinde ve çok kuvvetli biçimde.”

“iyi”

“biliyor musun bunun romanını yazmalısın”

“ne yazacağım”

“kadın ve erkek arasında tek bağ şehvet olmalı... bu tek bağ o kadar kuvvetlenmeli ki okuyanlar artık bunun her şeyin önüne geçtiğini görmeli ve şehvetin önüne neler alıp sürükleyebildiğine şaşırmalı... hatta yıllardır saplantı halini almış tutkulu bir aşkı... üstelik tam da kadının aşığının da yeniden birlikte olmayı istediği bir zamanda...”

“nasıl anlatacağız bunu”

“nasıl anlatacağız... bilmem... ufak ipuçları versek... erkeğin veya kadının yazdığı notlar... iç konuşmalar...”

Zuhal roman yazmayı benimsemişti, şimdi bu ikimizin ortak işi olmuştu kafasında, bir işi tuttuğunda onu o anda bütün varlığıyla tutuyor, kendini bütünüyle o işe veriyor, sonuçlarını asla hesaplamıyor, sadece o işi düşünüyordu.

Şimdi de “romanımızı” nasıl yazacağımızı düşünüyor, yazarken karşılaşacağımız sorunlara çözümler arıyordu.

Bir yandan bu içimi ısıtıyor, onu kendime çok yakın buluyordum ama bir yandan da Mustafa’nın yanında ağladığını, ona yazdıklarını, ilk karşılaştığımızda Mustafa’nın ona nasıl tahakküm eden bir edayla konuştuğunu aklımdan çıkaramıyordum.

Mustafalaşıyordum.

Yağmur deli kuşlar gibi çarpıyordu camlara.

“sen mustafaya nasıl aşık oldun”

“ikinci sefer karşılaştığımızda... amerikadayken o beni benim onu sevdiğimden daha çok seviyordu...”

ikinci sefer karşılaşmamız çok sorunlu oldu... sık sık kavga ediyorduk... sık sık ayrılıyorduk.

her ayrılış ilişkimizden hayallerimizden bir şeyler eksiltirken ben ona daha güçlü bağlanmaya başladım... ona ne za-

man aşık olmaya başladığımı bilmiyorum... bunu bana o da sormuştu... ona aşık olduğumdan hiç emin olamadı... benim söylediğim hiçbir şeye inanmadı..”

“kıskanıyor muydun onu”

“ilk başlarda çok fazla”

“sonra azaldı mı”

“zamanla evet... ikimiz de daha az kıskanmaya başladık... umursamamaya... birbirimize yenilmiştik...

ben onunla baş edemiyordum... gecenin bir vakti telefon çalıyor ve kadının biriyle dakikalarca konuşuyordu... veya telefonunda bir sürü kadından mesajlar oluyordu... aynı şeyi ben de yapıyordum... üniversiteden eski bir arkadaşımızla bir seferinde gecenin bir vakti 45 dakika gözünün içine baka baka konuştum... ondan hoşlanmıyordu... yaptığı hiçbir hareketi karşılıksız bırakmadım... olay tam bir savaşa döndü...”

“pişman olmuyor muydun sonra”

“onu kıskandırdıktan sonra birçok duyguyu peşpeşe yaşıyordum...

galibiyet sevinci

pişmanlık

yıkıcı bir üzüntü

koşup ona sarılarak özür dileme isteği

çaresizlik...”

“şimdi ne hissediyorsun”

“bilmiyorum... galiba şu anda seni düşünüyorum.”

“iyi”

Yağmur sesleri arasında, birbirimizi görmeden, birbirimizin bedenine dokunmadan, sesini işitmeden, kokusunu almadan, dudaklarının tadını tatmadan, sadece düşüncelerimizde yarattığımız hayallerle delirmiş gibi seviştik.

Aramızda kuvvetli bir şey vardı.

Onun dediği gibi isimleri olan Şeylerden yaptığımız isimsiz bir Şey.

Bu, bende erkeksi ve utanılacak bir güven yaratıyordu, ona bilmediklerini öđretmiŐ, hayal ettiklerini ona vermiŐ ve onu kıvgın bir demirle, hayatı boyunca silemeyeceği, ne yaparsa yapsın her zaman kendisiyle birlikte gezdireceği bir biçimde damgalamıŐtım. Ruhundan ve bedeninden bir daha o izi silemeyecekti.

Bunu hiçbir zaman ona ylemedim.

Kimseye ylemedim.

XXVII

Güneşin ilk açtığı gün değil, ertesi gündü.

Yağmurdan sonra güneşin altında zakkumlar her zaman-
kinden daha kırmızıydılar. Palmiyeler biraz daha uzamış ve
biraz daha yeşil gözükiyorlardı. Deniz koyu lacivertti. İstas-
yonun kubbesi altın parıltılarıyla bütün kasabaya bir masal ka-
sabası havası veriyordu.

İnsanlar yeniden sokaklara, bahçelere çıkmışlardı.

Canlılık hissediliyordu.

Kestirmeden inmek yerine, Tahtacı'nın dükkânının oldu-
ğu taraftan gitmeye, orada bir kahve içip biraz ahbablık etme-
ye karar verdim.

Kahvenin oraya varınca küçük hasır tabureye oturup sırtı-
mı duvara verdim.

Tahtacı her zamanki yerinde oturuyordu, başını önüne eğ-
miş beşik oyuyordu.

O başını kaldırına kadar sesimi çıkarmamaya, onu rahatsız
etmemeye karar verdim.

Çaycı çocuk geldi. Bu oğlanın ya bir dolap dolusu solmuş
Barcelona forması vardı ya da hep aynı formayı giyiyordu.

Bir kahve istedim.

Tahtacı'nın beşik oymasını seyretmeye koyuldum, yayvan
ve keskin bir ucu olan tahta saplı bir aletle tahtayı oyuyordu.

Başını kaldırmadan, “Hiç konuşmadan mı içeceksin kahveni” dedi.

— İşini bitirmeni bekliyordum, dedim.

— İşim bitmez benim, dedi, bunların işi bitmeden, başıyla evleri göstermişti.

Çocuk kahveni getirmişti. Ben kahveni içmeye başlarken başını kaldırdı, “Kitap yazıyormuşsun sen,” dedi, “hiç söylemedin.”

— Yeri gelmedi demek.

— Her şeyi yerli yerinde söyleyenlerden misin?

— Pek sayılmaz, dedim.

— Ben de öyle tahmin ettim...

— Sen hiç kiliseyi gördün mü, dedim.

— Gençliğimde gitmiştim birkaç sefer.

— Orası mezbeleleklik, orada hazine olduğuna nasıl inanıyorlar?

— Hep gördüğüne mi inanırsın?

— Ya neye inanayım?

— Bilmem... Neye inanacağına herkes kendi karar verir... Onu söylemek bize düşmez.

— Sen görmediklerine mi inanırsın?

— Görmenin de yolları var, her şey gözle görülmez... Sen sadece gördüklerini mi yazıyorsun ki ben sadece gördüklerime inanayım? Başkalarının görmediği, başkalarının gözüne görünmeyen bir şeyler olduğunu düşünüyorsun ki o insanlara görmediklerini anlatmak için kitap yazıyorsun. Gördüğün yanıltır insanı... Hakikat asıl görünmeyende saklı.

İnternetteki insanlar aklıma geldi, görünmeyen yanlarında yatıyordu asıl hakikat.

— Herhalde muradımız farklı ama ben de senin gibi düşünüyorum, dedim, ben de hakikatin görünmeyende oldu-

ğuna inanıyorum... Ama bizim görünmeyenlerimiz farklı... Ben insanların görünmeyen yanlarıyla ilgiliyim... Sen onları yaratıp da ortada hiç görünmeyenle ilgilisin...

— Görünmediğini nereden biliyorsun?

— Ben hiç görmedim, dedim gülerек, senin görmüşlüğün var mı?

Başını havaya kaldırıp baktı, o sırada küçük meydanın ortasındaki ağacın dallarından bir kuş havalandı. “Bak,” dedi, “Kuş,” dedim, “Uçuyor,” dedi, “Kuştur uçar,” dedim. Benim sözümü tekrarlayarak, “Kuştur uçar,” dedi.

— Sen bir kuşa baktığında, dedi, uçan bir kuşu görüyorsun... Ben bir kuşa baktığımda onu uçuramı görüyorum... Sen seç, kuşu mu görmek istersin, kuşu uçuramı mı? Kuşu görmek için bir göz yeter ama onu uçuramı görmek için akıl da gerekir. Akınlıla soracaksın, gönlünle cevap vereceksin.

— Ben kuşa bakınca sadece kuşu görüyorum.

— İnsana bakınca ne görüyorsun?

— Günahı.

— Görünür bir şey midir?

Durdum, “Bazen görünüyor,” dedim, “Bütün günahlar görünüyor mu?” dedi, “Hepsi değil,” “Görmediğin günahların orada olduğunu nerden biliyorsun?”

Bıyıklarının altından güldü.

— Görmediğine mi inanıyorsun, diye ekledi.

— Kendisini görmesem de kanıtlarını görüyorum.

Başını yeniden havaya kaldırdı, ağacın üstünde dönerek uçan kuşa baktı.

“Uçuyor,” dedi, “sen hâlâ başka kanıt mı arıyorsun?” Başını yeniden önündeki beşiğe eğdi.

Ben yeniden hazine konusuna döndüm.

— Sen de bana orada hazine olmadığını söylemiştin... Fikrini mi değiştirdin?

— Yoo... Orada hazine falan yoktur... Bizim akılsızlara gelene kadar çoktan oraları soyup götürmüşlerdir... Ama ahalisi oyalanıyor işte.

— Sadece oyalanmıyorlar, dedim sanki olacakları biliyor-muşum gibi, birbirlerini öldürüyorlar da.

— Hazine için öldürmüyorlar.

— Ne için öldürüyorlar?

— Şu iki günlük dünyada birbirlerinden üstün olmak istiyorlar da ondan öldürüyorlar, sanki olabilirlermiş gibi.

— Oluyorlar, dedim.

— Zenginleri mi söylüyorsun?

— Evet.

— Sen bu kasabada yanında adamları olmadan dolaşan bir zengin gördün mü? Niye adam dolaştırır bir insan yanında? Korktuğundan. Korkan adam kimden üstün? Korkmayan-dan mı? Kibirleniyorlar, cezasını korkuyla ödüyorlar... Üstün olacağım dedin mi korku da gelir pençelerini yakana geçirir. Kibrin cezası korkudur. Üstün olmak için ihtiyacın olmayanı alırsın, sonra da kaybedeceğim diye korkarsın. İhtiyacı kadarına sahip olan neden korkacak? Gelip beşiklerimi mi alacaklar? Alsınlar, yenisini yaparım. Paramı mı alacaklar? Alsınlar, yenisini kazanırım. Evimi mi alacaklar? Alsınlar, yenisini yaparım. Niye korkmam? Çünkü kendi yapabileceğimden fazlasını istemedim hiç. Kırk odalı konağın olsa bir odasından fazlasında oturamazsın, öbür odaları ne yapacaksın?

— Kibri de senin görünmeyenin yaptı, dedim.

— Uçurumu da o yaptı ama gidip kendini atmıyorsun, dedi, demek seçmeyi biliyorsun. O zaman doğruyu seç, eğriyi değil. Eğriyi seçtiysen de kabahati kendinden başkasında bulma.

Kahveyi bitirip kalktım. Beşikçiyle konuşmak bende hep bir temizlik duygusu, bir ferahlık yaratıyordu, söylediklerin-

den ziyade söyleyiş biçimi, inancının temizliği ve o inanç karşılığında Yaradan'ından bile bir şey istememesi sanırım bana o arınmışlık duygusunu veriyordu.

Sohbeti de her zaman eğlenceliydi, hep bir muziplik vardı halinde, sanki öğüt vermiyor, akılsızlıkla dalga geçiyordu.

Ona veda ederken kuş hâlâ ağacın üstünde uçuyordu.

Onu kızdırmak için, “Kuş hâlâ uçuyor,” dedim, başını bile kaldırmadı, “Sen kuşun uçtuğunu sanıyorsun,” dedi, “uçuramı görmüyorsun.”

Neşeyle yokuştan aşağıya indim.

Kırkayak'ın kahvesine gidip her zamanki yerime oturdum. Her gün yaptığımız gibi gazetelerimizi sırayla okuduk.

Her şey sakindi.

Her zamanki günlerden biriydi.

Öğle yemeğini Mustafa'yla yiyecektik. Onu belediyeden alacaktım.

Belediye binasına doğru yürüdüm.

Bina deniz kenarındaydı, kasabanın içinden bir yol sahil-den geliyor, belediyenin önünde genişleyip bir tür meydana dönüşüyor, sonra gene bir yol olarak devam ediyordu.

Vakit öğlene yaklaşıyordu.

Ben belediyenin yanından kıvrılıp meydanın köşesine geldiğimde etrafta çok fazla kalabalık yoktu, çoğu işini bitirip gitmişti.

Bütün olanları ben neredeyse tek başıma seyrettim.

Meydanın tam ortasında Sultan duruyordu. Benim geldiğim yere doğru bakıyordu. Birisini beklediği anlaşılıyordu. Elindeki telefonun güneşte parlamışlığını gördüm.

Tam belediyenin kapısına doğru kıvrılacağım sırada sahil yolunun köşesinden bir sarı yolcu minibüsü belirdi, yavaşça, neredeyse sessizce geliyordu ya da o minibüsü gördüğüm andan itibaren ben sesleri duymaz olmuştum.

Neler olacağını anlamıştım.

Minibüs Sultan'a on metre kala durdu, Sultan hâlâ benim geldiğim yöne doğru bakıyordu, arkasında olanları fark etmiyordu.

Minibüsün kapısı açıldı.

İki adam indi.

Kapıyı açık bıraktılar.

Biri, "Sultan" diye bağırdı.

Sultan hiç acele etmeden arkasını döndü, sarı minibüsü ve adamları gördüğü anda elini beline götürdü ama çok geç kalmıştı. Adamlar çoktan tabancalarını çekmişlerdi.

Peş peşe ateş etmeye başladılar, Sultan bir yandan sarsılıyor, bir yandan belinden çıkardığı tabancayla onlara doğru yürüyordu ama tabancayı tutan kolunu kaldıramıyordu. Adamlar şarjörlerini boşalttılar, birer şarjör daha takıp onları da boşalttılar.

Sultan adamların üç adım ötesine yıkıldı.

Beyaz gömleği mermilerden parça parça olmuştu.

Vücudundaki mermi deliklerinden kan fışkırarak akıyordu. Kan bitmiyordu.

Sol elinde hâlâ telefonu tutuyordu.

Silah sesleri üzerine herkes aynı yana dönmüştü. Hep birlikte olanları seyrettik. Adamlar minibüse binip gittiler.

Ancak ondan sonra çığlıklar başladı.

Katillerin ve casusların kendilerine mahsus bir espri anlayışı ve mesaj gönderme yöntemleri vardır, akılları bizimkinden farklı çalışır.

Sultan'ın hoşlandığı bir kız olduğunu öğrenmişler, kızın telefonunu ele geçirip o telefondan Sultan'a mesaj gönderecek belediyenin önündeki meydana çağırmışlar. Sultan herhalde sevinçten o kasabada bir kızın neden tam meydanın ortasında buluşmak istediğini düşünememişti. Kızın telefonunu başkalarının kullanabileceği hiç aklına gelmemişti.

Onu tam Mustafa'nın çalışma odasının penceresinin önüne getirip orada vurmuşlardı.

Ölen Sultan'dı ama asıl tehdit edilen Mustafa'ydı.

Mesaj Mustafa'ya gönderiliyordu.

Tam elli altı kurşunla paramparça edilen bir gövdeyle gönderilmişti mesaj, “Bundan sonra sıra sende,” diyorlardı, “geri adım at.”

Sultan parçalanmış gömleği ve kan sızan vücuduyla bir kan birikintisinin içinde yatarken polis arabaları doldu meydana, polis müdürü de mavi Mercedes'iyile geldi. Meydanı çevirdiler. Orada bulunan herkesin ifadesini aldılar.

Müdür beni görünce, yüzünü buruşturarak, “Her cinayet yerinde de sen varsın,” dedi, “ölüm kuşu musun nesin.”

— İki günde bir adam öldürülüp de katillerinin yakalanmadığı bir kasabada ayrıca ölüm kuşuna ihtiyaç mı var, dedim.

Satılmış herifin bir de saygısızca konuşmasına sinirlenmiştim, dudağını ısırıldığını, elini bana vurmak için kaldırmaya hazırlandığını gördüm, son anda tuttu kendini, Mustafa'nın arkadaşı olmak beni kurtardı. Nedense bu adam beni baştan beri sevmemişti. Yazar olmam onun sinirine dokunuyordu sanırım.

Buz gibi bir sesle, “Buluruz katilleri,” dedi, “kimsenin endişesi olmasın.” Polislere döndü, “Alın bunun ifadesini,” dedi, “bakalım ne görmüş.”

Minibüsü, adamları, Sultan'ın nasıl durduğunu, elindeki telefonu, adamların “Sultan” diye seslenmesini, Sultan'ın dönmesini, ateş etmelerini, şarjör değiştirmelerini, Sultan'ın ölmeden adamlara doğru yürüdüğünü, hepsini anlattım.

Polis, “Adamların yüzü nasıldı?” dedi, “nasıl adamlardı?”

Durdum.

Adamların yüzünü hatırlamıyordum. Her şeyi hatırlıyordum ama adamların yüzünden tek bir iz bile kalmamıştı ha-

fızamda. Adamların yüzüne bakmamıştım herhalde, ellerine, tabancalarına ve daha çok da kurşunları yerken yürüyen Sultan’a bakmıştım.

— Hatırlamıyorum, dedim.

Al yanaklı, beyaz saçlı, şişmanca bir adamdı polis memuru.

— Sen de her şeyi hatırlıyorsun da asıl lazım olanı hatırlamıyorsun be enişte, dedi.

Çok aldırmaz bir hali vardı. Belli ki herkese “enişte” diyordu. Bir adamın vurulmuş olması umurunda bile değildi, kötü birine benzemiyordu ama alışmıştı cinayetlere. Hayvanların hayvanları öldürmesine. Önemli olan “ormanın yanmamasıydı,” buradaki polisin felsefesini daha ilk geldiğim günlerde dinlemiştim polis müdüründen.

İfadem verip imzaladığım sırada müdür yeniden yanıma geldi, ne düşündüyse hali değişmişti, “Kusura bakma,” dedi, “stresten biraz sinirliyiz, yoksa kötü bir maksatla söylemedim sana,” “Rica ederim,” dedim, “olur böyle şeyler.”

— Olur böyle şeyler de, dedi, bu seferki pek olur böyle şeylerden değil. Sultan’ı vurmaları çok kötü oldu. Zakkum’un özbeöz yeğeniydi bu oğlan. Bu, burada durmaz. Bunun arkası gelir, kolay kolay da kesilmez. Çok kötü oldu, çok. Bir de getirip belediyenin önünde vuruyorlar. Elli altı kurşun sıkıp parçalıyorlar oğlanı. Vücudunu görsen, aslan kapmış gibi her yanı, parça parça olmuş... Elli altı mermi dile kolay... Hem de belediyenin önünde. Yapan ne dediğini biliyor, herkes de anlıyor. Basit bir iş değil yanı...

— Ne olacak şimdi, dedim.

— Valla bilmem, dedi, biz katillerin peşine düşeriz de, bundan sonra ormanı yangından korumak ormanın büyüklerinin işi artık, beni aşar. Benim işim katili bulmak, sonrasında benim yapacağım bir şey yok. Kasabada savaş çıkarsa ben nasıl önleyeceğim?

— Çıkar mı?

— Çıkacak gibi gözüküyor. Sen de dikkat et, herkes de dikkat etsin. Biz elimizden geleni yaptık bugüne kadar kasabayı korumak için ama filler tepişmeye başladı mı çayırları kimse kurtaramaz. Filler kımıldadı... Bugüne kadar çakallar didişiyordu ama iş büyüdü... Fillere geldi... Neyse... Verdin mi ifadeni, aklına başka bir şey gelirse bizi ararsın.

Mavi Mercedes'ine binip gitti. Canının gerçekten sıkıldığı, ilk kez korktuğu anlaşılıyordu. Belli ki kimse güvende değildi artık.

Mustafa'nın başının kalabalık olacağını düşünüp yeniden Kırkayak'ın kahvesine döndüm.

Herkes başıma üşüştü.

Onlara gördüklerimi anlattım.

Herkes aynı şeyi söylüyordu, "Zakkum'un özbeöz yeğeniydi ya."

Korku dalga dalga yayılıyordu, bütün kasabanın korkudan kasıldığı hissediliyordu.

Ben bir kasabanın tek bir insan gibi korktuğunu daha önce hiç görmemiştim.

O gece hiç kimse sokağa çıkmadı.

Sadece polis arabaları dolaştı.

XXVIII

Göllü Köy, kasabadan yaklaşık bir buçuk saat kadar uzaktaydı, dağlara tırmanıyordun, sonra o dağlardan aşağıya iniyordun. Dağların arasındaki vadinin tabanında geniş bir göl vardı.

Daha önce Zuhâl'le gittiğimiz otele çok benzeyen bir yerdi, sadece burada köy ve otel tepede değil, gölün hemen kıyısındaydı. Yamaçlara doğru yayılmış büyük bir köydü, galiba çevresinde termal su kaynakları da bulunduğundan çok ünlüydü, yeryüzünün her tarafından gelen turistlere de rastlamak mümkündü.

Kasabanın korkup büzüştüğü, tespih böceği gibi kendi üstüne kapandığı o karanlık günlerde Zuhâl'den bir mesaj almıştım.

“Yarın akşam Göllü Köy’e gidiyorum. Gel.”

“Olur” diye yazmıştım.

O mesajı okurken bir şeyi fark etmiştim, beni hiç evine davet etmiyordu, benim evime gelmiyordu, tıpkı çok şikâyet ettiği Mustafa’nın kendisine davrandığı gibi davranıyor ve benimle sadece otellerde buluşuyordu.

Aramızdaki fark, benim bundan şikâyetçi olmamamdı.

Akşamüstü yola çıktım.

Köylerden geçerek, geze geze dağlara tırmandım, dağlardan göle doğru inerken kaldığı odanın numarasını yazan mesaj da geldi.

Köyün hemen dışında, gölün kıyısında, büyük bir bahçenin içine yayılmış bungalovlardan oluşan bir oteldi.

Müşterilerin birbirlerini fazla görmeyeceği oteller buluyordu.

Bungalovun kendine ait küçük bir bahçesi, etrafında tahta bir çiti vardı.

Uçuk bir yeşile boyanmıştı oda, hafif bir yamaca öyle yerleştirilmişti ki gölün suları kıvıldadığında ışıkları odanın içine yansırıyordu.

Beni gene uzun beyaz geceliğiyle karşıladı.

Birbirimizi gerçekten özlemiştik.

Saldırdım ona.

Durduğumuzda gece çökmüştü.

“Çok acıktım,” dedi yatağın içinde kedi gibi mırıltılarla gerinirken. “Bir şeyler ısmarlayalım,” dedim.

Daha önceden programı yaptığı belliydi, “Köyde çok iyi bir lokanta olduğu söyleniyor, oraya gidelim mi, bu mevsim buraları çok kalabalık olmaz, istemezsen gitmeyiz, odada da yiyebiliriz.”

Gideceğimizden o kadar emindi ki, onun bu fısıltılı yumuşacık sesiyle istediği herhangi bir şeyi bir erkeğin reddedebileceğini aklına bile getirmiyordu. Sanıyorum hayatında hiç de öyle bir şeyle karşılaşmamıştı.

Giyindik. Göl kenarından lokantaya doğru yürüdük.

Kalın ahşap direklerin üzerinde göle doğru uzanan bir lokantaydı, kapatmak üzereydiler, herkes gitmişti, bütün meze-lerden ısmarladık.

Pencerenin kenarında bir masaya oturduk.

Dağların üstünde ay büyük ve parlaktı, öylesine büyük ve yakındı ki üstündeki çizgileri görebiliyorduk.

— Mehtaba bak, dedim, şansımıza olağanüstü.

Güldü, “Onu ben ayarladım,” dedi, “dolunayın olacağı geceyi seçtim.”

Göl, hafif bir rüzgârla kıpırdanıyordu, mavi bir ay ışığı gibiydi.

“Özlemişim seni,” dedim.

“Farkındayım” dedi gülerek, “bir daha bu kadar ara vermeyeceğim, parçalıyorsun beni. Kaza geçirmiş gibiyim.”

Bunları hem çok utangaç hem de çok dışı bir sesle söylüyordu, giyinikken ve yüz yüzeysen bunları konuşmaya alışkın olmadığını hissediyordum.

“Gece bitti mi,” dedim, “hakkımı kullandım ve tükettim mi?”

— Hiç olur mu? Bu gece seninim, ne kadar istersen.

O teslim olan ses.

Bunun beni çıldırttığını fark etmiş olmalıydı.

Yemeği bırakıp hemen otele dönmek istiyordum ama bir şey söylemedim. Getirdikleri yemekleri büyük bir iştahla yiyordu. Böylesine zarif bir iştah hiç görmemiştim.

Kasabadan konuştuk biraz.

Sultan’ın vuruluşunu ona bir kere daha anlattım.

— Mustafa’ya bir şey yapacaklar diye korkuyorum, dedi.

Âşık olduğu erkekten değil kardeşinden söz eder gibiydi, şefkat ve endişe doluydu sesi.

— Mustafa’ya bir şey yaparlar mı?

— Bilmiyorum ama iş çığrından çıktı galiba.

— Niye böyle oldu?

— Raci Bey, dedi.

— Ne olmuş Raci Bey’e?

— Raci Bey hep çok güçlüydü, etkiliydi kasabada ama galiba şimdi Mustafa'yı kenara itip kasabayı tek başına ele geçirmeye çalışıyor... Muhacir'le çok yakın olduğunu söylüyorlar.

— Mustafa bana, onu Muhacir'in kıskırttığını söyledi, dedim.

— Biliyorum, dedi, bana da söyledi.

Yüzüne baktım, o da bana baktı, işin tuhaflığını aynı anda fark etmiştik, gülmeye başladık. Bu gülüş, belki de ilk kez Mustafa'nın aramızdaki hayalini bu kadar silikleştiriyordu.

— Senin için de endişeleniyorum.

— Benim için endişelenecek ne var?

— Bilmiyorum ama çok ortadasın, seni koruyan kimse de yok... Herkesin taraftarı var orada ama senin kimsen yok.

— Onun için de bir tehlike yok zaten, dedim, taraftarı olmayan adamı neden vursunlar?

— Kasaba delirdi. Akıl kayboldu gitti, orası hiç böyle olmamıştı galiba.

— Bence orası hep böyleydi, dedim, o hazine lafı onları çok önceden delirtmiş.

“Var mıdır sence” dedi, bazen bir çocuk gibi soruyordu, “Bilmem,” dedim “ama benim gördüğüm mezbelelikte hazine falan olduğunu hiç sanmıyorum.”

Kasabadan konuşuyorduk ama kasabayı aslında hiç umursamadan konuşuyorduk, kasabadan konuştukça, ondan böylesine mesafeli bir şekilde söz ettikçe, Mustafa ve kasaba aramızdan çekiliyordu, biz birbirimize biraz daha yaklaşıyorduk. Bir ayçöreğini yer gibi kasabayı ve Mustafa'yı konuşa konuşa bitirdiğimizi, tükettiğimizi düşünüyordum.

— Burası çok güzel, değil mi, dedi.

— Çok güzel, dedim. Hele dolunayda...

— Beğeneceğini biliyordum, dedi.

Beni memnun edecek bir şeyler yapmak istiyordu, memnun olmam sevindiriyordu onu, bunu görmek de beni sevindiriyordu. Tohumunu kendimizin bulduğu, sadece bize ait bir ağacı büyütür gibiydik, bize ait, adının ne olduğunu bilmediğimiz ama bizi sevindiren bir şeyi ağır ağır büyütüyorduk.

Kahvelerimizi hiç konuşmadan, göle bakarak içtik.

Biraz sonra otele dönecektik ve yaşayacaklarımızın heyecanını yeniden bizi ele geçirmeye başlamıştı.

Lokantadan çıktık. Köy sokakları sakindi, kimsecikler görünmüyordu, seyrek aralıklarla dikilmiş lambalar güçlkle aydınlatıyordu yolu. Ay ışığı hepsini bastırıyordu.

Yürürken koluma girdi. Bana yaslandı usulca. Bunu ilk defa yapıyordu. Vücudunun bütün yumuşaklığını hissediyordum.

Hiç konuşmuyorduk.

Otele yaklaştığımızda, köyün içine doğru çıkan yokuşlardan birinin başında, yere yıkılmış bir adam gördük. Adam yere oturmuştu ama vücudu yana doğru kaymıştı.

Durdu.

Kolumdan çıkıp adama doğru yürüdü, adamın üstüne eğildi, “İyi misiniz” dedi. Adam İngilizce bir şeyler söyledi. İngilizce konuşmaya başladılar.

Adamın söyledikleri pek anlaşılmıyordu.

Ben biraz uzaktan bakıyordum.

Yanıma geldi, “Adam çok sarhoş,” dedi, “onu burada bırakamayız.”

İçimi çektim.

Yeniden adamın yanına dönüp eğildi. “Hangi otelde kalıyorsunuz” dedi. Adam ağzının içinde kelimeleri yuvarlayıp, harfleri çiğneyerek konuşuyordu. “Benim burada evim var” gibi bir şey söyledi, “Eviniz nerede,” “Yukarda.”

Tekrar yanıma döndü.

— Onu evine götürmeliyiz, burada bırakamayız.

“Nasıl bulacağız evini” dedim, “adam sarhoş, evini tarif edecek hali yok.”

Yeniden adamın yanına döndü.

— Eviniz nerede?

— Yukarda.

— Bu yokuşun yukarısında mı?

— Evet.

Adamın koluna girip kaldırmaya çalıştığını gördüm.

Ben de yanlarına gidip adamı koltuk altlarından tutup kaldırdım, adam ayağa kalkınca sırtını duvara dayayarak ayakta durmaya çalıştı.

— Evine gidebilecek misin, dedim.

— Giderim, dedi, ben giderim...

Yürümeye başladı, sallanarak yürüyordu.

Zuhal arkasından bakıyordu.

Adam birkaç adım gidince, “O artık evini bulur,” dedim, “hadi gidelim.”

Zuhal adamı orada bırakmaya pek istekli değildi, biraz daha arkasından baktı, adam birkaç adım daha atınca, yeniden otele doğru dönüp yürümeye başladık.

Tam iki adım atmıştık ki “küt” diye tok bir ses duyduk. Dönüp baktık. Adam düşmüş, kafasını yere vurmuştu.

Zuhal telaşla adamın yanına koştu.

Adamı kollarından tutup yere oturttuk.

“İyi misiniz,” dedi.

“İyiyim,” dedi adam.

Kafasını küt diye taşa vurmuştu ama “iyi” olduğunu sanıyordu.

Zuhal’in adamı yerden kaldırmaya çalıştığını görünce onu hafifçe kenara itip adamı yeniden koltuk altlarından tutup ayağa kaldırdım.

Yeniden “Eviniz nerede” dedi Zuhal, adam yeniden “Yukarda,” dedi.

Zuhal bana döndü, “Sen istersen otele git,” dedi, “ben adamı evine götüreceğim, onu bu halde bırakamam.”

Ona fark ettirmeden derin bir şekilde içimi çektim. “Götürelim,” dedim.

Adamın bir kolunu omzuma attım, yarı taşır, yarı sürükler gibi adamı yokuştan yukarı doğru yürütmeye başladık.

Çıktıkça çıkıyorduk.

Adam üstüme doğru yaslanmıştı, sızmış gibiydi.

“Evin nerede” dedim.

“Yukarda,” dedi.

Zuhal adama öylesine içten bir şekilde yardım etmek istiyordu ki benim isteksizliğim yakışıksız duruyordu.

Bir yandan da zavallı adamın haline üzüliyordum. İssız bir köyün ortasında sarhoş ve kimsesizdi.

Adam yürüyemiyordu ama sanırım halinden utandığından, “Ben giderim” diye mırıldanıyordu, bıraktığımız anda yıkılacağı belliydi.

Sonunda yokuşun tepesinde bir evi gösterdi. “Burası.”

Zuhal adamın cebinden anahtarlarını çıkarıp kapıyı açmasına yardım etti. Artık dönüp gidebileceğimizi düşünüyordum ama adamı bıraktığımız anda yeniden yere oturdu.

Üst kata taşındık.

Zuhal adama, “Ben size kahve yapayım” dedi, mutfağı buldu, kahveyi buldu, kahve yaptı, adama verdi.

Adam biraz toparlanmış gibiydi. Elli yaşlarında gözüküyordu, sakalı uzamıştı, bakımsız ve dağınık bir hali vardı.

“Ne iş yapıyorsun” dedim.

Mırıldanarak, “Burada oturuyorum” dedi, “babamın şirketi var.”

Elli yaşındaki adamın babasının şirketinden bahsetmesine şaşırmıştım.

O gene, “Babamın şirketi var, ben burada yaşıyorum,” dedi.

Sonunda adamı sedirin üstüne yatırdık. Orada bulduğu bir örtüyü üstüne serdi.

Arkamızdan kapıyı çekip çıktık. Tedirgin olmuştum, hiç tanımadığımız bir adamın geceyarısı evine gitmiş, adam uyurken evinden çıkmıştık, adama bir şey olsa başımız derde girerdi. Ama Zuhal’in bunları düşünmediği belliydi.

Yokuştan aşağı inerken, “Yazık adama,” dedi.

Böylesine saf ve içten bir iyilik görmemiştim.

Daha sonra muhtaç durumdaki herkese yardım ettiğini görecektim, yollarda gördüğü yoksullara, ihtiyarlara, sakatlara yardım ediyordu, o sıradaki en önemli işini bile bırakıyordu o insanlara yardım edebilmek için. Birine yardım ederken başka her şeyi unutuyordu, o anda yaptığı her ne ise o, onun en önemli işi oluyordu.

O gene, “Yazık adama,” dedi, “O herhalde her geceyi böyle geçiriyor” dedim, “babasının şirketi ona biraz ağır gelmiş. Baksana ta buraya kadar kaçmış.”

Sahile indiğimizde yeniden koluma girdi.

O adama yardım ederken bir ara, “Acaba onu çok hırpaladım da, yeniden sevişmeyi geciktirmek için mi böyle oyalanıyor” diye de aklımdan geçirmiştım.

Otele döndüğümüzde yanıldığımı anladım.

Gölün sularının ürpertili aydınlığı uçuk yeşil duvarlara mavimsi dalgalanmalarla yansıyor, oda da kımıldanır gibiydi, suların içinde, denizin altındaydık sanki.

Zuhal o ışıklı maviliğin içinde beyaz çıplaklığıyla denizkızına benziyordu.

Parçalanmak için, daha fazla vahşet için, daha fazla şiddet için yalvaran bir denizkızı.

Işıkların içinde şeffaflaşıyordu.

Kıvrılıyor, bükülüyor, dönüyor, inliyor, çığlıklar atıyordu.

“Seninim,” diyordu, “ne kadar istersen.”

“Senin kadınınım,” diye fısıldıyordu kulağıma, “benim erkeğim sensin.”

Benimdi.

Kadınımды.

Kölemdi.

Büyük bir istekle teslim oluyordu.

Teslim olarak teslim alıyordu beni.

Her emrimi yerine getiriyor, hiç itirazsız bir arzuyla itaat ediyordu.

Teslimiyetiyle, yumuşaklığıyla, arzusuyla beni kuşatıyor, beni efendisi yapıyor ve bütün varlığım bu yumuşaklığın içinde ona akıyor, ona bağlanıyordu.

Durduğumuzda terlemişti, saçlarının dibi ıslanmıştı. Vücudu terden parlıyordu. Duvardaki ışıklar yansıyor terden parlayan memelerine.

Pencerenin geniş bir pervazı vardı.

Pencereleri açıp çarşafıya sarınarak pervaza karşılıklı oturduk, bir dizini kaldırmıştı, kasıkları koyu bir gölge gibi görünüyordu.

Dizlerimiz birbirine değiyordu.

Gölün serinliğini hissediyorduk.

Elimi tuttu, yanağına bastırdı.

Gözlerinin dolduğunu gördüm, “Ben senin kadınınım,” dedi, “ne olursa olsun, bu gece, bu anı hiç unutma, bu gölü unutma, bu odayı unutma, senin kadının olduğumu unutma. Ne olursa olsun.”

Sustum.

Parmaklarının ucunu öptüm.

“Yorulдум, biraz uyuyacağım,” dedi.

Gidip yattı, hemen uykuya daldı.

Sırtımı pencereye dayayıp onun uyuyuşunu seyrettim, aşkın böyle bir şey olduğunu düşündüm, uyuyan bir kadını böyle arzuyla ve şefkatle seyretmek.

Uyuyuşu kendisine benziyordu, telaşsız bir ses gibi sakin ve usul uyuyordu, üstüne çektiği çarşafın altından görünen ayakları beyaz bir duman gibiydi.

Sadece o gece, sadece o odada görülebilecek bir ışığın içinde yatıyordu.

Sadece ona ait olan bir ışık.

O anda hissettiğimi, ona daha sonra “evimizdeki” konuşmalarımızdan birinde yazmıştım.

“seni hayatımda, ışığı sadece sana ait olan bir yere alıyorum.”

Onu daha sonra hep o ışığın içinde hatırladım.

İçime kendine ait ışığıyla yerleşti.

Böyle anlarda, bir insanın bir başkasını kendi ruhuna, kendi içine, kendi varlığına katabilecek kadar kendinden sıyrılıp başka birine doğru aktığı, kendinden vazgeçtiğini anladığı anlarda kutsal bir şey vardır, kâinata ait, yaratmaya ve yaratılmaya ait bir şey. Gördüğün ışık için, kendinden vazgeçebildiğin için, kendinden daha fazla bir şey olabildiğin için şükretme isteği duyarsın.

İçimin inceldiğini hissediyordum.

Onu seyrettim.

Rüya gördüğünü biliyordum, her zaman rüya görürdü, uyumayı rüya gördüğü için sevdiğini söylemişti bir keresinde.

Ben onun ne rüya gördüğünü bilmiyordum, o benim neler düşündüğümü bilmeyecekti.

Biraz sonra uzun bir uykudan uyanır gibi dinlenmiş ve tazelenmiş olarak uyandı.

Çok kısacık bir an sanki nerede olduğunu anlamaya çalışıyormuş gibi baktı, yeryüzüne başka bir yerden gelmiş küçük

bir kız çocuğuna benziyordu, sonra yüzündeki ifade değişti, bir kadının yüzüne dönüştü.

“Gel,” dedi.

Pencerenin kenarından yatağa kadar yürüdüğüm o kısacık zamanda ikimiz de yeniden değiştik, yeniden sadece birer bedene dönüştük.

Ensesinden tutup dudaklarından öptüm.

Uykuya daldığımızda dağların arasından güneş doğuyordu.

Öğlene doğru uyanıp kahvaltı ederken ona, “Senin arabanı buradan şehre senin evine gönderebilirler mi” dedim, “götürebilecek birini bulabilirler mi?”

Yüzüme, “Neden” der gibi baktı.

“Seni bir yere götüreceğim,” dedim, “birlikte gidelim, ayrı ayrı arabalarda gitmek istemiyorum.”

“Peki,” dedi.

Kahvaltıdan sonra üstüne bir şeyler giyip resepsiyona, otel yöneticileriyle görüşmeye gitti. Halledeceğini biliyordum. Her sorunu çözebilirdi.

Biraz sonra, “Tamam,” dedi, “burada bir şoför buldular, arabayı şehre götürüp benim ofise bırakacak.”

Onu beklerken duş almıştım, ona da, “Hadi duş al çıkalım,” dedim.

Duşa giderken bir şarkı mırıldandığını duydum.

Yola koyulduk.

Yeniden dağları tırmandık.

“Nereye gidiyoruz” dedi. “Gittiğimizde görürsün,” dedim.

Güneş arabanın içini ısıtıyordu.

Nereye gittiğimizi merak ediyordu ama bir daha sormadı.

Bir saat kadar sonra Şeftali Köyü’ne vardık.

XXIX

Kasaba huzursuz bir uykuyla kıpırdanıyor.

Yorgunum.

Bütün vücudum ağrıyor.

Bu banktan kalkmam gerektiğini bildiğim halde kalkamıyorum.

Bir mağaraya birlikte girip yüzlerce yıl uyuyan Yedi Uyurlar gibi kasabalılar da her gece birlikte evlerine girip uyuyorlar. Ama sadakatin timsali olan o yedi gencin mutlu ve uzun uykularının aksine kısa ve huzursuz bir uykuyla yoruluyorlar.

Kasabalıların huzursuz rüyalarını görüyorum.

Tanrı, sadakati, karşılığında huzur vererek mükâfatlandırıyor.

Sadakati ödüllendirdiğini söylüyorsun.

Ben sadık biri değilim.

Belki de onun cezası burada yapayalnız oturmam.

Sadakatsizliğimin bedelini ölümü bekleyerek ödüyorum.

Ama kim sadık?

Mutlak bir sadakat gördün mü hiç?

Bak ben burada oturuyor ve bitmekte olan bir hayatın son saatlerinde senin romanını düşünüyorum, buraya beni senin yazdıkların getirdi, şimdi benim romanım biterken senin yazdığın her kelime bile önem kazanıyor gözümde, neresini iyi

okumadığımı, neresini senin yanlış yazmış olabileceğini anlamak istiyorum.

Sadakatle ihaneti yazdın romanında.

Ne muhteşem buluşlar.

Ne müthiş bir gerilim, ne çarpıcı bir çelişki.

Peki sadık kahramanların oldu mu?

Sana bile tam bir sadakat gösteren yok.

Senden korktukları için sana sadık görünmeye çalışıyorlar, seni sevdikleri için sana sadık olmaları gerekmez mi?

Korku ve sadakat bir arada var olabilir mi?

Senin romanını okuduğumuzda sadece korkakların sadık olabileceğine mi inanmamız gerekiyor?

Ne istiyorsun bizim gibi zavallı kahramanlarından?

Senden korkmamızı mı, seni sevmemizi mi?

Senden korkmuyorum.

Seni seviyorum ben, yaratıcılığını, yaratmaktaki o büyük kudretini, hayal gücünü hatta o hayal gücünün meyvesi olan zulmünü bile seviyorum.

Emirlerine uymadım.

Emirlerine uymamı istedin mi peki sen, benim gibi bir kahramanı yaratırken emirlere uymayacağımı bilmiyor muydun?

Bunu bilerek böyle yaratmadın mı beni?

Senden korkmadığım ve emirlerine uymadığım için bir hain olarak mı göreceksin beni yoksa yaratıcılığına duyduğum bağlılık, yarattıklarından dolayı sana duyduğum o edebi sevgi, hiçbir yazarda olmayan o eşsiz hayal gücüne duyduğum hayranlık beni sadık biri mi yapacak senin gözünde?

Senin için sadakat ne?

Bunu bilmiyorum.

Bunu hiçbir kahramanın bilmiyor.

Biz, sadakatin ne olduğunu bile bilmiyoruz, bize söylemiyorsun, nasıl sadık olabileceğiz?

Sadakati çok överek anlatıyorsun ama sadık bir kahraman yazamıyorsun, ihanetin büyük bir günah olduğunu söylüyorsun ama muhteşem hainlerini çok parlak biçimde yazıyorsun.

İhanet, romanın her bölümünde inandırıcı biçimde var.

İnsanların yaratılmasından itibaren romanına baktığımızda, her bölümde, her sayfada ihaneti görüyoruz, kahramanların çok kolaylıkla ihanet ediyor.

Sadakat nerede?

Hani nerede Yedi Uyurlar'ın sadakatinin benzeri hayatın içinde?

Sadakatin timsali o gençler bile sana sadık kalmak için yanında oturdukları krallarına ihanet ettiler.

Masasında yemek yedikleri krallarına.

Onları sen anlattığında çok sadıklar, onları kralları anlattığında birer hainler.

Birine sadık olabilmek için mutlaka başka birine ihanet etmek mi gerekiyor?

Sadakatin ihanete bulaşmamış bir hikâyesi var mı romanında?

Bir yazar, sadakati böylesine övüp de sadece ihaneti ödüllendirir mi?

Hiçbir sadık kahraman yaratamaman bir eksiklik değil mi romanın için?

İşte burada, bu ıssız geceyarısında baş başayız.

Bana gerçekten sadık olan bir tek kahramanını söyle.

Milyarlarca kahramanın var, aralarından kaç tane hiç ihanet etmeden yaşadı?

Sanırım sadakat, senin bulurken düşündüğünden daha karmaşık bir kavram oldu bu romanın içinde, neden biliyor musun, çünkü aynen o yedi gencin hikâyesinde olduğu gibi sadakat bazen ancak ihanetle mümkün oluyor.

Bunu çok iyi biliyorum artık.

Birine sadık olabilmek için başka birine ihanet ediyorsun.

Böyle bir kahramanı nasıl değerlendireceğiz?

Sadık mı diyeceğiz, hain mi?

“İkinci ciltte,” hani şu yazıldığını söylediğin ama ölme-
den hiçbirimize göstermediğin kitabında, onu yakacak mısın,
ödüllendirecek misin?

Bunların cevabını biliyor musun?

Bu romandaki her şeyi bildiğini söylüyorlar, biliyorsan niye
bize hiç söylemiyorsun?

Söyle bana.

Birini kurtarabilmek için başka birinden vazgeçmek ihanet
mi, sadakat mi?

Kahramanlarını hep bir çıkmazda bırakıyorsun.

Ben sana söyleyeyim, senin romanında, içinde ihanet ol-
mayan hiçbir sadakat yok.

Böyle bu.

Keşke bunları daha önce konuşabilecek vaktimiz olsaydı.

Ama zaman daralıyor benim için.

Gerçekten “öbür kitapta” da bana bir yer ayırdıysan belki
orada devam ederiz.

Benim bu kitaptaki zamanım artık saatlerle sayılı.

Ve söylemek istediğim çok şey var.

Hepsini bu geceye sığdıramayacağım herhalde.

Hayatımda sadakati kutsayan, sadakati öven, sadık olmak
isteyen çok insan gördüm, aralarından ihanet etmemiş bir te-
kine bile rastlamadım.

Bazen, bizimle ilgili çok fazla düşünmediğini, bu romana
çok fazla vakit ayırmadığını geçiriyorum aklımdan, kainatta o
kadar fazla romanın var ki ve sen de Alexandre Dumas gibi
gibi öyle çok kitabı aynı anda ve bir arada yazıyorsun ki eğer
onunki gibi bir yazı ekibin yoksa bir yerde, bazı romanları
zayıf bırakmak zorunda kalırsın.

Bir sadakatle karşılaşan insanda sadakat, sadık olma isteği doğurmuyor genellikle.

Ama ihanet, ihanete uğrayanda ihanet etme isteği uyandırıyor.

Bir ihanet zinciri çıkıyor ortaya.

Sen kendi romanında bir sadakat zinciri gördün mü?

Ben sana senin romanında binlerce ihanet zinciri gösterebilirim.

Bütün romancılar gibi sana da kötülük çekici geliyor farkına varmadan.

Onun için hep yazdığın sahnelerde yaşattıklarının tersini savundun.

İyilikler kitabında hep sözde kaldı.

Kötülükler ise sahicilik kazandı.

Bugün bile bizim gibi yazarlar, senin dediklerini kendimize ilke edinsek, senin romanındaki öğretilerine uygun mutlak sadakate, mutlak iyiliğe sahip birini yazmaya başlasak, bir zaman sonra bir aptalı yazdığımızı fark ederiz.

Nasıl çıkacağız bu işin içinden?

Sen bile çıkamamışsın, biz nasıl çıkacağız?

Hele ki ben?

İyilikleri kuru bir şekilde överken kötülükleri öyle parlak örneklerle gösteriyorsun ki çekiciliğine kapılmamak benim gibi biri için mümkün değil.

Ben de böyle bir roman kahramanıyım.

Beni sen böyle yazdın.

Yoksa beni ben mi böyle yazdım?

Ben, hangimizin eseriym acaba, senin mi, benim mi?

Benim yaşadıklarımı kim yazdı?

Sen mi, ben mi?

Zuhal'in yaptıklarının, en beklenmeyen davranışlarının sorumlusu kim?

Sen mi, ben mi?

Ne kadar sadık bir kadındı.

Ne kadar çok ihanet etti.

Ama şunu söyleyeyim, onu Şeftali Köyü'ne götürdüğüm gün, o bölüm, mutlak iyiliğe uygundu.

Öyle bölümler de var romanda, hakkını yemeyeyim.

Ve kötülükleri ne kadar ilginç bulsam da öyle bölümleri daha çok seviyorum.

Bu da benim romanımın çelişkisi, ne yaparsın.

XXX

Öğleden sonraydı Şeftali Köyü'ne vardığımızda.

Köy sakindi, etrafta pek kimse yoktu.

İllerde birkaç ineği ahırına götüren bir köylü kadın görölüyordu.

Uzaktan caminin minaresini görünce, oraya doğru saptım.

Camiye küçük bir yokuştan çıkılıyordu.

Küçük bir tepeciğin üstündeydi.

Yol caminin önünde bitiyordu zaten.

Beyaz, küçük, sade bir camiydi.

Önünde minicik bir avlusu vardı.

Arabayı durdurdum, Zuhâl'e, "Sen bekle, geliyorum," dedim.

Avluya girdim.

Avluda üç çocuk oyun oynuyordu, köşede de yaşlı bir adam duruyordu, önündeki tezgâhta dinle ilgili kitaplar sıralanmıştı.

Camiye bitişik bir de tek katlı bir ev vardı.

Çocuklara, "İmam efendi nerede," dedim.

O sırada yaşlı adam kalkıp yanıma geldi.

"Bir şey mi lazım," dedi, yardım etmek istiyordu, "İmam efendiyi arıyorum," dedim, "Niye lazımdı," dedi, "Bir iş için onunla konuşacaktım."

— Evi orada, deyip küçük evi gösterdi ihtiyar, ama evinde değil sanırım.

O sırada küçük evin penceresi açıldı, beyaz başörtülü genç bir kadının yüzü belirdi, “Kimi aramıştınız” dedi, “İmam efendiyi arıyordum,” “Arılara bakmaya gitti,” dedi kadın.

— Arılar nerede, dedim.

— Köyün bitimindeki koruluğun içinde.

— Peki, teşekkür ederim.

Yeniden arabaya döndüm, Zuhal, “Ne oldu,” dedi, “İmam efendi arılarına bakmaya gitmiş. Gidip onu bulacağız.”

Zuhal ne yapmaya hazırlandığımızı anlamıştı.

Geçtiğim yoldan dönüp köyün hemen bitimindeki koruluğa gittim.

Açık kumral saçlı, aydınlık yüzlü genç bir adam ağaçların altında arı kovanlarıyla uğraşıyordu.

Arabadan inip imamın yanına doğru yürürken, ben bu sahneyi daha önce yazmıştım diye düşünüyordum, acaba o sahneyi yazarken hangi kelimelerle yazmıştım, tam hatırlamıyordum, acaba hayatım boyunca böyle camilerde mi evleneceğim diye düşünüyordum, her yeni kitaptan sonra benimle camide evlenmek isteyecek bir kadınla mı karşılaşacaktım.

Bunları düşünüyordum ama bu fikri sevdiğimi de biliyordum, Zuhal’le evlenmek, onunla böyle bir bağ kurmak... Bu beni gülümsetiyordu.

İmam benim yaklaştığımı görünce ayağa kalktı, “İmam siz misiniz” dedim, “Evet,” dedi, “ne vardı?”

— Evlenmek istiyoruz, dedim

— Müftülükten kâğıt almanız lazım, başka türlü nikâh kıyamam... Yasak.

— Müftülüğü nereden bulacağız, dedim, siz nikâhı kıysanız... Kim duyacak? Kötü bir şey değil ki istediğim, bir sevap işlemenizi istiyorum sadece... İki insanı birleştireceksiniz.

— Yapamam... Gerçekten yapamam... Yapabileceğim bir şey olsa sizi üzmezdim.

Başımı arabaya çevirdim, imam da benimle birlikte Zuhal'e baktı.

— Onu çok üzeceksiniz, dedim... Saçma bir yasak için değer mi?

Zuhal bize bakıyordu.

İmam gözlerini kapattı. Üzüldüğünü, bir çare aradığını anladım, sesimi çıkarmadan bekledim.

— Ben nikâhı kıyamam ama... Köyde emekli bir imam var. () kıyabilir. Ben camiye girmem, dışarda beklerim.

— Çok teşekkür ederim... Büyük bir iyilik yapacaksınız... Bulabilir miyiz o emekli imamı?

— Çağırırız, gelir.

Beraber dönmeyi teklif ettim ama o bisikletiyle arkadan geleceğini söyledi.

Biz yeniden camiye dönüp beklemeye başladık. Zuhal çok heyecanlıydı. Avluya girdi. Biraz sonra imamın eşi olan genç kadınla konuşmaya başladıklarını gördüm.

Önce imam geldi.

Ardından yanında bir adamla emekli imam.

Dinç bir ihtiyardı, “Evlenecek misiniz” dedi, “Evet,” dedim, “Peki, o zaman gelin hanımı da alın, camiye girelim.”

Başımı çevirdiğimde, Zuhal'in genç kadının verdiği incecik beyaz bir başörtüyü bağladığını gördüm.

Çok güzeldi.

Böylesine masum, saf bir kadın güzelliğine daha önce hiç rastlamamıştım. Caminin bir parçası olmuş gibiydi.

Camiye girdik. İçerisi tertemizdi, aydınlıktı, sessizdi, kilimler pencerelerden giren güneş ışıklarıyla parlamıştı, mihrap sade ve huzur vericiydi.

Emekli imamın önünde diz çöktük.

İki şahit de yanımıza diz çöktü.

İmam duayı okurken Zuhal elimi tuttu. Sıktı. Dua boyunca elimi bırakmadı.

Evlendik.

Biz ayağa kalktık. Zuhal kalkmadı.

“Siz gidin,” dedi bana, “ben biraz daha kalacağım.”

Emekli imamla şahitlere teşekkür ettim. Onlar gittiler. İmama da teşekkür ettim. O da evine gitti.

Avluda tek başıma bekledim Zuhal’i. Caminin üstünde kuşlar uçuyordu.

Biraz sonra çıktı. İmamın penceresini vurdu başörtüsünü vermek için. Genç kadın pencereden başını uzattı, bir şeyler konuştular. Ayrılırken sarıldılar.

“Ne oldu,” dedim, “Başörtüsünü almadı,” dedi, “o senin gelinliğin, sende kalsın, dedi. Bu benim gelinliğim, ben bunu ömür boyu saklayacağım.”

Ağlıyordu.

Arabada bir süre gittik.

“Sen bunu bir oyun olarak görüyorsun değil mi” dedi, “benim gibi ciddiye almıyorsun?”

Ona Kuran’dan bir ayetin ilk bölümünü söyledim.

“Unutma ki dünya hayatı eğlence ve oyundan başka bir şey değildir.”

O devam etti.

“Elbette ki ahiret yurdu Allah’a karşı gelmekten sakınanlar için daha hayırlıdır. Hâlâ akıllanmayacak mısınız?”

Onu çocukken dedesinin yazları Kuran kursuna gönderdiğini unutmuştum.

— Ama biz dünya hayatı yaşıyoruz, dedim.

Sesini çıkarmadı. Sadece başını salladı. Bunun ne anlama geldiğini anlamadım. Sanırım bir şey söylemek istedi o hareketiyle ama ben ne olduğunu kavrayamadım.

Onu üzdüğümü hissettim.

“Ben de ciddiye alıyorum,” dedim.

Gene sesini çıkarmadı. Gülümsedi yalnızca.

Epeyce bir zaman hiç konuşmadan pencereden dışarısını seyretti. Bir ara başörtüsünü çıkartıp saçlarına sardı. Uçlarını eliyle tuttu.

— Ne yaptın camide tek başına, dedim.

Bana baktı.

— Beni böyle kabul etmesi ve affetmesi için yalvardım.

XXXI

Sultan'ın öldürölmesinden sonra kasaba delirdi.

Aslında öylesine anlamsız ve remelsiz bir delilik ve öfke nöbeti yaşıyorlardı ki acaba insanlarda belli zamanlarda delirme ihtiyacı mı var diye düşünüyordum.

Delirmeleri gerekiyordu da buna bir neden mi buluyorlardı?

Birdenbire ikiye ayrılmışlardı.

Mustafacılar ve Raci Beyciler.

Neye göre bölündüklerini kavrayamıyordum, Kırkayak'ın kahvehanesinde karşılaştığım sucuk ekmekçi neden dolayı Mustafa'yı tutuyordu ve neden arada bir oraya çay içmeye uğrayan minibüs muavini Raci Beyciydi ve neden yumruk yumruğa kavga ediyorlardı, anlamak mümkün değildi.

Beni asıl şaşırtan, Mustafa'yla Raci Bey arasında gerçekten bir çatışma olduğuna dair ortada açık ve net bir belirti olmasına rağmen kasabanın böyle bölünmesiydi, ortada gözüken sağlam bir neden de yoktu.

Mustafa'yla Raci Bey'in niye çatıştıklarını sorduğumda "Hazine için," diyorlardı.

"Hazinenin olup olmadığı belli değil ki" diyordum.

Cevap vermeden yüzüme bakıyorlar, sonra gene kendi aralarında tartışmaya koyuluyorlardı.

Olup olmadığı bilinmeyen bir hazine için, kazananın o hazineyle ilgili ne yapacağını bilinmediği, kimsenin açıkça bir söz söylemediği ama insanların birbirleriyle yumruklaşıp, birbirini öldürdüğü kıyasıya bir çatışma başlamıştı.

Beni daha da ürküten, ikiye ayrılan kasabanın Mustafacılarının Zakkum'u, Raci Beycilerinin Muhacir'i desteklemeliydi, çeteler de kasabadaki çekişmenin doğal parçası haline gelmişti.

Şunu hiçbir zaman anlayamadım, Mustafa'yla Raci Bey arasında çok sert bir çekişme başladığı için mi kavga şiddetlendi yoksa kasabadaki kavga çok şiddetlendiği için mi Mustafa'yla Raci Bey'in arası bu kadar gerildi.

Ben bunu hiçbir zaman bilemedim, hiç kimse de hiçbir zaman bilemeyecek.

Ben Mustafa'yla arkadaşlık ediyordum ama iki taraftan da değildim, kavganın dışında duruyordum.

Bu da beni çok kıymetli yapıyordu.

İnanmayacaksınız ama kasabada, kavgadan sonraki ikinci büyük mesele benim hangi tarafı tutacağımdı, bir yabancının, bir şehirlinin, bir yazarın hangi tarafı tutacağı, aralarındaki savaşta birdenbire çok önemli bir hale gelmişti.

Ortada gerçekten bir savaş nedeni olmadığından, her şey gerçeklik dışında bir değer kazanabiliyordu.

Böyle tuhaf günler yaşıyordu.

Gerçek bir nedeni olmayan gerçek bir savaş sürüyordu.

Yöneticiler de bölünmüştü. Yargıç, kaymakam, polis müdürü Mustafa'yı destekliyordu. Jandarma komutanı Raci Bey'i.

Daha doğrusu böyle olduğu söyleniyordu, bunun da sağlam, görünür bir kanıtı yoktu.

Kasabada korumaların sayısı birden artıvermişti, o adamların nereden çıktıklarını anlayamamıştım, bütün zenginler üç

dört korumayla geziyorlardı, siyah Mercedesler hızla geçiyorlardı kasabanın içinden.

Hepsinde öldürölme korkusu vardı.

Yoksullarda da aynı korku başlamıştı.

Herkes vurulacağından korkuyordu.

Akşamları erkenden evlerine çekiliyorlardı, sokaklarda dikkatli biçimde, arkalarına bakarak yürüyorlardı.

Hiçbirinin vurulması için bir sebep bulunmuyordu.

Ama vurulabileceklerine inanıyorlardı.

Öfke korkuyu besliyor, o korku yeniden daha büyük bir öfkeye dönüyordu.

Bir hiçlikten öylesine kocaman bir kısırdöngü yaratmışlardı ki sonunda gerçekten birbirlerini vuracaklarından endişeleniyordum.

Raci Bey'in oğlu Rahmi beni yemeğe davet etti o sırada. Kasabanın epeyce uzağında küçük bir balıkçı lokantasında buluştuk. Rahmi benden önce gelmişti. Kapıda siyah elbiseli adamlar kalabalığı dikkatimi çekti.

Lokanta boştu.

Rahmi pencere yanındaki bir masada tek başına oturuyordu. Beni görünce ayağa kalktı.

“Kapının önündeki adamların hepsi senin adamların mı?” dedim, “Evet,” dedi, “Bir ordu var orada,” dedim, “Bugünler biraz sıkıntılı,” dedi.

— Esas babamların evinin orayı gör, dedi, beni bile arayıp öyle sokacaklar içeri neredeyse.

— Ne oluyor Rahmi? Ne olduğunu hiç anlayamıyorum.

Rahmi kederle güldü.

— Kim anlıyor ki, dedi, Mustafa çıldırdı, kasabayı da çıldırttı.

— Mustafa nasıl çıldırdı?

— Hazineyi tek başına ele geçirmeye çalışıyor, herkesi dışlıyor, kimseye saygı göstermiyor, kabalaşıyor... Kimsenin gücü olmasın istiyor ki o hazine yerini kazmaya başladığında karışan çıkmassın.

— Rahmi, orada hazine olduğu bile belli değil.

— Ne fark eder, dedi Rahmi omuzlarını silkerek, hazine-nin olduğu tepeyi ele geçirdiğinde zaten orayı ele geçirmiş tek adam oluyorsun... Hazine olsun ya da olmasın ondan sonra kasaba senin... Kim bir daha sana karşı çıkabilir... Ora-ya çıkmayı yasak edecek kararı alması bile bir meydan okuma zaten... Sen kimsin ki bize yasak getiriyorsun? Bizi hiçe mi sayıyorsun?

— Bu gerçekten bu kadar önemli mi?

Rahmi'yi çok zeki bulmuyordum ama bana bakışındaki ifadeden onun da benim zekâmdan şüphelendiğini anladım.

— Benim ailem yüzlerce yıldır bu kasabada oturuyor, dedi, birçok aile de öyledir, yüzlerce yıllık ailelerdir... Kendi kasa-bamızda bir adama esir mi olacağız? Bir adam bizi çiğneyip geçecek mi? Buna nasıl razı olabilir insanlar? Herkesin kendi-ne göre bir şanı şöhreti vardır, kendimizi çiğnetelim de rezil mi olalım ele güne? Bir Mustafa tek başına hepsini ezdi mi dedirtelim? Bunu kimse dedirtemez kendi için.

O sırada garson balıkları getirdi.

“Balık çok güzelmiş,” dedim, gerçekten de çok lezzetliydi, “Buranın balıkları her zaman güzeldir,” dedi.

— Savaştan, kavgadan başka bir çözüm yok mu, dedim yeniden konuya dönerek.

— Şimdilik görünmüyor... Mustafa durmadan kimse du-ramaz artık.

— Her zaman bir çözüm vardır.

— Nasıl bir çözüm?

— Orada hazine olmadığını söyleyin, orayı ele geçirmek önemsizleşir... O zaman da zaten kavga kendiliğinden biter.

Rahmi sustu, söylediklerimi aklından tarttığı belliydi. Sonra yüzünü buruşturdu.

— Ya varsa?

— Ya varsa diye savaş olur mu? Bu kadar sıkıntı çekilecekse bari sağlam bir nedeni olsun.

— Hangi savaş sağlam bir nedenden çıkmıştır ki, kim savaşın sonunu garantiye alıp da savaşa girmiş ki... Savaşlar zaten ya varsa, ya olursa diye başlar.

— Sonra ne olur?

— Sonra biri kazanır.

— Arada ölenler ne olacak?

— Savaş olmasa da ölecek insanlar... Sadece savaştan mı ölüyorlar? Tifodan öleceğine savaştan ölsün, hiç olmazsa önemli bir iş için öldüğünü düşünür.

— Sen öleceklere hiç aldırıyorsun.

— Öleceklere aldırın savaşı kaybeder... Var mı tarihte tersine bir örnek? Ermişler, veliler, yazarlar korkar insanların ölmesinden, komutanların, liderlerin ölümden korkması liderin kendisinin ölmesine neden olur.

Az daha, “Savaş fikri senin zekânı açmış” diyecektim, bir an bu sözlerin babasının sözleri olabileceğini geçirdim aklımdan.

— Savaş konusunda epey fikrin var, dedim.

— Ben Columbia’da tarih okudum, dedi.

— Ciddi misin?

— Niye? Bir şey okumuş bir adama benzemiyor muyum?

— Yok, onu söylemek istemedim.... Tarih okumuş olduğunu bilmiyordum... Ama tarihle ilgili bir iş yapmıyorsun, değil mi?

Benimle mi yoksa kendisiyle mi alay ettiğini anlayamadığım biçimde güldü.

— Hayır, zeytinyağı ticareti yapıyorum... Ama zeytincilik de çok eskidir, tarihi bir konu sayılır.

Aptal sandığım adamın benimle dalga geçerek gülmesine kızdım birden. Onun hakkında yanlış fikre kapıldığım için kendime de kızmıştım. Kasabanın zenginlerinin genç kuşağının garip bir yapısı vardı zaten, üstlerine kasabalılıklarını, yüzlerce yıllık geleneklerini, alışkanlıklarını, tekdüze bir hayatın sıgırlıklarını, sıkıcı dedikodularını, anlamsız şakalarını giyiyorlar ama eğitim hayatlarında bu kalın kabuklarının altına zerk edilen bilgileri, zevkleri de kendilerini göstermek istedikleri bir yabancıyla karşılaştıklarında ortaya çıkartıyorlardı. O kalın kabuk, içindeki o zengin bilgilere rağmen nasıl hiç yumuşamıyordu, onu da anlamak mümkün değildi.

— Her şeyi biliyorsun da, dedim, olmayan hazine için neden savaşılmaması gerektiğini bilmiyorsun.

— Onu kimse bilmiyor.

Benimle niye buluşmak istediğini anlamamıştım, bunları konuşmak için değildi herhalde.

Kahvelerimizi içerken kapı açıldı, önemli adamların yarattığı o rüzgâr hissedildi, koşuşanlar, kapıları açanlar, sandalyeleri çekenler...

İçeri iki metre boyunda, dalgalı kumral saçlı, yüzünden sağlık fışkıran, güleç bir adam girdi.

Rahmi ayağa kalktı, ben de ayağa kalktım. Adamda Rahmi'ye karşı hürmetkâr ama aynı zamanda kendi öneminin de farkında olan bir hava vardı, daha selamlaşırken bile hürmet ettiğini ama isterse etmeyeceğini de seziyordunuz.

Rahmi adamı bana, “Nazmi Bey” diye tanıttı, ben kim olduğunu anlamadan elimi uzatınca, adam benim onu tanımadığımı fark etti, “Muhacir diye duymuşsunuzdur,” dedi, “Haa, o sen misin?” dedim hayretle... “Haa, o benim,” dedi. Kasabada herkes benle dalga geçmeye başlamış gibi geldi birden.

Galiba kasabada gergin olmayan tek adam oydu, garsona neşeyle, “Söyle ustaya da bir balık atсын ızgaraya benim için,” dedi. “Çok acıktım, ona göre...”

Rahmi’ye dönüp, “Sabahtan beri bir şey yemedim,” dedi. Garsona, “Bir de rakı getirin,” dedi. Bize döndü, “Siz bir şey içmiyor musunuz?” “Şarap içiyoruz,” dedi Rahmi, “Bizim gibi ayaktakımının içkisinden içecek değilsiniz ya.”

“Ayaktakımının” kolundaki boyuna uygun altın saatle rahatça bir lokanta satın alınırdı.

Rahmi, “Kasabadan konuşuyorduk,” dedi Muhacir’e.

Muhacir içini çekti, “Kasaba,” dedi, “valla iş endazesinden çıktı.”

Bana döndü, birden yüzünün bütün çizgileri sertleşmişti, gözlerinde bir adamı öldürmeye hazırlanan birinin bakışları peydah olmuştu. Bu kadar ani değişim ürkütücüydü.

— Bu Zakkum şerefsizi yeğeninin ölümünü benden biliyormuş, dedi, ulan ben ne öldüreyim senin yeğenini... Sultan’ın bin tane düşmanı vardı bu kasabada, canını yakmadığı kimse kalmadı ki... Sen adam olaydın da yeğenine sahip çıkaydın, onu da mı ben koruyacağım... Kancık kasığında döllemiş zibidi, diyormuş ki, ben Muhacir’in kellesini kasabanın meydanına asacağım... Ulan ırzı kırık, senin benim kelleme dokunabildiğin gün mevlam bu dünyayı tersine döndürür be, sen esnafı, torbacıyı korkutur, garibanı vurursun... Senin haddine mi... Ben o lafı duydum, bak yeminle söylüyorum, cinim oynadı, o şerefsizin iki kulağını kesip gözüne yapıştıracağım... O Zakkum’u kör sığa gibi bu sokaklarda sürükleyeceğim. Benim kalbim temiz, Allah bunu bana nasip edecek.

Eline fırsat geçirirse Zakkum’u öldüreceğinden hiç kuşum yoktu ama bu öfkesinde bir çaresizlik de duyuluyordu, Zakkum da Muhacir de birbirleri için her lafı söylüyorlar, baş-

kalalarıyla konuşurken birbirlerini küçümsüyorlardı ama ikisi de diğerinin gücünü herkesten daha iyi biliyordu.

Öldürebilmeleri o kadar kolay değildi. İkisinin çevresi de adamlarıyla sarılıydı, ikisinin de kasabanın içinde kendileri için bilgi toplayan adamları vardı, ikisi de çok iyi korunuyordu. Başkalarının hayatlarına karşı çok aldırılmaz ve insafsız olabirlerdi ama kendi hayatları söz konusu olduğunda kimsenin olamayacağı kadar dikkatliydi. İkisi de bunu biliyordu.

Şimdilik sadece aşağılayıcı sözler söylüyorlar, öbürünü hiç önemsemiyor gibi davranıyor ve bir fırsat kolluyorlardı.

Muhacir'in konuşmasının renkliliği beni güldürmüştü. Ama birbirleri için söylediklerinin aslında karşılarında oturmanı korkutmaya yönelik olduğunu da biliyordum. Korkutmak için bir amaçları ya da çıkarları olması gerekmiyordu, insanların kendilerinden korkmasını istiyorlardı. Varlıkları, yarattıkları bu korkuya dayanıyordu çünkü.

Rahmi, "O Zakkum'u Mustafa şımartıyor," dedi.

Muhacir'e baktım, bir şey söylemedi.

Rahmi ya da Raci Bey, Mustafa için bir şeyler söyleyebilirdi ama Muhacir hangi sınırdan durması gerektiğini biliyordu.

"Mustafa Bey'i bilmem," dedi, "Zakkum ona sırnaşır da, Mustafa Bey yüz verir mi, ben onu söyleyemem."

Mustafa'dan korkuyordu, onunla da kapışabilirdi ama bunun için başka hiçbir çaresinin kalmaması gerekiyordu. O yüzden Mustafa'nın kulağına gidecek, onu kızdıracak, öfkeliendirecek bir söz söylemek istemiyordu.

Muhacir tekrar bana döndü.

— Bu Zakkum şerefsizi engerek gibidir, dedi, ne zaman nerede, kimi sokacağı hiç belli olmaz. Kasaba karışık. Siz efendi insansınız, bu rezilliklerden anlamazsınız. Herhangi bir puşluğa hiç fırsat vermeyelim, bizim çocuklar sizi korusunlar. Çok sağlamladırlar, güvenebilirsiniz.

Niye bulunduğumuz anlaşılmıştı.

Muhacir'in korumasını kabul ettiğim anda ben de bir yana katılmış, bir tarafı seçmiş olacaktım, bunlar da kahvedekiler gibi beni önemsiyorlar, kendi yanlarına çekmek istiyorlardı.

Ben de “olmayan başka bir hazine”ydım anladığım kadarıyla, artık kasabada her şey bir güç gösterisine dönmüştü, ben de o gösteride kullanılacaklardan biriydim.

— Sağ ol, dedim. Kimse bana bir şey yapmaz. Zaten burada ne kadar kalacağım belli değil, sıkılırim yarın sabah gideirim. Düşündüğün için sağ ol ama hiç gerek yok.

Muhacir, Rahmi'ye baktı, “Ne söyleyelim” der gibi.

Bir kere daha üstelemeye karar verdi.

— Kasaba çok karışık, şerefsiz çok, işi sağlam kazığa bağlamak en iyisi.

O anda, aralarından birinin beni vurup suçu diğerinin üstüne atabileceğini düşündüm, iki taraf için de iyi bir hedef olabilirdim. Onların da benden korkması gerektiğini hissettim birden.

— Kimse bana dokunacak kadar aptal değil, dedim, bana bir şey olursa bu iş kasabanın içinde kalmaz, olay büyür, herkesin durumu sarsılır, herkes zor duruma düşer. Ben bu kasabadaki insanların bunu bilecek kadar akıllı olduğuna emimim. Onun için her zamanki düzenimi değiştirmeye gerek yok.

— Siz bilirsiniz, dedi Muhacir.

Kahvemi içtikten sonra “Sen kalıyor musun” dedim Rahmi'ye, “Ben biraz daha kalayım, Nazmi Bey'i yalnız bırakmayım,” dedi, “Peki,” dedim. “Sonra görüşürüz.”

Eve döndüğümde, kasabadan gitmeyi ciddi ciddi düşünmeye başlamıştım.

Yaşananlar gereğinden fazla saçmaydı, üstelik de benim için gittikçe daha tehlikeli bir hale geliyordu.

Kasabalıların kendi aralarındaki, benim anlayamadığım kavgaya karışmamın bir anlamı yoktu.

Çantamı hazırlamam yarım saat sürerdi.

Biner giderdim.

Çantamı hazırlamayı, o akşam nerede kalacağımı, nereye gideceğimi, Zuhâl'i nerede göreceğimi düşünürken evin telefonu çaldı.

Açtım.

— Rahmi'yle yemek yemişsiniz, dedi Kamile Hanım.

— Yedik, dedim.

— Şekerlemelerin bitti mi?

— Bitti.

— Kasabaya ineceğim, evdeysen getireyim sana.

— Evdeyim, bekliyorum.

Şu anda, burada, bu bankta bile karar veremiyorum, Kamile Hanım telefon etmeseydi gidecek miydim, hiçbir şeyim olmayan, hiçbir şeyim olmayacak bir kadın, bir telefonuyla hayatımı değiştirmiş olabilir miydi? Onun sesini duyduğumda hissettiğim o anlaşılmasay heyecanı düşündüğümde, evet, hayatımı değiştirebilirdi.

O kadında beni çok etkileyen bir şey vardı.

Şehvet oyunu başladığında ise ben daha azına bile hayatını değiştirebilecek olanlardandım.

Belki de bir sevişme için değışti her şey, bu gece bir insan öldü, bu gece ben bir katil oldum, bunların nedeni o günkü o telefon olabilir mi?

Bilmiyorum.

Bir neden bulmak istiyor insan yaşadığı kötü şeyleri niye yaşadığına dair, sorular soruyor kendisine, öyle olmasaydı başka türlü olur muydu diye, kendimizden başka bir suçlu olsun istiyoruz herhalde, bir telefon, bir sevişme, bir söz, bizden başka bir şey, bizim irademizin dışında bir irade... Herhalde aradığımız bu.

Buna kesin bir cevap bulamıyorum, bildiğim, gitmeyi düşündüğüm sırada Kamile Hanım'ın telefonunun fikrini değiştirdiği... Ertesi gün de gitme isteğinin, bir önceki güne kıyasla o kadar güçlü olmaması. Çünkü Kamile Hanım'ın telefonu o anda gitmeme engel oldu ama o sevişmeden sonra korkularım, kasabayla ilgili duygularım da değişti. Her iyi sevişme gibi hayatın geri kalan kısmı biraz daha önemsizleşmişti benim için.

Kamile Hanım, beni kasabanın karabasanından kurtarmış ve bu kurtuluş, kasabada başka bir kadere mahkûm etmişti beni.

Gene bir etek ceket giymişti. Elinde bir paket vardı.

“Sana şekerleme getirdim,” dedi alaycı bir gülümsemeyle, “şekerleme” sözcüğüne sadece ikimizin anlayacağı kışkırtıcı bir anlam yükleyerek.

Daha önce oturduğu koltuğa oturdu.

Ben de karşısına.

Gene bacak bacak üstüne attı.

“Bir şey içer misiniz” dedim, “Geçen sefer konyak iyi geldi, bir konyak içeyim,” dedi, bir sigara yaktı, ikimize de konyak koydum.

Aklıma takılan soruyu, aslında o sırada sormamam gerektiği halde sordum.

— Kasabada herkes herkesi gözetliyor şu anda... Buraya geldiğinizi biliyorlardır. Çekinmiyor musunuz?

— Onlar bana alışkındır, dedi. Ayrıca hakkımda çok dedikodu yaparlar ama gene de benim öyle şeyler yapacağıma inanmazlar. İnansalar da umurumda değil zaten. Hakkımda o kadar çok şey uydurdular, yapmadığım o kadar çok şeyi yaptığımı söylediler ki artık ben gerçekten yaptığımda söyleyecek lafları kalmadı.

— Raci Bey?

— Ona söyledim sana şekerleme yaptırttığımı... O kon-
durmaz öyle şeyleri bana.

Sesimi çıkarmadım.

— Perdeleri kapat, dedi.

Aslında evin önündeki ağaçlar içerisinin sokaktan görülme-
sini engelliyordu ama onun bu “Perdeleri kapat” demesinde
ikimizi de kışkırtan bir işaret saklıydı, onun için söylüyordu.

Perdeleri çekip yerime oturdum. Etekleri sıyrılmıştı, ba-
caklarının üst kısmını görüyordum. Sigarasını tablaya bastırıp
söndürdü. Geçen sefer olduğu gibi karşımda durdu, etekleri-
ni çekip kucağıma oturdu.

Onu yukarıya, yatak odasına götürdüm.

Sonrası, onun o bencil, kaba, koyu şehveti.

Giderken, “Şekerlemelerin bitince haber ver,” dedi.

“Mutlaka veririm,” dedim.

Şekerlemelere fena alışmıştım.

Bana kasabada yaşananları unutturacak kadar lezzetliydi.

XXXII

“yeni yatmış daha dalmamıştım... önce içime bir sıkıntı geldi... nedenini anlamadım... öyle bir anda... sonra yüzüme bir rüzgâr çarptı sanki... kapıyı açarsın aniden beklemediğin bir soğukla karşılaşırsın gibi... odada birinin dolaştığına yemin edebilirim... yüzüme doğru eğildiğine... yorganın sesini duydum sanki... öylesine yoğun birşeydi ki yoğunluğu hissettim... ne olduğunu bilmiyorum... ama buna yemin edebilirim... sonra oda dolduğu şekilde boşaldı... bir süre hiç kıpırdamadan yatağın içinde bekledim... sesleri dinledim... tek bir tıkırtı bile yoktu... korktum... ışığı açtım... kapıyı kilitledim... panjurları açtım... yan apartmanın güvenliği dolaşıyordu... ne olduğunu anlamaya çalıştım...

buna benzer bir şey bir kere de kasabada olmuştu... biri yatağımın yanına kadar gelmiş üzerime eğilmişti sanki... onu görmüştüm... siyah bir şapkası vardı...

delirdiğimi düşündüm... sanırım sen de öyle düşünüyorsun... ama doğru söylüyorum...”

“şimdi nasılsın?”

“bütün günü sıkıntılı ve yorgun geçirdim ama şimdi daha iyiyim. bunlar beni korkutuyor.”

“korkma canım.”

“çocukken de böyle şeyler olurdu... garip bir sıkıntı hisse-
derdim... ne olduğundan tam olarak emin değilim... sürekli
şekil değiştiren, bazen tüm bedenimi kaplayan, bazen bir yere
yerleşip sürekli beni tedirgin eden bir şey... tarif edemiyorum,
anlatması biraz zor... yumuşak ve kaygan bir şeydi sanki, za-
man zaman, alçalıp yükselen uğultulu bir ses çıkarırdı veya
ben öyle zannederdim...

bazı anlar bir anda ortaya çıkıp öylesine bir hızla beni içine
alırdı ki ondan hemen kurtulamazsam delireceğimi düşünür-
düm... yalnız kalmaya korkardım... ne zaman gittiğini hatırla-
mıyorum... bazen tekrar ortaya çıkacağından korkuyorum...
gece korkularım biraz o dönemlerden kalma...

küçükken bir sürü gelgitlerim vardı... dedemlerin yanında
kaldığım süre boyunca neredeyse dini bir eğitimden geçtim...
sana söylemiştim, babamın babası köy ağasıydı... yazları onun
yanına giderdik... annemse beni bir prenses gibi yetiştirmeye
çalışıyordu... bense hiçbirisi değildim... ama onlara karşı gel-
mek istemiyordum... çünkü doğru olanın hangisi olduğunu
bilmiyordum...

doğüstü şeylere inancımın tam olarak nereden kaynakla-
dığını da bilmiyorum... küçükken kendimi hep yalnız hisse-
derdim... bazen onların benim gerçek annem babam olmadı-
ğını düşünürdüm... yalnızlığımdan yarattığım gizli dünyada
nereden geldiklerini bilmeden büyütüp kendime mal ettiğim
bir sürü şey var sanırım ve bunlar ailemden aldıklarımın
daha fazla...”

Böyle şeyler anlattığında onun için endişeleniyordum. Bü-
yük bir şefkat duyuyordum aynı zamanda, onu koruyabilmek
için büyük bir istek.

Sanki yaşadığı, görünen hayatının dışında kimsenin gör-
mediği karanlık ve büyük bir boşluk varmış gibi geliyordu

bana, kimsenin, kendisinin bile dolduramayacağı bir boşluk, niye böyle hissettiğimi bilmiyorum ama böyle hissediyordum, onu çok yalnızlaştıran, diğer bütün insanlardan ayıran, insanlarla arasına giren büyük bir boşluk.

Karabasanlarla, karanlık hayallerle, doğaüstü olaylarla ve yaratıklarla dolu bir boşluk.

Taşınması zor, ağır bir yük.

Onu o yükünden kurtarmak isterdim.

Bunu çok istedim.

Bazen bana öyle geliyordu ki yaşadığı, yaptığı ne varsa, hissettiği ya da hissettiğini sandığı ne varsa, bütün bunların hepsi o karanlık boşluğu boşaltıp yeniden ve mutlu hayallerle doldurabilmek içindi.

İnsanlara neredeyse delice bir şekilde yardım etmesi, bir işi birdenbire benimseyip başka her şeyi unutacak kadar kendini vermesi, başka insanları ürkütecek tehlikelere kendini atıvermesi hep bunun içindi.

O korkunç ve karanlık yalnızlıktan kurtulabilmek için. Ben öyle hissediyordum.

Böyle hissetmek, beni ona bağlıyordu.

Onun sırtında taşıdığını düşündüğüm karanlık boşluğunu her gördüğümde ya da o boşluğu her hayal ettiğimde, o boşluktan keder ve hüznün akıyordu içime.

O ise daha sonra sanki öyle şeyler hiç olmamış, aramızda hiç öyle konuşmalar geçmemiş gibi gülümseyen yüzüyle çıkıveriyordu karşıma.

Şaşıırıyordum.

Benim yazmayı düşündüğüm romana yardım etmeyi o günlerde kendine görev edinmişti. Her gün yeni öneriler, fikirler yazıyordu bana.

“gerçek hayat’ ve ‘hayal hayat’... iki kişinin birlikte kurdukları bir hayale kapılmaları... adam aşk konusunda tecrübeli

bir yazar... kadınsa bir adama deliler gibi tutkun... tutkunun esiri olmuş artık ondan kurtulmaya bile çabalamıyor... bundan garip bir zevk aldığı bile söylenebilir...

ikisi de gerçek hayatlarını ve aşklarını yaşamaya devam ediyor... bir yandansa hayal hayatlarındaki aşklarını ve yaşamalarını... inanmayacaksın ama hayal hayatlarında evleniyorlar bile... kadın adama kocam diyor...

gerçekle hayalin sınırlarını biliyorlar... ancak bu hayal hayatlarında yaşadıkları aşkın ve şehvetin şiddetini azaltmıyor... ikisi de rolünü mükemmel oynuyor... tamamen bilerek ve bilinçli bir aşk oyunu bu... ikisi de kendine güveniyor...

ancak bir süre sonra bu kaçınılmaz olarak gerçekle hayalin savaşına dönüyor... hayatlarından birinden vazgeçmek zorundalar... gerçekten veya hayalden... gerçek dünyada yaşadıkları ‘gerçek hayat’ ve ‘gerçek aşk’ oysa ki hayal hayatlarındaki hiçbir şey gerçek değil, belki kendileri bile...

saçma mı... olsun... bence sen bunu iyi anlatırsın... bu arada mutlaka cinayet gerekiyorsa, tercih yapamadığın veya yapmadığım için beni öldürebilirsin...”

İlişkimizin bir tür “hayal hakikat” olduğu doğrudu, çoğunlukla sadece yazılarla sürdürüyorduk birlikteliğimizi, sonra çıkıp “yazı” olmayan gerçek hayata, o yazılar sanki yokmuş gibi karşıyorduk, gerçek hayatta birlikte yaşadıklarımız da “hayal” gibiydi, hayatımıza onu doğrudan karıştırmıyorduk, hayatın altlarında bir yerde, kendi karanlığında, kendini saklayarak akıyordu.

Söyledikleri ilgimi çekiyordu ama böyle bir ilişkiyi nasıl anlatacağımı bilemiyordum.

Aslında böyle oyunlara girmek yerine daha düz bir cinayet romanı yazmayı düşünüyordum.

Bana romanımda yardım etmeye uğraşırken Mustafa’ya da kasabadaki işlerinde yardım etmeye çalıştığını tahmin edebili-

yordum, sanırım sadece ikimizin değil kendisi dışında yeryüzündeki bütün insanların yardıma muhtaç olduğuna inanıyordu. Elinden gelse herkesin yardımına koşardı.

Kendi hayatı dışındaki her hayata koşuyordu.

Rahmi'yle buluşmamızın ertesi günü Mustafa beni sabah kahvaltısına davet etti. Ticaret Odası'nın lokantasında buluştuk, kimse yoktu.

Giriş ise siyah elbiseli korumalarla doluydu.

Sıkıntılı bir hali vardı.

— İyi misin, dedim.

— İyiyim, sıkılıyorum bu adamlardan.

— Ne oldu?

— Hiç hayal güçleri yok, çok aptallar ve her türlü yeniliğe engel olmaya çalışıyorlar.

Masa çeşit çeşit reçellerle ve zeytinlerle doluydu, ben bu kadar çok çeşit reçelin ve zeytinin olduğu başka bir yer görmemişim.

Her reçelden tadıyordum, Mustafa pek bir şey yemiyordu.

“Rahmi'yle buluşmuşsunuz,” dedi, reçelli ekmeğimi yutmaya çalışırken başımla “evet” işareti yaptım.

— Muhacir de geldi mi?

— Evet.

— Ne istiyorlarmış?

— Beni korumak.

— Kimden?

Güldüm.

— Galiba herkesten. Öldürüleceğimden korkuyorlarmış.

— Onlardan seni kim koruyacakmış, dedi.

Mustafa'ya baktım, bu tür sözler beni kızdırmaya başlamıştı.

— Ben kendimi korurum, dedim. Hayatımda hiç kimse-
nin beni korumasına gerek olmadı, bundan sonra da olmaz...

Herkesin beni merak etmeye başlaması biraz sıkmaya başladı beni. Bence siz kendi hayatınızı düşünün... Buradaki herkes benden daha fazla tehlikede.

— Bizi koruyacak adamlarımız var, senin kimsen yok.

Rahmi'yle Muhacir'e söylediğimi ona da söyledim.

— Benim başıma bir şey gelirse bütün memleketin dikkati buraya döner... Bir yazarın öldürülmesi herkesin dikkatini çeker... Bunu hiçbirinizin isteyeceğini sanmam... Üstelik de çok fazla sıkılırsam basar giderim, beni burada tutan bir şey yok... Ben bu kasabanın parçası değilim... Beni burada tutacak zeytinliklerim, fabrikalarım da yok.

Mustafa sinirlendiğimi anladı. Dalgın bir halde yüzüme baktı.

“Kötü bir maksatla söylemedim,” dedi, “Biliyorum” dedim.

— Ama bu kadar sık bir şekilde iyi niyetle de olsa ölümünden bahsedilmesi de sinirime dokunmaya başladı.

Mustafa hiç beklemediğim anda birden gülüverdi.

— Sen sakın bir adamdın, dedi, sen de gerginleşmeye başladın... Bu kasaba herkesi geriyor anlaşılan.

— Kasabayı cehenneme çevirdiniz, dedim, bunlara ne gerek vardı? Hep birlikte mutlu bir halde yaşayabilirdiniz. Ben de güzel güzel romanımı yazardım.

— Fena mı, sana roman konusu çıkartıyoruz işte.

— Kim okur bu kasabanın saçma işlerini, dedim. Ben bile ne olduğunu anlamıyorum, okuyan ne anlayacak?

Herkes bana roman konusu anlatmaya başlamıştı. İkimiz de bir süre sustuk.

“Bu kasabada senden başka konuşabileceğim kimse yok,” dedi. “Çok aptallar.” Bir süre daha sustuk.

“Dün akşam Raci Bey’le buluştuk” dedi birdenbire.

Başımı kaldırdım. Merak etmişim, merak edeceğimi biliyordu. “Hiç anlamıyor” dedi.

— Neyi anlamıyor?

— Hiçbir şeyi anlamıyor, hiçbiri anlamıyor... Bunu sadece bir iktidar kavgası olarak görüyorlar... Ona da anlattım.

Önemli bir şey söyleyeceğini sezdiren bir şekilde masaya doğru eğildi.

— Bak, dedi, dünyanın en güzel kasabası burası... Şu sahile, tepelere, zeytin ağaçlarına, bağlara, meyveliklere bak... Daha güzel bir yer gördün mü? Görmemiştir. Her sabah buraya bir kere daha hayran olarak uyanıyorum. Her sabah belediye gelmeden tepelere çıkıp kasabayı seyreliyorum.

Gerçek bir heyecanla anlatıyordu.

— Bir de kasabanın içine, o çirkin binalara bak... Yakışıyor mu bu güzelliğe. Allah'ın güzelliğini bu kadar çirkinleştirmeye hakkımız var mı?

İçini çekti.

— Bu güzelliklere bir de tepedeki kiliseyi ekle, sadece efsanesi yeter, Hazreti İsa'nın burada yattığını söyleyen efsane bile yeter... Kasabadaki o çirkin binaları yıksak, sahili büyük, kocaman bir plaja çevirsek, küçük şık oteller yapsak, eski binaları ortaya çıkarsak, kiliseyi tamir etsek, oradaki hazineyi bulsak, parasını kasabaya harcasak, dünyanın dönüp bakacağı, bütün dünyanın geleceği, bütün dünyanın hayran olacağı bir yer olmaz mı burası? Söyle, olmaz mı?

— Olur.

— İşte bunu anlatamıyorum.

— Niye anlamıyorlar?

— Hiçbir şeyin değişmesini istemiyorlar... Kasabadaki durumları değişmesin istiyorlar... Sanıyorlar ki bunu sadece kendi iktidarım, kendi başkanlığım için yapmak istiyorum.

— Sen de onlarla birlikte yap... Onları da kat bu işe... Niye tek başına yapmaya çalışıyorsun?

— Rız olmuyorlar ki... Rız olsalar da ufukları yetmez... Cene çirkin binalar yapmak isterler... Ben kafamdaki yeni kasabanın projesini bile çizdirdim... Maketini hazırlattım. Bir görmelisin. Bir gün bana geldiğinde sana gösteririm, koca bir odaya kurdurdum maketi... Hayalimdeki kasaba orada duruyor.

— Mustafa, bunu sana tek başına yaptırmazlar... Onları da ikna etmelisin... Ben siyasetten anlamam ama bunu tek başına yapmak için diretirsen çok adam ölecek burada. Bu kadarını anlayabiliyorum... Hepiniz beni korumayı öneriyorsunuz ama hepinizin hayatı tehlikede... Sen bunu anlamıyor musun? Görmüyor musun tehlikeyi... Hep birlikte delirmekte olduğunuzu kavrayamıyor musun? Getirip senin pencerenin önünde vurdular çocuğu... Mesajı herkes anladı, bir sen mi anlamadın?

— Sen romancısın, sana bir şey soracağım... Dünyanın en muhteşem romanını yazacak olsaydın, çşsiz bir roman, yüzlerce yıl hatırlanacak bir roman, herkesin bakacağı, okuyacağı, hayran olacağı bir roman, bunun için ölmeye razı olmaz mıydın? Ya da bunun için birini öldürmen gerekseydi, öldürmez miydin?

Durup ekledi, “Ama samimi cevap ver.”

Güldüm,” Bilmiyorum,” dedim, “Biliyorsun,” dedi.

— Sadece cesaretin yetmiyor doğruyu söylemeye.

Denizi seyretti bir süre, “Bu kasaba da benim romanım işte,” dedi. “Ben de burada yüzlerce yıl duracak, yüzlerce yıl hatırlanacak bir şey yapmak istiyorum.”

Yüzünde daha önce onda hiç rastlamadığım bir ifade vardı. Diğer insanların görmediği bir gerçeği gördüğüne ve diğerlerinin hayal edemeyeceği bir şey yapacağına inanan tutkulu bir adamın heyecanı, hayattan bile daha önemli bir amacı gerçekleştirebileceğine olan inancı, bunu yapabilecek tek kişi olduğuna duyduğu güveni, bunu ne pahasına olursa olsun

yapacağı konusundaki kararlılığı ve herkesten daha iyi ve akıllı olduğunu kabullenmenin kibri sinmişti bütün çizgilerine. Yüzü hem bir heykel gibi donmuştu hem de fırtınalı bir deniz gibi hareketliydi. Çizgileri kıpırdamıyordu ama duygularının hareketliliği ve kuvveti gözlerine yansıyordu.

Herkesin iyiliğine olanı tek başına, her engeli aşarak yapacağına inanmış birinin, kendisinden başka herkesi küçümseyen ve karşısına çıkan herkesi ezmeye hazır ürkütücü iradesi görülüyordu.

Daha önce bunları bana anlatmamıştı.

Herhalde daha önce kimseye anlatmamıştı.

O biliyordu, o yapacaktı ve bunları anlatması gerektiğini bile düşünmüyordu, anlatmak zorunda kalmak öfkeliendiriyordu onu. Niye kendisine güvenmediklerini, niye yaptıklarını sorguladıklarını bir türlü anlayamıyordu.

İşler karmakarışık olunca, “gerçeği” söylemenin herkesi yatıştıracığını sanmıştı ama olayların onun sandığı gibi gelişmemesi onun şaşkınlığını, insanlar hakkındaki kuşkularını ve öfkelerini arttırmıştı.

— Ne dedi Raci Bey sen bunları anlatınca, dedim.

— Ne gerek var, dedi, yüzlerce yıldır burada yaşıyoruz, ne zararını gördük, neden kasabayı altüst edeceğiz dedi. Aynen böyle dedi. Onun akli benim onları kenara itip tek başıma yöneteceğime takılmış... Varsa bir hayalin gel sen yap, dedim, yapsın da gerçekten... Ama ne bir hayali var ne de hayali olana izin vermeye niyeti... Onun niyeti yoksa benim de izne ihtiyacım yok... Hem kimden izin alacağım... Ben buranın belediye başkanıyım... Zaten halktan izin almışım... Adama diyorum ki herkes daha zengin yaşayacak, herkesin daha fazla parası olacak, adam bana diyor ki paraya mı ihtiyacımız var... Huzur neyimize yetmiyor.

— Huzur da önemli Mustafa.

— Tamam, önemsiz demiyorum ki... Ama böyle karşı çık-masalar zaten huzur bozulmayacak... Hem her şeye karşı çıkıyorlar, hem her şeyi karıştırıyorlar, hem adamları vurduruyorlar hem de huzur kalmadı diyorlar... Kalmadıysa benim yüzüm-den mi kalmadı?

— Belki de o yasak kararını çıkarmamalıydın...

Yüzünü buruşturdu, “Ne olmuş yasak kararı çıkardıysak,” dedi, “böyle diklenmeselerdi, koyduğumuz gibi kaldırırdık yasağı... Bütün kasabanın geleceğinden daha mı önemli bir karar? Sen yasak kararı çıkardın, o zaman ben de bütün kasa-banın geleceğini yakarım demek mi gerekiyordu?”

— Onlar senin kendilerini bir kenara iteceğini düşünüyor-lar... Tek başına kasabaya sahip çıkmak için bunları yaptığını düşünüyorlar... Onun için kızıyorlar.

— Küçük adamlar işte... Böyle bir hayalin yanında bir kasabanın iktidarının, kasabayı kimin yönettiğinin ne önemi var... Sen yapılacak olana bak... Nasıl modern ve güzel bir kasaba kuracağım biliyor musun, bizim o tek uçaklı havaala-nına dünyanın her yanından uçaklar inecek... Dünyanın her yanından... Ben dünya diyorum, onlar hâlâ kasaba diyorlar.

— O mesaj çektiğimiz kadın ne diyor bunlara?

— Seni vuracaklar diyor... Dün gece konuştuk biraz... Di-yor ki o evindeki maketin büyüğünü yaptır, kasaba meydanına koy... Bütün kasabalılar görsün, anlasın ne yapmak istediğini diyor.

— Akıllı kadınmış, iyi fikir bence.

— İyi de, o da bana ağır geliyor... Anlatıyorum işte... Kal-kıp bir de maketi göstereceğim, onlara yalvaracağım... Onun dediğini yapıp o maketi oraya koydursam bile gene bir bahane bulacaklar... Onların işi bahane bulmak... Biliyorum bulacak-larını... Onların derdi beni başkanlıktan düşürmek, adamlar kilitlendi, başka bir şey düşünmüyorlar.

Dün gece Zuhâl'le konuşmuşlardı, tahmin ettiğim gibi Mustafa için endişelenip ona yardım etmeye çalışıyordu.

— Evlilik işi ne oldu, dedim.

İçini kederle çekip, “Off,” dedi, “o da başka bir aptal, hem sana âşığım diyor hem senle evlenemem diyor... Hem de artık hiç evlenemezmiş... Ne demekse... Evlenmemekle hiç evlenmemek arasındaki farkı da ben hiç anlamadım.”

“Kasabayla sevdiğin kadın arasında bir tercih yapman gerekseydi, hangisini tercih ederdin,” dedim.

— Niye tercih edeyim... İkisini birlikte istememe bir engel mi var?

— Bir engel olsaydı hangisini tercih ederdin?

“Bilmiyorum,” dedi yeniden içini çekerek.

Onun bana güldüğü gibi ben de ona güldüm.

— Biliyorsun, dedim, sadece cesaretin yetmiyor doğruyu söylemeye.

XXXIII

Hava serinliyor.

Ortalık hâlâ karanlık ama bu yaklaşan sabahı haber veren serinlik olmalı.

Okaliptüsün kokusu serinlikle birlikte keskinleşti.

İnsanlar sabahlardan hep umutlu bir şeyler beklerler, herhalde yüz binlerce yıldır içlerinde taşıdıkları o karanlık korkusundan olmalı, karanlığın çöktüğünü gören ilk insanın duyduğu dehşet binlerce yıldır azala azala ancak bu kadar azalabildi, hâlâ sabahlar yeni bir umut zavallı insanlar için.

Benim içinse tam tersi.

Sabah bana ölümden ve acıdan başka bir şey getirmeyecek.

Kaçmalıyım ama kımıldayamıyorum.

Beni nasıl olsa bulurlar diye düşünüyorum, içimde kaçabileceğime dair bir ümit yok, kaçmak istiyorum aslında, kurtulmak istiyorum ama bir taraftan da çok anlamsız geliyor.

Yorgunluk belki de gücümü azalttığından böyle hissediyorum, bilmiyorum, düşüncelerim bulanık, kararlarım da öyle, kendi hayatımla ilgili karar vermek istemiyorum sanırım.

Buna gücüm yok.

Hâlâ kendi geleceğimle ilgili karar verme fırsatına sahibim ama o kararı veremiyorum.

Galiba benim dışımda bir şeylerin beni sürükleyip götürmesini tercih ediyorum, götürecekleri yerin ölümden başka bir şey olmadığını bilmeme rağmen.

Karar verip harekete geçmektense ölmeye razı olmak... Bunu bilerek üstelik...

Belki de ölüm gelmeden öldüm.

Ölüm fikri beni öldürdü belki de.

Yaklaştığını hissetmek bile öldürüyor belki de insanı.

Belki yavaş yavaş çökerek, yavaş yavaş biterek, ölüme hazırlıyor vücut kendini.

Ölüm geldiğinde belki de sadece bir ölü bulacak.

Bunu isterim.

Ölümü, bir ölü olarak karşılamak isterim.

Sirenlerini çalarak köşeden dönecek ilk polis arabası belki de burada oturmuş, gülümseyen, sigara içen bir ölü bulacak.

Bu fikir içimi rahatlatıyor.

Ölümden neden bu kadar korkuyoruz acaba?

Niye bu kadar ölümden korkuyorum?

O kadar korkuyorum ki ölüm gelmeden ölmeye razıyım.

Ölüm korkusu, Tanrı'nın yazdığı şu romanın en acıklı ilişkilerinden biri.

Tanrı, bütün romanı boyunca "ikinci ciltten" bahsediyor, "öbür taraf" diyor ama "bu kitabı" okurken herkes ölümden korkuyor.

Bu konuda inandırıcı olamamışsın, kusura bakma.

İkinci kitabı yazmadın belki de, yazdım diyorsun ama okuyana rastlamadık henüz, ben de bazen böyle yapıyorum, herkese "yazıyorum" diyorum ama evde oturup dalga geçiyorum, sen de benim gibi mi yapıyorsun, çok romancı yapar bunu, o kadar çok sorarlar ki gerçeği söylemektense yalan söylemeyi tercih eder, belki sen de gerçeği söylemiyorsun bize.

Bunu hissettiğimiz için kuşkuluyoruz belki de.

Bizi buna gerçekten inandırabilseydin, ben bu kadar korkmazdım şu anda, bütün insanlar bu kadar korkmazdı, rahat ve huzurlu olurduk.

Ne yapalım ki bu da senin romanının başka bir zayıf noktası.

Diyelim ki yeteneğini konuşturdun, o işlek kaleminle karakterlerindeki ölüm korkusunu sildin, o zaman roman devam etmiyor, çünkü yaşama isteğiyle ölüm korkusunu aynı noktaya bağlamışsın, ölüm korkusunu sildiğin anda yaşama isteği de kayboluyor, hayat bitiyor.

Yaşama isteği dediğin şey, bir telaştan başka bir şey değil, ölümle yarışma telaşı, ölüm gelmeden mümkün olduğunca fazla zevk alma telaşı, herkesin aldığı zevk değişik, kitabın orasında bir renklilik var, sevişmekten para kazanmaya, para kazanmaktan ibadete kadar insanlara çok bol miktarda zevk alma yolu açmışsın ama bu yolda koşarak gitmeleri ancak ölümle yarışmalarıyla mümkün oluyor.

Ölüm korkusunu sildiğimiz anda senin kitap ölüyor.

Senin kitabın okunabilmesi için bizim ölümden korkmamız gerekiyor.

Tabii seni muhteşem ve tek yapan olağanüstü yeteneğin, başka kimsenin yapamayacağı biçimde korkunç çelişkileri aynı anda var edebilmen, bak bu yanına hayranım, şimdi alıyorsun o dehşet verici ölüm korkusunu kahramanının içine, insanların “bilinçaltı” dediği yere, onun değiştiremeyeceği biçimde yerleştiriyorsun, “öleceksin” diyorsun, şu anda benim çok iyi bildiğim ve yaşadığım gibi o korku insanı öldürüyor aslında, senin buradaki yeteneğin ve kitabını çok çekici kılan ustalığın, öleceğini bilen, bunu böylesine kesin bildiği için böylesine korkan kahramanının bu müthiş bilgiye rağmen buna inanmaması, ölümden korktuğu, öleceğini bildiği kadar kesin bir şekilde bu kaçınılmaz gerçeği yaşarken aklından silmesi.

Ölümün başkalarına ait bir gerçek olduğunu sanması ve bunu sanırken aslında yanlış olduğunu da bilmesi.

İşte romanın burası muhteşem.

Ne kadar birbirinden farklı, ne kadar birbiriyle çelişen, ne kadar birbirini reddeden duygu aynı anda var olabiliyor, o duyguların sahibi bütün duygularının farkında, hepsinin birbiriyle çeliştiğini biliyor ama gene de hepsini içinde aynı inançla taşıyor.

Ben bile şu anda bir yandan ölürken bir yandan ölmeyebileceğimi düşünüyorum. Ölümün kapısında bile ölüme inanmakta zorluk çekiyorum, hatta inanmıyorum.

Kitabının en muhteşem oyunu, bu “bilinçaltı” denen şeyi bulman, zaten hep söylüyorum buluşlarda üstüne yok.

Ölüm korkusuyla, ölüm gerçeğine inanmayı reddeden yaşama isteğini, bu birbiriyle çelişen iki duyguyu bir arada kahramanının içine, onun dokunamayacağı şekilde gömdüğünde, artık kahramanın bilinciyle ne düşünürse düşünsün, içine daha yaratırken yerleştirdiğin o iki duyguyu yok edemiyor.

Çelişkilerin varlığını o “bilinçaltı” denen içimizdeki gizli ve kapalı odayla sağlayabiliyorsun.

Oraya dokundurmuyorsun.

Bilincimiz bize, kahramanlarına ait ama bilinçaltımız tümüyle senin, orası sana ait, içimizdeki “Tanrı parçacığı” orası, hangi düşünceyle birleşirse birleşsin o düşünceyi senin istediğin “duygu kitlesine” çevirebiliyor.

Tabii sana ait “odaya” bu çelişkiyi koyduktan sonra artık bunlardan binlerce küçük ve eğlenceli çelişki yaratmak mümkün.

Acaba neden “öbür taraf” meselesini, “ikinci kitaba” kesinkes inanmamızı sağlayacak bir duyguyu o dokunamadığımız derinliğe yerleştirmedin?

Ölüm korkusunu, dolayısıyla da yaşama isteğini azaltır diye mi?

Yoksa bu birinci kitaba başlarken “ikinci kitap” konusunda sen de çok emin olmadığın için mi?

Peki, benim kaderim ne bu kitapta?

Ölüm ne kadar yakınımda?

Benim için ne yazıldı?

O kısım hâlâ yazılmadı bence, hâlâ sen de benim gibi biraz kararsızsın, ne yapalım beni, öldürelim mi yoksa romancıların o olağanüstü güçleri ve sihirleriyle son anda kurtaracak bir yol mu bulalım?

Aslında kurtarmak zor gözüküyor.

Aynı fikirde değil misin?

Senin inandırıcılık sorunun olmadığını biliyorum ama gene de kitabın kurallarını çok fazla bozmuyorsun, romanında senin “yakınların” dışında uçan adamlara rastlamıyoruz mesele, burada kendi inandırıcılığına sen de mahkûm oluyorsun bütün romancılar gibi, hangi sınırlarda durman gerektiğini biliyorsun.

Onun için yaklaşan sabah pek aydınlık olamayacak gibi görünüyor bana.

Gene de yazarların kudretine saygım sonsuz.

Bu kitap bitmeden kesin emin olmayacağım hiçbir şeyden.

Yaklaşan ve beni daha gelmeden öldüren ölümden bile.

Korkuyorum ama.

Yazarın kudretine iman etsem de korkuyorum.

İkinci kitaba kesinlikle inanmış olsam bu kadar korkar mıydım bilmiyorum ama o kitaba inananların da korktuğunu çok gördüm.

İnanmak da yok etmiyor korkuyu.

O korkuyu oraya nasıl kuvvetli biçimde yerleştirdiysen.

Senin yeteneklerine inanmak bile silmiyor onu oradan.

Hadi bakalım öyleyse, göster yazarlık yeteneğini ve kurtar beni korkudan.

Ne yazık.

O yetenek sende bile yok.

Senin de sınırların var romanının içinde.

Tanrı'nın sınırları.

İşte benim şu anda durduğum yer orası.

Tanrı'nın sınırlarında duruyorum.

Ve biliyorsun ki senin sınırlarından daha korkunç hiçbir yer yok bu dünya hayatında.

XXXIV

Sümbül'den bir mesaj geldi.

Tek kelime.

“nasılsın”

Mesajın anlamı belliydi, işler kesattı, Sümbül'ün paraya ihtiyacı vardı ve kibarca onu çağırıp çağırmayacağını soruyordu.

Beni hiçbir zaman rahatsız etmezdi.

Eğer “işler” çok kötüyse, paraya çok ihtiyacı varsa böyle bir mesaj atardı. Ben de onu çağırırdım.

Mesajı alınca aradım.

— Nasılsın, dedim, ne yapıyorsun?

— Hiç, ne yapayım, tembel tembel televizyona bakıyorum.

— Müsaitsen gel o zaman.

— Yarın saat sonra sendeyim.

Tam yarım saat sonra bendeydi gerçekten, saçları hâlâ ıslaktı, yeni duş aldığı anlaşılıyordu.

Ben bir şey söylemeden çırılçıplak soyunup oturdu.

Ben de o bir şey söylemeden ona bir viski kola hazırlayıp verdim.

— İşler nasıl?

— Ben böylesini hiç görmedim... Haftada iki müşteri çıkarsa öp başına koy... Ya, eski müşterileri arıyorum, beni hiç

kırmayan müşterileri, onlar bile tekrar aramıyor biliyor musun?

— Ne oldu peki böyle birden?

— Kasaba gerildi, delirdi, bir şey oldu... Heriflerin aklı başından gitti, varsa yoksa kavga, çekişme, dövüş, gerginlik... Bir de geceleri evlerinden çıkamıyor bunlar... Çıksalar da bir faydası yok ya...

Durdu, sevimli gülüşüyle güldü söylemeye hazırlandığı lafa.

— Neydi şu senin kedisi olan herif?

— Hangi kedisi olan herif?

— Hani bir kedisi olan adam var ya, kutuya koymuşlar, hani anlatıyordun ya hazineyle ilgili...

— Ha, Schrödinger'in kedisi...

— Hah işte o... Heriflerin şeyi o herifin kedisi gibi oldu, hem var hem yok... Var, duruyor bacaklarının arasında ama benim için yok... Herifler gerginlikten kaldıramıyor... Salaklar, hazine hazine derken asıl hazineyi kaybettiler...

Eliyle bacaklarının arasını gösterdi, "Hazine burada, milyon olsa, bu yoksa ne işe yarar?"

Beni her zaman güldürüyordu Sümbül, laf nereden geldiyse orospulara geldi.

— Sen inanıyor musun o kader kurbanı lafına, dedi, hiç olur mu... Kaderse herkesin kaderi var, yoksulluksa etraf yoksul kaynıyor, komşum benden yoksul, benden güzel, niye o orospu olmuyor da ben oluyorum... İçimde olan bir şey... Ben seviyorum işimi, hem bundan zevk alıyorum hem para kazanıyorum... Hani içinde olmadan da orospu olan vardır, ya çok sıkışıktır, ya mecbur kalmıştır ama öyleleri çok durmaz, ilk fırsatta kaçır... Orospuluğu orospu olanlar yapar, bu işten zevk alanlar... Orospu olanların arasında orospu olmayanlar

da vardır ya, hani durmaz giderler, hanımefendilerin arasında da orospu olanlar vardır, onlar da bir punduna getirir bir şeyler yaparlar... İçten gelen bir şey bu.

Gene güldü.

— Ben orospu olmadan orospu olanlara acımam, onlar nasıl olsa biraz zevk alacak, biraz üzülecek, biraz para kazanıp gidecek, ben orospu olmak isteyip de olamayanlara acırım, o nasıl orospuluk yapacak, içi kaynar, ölür yapmak için ama nasıl yapacak... Asıl onlarınki zor derd... Kanser gibi valla kadını içten içe yer bitirir... Orospu dediğin yiyecek çünkü, bir heriften değil her heriften yiyecek, ister onu, yiyemezse kendi kendini yer...

— Orospuluğun filozofu olmuşsun Sümbül, dedim, Madam Descartes gibisin... Veriyorum demek ki varım.

— Valla lafın birinci kısmını anlamadım ama, dedi gülerek, ikinci kısmı doğru...

— Kasabada neler oluyor, dedim.

Yüzünü buruşturdu.

— Kasaba kötü... Ben de epeydir bir haber alamıyorum artık, herifler gelmiyor ki ne olduğunu anlatsınlar... Ama duyduğum, bir iki güne kadar çok büyük bir şey olacak.

— Nasıl büyük bir şey?

— Valla onu ben de bilmiyorum, sadece çok büyük bir şey olacağını duydum.

Birden bardağını yanına bıraktı.

“Yeter bu kadar çan çan,” dedi, “hadi biraz da eğlenelim.”

Onu elinden tutup yeniden koltuğa oturttum.

— Boşver, dedim, bugün de çan çanla eğlenelim, güzel güzel konuşuyoruz işte, gülüyoruz.

Giderken ona parasını verdim, alıp almamayı bir an düşündü, sanırım paraya çok ihtiyacı vardı, alıp cebine koydu,

onda daha önce hiç görmediğim bir ağırbaşlılık ve kibarlıkla, “Teşekkür ederim,” dedi.

Kapıdan çıkarken tekrar geri döndü, “İyi bir adamsın” dedi.

“Biz arkadaşız,” dedim, “arkadaşlık zor zamanda belli olur. Bu kadar yeter mi yoksa biraz daha vereyim mi?”

“Bu yeter,” dedi, “anneme para gönderecektim, bu yeter.” Sarılıp yanaklarımdan öptü beni.

Ertesi sabah Kırkayak’ın kahvesine gittiğimde herkesin gergin bir şekilde tartıştığını gördüm.

Artık benim çevremdeki masalar eskisi kadar rağbet görmüyordu, gazetelerle pek ilgilenmiyorlardı, dünyayla ilgilerini kesmiş gibiydiler, sadece kasabada olanlarla ilgileniyorlardı, kasabanın dedikoduları, çekişmeleri, söylentileri onları her şeyden fazla ilgilendiriyordu.

Futbol tartışır gibi tartışıyorlardı, bilmeyen biri Mustafa’nın ve Raci Bey’in birer futbol takımı olduğunu sanabilirdi, bu iki adamın söylediği her lafı bir “gol” gibi değerlendiriyorlar, futbol otoriteleri gibi “pozisyon analizi” yapıyorlar, “golün” ofsayt olup olmadığını tartışıyorlardı.

Kırkayak, kahvemi getirdi.

— Artık başka bir şey konuşmuyorlar galiba, dedim.

— Bunların hepsi kayışı sıyırdı, dedi, avara kasnak dönüyor artık... Koptu kayış.

— Sen hangi tarafı tutuyorsun, dedim, sen kimi destekliyorsun?

— Ben kahveciyim, dedi, taraf tutmam, ben bu kahveden yanayım.

— Bir ikimiz tarafsız kaldık galiba, dedim.

— Boşver abi, dedi, ne tarafı, bana ne faydası var, onlar çaylarını kahvelerini ödesinler, paralarını versinler bana kâfi.

Gazeteleri okumaya başladım.

Kimsenin bu kasabanın varlığından bile haberi yoktu, memleket başka konularla ilgileniyordu.

Kahvede konuşanların laflarını bir kulağımla dinlerken gazeteleri okumak garip bir şeydi, aynı anda iki ayrı dünyada yaşıyor gibiydim, birbirinden haberi olmayan iki ayrı gezegen.

Bir ara gazetelere dalmıştım.

Birden bir şeyler olduğunu fark ettim.

Herkes ayağa kalkmıştı, birbirlerine bağıyorlardı.

Kırkayak'a işaret ettim, geldi.

— Ne oluyor?

— Raci Bey'in fabrikalarını basmışlar.

— Kim basmış?

— Zabıtalarla polisler... Fabrikaların temizliğini mi denetliyorlarmış ne...

Sümbül'ün sözünü ettiği "büyük olayın" bu olduğunu anladım. "Mustafa delirdi" diye düşündüm.

Kırkayak, "Tarihte görülmemiş bir iş," dedi, "Raci Bey'in fabrikalarını basmak."

— Şimdi ne olacak, dedim.

— Artık onu kimse bilemez, dedi içini çekerek.

Öğle yemeğini Çinili'de yemeye karar verdim, orada tanıdık zenginlerden bazılarını görüp biraz bilgi alabilirdim, neler olduğunu ben de merak ediyordum, kasaba beni de bir yanımdan tutup içine çekiyordu.

Lokanta bomboştı.

Benden başka kimse yoktu.

Manolya ağaçlarının altında tek başıma oturup yemeğimi yedim.

Lokantanın boşluğu, her zaman kalabalıkların gürültüsüne alışmış bahçenin sessizliği bu seferki belanın çok büyük olduğunu anlatmaya yetiyordu.

Garsonlar da tedirgindi, yüzleri asıktı.

“Mustafa kasabayı canlandıracağım derken öldürecek” diye geçirdim içimden.

Kasabanın kendi kanıyla şişen bir hayvan gibi sonunda patlayacağını düşünüyordum.

Yemeği sıkıntıyla, boğucu bir sessizliğin içinde tek başıma yedim.

Yeniden kahveye döndüm, anlaşılan haberler oradaydı.

Lokantanın aksine kahve kaynıyordu.

Her an yeni bir haber geliyor.

“Rahmi Bey zabıtalara silah çekmiş, Raci Bey oğlunu zor tutmuş.”

“Muhacir’in adamları fabrikayı sarıyormuş. Polisle çatışacaklarmış.”

“Kamile Hanım da fabrikaya gitmiş. Girişte bir polisi tokatlamış.”

Arka arkaya haberler geliyordu ama hangisinin doğru olduğunu, hangisini insanların uydurduğunu bilmeye imkân yoktu.

Belediyenin önünde polisler devriye geziyordu.

“Jandarma fabrikaya gelmiş, polislere burası bizim bölge, çekilin demiş.”

“Jandarma komutanı polis müdürünü yakasından tutup tartaklamış.”

“Zabıta fabrikaları kapatacakmış, zabıt tutuyorlarmış.”

Kasaba uğulduyordu.

Herkes bir yerlerde kümelenmiş konuşuyor, gelecek haberleri bekliyordu.

“Kasaba çıkışını jandarma kesmiş, girişe çıkışa izin verilmiyor,” deniyordu.

Bir ara kahve karıştı, kavgaya çıktı, birinin bıçak çektiğini gördüm, Kırkayak’ın “Kesin lan” diye bağırdığını duydum, araya girip ayırdılar.

Orada durmanın pek bir anlamı kalmamıştı, olanları merak ediyordum ama her an bir şeyler olabileceğini, oralarda dolaşmanın pek akıllıca olmadığını da seziyordum.

Eve döndüm.

Hamiyet evin içinde temizlik yapıyordu.

İnternete girdim.

Bomboştu, kasabalılardan kimse yoktu, herkes olanlarla ilgilendiğinden kimse internete girmemişti.

Sıkıntıyla internette dolaşırken “teyzem” rumuzunun yandığını gördüm, o, dünyadan ve kasabadan uzaktı, onu galiba hiçbir şey ilgilendirmiyordu. Hayatındaki tek büyük gerçeğin dışındaki hiçbir şey.

O son konuşmamızdan bu yana garip bir şekilde benden kaçıyor, rumuzunu değiştirmişti, ben de onu rahat bırakmıştım. Sanırım söylediklerinden, anlattıklarından korkmuştu, büyük sırrını birine söylemiş olmak onu rahatsız etmişti, sanki öyle bir olay olmamış gibi davranmaya çalışıyordu ama bir yandan da anlatmak istediğini biliyordum.

Bir zaman onun rumuzuna baktım ama hemen konuşmaya çalışmadım, onun da benim rumuzumu gördüğünü biliyordum.

Ona zaman verdim.

Bir süre sonra o geldi.

“nasılsın” diye yazdı.

“iyi... sen?”

“iyi”

“yoktun”

“seyahatleydim.”

Yalan söylüyordu ama burası yalanların itirazsız kabul edildiği bir yerdi.

“gezmek için mi”

“yok, iş”

“iyi geçti mi”

“iyi”

“teyzen seni özlemedi mi”

“özlemiş.”

Bir gülümseme işareti koyacak diye bekledim ama koymadı.

“geçen sefer konuşuyorduk yarım kaldı” diye yazdım.

“yazdım ya herşeyi...”

“yok... bacaklarını ovduğunu anlatıyordun.”

“ne demiştin”

Bir an acaba bütün anlattıkları yalan mı diye düşündüm, acaba olmayan bir şeyleri mi olmuş gibi anlatıyordu, burada her şey mümkündü.

“o televizyon seyrediyordu, ben de bacaklarını ovdum, demiştin, sonra devamını anlatamadan gitmiştin.”

“evet”

“evet ne?”

“evet, hatırladım yazdığımı”

“sonra ne oldu”

“pek bir şey olmadı”

Duraklaması bana onun anlattıklarının gerçek olabileceğini düşündürdü yeniden.

“anlatmak istemiyorsan sen bilirsin”

“yok, anlatmak istememek değil...”

“eee?”

“kafamı toplamaya çalışıyorum”

“ben bekliyorum, sen ne zaman istersen o zaman anlat.. anlatmak istemiyorsan da boşver”

Anlatmaya karar verdi.

“ben onun kasıklarına doğru ovuyordum... sabahlığı açılmıştı... kuşağı da gevşemişti”

“evet”

“o televizyona bakıyordu... çok sevdiği bir dizi vardı... dalmıştı... ben dizkapaklarına iniyordum ovarak sonra yeniden kasıklarına çıkıyordum... elimi hemen çekiyordum... o bacağına kımıldattı... sabahlığı daha açıldı... ben heyecanlanıp bacağına fazla sıktım... birden ne yapıyorsun dedi... korktum... ovuyorum dedim... iyi acıtmadan ov dedi... ben ov-maya devam ettim.”

Hamiyet gene aynayı siliyordu geçen sefer olduğu gibi, arada ona bakıyordum, o da aynadan bana bakıyordu.

Aynı sahneyi bir daha yaşıyorduk.

Hamiyet’in yüzüne bakarak yazdım.

“sonra ne oldu”

“kuşağı gevşeyince sabahlığının önü daha açıldı... sutyen giymemiş... ben dayanamayıp kasıklarını sıktım... o da bana baktı... ne istiyorsun sen dedi... ben bir şey demedim... sustum.. kasıklarını ovmaya devam ettim... ellerimi bastırarak... o da gene ne istiyorsun sen dedi... işte öyle...”

“nasıl işte öyle...”

“öyle işte...şimdi gitmem lazım...”

“peki görüşürüz”

“görüşürüz”

Rumuzu kayboldu ekrandan.

Biraz daha dolaştım internette, sanırım kasabada olanlar, o ürkütücü gerginlik, o korkutucu delilik bende “yeraltına” saklanma arzusu uyandırmıştı, uzaklaşmak, başka bir dünyanın kapısını açıp kaçmak istiyordum.

Ama o gün sıkıcı konuşmalar yapanlardan başka kimseyi bulamadım.

Kasabanın huzursuzluğu bana da sirayet etmişti.

Bir şeyler yapmak istiyordum. Durduğum yerde duramıyordum.

Evden çıktım.

Anacaddeye doğru yürümeye başladım. Yollarda pek kimse yoktu.

Dar bir sokağın köşesinde oturmuş kör bir adam gördüm. Türkü söylüyordu.

İçe işleyen dokunaklı bir sesi vardı, kasabanın o andaki durumuna uygun bir sestti, kederli, tedirgin.

Eczaneye gittim, eczacıyla karısını görmek istemiştım, neden olduğunu bilmiyorum ama onları görmek istemiştım, eczane kalabalıktı, eczacı içerdeki adamlarla konuşuyordu, karısı gene hiç kimseye bakmadan örgü örüyordu kenarda. O kadın, benim yeraltı dünyamda beni tanımayan bir işbirlikçimdi, onu görmek beni her zaman eğlendiriyordu.

Eczanedeki adamlardan biri, “Rahmi Bey’i tutuklamışlar,” dedi, biraz sonra bir başkası bunun doğru olmadığını söyledi ama sabahtan beri Rahmi’nin adını çok duymaya başlamıştım, bela sanki ona doğru akıyordu. Neden onun adının o kadar sık geçtiğini merak ettim. Belki olaylar sırasında babasından daha atak davranmıştı, daha sinirli çıkışlar yapmıştı.

Mustafa’dan söz edilmiyordu.

Akşam kasabanın sokakları erken boşaldı.

İnsanlar gün boyu süren olaylardan yorulmuş, korkmuş ve evlerine çekilmişlerdi.

Akşamüstü fabrika zabıta tarafından, bazı kurallara uymadığı gerekçesiyle kapatılmıştı.

Savaş, bir daha geriye dönüşü olmayacak biçimde bu kararla ilan edilmişti.

O gece Mustafa’nın kasabanın dışındaki zeytinliğinde büyük bir yangın çıktı.

İtfaiye yangını söndüremedi.

Bütün kasaba yanan ağaçların iniltili çatırtılarını dinleyerek gökyüzüne yükselen alevleri seyretti, gökyüzü kızıl bir renk

aldı, kızılık kasabaya yansıdı, bütün evler, duvarlar, ağaçlar, meydanlar, sokaklar yangın rengine büründü, kasaba sabaha kadar yanmış zeytin koktu.

O gece Zuhâl bana, “şehre gel” dedi.

İlk kez beni şehre çağırıyordu.

“sabah uçağıyla geliyorum” yazdım.

XXXV

Sabah uçağı diye bir şey yoktu aslında, zaten bir uçak vardı o da sabah şehre gider akşam dönerdi ama kasabalılar ona “sabah uçağı” demeyi seviyorlardı.

Uçakta yalnızdım.

Bomboştı uçak.

Pilot kaçır gibi aceleyle havalandı.

Yalpalayarak kalktık, burnunu düzelttikten sonra iyice hızlandı, her zamankinden de süratle vardık şehre.

Havaalanından çıkıp bir arabaya binince Zuhal’e mesaj yazdım, “geldim,” “bana gel” diye cevap geldi, ardından da evinin adresi.

Şoföre adresi söyledim.

İlk kez evini görecektim.

Denize bakan çok büyük bir evdi, az eşya vardı içinde, az ama çok şık, ev iyi döşenmişti ama gene de ev sahibinin bu evi çok benimsememiş, buradan gidecekmiş olduğu duygusu uyandıran bir hali bulunuyordu, niye böyle bir duygu verdiğini anlayamadım, belki eşyaların azlığındandı ya da evin döşenmesinin henüz tamamlanmamış gözükten halindendi.

Büyük bir kahvaltı masası hazırlamıştı.

Beyaz bir sabahlık giymişti. Ayaklarında yüksek topuklu terlikler vardı.

“Seni çok özledim” diye karşıladı beni, ben de onu çok özlemiştim.

Kahvaltı masasına ancak öğleye doğru oturabildik.

Gerçekten özlemişti beni.

Yataktan kalkınca bana kendi bornozlarından birini vermişti giymem için. Sonra da bakıp gülmüştü.

Üstümde küçücük kalmıştı.

— Dün gece birdenbire çok özledim seni, dedi kahvaltı ederken, bir gün daha dayanamayacağımı anladım. Bugünkü bütün toplantıları iptal ettim...

— Geleceğimden emindin, dedim.

— Gelmedin mi?

— Geldim, dedim, ne zaman çağırırsan gelirim.

— Aklımda başka şeyler de var, dedi.

— Neler?

— Akşam söylerim.

Kahvaltıdan sonra ilk kez birlikte bu kadar geniş bir zamana sahip olmanın ferah huzuruyla çıktık evden, sokaklarda dolaştık, eskicilere gittik, onun sevdiği tuhaf çarşıları, bakırcıları dolaştık, sokak arasındaki bir lokantada çöp şiş yedik, içinde ne sattığını, kime sattığını anlamadığım garip eşyalar bulunan dükkânlara girdik, oraların sahipleriyle ahbaplıklar ettik, mahalle kahvelerinin avlularında çay içtik.

İki genç âşık gibi gezdik.

Biraz da şaşkındım, burada kimsenin kasabadan haberi yoktu, orada olan olaylar, delilikler, cinayetler, iktidar çekişmeleri kimsenin umurunda değildi.

Çok kısa zamanda ben de unuttum kasabayı.

Nedense Zuhal de o konuyu hiç açmadı.

Sanırım benden çok daha fazla bilgisi vardı ama ne kasabayı ne de Mustafa'yı o güne karıştırmak istiyordu.

Anlatılması çok zor bir cinsel enerji yayılıyordu vücudundan, sesinde, dokunuşunda, gülümseyişinde, yürüyüşünde hissediyordum, sanki hiç bitmeyen büyük bir sevişmenin içindeydik, çay içmek bile o sevişmenin parçasıydı, her şeyde ama her şeyde cinsel bir haz vardı, dirseğiyle bana değmesi ya da göğsünün koluma dokunması bile ikimizi birden ürpertiyordu.

İnsanların hayatlarında böyle günler vardır ama çok sık bulunmaz, bunu biliyordum ve her anının tadını çıkarıyordum.

Kasaba birden çok uzaklarda kalmıştı.

Anlamsızlaşmıştı.

Büyük şehirde, rengârenk bir hengâmenin içinde geziyorduk.

Şehri özlediğimi de fark etmiştim, bu karmaşayı, bu gürültüyü, bu kimsenin kimseden haberi olmadığı dağınıklığı, aldırmazlığı, aceleciliği, telaşı, sokaklardaki insanları tanımayı, tanınmamayı özlemiştim.

Zuhal koluma girmiş, hafifçe vücuduma yaslanmıştı.

Birileri bizi görecekt diye korkması gerekmiyordu.

Şehir özgürlüktü.

Kimse kimseyi gözetlemiyordu, hangi lokantada yemek yediğinden, kiminle kahve içtiğinden, kiminle konuştuğundan anlamlar çıkarmıyordu.

Kasabadaki ağırlığın burada yoktu, kasabanın ağırlığı da burada yoktu. Hafifti her şey. Uçucuydu. Hareketliydi.

Bir dükkândan çıkarken Zuhal beni öpüverdi, güldü sonra. Memelerini koluma sürttü.

Kendimize akşam için yemekler aldık, yemeği evde yiyecektik, güzel de bir şarap seçtik.

Şehir bize o güne kadar hiç sahip olmadığımız bir yalnızlık, bir baş başalık, bir birliktelik bağışlıyordu.

Yemekte durgunlaştı.

Bir şey düşündüğü belliydi.

Yemekten sonra denize bakan geniş pencerelerin önündeki koltuklarda karşılıklı oturduk.

Susuyordu. Ben de susuyordum.

Başını kaldırıp yüzüme baktı, gözlerinin derinleştiğini gördüm, o fısıltılı yumuşacık sesiyle konuştuğunda söylediği iki kelime içimde çınladı.

— Sat beni.

Yüzüne baktım.

Aynı yumuşaklıkla ekledi.

— Her istediğimi yapacağına söz vermiştin.

Söz vermesem de yapardım, bunu yapabileceğimi daha ilk günden, ilk andan hissettiği için seçmişti beni, ben onun içinde uyuyan ne varsa uyandıracak, diriltecek, yaşatacak ve bunun için onu ayıplamayacak, suçlamayacak adamdım, ben onun bütün isteklerini gerçekleştirebilecek olan insandım. Ben onun gardırobundaki bütün elbiseleri ona giydirebilecek, o elbiselere uygun olan her kadınla birlikte, her maceraya girecek olandım.

Ben, hayatın ona verdiği bir sözdüm, en büyük aşkını bile bunun için unutabiliyordu benimle birlikteyken. Onun içindeki âşık olmayan, olmayacak, olamayacak kadının sahibiydim, “hayal hayatının” erkeğiydim, bütün hayallerini gerçekleştirmek için ona gönderilmiştim.

“Hazırlan,” dedim sadece.

İçeri gitti.

Ben şarabımı içmeye devam ettim.

Her şeyin olabileceği, her türlü tehlikeyle, belayla karşılaşabileceğimiz bir geceye hazırlanıyorduk ve kendini bütün varlığıyla bana emanet ediyordu. Aşıktan bile sağlam olan bir güvendi bu. Her şeyden daha sağlamdı. Bir kadınla bir erkek arasında olabilecek en kuvvetli ve güvenilir bağıdı.

Elbiselerini çok önceden hazırladığını, her birini uzun uzun düşünerek ve heyecanla seçtiğini, heyecanla aldığını, giyinip geldiğinde anladım.

Daracık kırmızı, kısa bir etek, derin dekolteli siyah şeffaf bir bluz, içine siyah bir sutyen giymişti, ucuz filmlerdeki siyah file çorapları özellikle seçmişti, ayağında, ona çok benzeyen başka bir kadının yıllar önce ayakkabıları tasnif ederken “fuck me shoes” diye adlandırdığı cinsten yüksek topuklu, uçları açık, kırmızı orospu ayakkabıları vardı. Siyah file çorap içindeki kırmızı ojeli parmak uçları görülüyordu.

Orospuluk klişelerinin hepsini toplayıp giymişti.

Bunu özellikle yaptığı, bundan hoşlandığı anlaşılıyordu.

Üzerine uzun, siyah bir palto aldı.

Saçlarını toplayıp topuz yapmıştı.

Paltosunun önünü kapattığında bir hanımefendiydi, palto-sunun önünü açtığında bir orospu.

Sadece bunları giymiş olmak bile onu heyecandan titretiyordu, merdivenlerden inerken incecik bir titremeyle ürperdiğini hissediyordum.

Arabanın anahtarlarını bana verdi, “Sen kullan.”

Yol boyunca koltuğunun içine büzülüp sessizce oturdu.

Arka sokaklarında kerhanelerin, pavyonların, ucuz meyhanelerin bulunduğu büyük caddenin yakınlarında park ettik, koluma girdi, arka sokaklara doğru yürüdük.

Yürürken kulağıma fısıldadı.

— İçimdeki bütün kötülükleri uyandırıyorsun.

Söylediği doğrudu belki de, ben olmasam bunları yapmayacaktı ama hayatı boyunca bunları birlikte yapabileceği bir erkeği arayacaktı.

İkimiz de o erkeğin Mustafa olmadığını biliyorduk.

Bir sokağa saptık.

Dar cephele eski binaların altlarında kepenkleri kapalı dükkânların arasında, kapılarında fedailerin beklediği, önlerindeki camekânlarda içerdeki “şantözlerin” ve dansözlerin resimlerinin asılı olduğu, isimleri neonlarla yazılmış pavyonlar, açık saçık giyimli kadınların garsonluk yaptığı küçük ve loş meyhaneler vardı.

Üç dört basamak inerek o küçük meyhanelerden birine girdik.

İçerisi boştu, bir masada yaşları elliye yaklaşan, yırtmaçlı etekler giymiş üç kadın oturuyordu, yanlarında daha genççe, gözünün altında hafif bir morluk bulunan bir kadın daha vardı, köşedeki barımsı yerin arkasında iriyarı bir adam duruyordu.

İçeri girerken paltosunu çıkardı.

Kadınlar bize şöyle bir baktılar, kadın aramadığımızı anladılar, fazla ilgilenmediler.

Barın arkasındaki adam gelip ne istediğimizi sordu. İki rakı söyledim.

Hayatımda hiç duymadığım arabesk şarkılar çalıyordu.

Tam karşıda bir otel olduğunu gördük.

İçerdeki ışıkları çok sönük yanıyordu, beş altı basamakla çıkılan camlı kapısı yıllar önce kirli sarı bir renge boyanmıştı, boya ları çatlamıştı, camlar lekeliydi.

Kapısının üstündeki bir tabelada “Anton Otel” yazıyordu. Otele baktı.

— Öyle bir otele gitmek istiyorum, dedi.

— Peki, dedim.

Ben biraz daha tedirgindim, o çok daha rahattı.

Biraz sonra kadınların masasına gitti, onların yanına oturup konuşmaya başladı.

Kadınlardan birinin onun saçlarını okşadığını gördüm.

Hiç rahatsız olmadı.

Sonra yanıma döndü. Çok fazla konuşmadan rakılarımızı içtik ama içeri hiç erkek girmedii.

Bir süre orada oturduktan sonra çıktık, paltosunu giydi ama paltonun önünü açtı.

Kaldırımda duran kısa boylu bir adamın gözlerini ona diktiğini gördüm.

“Sana bakıyor,” dedim, baktı, “O olmaz,” dedi.

Soru sormadım, o ne istiyorsa onu yapacaktık, o kimi isterse onu seçecektik, onun gecesi idi.

Daha büyükçe başka bir meyhaneye girdik. Bir öncekine çok benziyordu. Benzer bir müzik çalıyordu. Masalar daha kalabalıktı.

Erkeklerle baktı, “Başka bir yere gidelim,” dedi.

Hiçbir şey ısmarlamadan çıktık.

Hareketleri gittikçe daha rahatlıyor, güveni daha çok artırıyordu ama bir erkek seçemiyordu.

O sokağı ve o sokağa benzeyen birçok sokağı dolaştık, çeşitli meyhanelere girdik, bir pavyonun kapısından içeri baktık.

Sabaha karşı, “Eve gidelim,” dedi.

Bir şey söylemeden yüzüne baktım, gerçekten dönmek istiyordu.

“Peki,” dedim.

Arabada hiç konuşmadı.

Eve girince doğrudan yatak odasına gittik.

Hiç konuşmadan soydum onu.

Siyah file çoraplarını çıkardım.

Jartiyerini çıkarttırmadı, “O kalsın,” dedi.

Gece onun müşterisi ben oldum, vahşi ve insafsız bir müşteri, çığlıklarını komşuları duymasın diye yastığı yüzüne bastırdı.

Acıdan ağlıyordu ama, “Durma” diyordu, durmadım.

Sabah uyandığımda şarkı söyleyerek kahvaltı hazırlıyordu.

Ne söylediğini anlamadım ama bir gece önce dinlediğimiz şarkılara benzeyen bir şey söylüyordu sanırım.

Geceden hiç söz etmedik.

Kahvaltı sırasında, “Senin yanında çok mutluyum,” dedi yalnızca, “seni bazen çok özleyorum.”

Akşamüstü bir toplantısı vardı, hazırlandı, morluklarını saklayacak gibi giyindi.

Ben ondan önce çıktım.

Şehirde kalmayı düşünmüştüm ama bana “Kal” demedi.

Ona kalacağımı söylemeden kalabilirdim ama nedense kalmak istemedim.

“Akşam” uçağıyla, gene yalnız başıma kasabaya döndüm.

Uçakta özledim onu.

Kasabada beni bir cehennem bekliyordu.

XXXVI

Havaalanından eve giderken Mustafa'nın hâlâ tüten zeytinliğinin önünden geçtim.

Işıklar içindeki zeytin ağaçlarından geriye simsiyah kütük parçaları kalmıştı. Bir savaş meydanındaki ölü askerler gibi yatıyorlardı.

Kasabaya yaklaşırken telefonum çaldı.

Mustafa arıyordu.

— Döndün mü, dedi gergin bir sesle.

— Döndüm.

— Bana gelebilir misin, evdeyim.

— Olur, eve uğrayıp üstümü değiştireyim, gelirim.

— Doğrudan gel, yemek hazırlattım, birlikte yeriz.

Neden bu kadar acelesi olduğunu anlayamadım ama öylesine gergin ve sabırsız bir sesi vardı ki, “Peki,” dedim.

Eve uğramadan Mustafa'ya gittim, evin çevresi siyah elbise korumalarla çevrilmişti, iki de polis arabası vardı.

Mustafa salonda oturuyordu, ceketini çıkarmış, kravatını gevşetmişti, gözlerinin altı çökmüştü, önündeki sehpanın üstüne tabancasını bırakmıştı.

— Şehre mi gittin?

— Evet.

— Ne yapmaya gittin?

— İşim vardı.

— Ne işi?

Soru sorma biçiminden hoşlanmamıŝtım. Fazla uzatmadan “İşim vardı” diye tekrarladım.

— Senin ne işin olacak ki?

Benimle hiç bu kadar kaba ve saldırgan bir biçimde konuştuğunu görmemiştim, bütün kibarlığı, ŝakacılığı kaybolmuştu, o edebiyattan, kitaplardan, hayattan konuşan adam gitmiş, yerine kaba saba, öfkeli, tahammülsüz bir adam gelmişti.

Saygılı ya da nazik olmaya bile gücü yetmeyecek kadar kendini kaybetmişti, benle konuşurken hep sakladığı bir başka yüzü, kızdığı ya da üzüldüğü zaman karŝısındakini yok etmeye çalışan derindeki ilkel yüzü ortaya çıkmıştı.

Yorgundum. Kabalığa tahammül edecek halde değıldim.

— Ne diyorsun Mustafa, dedim, sana ne benim içimden. Sen kendi işlerine bak.

Ayağı kalktım, “Ben de yorgunum,” dedim, “başka zaman konuşalım, senin pek konuşacak halin yok.”

Kolumdan tuttu, “Kusura bakma,” dedi, “gerginim biraz da, yoksa sana kabalık etmek istemedim, otur hadi, sana bir içki koyayım, sonra yemek yeriz.”

Oturdum.

Bana bir içki getirdi.

Bu sefer, daha kibar ve dostça bir sesle, “Niye gittin gerçekten” dedi.

O anda, beni sırf bunu öğrenmek için davet ettiğini, nereden gittiğimi, kimle buluŝtuğumu neredeyse delice, başka her şeyi unutacak biçimde merak ettiğini anladım. Zuhâl’le buluŝtuğumu düşünmüş, kıskanmıŝtı. Ben ŝehirdeyken Zuhâl’in telefonuna gelen mesajların nereden ve kimden geldiğini şimdi kavramıştım.

Kıskanıyordu. Kendini kaybedecek kadar. Daha önce bana hiç aldırmadığı, küçümsediği halde şimdi neden böyle çıldırmış gibi kışkırdığını ise bilmiyordum ama bütün o korkunç iktidar savaşının ortasında, iki gününü kıskançlık krizleriyle geçirdiğini görüyordum. Zuhall kışkırtmış da olabilirdi. Küçük bir iması yeterdi buna.

Savaşın ortasında Josephine'e mektuplar yazan iriyarı ve kendini kaybetmiş bir Napolyon gibiydi. "42 yaşındayım, belediye başkanıyım, yarın bu kasabayı yakacağım ama bütün bunlar sen o yazarla birlikteyken ne işe yarar Zuhall."

Elimde olmadan gülümsedim.

Acıdım da.

Onu tek bir kelimeyle hayatı boyunca iyileşemeyeceği biçimde yaralayabilirdim.

Bunu yapmadım.

Öfkesi, kabalığı ve içini kavuran çaresiz kıskançlığıyla karşımda öyle açık bir yara gibi duruyordu.

"Yayıncımla buluştum," dedim.

"Bir sorun mu var," dedi, inanmak için biraz daha ayrıntıya ihtiyacı vardı.

— Yeni kitap için anlaşma imzaladım, dedim.

— Yazdın mı kitabı?

— Başladım... İlk bölümü gönderdim ona.

Yüzü gevşedi, çizgileri yumuşadı, gülümsedi, herhalde o anda iki gündür çektiği acılar ona anlamsız gözükmüştü, hafiflemişti. Onu tek kelimeyle yaralayabileceğim gibi, iyileştirebilecek güce de sahiptim.

Arkasına yaslandı.

Lafı değiştirmek için tabancasını gösterip, "Güzel silah" dedim.

"Anlar mısın silahlardan," dedi.

Uzanıp tabancayı aldım, bir Glock 17'ydi, kompensatörlüydü.

— İyidir bunlar, dedim, kompensatörlü, atışın tepkisini azaltır, on yedi mermi kapasiteli... Sadece geceleri, namlunun üstünden çıkan ateş gözünü alabilir, alışkın değilsen zorlanırsın. Glock meraklıları kompensatörlülerle standartları arasında hangisinin daha iyi olduğunu çok tartışır. Ben standartlarını daha çok severim. İstersen şarjör kapasitesini arttırabilirsin, otomatige çevirecek aksesuarı da vardır.

“Meraklısın silaha,” dedi.

Glock simsiyah elimde duruyordu.

“Severim,” dedim, “hele Glock'lara bayılırım... Sig Sauer'le arasında tercih yapmakta zorlanırım doğrusu. Sig Sauer'in de sport olanı muhteşemdir. Sig Sauer'in tetiği bence biraz daha yumuşaktır ama buna da hayran olmamak mümkün değil... Babam silaha çok meraklıydı. Çocukken birlikte atış yapardık.”

— İyi kullanır mısınız?

— Eh, dedim, fena değilimdir... Kemal Tahir'in dediği gibi, kendimize elverir.

Tabancayı isteksizce sehpanın üzerine bıraktım yeniden.

Tabancayı alıp bana uzattı, “Al,” dedi, “senin olsun, ben de bir tane daha var.”

“Yok,” dedim, “sağ ol, olmaz.” Ama içim gitmişti.

— Niye olmasın?

— Benim ruhsatım yok.

Gülmeye başladı, çok içten gülüyordu.

— Kim soracak sana ruhsatı burada... Soran olursa benim verdiğimi söylersin. Al hadi... Güle güle kullan demeyeceğim, Allah muhtaç etmesin ama işler rahatlasın, birlikte atışa gidebiliriz. Ben de severim silahları.

Ayağa kalktı, “Dur,” dedi, “sana yedek şarjörle mermi de vereyim, sen mermi bulamazsın şimdi.” İçeri gitti, biraz sonra yedek bir şarjör, bir çanta dolusu kutular içinde mermiler ve

şık bir deri kılıfla geldi. Bana uzattı, “Al,” dedi. “Tak bakalım.”

Kılıfı kemerime geçirdim, aslında kılıfla takmaktan hoşlanmazdım ama bana bir hediye verdiği için öylesine memnundu ki bir şey söylemedim. Tabancayı kılıfına yerleştirdim, yedek şarjörü de cebime koydum. Çok sevinmiştim. Sevindiğimi görmek onu memnun etmişti.

“Hadi yemek yiyelim,” dedi, Zuhal’le olmadığımı öğrendiğinden beri sanki bütün dertlerini unutmuş gibiydi.

Yemek masasını terasa hazırlamışlardı.

Denizden hafif bir serinlik geliyordu. Kumsal simsiyah uzanıyordu. Dağlardan gelen lavanta ve yasemin kokusuna, deniz ve yosun kokusu karışıyordu.

“Niye kapattın Raci Bey’in fabrikasını” dedim.

— Kendi kaşındı, dedi.

— Konuşsanız belki anlaşırdınız.

— Konuşmaktan anlamıyorlar, konuşmayı da denedim ama nafile... Şimdi onların anladığı dilden konuşuyorum. Bundan anlarlar.

— Raci Bey, buranın çok köklü ailelerinden, çok taraftarı var, fabrikasını kapatmak kasabayı karıştırmaz mı?

— Artık oraları geçtik, dedi kaşlarını çatarak, Raci Bey eski de biz yeni mi geldik, benim ailemin alınteri var bu kasabada, yüzlerce yıldır emek veriyoruz biz bu kasabaya.

“Peki,” dedim, “ne bahaneyle kapattın?”

Yaramaz bir çocuk gibi güldü, “yangın merdivenleri yokmuş.”

— Yapma Mustafa, kasabada yangın merdiveni olan tek bir bina bile bulamazsın. Belediyenin bile yok.

— Ne yapayım, kural kuraldır... Ne diyor kanun, fabrikanın yangın merdiveni olacak, yoksa kapanacak. Var mı yangın merdiveni, yok... Öyleyse... Kapanacak, mecbur.

Gene güldü. Yaptığından çok memnun gözüküyordu.

Kahveleri içerken siyahlı adamlardan biri girdi içeri, Mustafa kaşlarını çatarak baktı, “Ne o” dedi, “Sizin, kasabanın öbür tarafındaki zeytinlikte de yangın çıkmış.”

Mustafa’nın öfkeden kıpkırmızı kesildiğini gördüm, “Orospu çocukları,” dedi, “yakacağım onların hepsini.”

Hızla yürüdü, biraz ötedeki koltuğa bırakmış olduğu ceketini aldı, adama, “Hazırlansınlar gidiyoruz” dedi.

“Ne yapacaksın” dedim.

“Yarın onların ne kadar fabrikası, dükkânı, işyeri, ticarethanesi, bürosu, şubesi varsa hepsini kapatacağım. Göstereceğim o orospu çocuklarına. Ağaçları yakıyorlar. Vicdansızlar. İnsan evladı olan ağaca kıyar mı ulan.”

— Bu, işleri daha da zorlaştırmaz mı, dedim, emin misin bunun iyi bir fikir olduğuna.

— Bundan sonra böyle... Madem böyle istiyorlar, böyle olacak. Gücü gücü yetene.

Evin önünde arabaların motorlarını çalıştırmışlar, farları yakmışlardı, adamların hepsi arabaların yanında Mustafa’yı bekliyordu.

Arabasına binmeden, “Yanına birini vereyim mi” dedi, “sana eve kadar eşlik etsinler, bu saatte ne olur ne olmaz.”

“Sağ ol, gerek yok,” dedim, “ben giderim. Geçmiş olsun. Çok üzüldüm.”

“Göstereceğim ben onlara,” dedi arabasına binerken.

Uzun bir ışık kuyruğu halinde süratle yola çıktılar.

Arkalarından baktım.

Savaş arabalarına benziyorlardı.

XXXVII

“hayatlarımızın farklı döneminde, neredeyse tamamen farklı yaşamların içinde ortak bir noktada buluştuk... sanırım... biz buna şehvet demiştik... sen dedin... ben başka adı var mı bilmiyorum... tarif etmemi istersen... saf ama fazla kırılgan değil, çok güçlü, farklı, her duygunun önüne geçebiliyor... içinde mucizeler olan bir karışım... biraz kendini beğenmiş sanki... aşkla yarışabileceğini zannediyor...”

Eve geldiğimde Zuhal beni “evimizde” bekliyordu.

Aramızdaki ilişkiyi, o ilişkiye bir isim vermeden tarif ediyordu, tarif etmek istiyordu, bana anlatırken sanırım asıl kendisi anlamaya çalışıyordu.

Adını koyamadığımız, adını koymaktan korktuğumuz bir şeyin uzun süre tenimizde dolaştıktan sonra tenimizden içeri, daha derine doğru kıpırdadığını, hareketlendiğini hissediyorduk, anlatılması zor bir haz, heyecan ve korku duyuyorduk. O “şey” kımıldadıkça başka duyguları, başka olayları, başka insanları kenara itiyordu, derinlerde kendine bir yer açıyor ve oraya yerleşiyordu.

“içime girdin ve kendinden bir şeyler bıraktın... ve onlar yavaş yavaş bana ait olmaya başladı...”

Benzer yanlarımız birbirlerine alışıyorlar, birbirlerini istiyorlar ve birbirlerini özlüyorlardı.

Ben duruyordum, o yazıyordu.

“senin yanındayken hissettiğim duyguyu sürekli özlüyorum... birinin seni en dipten yukarı çektiğini hissetmek... kendi içinden çıkıp başka bir yere gittiğini hissetmek...”

Yazmayı sürdürüyordu.

“seni hayatımda, ışığı sadece sana ait olan bir yere alıyorum dediğini hatırlıyor musun... ben hiç unutmuyorum...

bu duyduğum en güzel şey... bunu hep hatırlamak istiyorum... öldüğüm gün birinin kulağıma bunu fısıldamasını istiyorum...”

Ekran bir an boş kaldı, sonra yeniden yazmaya başladı.

“senden bir şey isteyebilir miyim”

“tabii... ne istersen”

Ekran gene bir süre boş kaldı.

“sanki bizim gerçek bir hayatımız da olacakmış, bizim gerçek bir evimiz de olacakmış gibi bana o hayatı ve o evi anlatırmısın... korkma... bunu istemiyorum... istemeyeceğim de... sadece bana bunu anlatmanı istiyorum... sadece bunu senden dinlemek istiyorum... olur mu”

“yamaçta bir ev olacak... tek katlı bir ev... ya da iki katlı... ama ikinci katı asma kat gibi... ahşap bir ev, tavanı çok yüksek... salonu geniş... büyük bir şöminesi olacak... önünde hayatında gördüğün en büyük ve en yumuşak koltuk duracak... eski olacak... belki kadife... kadifeleri dökülmüş... bazen iki ucunda birbirimizden uzak, bazen ortasında içiçe oturacağız... ben bir şey okurken ya da seyrederken sen orada, koltukta yanımda uyuyacaksın... uyandığında orada sevişeceğiz...”

uzakta bir kasaba olacak... kasabaya kadar bütün yamaç üzüm bağları... arasından bir patika geçecek... evin yan tarafı orman... ormanın öbür tarafında bir nehir var... orada yüzeceğiz...

evin arkasına sebze ekeceğiz... çok güzel kokan domateslerden, biberlerden... güneş batarken ben onları sulayacağım... yeşil domates ve toprak kokacak... mutfağın penceresi sebze bahçesine bakacak... sebzeleri sularken senin yemek yaptığını göreceğim... bazen durup seni seyredeceğim... sen benim baktığımı fark etmeyeceksin... bazen benden nane ya da dereotu ya da domates isteyeceksin, koparıp sana vereceğim...

evin etrafında kiraz ağaçları...

bir de kocaman bir manolya ağacı olacak evin önünde...

evin ana girişinin yanında, öbür tarafta ayrı kapısı olan bir oda olacak... orada çizimlerimiz ve yağmurluklarımız duracak... yağmur yağdığında onları giyip yürüyüşlere çıkacağız..."

Durdum.

"teşekkür ederim..." diye yazdı, sonra ekledi, "ben yatacağım... evimizi düşüneceğim."

"iyi geceler."

Nedense ekranın önünden kalkmamıştım, düşünüyordum, ekrana bakıyordum.

Birden yeniden yazmaya başladı.

"tanrı var... ve bir nedenden bize hayallerimizi veya başkalarının hayal ettiklerini gerçekleştirmemiz için yardım ediyor... bunların çoğu aslında bizim hayallerimizden bile çok fazla... hatta bir kısmı bizim bile değil belki..."

mesela ben o kadar güzel bir cami hayal edemezdim... sadece ağaçlar içinde küçük bir camiydi hayalini kurabildiğim... belki de o camiye bizim için hazırlattı...

ve ben hayatımda ilk defa bu kadar geç hastalandım... bugün... sen gittikten sonra.

sevişmelerimiz benim hayalim değildi... ben bu kadar güzel bir şeyin hayalini bile kuramazdım... bu senin hayalin olmalı...

sana d n çarşıda dolaşıırken aldığım o atkıyı kaybetmemeye  alış... belki ilerde bu olanların gerçek olduğunu hatırlamana yardım eder... ben bana aldığın y z ğ   kaybetmemeye çalışacağım... bunların yaşandığını hatırlamak için.

sanırım ben hayatım boyunca hep olanaksızları istedim... onları benimle isteyecek bir kimsenin varlığına ise inanmadım... şimdi zaman zaman senin varlığına inanmadığım gibi...

bazen inanıyorum var olduğuna...

yaşadıklarımızın gerçek olduğuna...

benim istediklerimi benimle birlikte isteyebileceğine.

sen kendini bana yakın hissettiğini söylemiştin bir seferinde... bense mecbur hissediyorum... bu hayatımdaki en güzel mecburiyet...

ev için çok teşekkür ederim... o hayali de hep saklayacağım.

şimdi gerçekten yatıyorum.”

Ben biraz daha oyalandım yatmadan önce.

Ben hayatımda hiç mutluluk hayali kurmadım, mutluluğu hiç düşünmedim diyebilirim, kitap yazmaktan ve eğlenmekten başka bir isteğim olmadı.

Yalnızlığımı hep çok sevdim.

Mutluluğa ihtiyaç duymadım.

O gece belki de ilk defa mutluluk denen şeyin nasıl bir duygu olduğunu sezdim, birisiyle birlikte hayal kurabilmek sanırım, böyle bir hayalin gerçek olabileceğine inanmak.

İnsanların “mutluluk” dedikleri şeyi neden o kadar çok istediklerini o gece anladım.

XXXVIII

Sabah erkenden kalkar kalmaz hemen bir kahvaltı edip evden fırladım, bir an önce yeni tabancayı denemek istiyordum.

Biraz da bir önceki akşamki konuşmaları sindirmem, bunun için insanlardan uzaklaşmam, yalnız başıma kalmam gerekiyordu.

Kasabadan hızla çıktım.

Pencereleri açtım, gaza bastım, rüzgâr arabanın içinde uğulduyor, beni hafifçe sarhoşlaştırıyordu.

Dağ yollarından tırmanmaya koyuldum.

Çam ağaçları gittikçe çoğalıyordu.

Dağların arasında bir yer buldum kendime, uzaktan deniz gözükiyordu, çam kokuyordu, hiç ses yoktu, ağaç kabuklarının çıtırtısını duyuyordum.

Çantayı arabadan aldım.

Silahı belime sokmuştum, kılıfı takmakla uğraşmamıştım.

Silahı kılıftan çıkartmak her zaman fazladan bir hareket gerektirir, başparmağının tersiyle tabancayı kılıfta sabit tutan küçük deri kemeri önce atıp sonra tabancayı çekersin. Bazen öyle anlar olur ki o fazladan hareket bile bir hayata mal olabilir.

Tabancayı çekip elimde şöyle bir tarttım, kaymasın diye pürtüklü yapılan kabzanın pürtüklerini avucumda hissettim.

Çok uzun zamandan beri ateş etmiyordum.

Kabzayı sağlam tut. Kabzanın altını sol avucuna yerleştir. Sol elinle kabzayı tutan sağ elini kavra.

İşaretparmağının ucunu koy tetiğe, eğer ilk boğumdan sonrasını tetiğe koyarsan tabanca ateş ederken yana çeker, parmağının ucunu yerleştir, tetiğin boşluğunu hafifçe al, nefesini tut, sıkma tabancayı, serbest de bırakma ama ateş ettikten sonra namlu küçük bir at gibi rahatça şaha kalkabilsin.

Ateş. Iska.

Tabancanın sesi kulaklarımı sağır etti, çınlama içime işledi. Yanıma kulaklık almadığım için kendime kızdım.

Gömleği pantolonumun içinden çıkardım, hep yanımda taşıdığım çakıyla iki küçük parça kesip kulaklarıma tıkadım.

İlerdeki çam ağacının kurumuş kozalaklarına ateş ediyordum.

Alışkanlığımı kaybetmiştim.

Bir daha. Iska.

Kendimi kastığımı fark ettim.

İki elimi yanıma indirdim.

Derin bir nefes aldım, gözlerimi kapattım, serbest bıraktım bütün vücudumu.

Tabancayı kaldırdım.

Yumuşacık bastım tetiğe.

Kozalak durduğu daldan uçup gitti.

Hah, işte.

Şöyle bir gerindim.

Bir daha, bir daha, bir daha...

İlk şarjörü boşalttım. On iki kozalak ilk çatışmada telef oldu.

İyiydim.

Biraz daha uzaktakilere nişan alabilirdim.

Boş şarjörü çıkartıp yedek şarjörü taktım.

Ateş etmeden önce, ilk şarjörü yeniden doldurdum.

Ateş etmeyi özlemiştim, çok uzun zaman önce yine böyle ormanlara ateş etmeye giderdim, atıcılık şampiyonu olan genç bir kadınla birlikteydim, benim her zaman hoşuma giden o tuhaf ilişkilerden biriydi, sevgili değildik, arkadaş da değildik ama sevişirdik, eğlenirdik, birlikte atışa giderdik.

Bir gün birlikte ateş etmeye gittiğimiz ormanda bir sigara paketini yirmi metre kadar öteye koymuştum, minicik gözü-küyordu, nişan alırken, “Onu vur, burada çınlıçplak soyunup seninle sevişeceğim,” demişti, yirmi metreden bir sigara paketini vurmak her zaman o kadar kolay değildir ama sanırım motivasyon kuvvetliydi, tek atışta vurmuştum. O da sözünde durmuştu. Çamların iğne yapraklarının insanın canını fena yaktığını da öğrenmiştik. Arabanın arkasında bir battaniye dolaştırmaya başlamıştım daha sonra. Belki bir sigara paketini daha vururum diye.

Yirmi metre ötedeki bir kozalağa nişan aldım. Iskaladım. Bir daha... Bir daha... Vurana kadar uğraştım...

Mustafa'nın bana verdiği mermilerin yarısını yaktıktan sonra bir ağacın dibine oturdum. Sırtımı ağaca dayadım. Ellerim barut kokuyordu. Hiçbir şey düşünmeden denize baktım. Ateş etmeden önceki o soluğunu tuttuğun ve hiçbir şey düşünmediğin an gibi hiçbir şey düşünmeden durdum.

Sonra arabaya binip ağır ağır döndüm.

Önceki gece yakılan zeytinliğin dumanları hâlâ kasabanın üzerindeydi.

Kasabanın içinden geçerken gerginliği hissedebiliyordum, sanki bütün kasaba kasılmış gibiydi, sokaklarda yürüyen insanlar sinirli birinin yüzündeki asabi tiklere benziyorlardı, amaçsızca ve telaşla kıpırdıyorlardı.

Eve geldiğimde daha kapıdan Hamiyet karşıladı beni, “Duydun değil mi olanları,” dedi.

— Ne olmuş, dedim aldırmazca.

— Raci Bey'in bütün fabrikalarını, dükkânları, her neyleri varsa hepsini kapatmışlar, Rahmi Bey herkesin içinde küfretmiş, o Mustafa'yı dizlerinin üstünde sürünerek göndereceğim bu kasabadan demiş.

— Raci Bey mi, Rahmi Bey mi?

— Rahmi Bey canım, genç olanı...

— Eee, sen niye heyecanlanıyorsun?

Hamiyet birden durup düşündü, “Onlar kasabanın direği,” dedi, “onlar birbirini yıkarsa kasaba yıkılır.”

Gülerek yavaşça omzuna dokundum, “Kasabanın direği sensin Hamiyet,” dedim, “sen sağlam olursan kasaba ayakta durur... Hadi sen bir kahve yap bana... Şu senin güzel kahvelerinden.”

Doğrusu o sırada çok da umurumda değildi kasabada olanlar.

Üç dört dakika sonra Hamiyet çığlıklar içinde çıktı mutfaktan, elinde telefon vardı.

“Benim oğlanı vurmuşlar” diye bağıırıyordu, “oğlanı bıçaklamışlar kahvede.”

“Dur bir dakika,” dedim, “senin oğlan kavgaya falan karışmaz, belki bir yanlışlık vardır, belki karıştırdılar, senin oğlan sandılar.”

— O kavgaya karışmamış ki... Kör olasıcılar kavga ederken onu vurmuşlar... Ben gidiyorum, ben koşuyorum.

— Nereye gidiyorsun?

— Hastaneye götürmüşler... Hastaneye gidiyorum... Ah gülüm, ah canım, nasıl ki acaba... Elleri kırılınsın... Kime ne zararı vardı ki garibin...

“Ben seni götürürüm,” dedim, “sakin ol, belki de önemli bir şey değildir.”

Birlikte arabaya bindik.

Sokaklardan hızla geçerek hastaneye gittik. Hamiyet bembeyazdı. Elinde telefonunu sıkıyordu. “Ah oğlum, ah oğlum” diye inliyordu yavaş bir sesle.

Ben arabayı park ederken Hamiyet kapıyı açıp fırladı.

İki katlı küçük binanın “acil” yazan kapısının önünde sigara içen adamlar duruyordu, kapının yanında kan lekeli bir sedye vardı.

Adamlara yaklaşıncı aralarında Kırkayak’ı gördüm, “Ne oldu” dedim, “Ne bileyim abi,” dedi, “ben içerdeydim, birileri kavgaya tutuşmuş, oğlan da kaçınmaya çalışmış aslında ama tam o sırada biri bıçak sallamış, ıskalayınca oğlana denk gelmiş.”

— Ciddi mi durumu?

— Bilmiyorum ki, bir şey söylemiyorlar.

— Neresinden bıçaklandı?

Bacağından... Kalçasına doğru.

İçeri girdim, Hamiyet, “Oğlum nerede” diye bağıırıyordu ağlayarak, asık suratlı bir hademe, “Bağıırma hanım,” diye Hamiyet’i kolundan tutmuş dışarı doğru sürüklemeye çalışıyordu.

“Ne yapıyorsun” dedim hademeye öfkeyle, “bırak kadını,” hademe şaşırıp bıraktı. Hamiyet’e, “Sen de bir sus bakayım” dedim, “bir durumu anlayalım, bacağından diyorlar, önemli bir şey değildir belki.”

“Doktor nerede” dedim hademeye, hademe benim halimden, sesimden, duruşumdan “ahaliden” olmadığını anlamıştı, otoritesinden taviz veriyormuş gibi görünmeden yumuşamıştı, “İçerde şimdi,” dedi, “yaralıyla uğraşıyor,” “Başka doktor yok mu?” “Yok” “Hemşire var mı,” “Baş hemşire var,” “Bir çağır bakalım,” hademe yüzüme baktı, hemşireyi çağırmaya geçecek bir adam olduğuma emin olmak istiyordu, “Hadi, ne oyalanıyorsun” dedim, içeri gitti.

Biraz sonra rahatsız edildiği için sinirlenmiş bir hemşire geldi. “Ne vardı” dedi asabi bir sesle, “Bir yaralı çocuğu getirmişler,” dedim, “yakınım, durumunu öğrenmek için sizi rahatsız ettim.”

— Bacağından bıçaklanan mı?

— Evet.

— Ciddi bir şey değil... Bıçak kaba ctini yarıp geçmiş, doktor dikeyor şimdi... İsterseniz alıp götürebilirsiniz.

— Alalım, dedim.

Hamiet dikkatle dinliyordu ama kendisinde değil gibiydi, “Ne olmuş” dedi, “Dinlemedin mi,” “Dinledim de, ne olmuş,” “Tamam,” dedim, “ciddi bir durum yok, kalçasını yırtmış bıçak, şimdi dikeyorlar, birazdan alır gideriz.”

“Allahıma şükürler olsun” diye ellerini yüzüne kapatıp yeniden ağlamaya başladı, “Horoz Baba’ya horoz adadım, Allah bana onu bağışlasın, ben de bir horoz bağışlayacağım diye, Allahım dualarıma kulak verdi.”

Orada bir bank duruyordu. Hamiet’i banka oturttum, “Burada otur, ağlama artık, oğlan iyi işte, birazdan alır gideriz, ben dışarda bir sigara içeceğim.”

Dışarı çıktım.

İçerisinin iç karartıcı loşluğundan sonra dışarısının aydınlığı gözlerimi kamaştırdı.

Adamlar hâlâ oradaydı, Kırkayak, “Ne olmuş” dedi, “durum ne,” “İyidir,” dedim, “birazdan alıp gideceğiz.”

— Kasabada ne oluyor, dedim.

— Kasabayı hiç sorma, dedi, sabahleyin Raci Bey’in fabrikalarını, dükkânlarını, işyerlerini kapattılar.

— Duydum, Hamiet söyledi... Şimdi ne oluyor peki?

— Ortalık toz duman valla... Kavga dövüş bitmiyor, bundan sonra da bitmez... Tadı kaçtı valla kasabanın, ben sana söyleyeyim... Rahmi Bey yemin etmiş diyorlar.

Aynı sözleri tekrarlıyorlardı.

Bolero gibiydi, aynı sözler, aynı müzik sürekli tekrarlanıyor, gittikçe şiddetleniyor, gittikçe daha çok insan tarafından tekrarlanmaya başlıyor, ses her turda biraz daha yükseliyordu, Rahmi o lafları etmemiş bile olsa, sonunda kendisi de dahil herkes o sözleri söylediğine inanacaktı.

Müziğin gittikçe yükselen şiddeti herkesi etkiliyor, gerçeği değiştiriyor, yeni bir gerçek yaratıyor ve herkesi kendine esir ediyordu.

— Bir hazine lafı yüzünden yakacaksınız kasabayı, dedim.

Kırkayak elindeki sigarayı öfkeyle yere fırlattı, iğrenç bir böceği ezer gibi ayakkabısının ucunu iyice bastırarak söndürdü.

— Sokacam hazineye, dedi, ne hazinesi... Bazen biri bombayı atıp patlatsa şu tepeyi de, hazineyi de hep birlikte kurtulsak diyorum.

Oğlanı arabanın arkasına yanlamasına yatırdık, yaralı yanının üstüne yatamıyordu, Hamiyet yanıma oturdu, onların evine gittik, Hamiyet yolları tarif ediyordu.

Kasabanın daha önce hiç görmediğim mahallelerinden geçiyorduk, “Çingeneler çok burada,” dedi, oğlanın iyi olduğunu gördüğünden beri toparlanmıştı, “onlar için kötü şeyler söylüyorlar ama iyi insanlardır, ben komşuluklarından bir zarar görmedim.”

Evlerin pencerelerinden halılar sarkıyordu, bazıları da halıları çıkartıp evin önüne sermişti.

Bir evin kiremit çatısında bir koltuk takımı duruyordu. Bir üçlü, bir ikili kanepeler.

Neden aldılar, ne yapacaklar, neden çatıya koydular? Öylesine kocaman bir şey ki nasıl taşıdılar, çatıya nasıl çıkardılar. Bir de güzel yerleştirmişlerdi ki... Hoşlarına gitmişti herhalde, “Bizim çatıda iyi durur” diye düşünmüşlerdi.

Tek katlı, yıkılmak üzere bir evin çatısında ise harika bir denizkızı heykeli sanki gökten inmiş gibi uzanmış, gelip geçen arabalara bakıyordu. Kaza yapacaktım neredeyse. Arada bir kasabaya gelen lunaparktaki oyuncaklardan söküp almış olmalıydılar.

Hamiyet o tuhaf ve eğlenceli mahallenin tam ortasında iki katlı, küçük bir evde oturuyordu, “Gelip bir çay iç” dedi ama girmedim, “Yarın gelme,” dedim, “oğlana bak,” “Yok,” dedi, “gelirim, şimdi sen kahvaltı hazırlamayı falan beccremezsın, evi dağıtırsın, olmazsa erken dönerim eve.”

“Nasıl istersen,” dedim.

Kasaba iki saat içinde dev bir ahtapot gibi beni kollarıyla sarıp içine almıştı, şehirde unuttuğum kasaba gelip yeniden hayatımın ortasına yerleşmişti.

Neler olacağını merak ediyordum.

Çatışma, çok hızlı bir şekilde ve unutulmaz yaralar bırakarak ilerliyordu.

Ne Mustafa zeytinliklerinin yakıldığını unutabilirdi, ne Raci Bey fabrikalarının kapatılıp herkesin önünde aşağılandığını.

İki taraf da aynı derecede öfkeli ve intikam isteğiyle doluydu.

Kasabanın bütün evlerinin duvarlarında, “Rahmi Bey yemin etmiş” lafı yankılanıyordu.

Geri çekilmek isteseler bile bu noktadan sonra nasıl geri çekileceklerdi?

Altında bir hazine sakladığına inandıkları tepeyi ele geçirmek için başlayan kavgaya, tepede tutunacak sağlam bir neden, etrafında gelişip büyüyebileceği sağlam bir direk bulamayınca kaçınılmaz olarak aşağıya, kasabaya, günlük yaşamın içine kaymıştı, sanırım bu iki tarafın da beklemediği, hesaplamadığı bir gelişmeydi.

Kavgayı başlatırlarken dokunulmaz olduklarını, hiçbir kavganın kendilerine zarar vermeyeceğini sanmışlardı, şimdi gerçekte, herkesin dokunulabilir olduğu gerçeğiyle karşılaşmışlar, şaşırmışlardı, asıl büyük kavga bu şaşkınlıktan çıkacaktı, bunu hissediyordum, ortada iki taraf için de altından kalkılamayacak büyük maddi bir zarar yoktu, Raci Bey'in işyerleri yarın açılabilir, Mustafa'nın büyük serveti yanında çok önemsiz kalan iki zeytinliğin yanması unutulabilirdi ama "dokunulur" oldukları gerçeğini içlerine sindirmeleri, yüzlerce yıllık bir güvenin yıkılışını rahatlıkla kabul etmeleri, kendi kişiliklerini üstüne kurdukları şımarık pervasızlıklarının yerini korkunun almasını unutup affetmelerini mümkün değildi.

Kendilerini koruyarak kanıtlayabilecekleri bir şey kalmamıştı, bir kere dokunulduktan sonra, geride kalanı korumaya çabalamanın kimseye bir faydası olmayacağını biliyorlardı, bundan sonra sadece karşı tarafa daha fazla zarar vermekten, kendisine "dokunanın" onulmaz biçimde yaralanacağını göstermekten başka gidebilecekleri yol bulunmuyordu.

Nasıl sonlandıracağını bilmediği bir sihri harekete geçiren "sihribazın çırağının" hikâyesini şimdi onlar da öğreniyorlardı. Herhangi bir şeyi başlatmak için bir kişinin iradesi yetiyordu ama başlayan bir şeyi bitirmek için bir kişiden daha fazlasının iradesi gerekiyordu.

Bitiremeyecekleri bir kavgayı başlatmışlardı, bundan sonra artık karşılıklı olarak şiddeti tırmandıracaklardı, silahlı çetelerin gücü ve rolü, bu kasabada hiç olmadığı kadar artacaktı.

Bu kavganın böyle devam etmesi halinde birilerinin ölmesi kaçınılmazdı.

Ben bunun için mi kalıyordum kasabada?

Büyük ve sarsıcı bir cinayeti izlemek için mi?

Onun için mi bırakıp gitmiyordum?

Fransız Devrimi sırasında giyotinin yanından ayrılmayan sarhoş kasaplar gibi idamı seyretmek için mi ön sıralarda bekliyordum?

Bunun cevabını bilmiyordum, bugün de bilmiyorum.

Kasabadan ayrılırsam Zuhâl'i kaybedeceğime olan nedensiz ve anlamsız inanç da olabilirdi kalmamın nedeni. Bu inancın hiçbir mantıklı nedeni yoktu. Mantıksız olduğunu, anlamsız olduğunu biliyordum ama gene de öyle hissetmeme engel olamıyordum.

Aynı şehirde kalmamamız gerektiğini biliyordum. Bizim aynı şehirde yaşamamız ancak ayrılmamız ya da tümünden beraber olmamızla mümkün olabilirdi. Şimdilik bu ikisini de seçemeyecek durumdaydım, ne ayrılabilirdim, ne onunla olabilirdim, aynı durumun onun için de geçerli olduğunu görüyordum.

Beklemek zorunda olduğumuz bir yerdeydik.

Sabırsız her adım bitirirdi bu ilişkiyi, “Evet, tamam” diyeceğimiz ana kadar birbirimizden belli bir mesafede durmak zorundaydık, bir gün bir karar verme zamanı gelecekti. O zamana kadar bekleyecektim.

Zuhâl'i bu kasabadan başka bir yerde bekleyemeyeceğimi hissediyordum.

Burada Zuhâl'in çok önemli bir parçası vardı, onun âşık olduğu adam. Zuhâl bir gün kaybolsa bile tekrar ortaya çıkacağı yer Mustafa'nın yanı olacaktı, Mustafa'dan uzaklara gidemezdim şu sıralarda.

Mustafa'ya bir şey olacak diye korkuyordum.

Mustafa şu sırada ölürse, Zuhâl'le bizim ilişkimiz de ölürdü.

Bu saçma kasaba, her şeyi saçmalaştırıyordu.

Ben de bu saçmalığın bir parçasıydım artık.

XXXIX

Ondan sonraki iki üç hafta çok sakin geçti.

Bir baygınlıktan uyanır gibiydi kasaba, hâlâ başı dönüyordu ve neler olduğunu anlamaya çalışıyordu.

Yeni bir hayata alışmaya, gerçekleşen değişiklikleri, neler olup bittiğini ve nasıl bir değişim yaşadıklarını kavramaya uğraşıyorlardı.

Bildikleri acılar, bildikleri sıkıntılar, bildikleri sevinçler, bildikleri bir düzen vardı, sıkıntısına bile alışkındılar, şikâyet etme biçimleri bile değişmezdi.

Birdenbire her şey altüst olmuştu.

İlişkileri değişmiş, sıkıntılar, acılar, korkular değişmişti.

Sınırları değişen bu yeni hayatın içine yeniden yerleşmeye çabalamak kolay olmuyordu, bütün alışkanlıkları bir sarsıntıdan geçmişti, yeni kurallar, yeni alışkanlıklar bulmaları gerekecekti.

Anlamak istiyorlardı.

Ne olduğunu, ne olacağını anlamak.

Onun için her şey durmuştu sanki.

Kasaba düşünüyordu.

O günlerde, yeni durumu anlamaya çalışan, kendi duygularını sürekli gözetleyip bundan sonuçlar çıkartmaya uğraşan, hayalleriyle ve korkularıyla boğuşan sadece kasaba değildi.

Zuhal de kendi duygularındaki değişimleri kavramak, neler yaşıadığımızı, neler yaşayacağımızı görmek istiyordu.

O günlerde hemen hemen hiç evden çıkmadım.

Günün neredeyse her saatinde Zuhal “evimize” gelebiliyordu, ben zaten onu hep orada bekliyordum.

Bana anlatıyordu. Yazıyordu.

Anlatım biçimi bile değişmişti neredeyse, her şey değişmişti.

Bizi sevindiren ve korkutan, yaklaşmaya ve kaçmaya çalıştığımız bir şey vardı.

Kaçma isteklerimiz, yaklaşma isteklerimizin yanında gittikçe daha cılızlaşıyordu.

Toplantıların arasında “evimize” geliyordu, bazen toplantılarını sırf “evimizde” kalabilmek için iptal ediyordu.

Gece gündüz yazışıyorduk.

Daha çok o yazıyordu, ben okuyordum.

Bir yandan da “romanımız” için düşünüyor ve bana sürekli nasıl “yazmamız” gerektiği konusunda fikirler veriyordu. Roman konusuna kendini kaptırmıştı.

Hayatımız ve “romanımız” gittikçe bütünleşiyor gibiydi o günlerde.

Biz bütünleşiyorduk.

“yazar bir kadınla karşılaşıyor... bu kadın bugüne kadar onun kitaplarında yazdığı kadınların hepsinin bir hayali sanki... onu her gördüğünde onlardan biriyle birlikte oluyor... hepsinden farklı bir şey almış değil... her seferinden farklı biri... hepsi onun bedeninde yazarı ziyarete gelmiş sanki... neden... bilmiyorum... delirtici bir şey yani...

yazar bu kadınla veya kadınlarla ne yapacağını bilmiyor... hepsine kendi ruh vermişken... ne için geldiklerini, ona niye bu oyunun oynandığını...

onlardan tek bir kadın yapmaya çalışıyor... veya kadını onlardan kurtarmaya...”

Bir işi halletmek için gidiyor ve biraz sonra tekrar dönüyordu.

“sorun şu... kendimi kaptırıyorum... yaptığım iş, ulaşmak istediğim şey ne olursa olsun... çoğu zaman geride bıraktıklarımı unutuyorum... aynı anda yapmam gereken diğer şeyleri... sadece onu düşünüyorum... her şey önemini kaybediyor... birine sahip olurken diğerini kaybetmiş oluyorum... hayatım bu tür tercihlerle dolu... hep bir şeyi bir şeye feda ediyorum... bazen dönüp onu tekrar alıyorum... sonra başka bir şey için tekrar bırakıyorum... bazen bıraktığım yerde bulamıyorum...”

ben iyi bir yazar olamazdım... hep kendimi yazardım... yazacak birşey bulamadığımda yazabilmek için delice şeyler yaşırdım... hep daha fazlasını... insanlar beni anlamıyor diye sinirlenirdim... ama ben bile kendimi anlayamazdım... sonunda delirirdim...”

Bazen kısacık yorumlar yazıyordu.

“yalnızlık kader olabilir mi... ben bunun tercihimiz olduğunu sanmıyorum... bazı insanlar buna mecbur sanki... hiçkimse hayatıma sokabileceğim kadar yakın değil gibi... buna cesaretim yok... veya yeterli isteğim... bazen bunun nedenini anlayamıyorum... çünkü ihtiyaç duyuyorum ama yapamıyorum...”

Kimi zaman söylediğim bir sözü yanlış anlayıp alınıyordu.

“bazen bir anda çok uzaklaşıyorsun... yaklaştığın hızla uzaklaşıyorsun... bu bir macera romanı değil... benim hayatım... üstelik sen onun içindesin... bense onu mahvediyorum... bunun farkındayım... sen de farkındasın... o zaman güzel ve heyecanlı olan bir şey yok... sadece benim saçma sapan düşüncelerim var... ve onları uygulayacak cesaretim... bunu dışarıdan bir seyirci gibi izlemeni istemiyorum... sen varken bana birşey olmayacağını söylemiştin...”

O zaman onu yatıştırırmaya uğraşıyor, uzaklaşmadığımı anlatmaya çalışıyordum, uzaklaşmıyordum, belki yeterince yaklaşamıyordum bazen, korkuyordum.

Aniden Mustafa'yı ve ona duyduğu aşkı hatırladığı oluyordu.

“ona olan aşkım ve sana duyduğum sevgi ve arzu...
ancak bunlar beni tam bir kadın yapmaya yetiyor...”

Sonra bana duyduğu ve artık “sevgi” olduğunu söylediği duygu...

“seni sevmenin neden bu kadar güzel olduğunu düşünüyorum...

sanırım cevabı buldum...

senden ve bu ilişkiden beklediğim hiçbir şey yok... mutlu olmak ve etmek dışında... sanırım senin de benden...

sevginin içinden her türlü beklentiği çıkardığında ortaya çıkan şey ne kadar saf ve muhteşem...”

Yemeklerimi bile artık ekran karşısında yiyordum, sabahleyin uyanır uyanmaz hemen “evimizi” açıyordum, onu orada bulabilmek umuduyla ya da ben uyurken bana bıraktığı bir notla karşılaşmak için. Genellikle geceden bir not bekliyordu beni.

“uyumayı seviyorum... sanırım rüya gördüğüm için... sihirli bir dünyaya giriyorum... ve bundan çok hoşlanıyorum... bazen öyle güzel oluyorlar ki uyandığımda O'na teşekkür ediyorum... seninle ilgili olanlarda mesela... bu diğer her şey gibi bir şans sanırım... biraz önce seninle rüyamda seviştim ve uyandım... bir gün bunun bitmesinden ve artık rüya göremekten ise korkuyorum... bu korkunç bir şey olur.”

Gün ortasında bir toplantıdan çıkıp kısacık bir cümle yazıyordu.

“bazen her şeyi bazense tek bir şeyi özlüyorum... bakışını... veya gülümsemeni...”

şimdi ise seninle sevişmeyi özledim...”

Böyle söylediği zamanlar biraz sonra her ne yapıyorsa bırakıp geleceğini biliyordum.

Sevişiyorduk.

Gerçek olmayan gerçek bir arzuyla sevişiyorduk.

“huzuru ve şehveti aynı zamanda ve aynı kişide hissedebilmek... sence bu mümkün mü...”

O sıralarda ben mümkün olduğunu düşünüyordum, “mümkün” olduğunu anlatıyordum ona:

“galiba senin söylediğin bu mucize mümkün... sanırım şehvetin sahiciliği, başka bir desteğe, oyuna, kışkırtmaya muhtaç olmaması, bu mucizeyi yaratıyor...”

ayrıca bu şehvetin sahiciliğinden dolayı sahip olduğu güven de huzuru sağlıyor...

sır bu mu acaba? bazı şeyleri sana anlatırken öğreniyorum ben de...”

“belki ikisini birden, huzuru ve şehveti istediğimiz için bize kızmaz...” diye yazıyordu cevap olarak, “belki onun da oyunları vardır kimbilir...”

yukarıdan kocaman gülümsemesiyle bizi seyredip... her şeyin bir tesadüf olduğunu düşünüyorsunuz öyle mi... hiç-biri tesadüf değil... o camiyi kendinin bulduğunu sanıyorsan yanıliyorsun... köydekiler para toplayıp yıllar önce onu sizin için yaptılar... eski imamın üç yıl önce trafik kazasında ölmesi gerekiyordu ama sizi evlendirmek için hayatını bağışladım... yani şu ana kadar olanları bana borçlusunuz... ama bundan sonra ne yapacağınızı görmek istiyorum, diyordur...

sence böyle şeyler söyledığım için bana kızıyor mudur... kızmıyordur umarım...”

Kimi zaman kısacık oluyordu yazdığı.

Kimi zamansa uzun.

Benimle yaşadıklarını düşündüğü kadar Mustafa'yla yaşadıklarını da düşünüyor, neler yaşamış olduklarını bir kere daha hatırlayıp bana anlatıyordu, anlattıklarında kendisiyle ilgili bir şeyler bulacağımı umuyor, bunu bulmamı istiyordu.

Mustafa'yla yaşadıklarının hikâyesini kendine göre yazıyordu.

“önce erkek olan başlattı bu talihsiz oyunu... kadına deliler gibi aşık oldu, onu çok sevdi... yıllarca... her gün hayaliyle uyandı... ulaşamadığı bu hayal zamanla onu acımasız biri haline getirdi... engellenmeyi kabullenemiyordu... buna alışkın değildi... başına gelen her olumsuzlukta hayali suçladı...

bazı zamanlar hayali birlikte yaşadılar... ay ışığında birbirlerine sarılıp her seferinde aynı şekilde yeni baştan kurdular... ona en yaklaştıkları anlardı bunlar... ufacık basit bir hareketle onu gerçeğin içine çekebilirlerdi... erkek olan bunu denedi... kadın istemedi... onun için gerçek ve hayal farketmiyordu... erkek bunu anlamadı, daha da öfkelendi... öfkesini hayalden çıkardı... kadına birşey yapamıyordu...

hayal sadece kadında kaldı... kadın acı çekti... büyük acılar... kendini suçladı... herkes hayalini gerçekleştirmek için uğraşırken o hayalden vazgeçmiyordu... deli olmalıydı... veya bir nedeni...

kadının bu kadar büyük bir acıyla ilk tanışmasıydı... hayat ona herkesin istediklerini vererek kendince iyi davranmıştı... acıyı küçümsüyordu... gerçeği küçümsediği gibi...

gerçek mükemmel olamazdı, hayaller ise her zaman mükemmeldi...

erkekse acıyı iyi biliyordu...

kadın acıya dokunup onu tanımaya çalışıyordu... bazen onu küçük cılız bir ateşe çeviriyor, bazense ikisini yakıp kavruracak kadar canlandırıyor... kadın tehlikeli bir biçimde

acıdan zevk almaya başladı... erkekse ateşin her canlanışında korkunç bir öfkeye kapılıyordu... kendi yarattığı hayali de, kadını da öldürmek istiyordu... ikisi de diğerinin ulaşması için birer engel haline gelmişti...

bir yanda mükemmel bir hayal diğer yanda onu canlı tutmak için çekilen korkunç bir acı... aralarında gidip gelen talih-siz iki insan... yıllarca... onlarca kavuşma, takip eden onlarca ayrılık... en yakınına geldiklerinde bir anda en uzağına düşmeleri...

erkek kadına son bir şans verdi... artık onun bu oyuna dayanacak gücü kalmamıştı... oyun oynamak istemiyordu... huzura ihtiyacı vardı... belki de hayatında oynadığı ilk oyun buydu... kızgındı... her şeye sahip olmaya ve her şeyden vazgeçmeye hazır... kadına benim ol dedi... sadece benim...

kadın yorgun bir şekilde ona gülümsedi... bunu yapamam, dedi... erkek bu cevaba hazırdı... yine de neden diye sordu... kadın bilmiyorum dedi... deli olmalıyım... veya bir nedeni olmalı...

erkek bir daha dönmek üzere gitti... kadın henüz bunu bilmiyordu... o hep döneceğini bilerek, hiç dönmeyecekmiş gibi acı çekmeye alışkındı...

erkek giderken kadın yerinden kalkmadı... veya kalkamadı... uzun beyaz bir kanepede oturuyordu... gayriihtiyari elini karnına götürüp neredeyim acaba diye düşündü... hangi şehir, hangi ev...

neden gerçekler hayaller kadar mükemmel değil...

neden acıdan bu kadar korkuyoruz...

neden seçim yapmak zorundayız...

çok mu saçma... haklısın..."

Bu ikili ilişki mi, yoksa Mustafa için çektiği ya da çektiğini sandığı acılar mı ona ağır geliyordu bilmiyorum, bazen artık Mustafa'dan kurtulmak istediğini yazıyordu.

“artık ondan da hayalinden de kurtulmak istiyorum... ger-
çekten ondan kurtulmak istiyorum... bunu yapabilir misin...
beni ondan kurtarabilir misin...

yıllarca nedenini tam anlayamadığın bir acıyı çekmenin
ne kadar zor olduğunu biliyor musun... içinde hep bir acıyla
yaşamamanın... neyi neden yaptığını bilmemenin... yaptığın her
şey için sürekli suçluluk duymamanın... kalbim bu konuda kapı-
larını bana tamamen kapatarak neyin intikamını alıyor acaba...
aklımla bulduğum her cevapla alay ediyor sanki... acının kay-
nağına ulaşamıyorum... bunun sevgi olduğuna emin olsam...

beni neyin kurtaracağını da bilmiyorum... asuman tek kur-
tarıcının büyük bir aşk olduğunu söylüyor... ben ondan bile
emin değilim...

keşke birbirimize aşık olsaydık...
senle ben... gerçekten...”

Onun yazdığı “birbirimize âşık olsaydık” cümlesinin bir
davet mi, bir dilek mi, bir şaka mı olduğunu tam kestiremi-
yordum, Mustafa için çektiği acının gerçekliğinden de kuşku
duyuyordum bazen, onun böyle bir acıyı yarattığını düşünü-
yordum.

Bunu ona yazdım.

“senin acıyla tuhaf bir ilişkin olduğunu sanıyorum...

bir yanınla acıya çok bağımlı olmana, duygularını genellik-
le acının harekete geçirmesine rağmen... bir yanının da acıdan
çok korktuğunu sanıyorum...

yapay, ‘hayali’ bir acı seni gerçek acıdan koruyor sanki...
mustafa için acı çektiğin sürece başka bir acının sana ulaşma-
sına engel olabiliyorsun...

gerçek acıya karşı yapay bir acıyla korunma...

bir tür aş gibi...

mustafa’nın senin hayatında ‘koruyucu’ bir simge olduğun-
u düşünüyorum bazen... gerçeklere karşı seni koruyan hayal.

belki de yanılıyordumdur... ama doğru da olabilir söyledim.

ama mustafa'nın hayali bir duygu olması onun önemini azaltmıyor... aksine... onu daha da önemli kılıyor... çünkü, o 'kalkana' ihtiyacın var...

öyle sanıyorum.”

Bir keresinde bana sonra çok düşündüğüm bir soru sormuştu.

“sence hangisi daha muhteşem... hayallerinin gerçekleşmesi mi yoksa bir başkasının hayallerini gerçekleştirmek mi...

benim hayallerimin gerçekleşmesi seni de mutlu edecek mi?”

Zaman zaman ben de Mustafa'yla ilgili düşüncelerimi yazıyordum, bu düşüncelerde kıskançlığın bir payı var mıydı, bilmiyorum. Sanmam. Galiba Zuhal'e karşı “evimizde” her zaman çok dürüst davranıyordum. O “hayalin” içine yalanı, kandırmayı sokmuyordum. Belki bazen. Küçük bir çarpıtma... Olabilir.

“bana öyle geliyor ki o aklındaki bir senaryoyu yaşıyor... hayatın gerçeği onun aklındaki senaryoya uymadığında, hayatın hatalı olduğuna inanıyor... bunun düzeleceğine ve herşeyin onun aklındaki senaryoya uygun devam edeceğine...

‘o senaryonun’ doğru olduğunu söyleyen herkese çok çabuk kanacağını sanıyorum...

çok kısa anlarda belli aydınlanma anları yaşıyor sanırım... gerçeği gördüğü, çok acı çektiği ve hemen teselli aradığı anlar... sana en çok öyle zamanlarda telefon ettiğini sanıyorum.”

Bazen de beni özlüyordu, aslında galiba ikimizi aynı anlarda o korkunç özlem yakalıyordu.

“şu anda sana karşı çok güçlü şeyler hissediyorum... O'na karşı hissettiklerime benziyor sanki... güçlü bir sevgi... bir kadının erkeğine duyabileceğinden daha farklı... veya ikisi bira-

rada... ve benzer bir inanç... sen varken kötü birşey olmayacak... her şeyi göreceksin, bileceksin ve buna izin vermeyeceksin...

belki de sen yanımda olduğunda senden başka kimseyi canım istemiyor...

korkarım sen yanımda olmadığında da başkasını pek istemiyorum... tuhaf mı?

ama korkma, geçer herhalde..."

Beni şaşırtan, bundan korkmamam, hatta bunun geçmesini istemememdi.

O devam ediyordu.

"nedenini bilmiyorum... başka birisine dokunmak veya onun bana dokunmasını istemiyorum... sen bir keresinde ne demiştin... şehvete sadakat..."

kesinlikle böyle birşey var... bana dokunduğunda hissettiğim şeyleri kaybetmek istemiyorum..."

Roman hakkında da sürekli öneriler yazıyordu, aklının bir yanı bunun için uğraşıyordu sanki, benim iyi bir roman yazmama yardım etmek istiyordu, beni, işimi, yazıyı benimsiyor, kendi parçası yapıyordu sanki.

"belki bir kere de bir başkasının hayallerini gerçekleştirmenin nasıl bir şey olduğunu yazmalısın... aileden olmayan... hatta aşık bile olmadığın bir başkasının..."

onun hayallerini gerçekleştirmenin belki de bir süre sonra bir hayal haline gelebileceğini... birinin mucizesi olmanın olağanüstülüğünü yazarsın...

sen benim mucizem misin...

şimdi dua eder misin evimize birşey olmasın... kimsenin kine..."

Bir geceyarısı hiç beklemediğim bir şey yazdı.

"seni seviyorum..."

sevmediğim halde sevdiğimi sanıyorsam ve bu beni mutlu ediyorsa gerçekten sevip sevmediğimin ne önemi olabilir ki..."

Birbirimizi görmüyor ama “evimizden” ayrılamıyorduk, artık hiç dışarı çıkmıyordum, o işlerinin arasında geliyor, bazen işlerini iptal ediyor, geceleri sabaha kadar yazıyıyorduk.

Birbirimizi hiç görmeden.

Sesimizi duymadan.

Birbirimize hiç telefon etmiyorduk, en çok özlediğimiz zamanlarda bile. Bu konuda hiç konuşmadığımız halde bu sessizce alınmış karara ikimiz de uyuyorduk.

Bir hayalin içinde yaşıyorduk, sanırım o hayalin yavaş yavaş olgunlaşarak bir gerçeğe dönüşmesini bekliyorduk, bunu beklerken, o hayalin içinde öylesine mutluyken, “gerçeğin” herhangi bir parçasının o hayali bozabileceğinden, gerçekleşmesini önleyebileceğinden korkuyorduk sanki.

Hayalin gerçekleşmesini önleyebilecek en büyük tehlikenin, zamanından evvel gerçeğin o hayale değmesi olduğunu ikimiz de seziyorduk.

O andaki gerçek, bizim beklediğimiz, istediğimiz gerçeğin düşmanıydı.

Olanla olması gereken gerçek arasına kendi hayalimizi yerleştirmiş, bekliyorduk.

Bir gece uyandığımda tek satır bulmuştum.

“ben deliyim ve sen bana bunu söylemiyorsun”

Ertesi sabah, onun neden öyle düşündüğünü, anlattıklarını okuyunca anladım.

“parmağımda yüzük vardı... senin bana aldığın hani... onu takınca rahat hissediyorum... asuman elimi tutup bu ne diye sordu... yüzük dedim... bir anlamı var sanırım... evet var... zuhal beni çatlatmayı falan mı düşünüyorsun... gülümseyerek hayır dedim... anlat o zaman...

dün sabahtan beri bunu neden yaptığımı düşünüyorum...

evleniyorum dedim... yüzünün alacağı şekli görmek istedim sanırım... veya bunun da bir oyun olduğunu düşündüm...

bilmiyorum... ayrıca adını ve kim olduğunu bilmedikleri sürece zararlı bir oyun değildi...

anlamadım dedi... ne zaman oldu bu... tanıdığım biriydi, evlenmeye karar verdik... tanrım ne zaman... önümüzdeki ay... kaçında... başında... haftaya mı... sanırım... nerede... italyada... saçmalama neden evleniyorsun deli misin sen... bilmiyorum o istiyor... (gülmek yok sadece beni boşayabilirsin bunu hak ediyorum)... peki o deli miymiş sordun mu... değil sanırım hatta çok akıllı... kim bu adam... biri işte, matbaacı... daha önce evlenmiş mi... evet ... hemen tanışmalıyız bize yemeğe çağır... burada oyun bitti... omuzlarım düştü ve yaptığının ne kadar saçına birşey olduğunu fark ettim... tabi ki geliriz dedim.

elimi tutup senin için çok sevindim gözlerinin içi parlıyor (bunu uyduruyor olmalılar), mutlu görünüyorsun... evet çok mutluyum... lütfen bizi onunla tanıştır... artık ben de kendime gelmeye başlamıştım ama çok geçti...

gerçekten bunu neden yaptım bilmiyorum... kendimi bilerek zor duruma düşürüyorum... ayrılırken asuman'a kimse duymasın bile demedim...

neden yaptığımı anlatır mısın... bunu gerçekten merak ediyorum... bunu bilerek ve isteyerek yaptım ama neden inan ki bilmiyorum...

belki de insanların kocalarını kıskandım... hiç sanmıyorum... sence öyle mi...

delirdiğimi anlasan bunu bana söyler miydin...

tamam bunları başımıza ben açtım ama ne yaptığımı bilmiyorum..."

"bence" diye yazdım, "sen bilmediğim bir nedenden dolayı (bunun nedenini bulmaya çalışmalıyız) insanları ve olayları kışkırtmayı çok seviyorsun... onları korkutmayı... herkesin sana bakarak çılgınlık atmasını istiyorsun sanki..."

O araya girmişti.

“insanları korkutmaktan değil ama onların sınırlarını görmekten hoşlanıyorum... benim sınırsızlığım onların sınırlarına çarpıyor...

sonra onları ikna ediyorum... asıl eğlenceli olan bu...”

Ben devam etmişim.

“görünüşündeki sükunetle bu kışkırtıcılık çok hoş bir çelişki yaratıyor... bu huyunu bilmeyen ya da anlamayan birini dehşete düşürebilirsin...

ama işin daha hoş tarafı şu... ortalığı karmakarışık ederken bile kafanın bir yanında, ortaya çıkacak karışıklığın nasıl çözüleceğine dair formül hazır duruyor... şimdi de işler kontrolden çıkarsa ne yapacağını biliyorsun... bildiğini de ben biliyorum...”

Bu yazdıklarımı okurken ve cevap yazarken gülümsediğini hissetmişim. Nasıl? Bilmiyorum.

“onlara anlatırken gerçektir sanki...

gerçekten olsaydı ne hissedeceksem onlara söylerken onu hissettim... yalan söylemiyordum...

bazen kendimden korkuyorum sanırım...

ne olduğunu bilmiyorum... bir anda karar veriyorum... hem de aklımda hiç olmayan bir şeye... o an ne hissediyorsam ve ne istiyorsam onu yapıyorum... sonrası yok... öncesi bile... bu noktaya geldiğimde hiçbir şeyi hesap edemiyorum... rezil olacağımı, öleceğimi... umurumda bile olmuyor... içimdeki ne istiyorsa onu yapıyorum...

o anda hiçbir şey düşünmüyorum... çok tehlikeli... hissettiğim ise hazdı sanırım... bilmiyorum...

bir anda her şeyi değiştirmeyi seviyorum... hayatımı tepe taklak yapmayı... rayından çıkarmayı ve yeni bir yola geçmeyi...

söylediklerimin bir anlamı var mı... bana yokmuş gibi geliyor...”

“söylediklerinin bir anlamı var... o baş dönmesini biliyorum sanırım...”

tek bir an için bile olsa hayata hükmetme ve onu değiştirmeye gücü...

o anı daha sonra büyük bir bedelle ödesen bile...”

“bedelin ne olacağını düşünmüyorum... hayatım bile olabilir... geleceğim... kariyerim...”

tam o an ne hissettiğini sormuştun... sanırım hissettiğim şey üstünlük... onlardan üstün olduğumu düşündüm... tuhaf... gerçekten...”

Galiba ertesi sabahı, daha önce yazdığı bir cümleyi yeniden yazdı.

“seni seviyorum...”

neden olursa olsun...

ve şanslısın... gerçekten... seni sevdiğim şekilde sevmek güzel bir şey çünkü... seni düşündüğümde hep gülümsüyorum... içim sıcak oluyor... hep iyi olmanı istiyorum... senin için sürekli dua ediyorum...”

O günlerde sanırım zaman kavramını da kaybetmiştim, bu dünyaya ait bütün gerçeklerden kopmuştum, nerede olduğumu, ne zamanda yaşadığımı, etrafımda neler olduğunu bilmiyordum, ilgilenmiyordum, “evimizde” Zuhal’le yaşıyor, onun yazdıklarını okuyor, ona cevaplar yazıyor, onun yazdıklarına göre değişik duygular yaşıyordum.

Bir hayalin, sanallığın içinde kaybolmuştum ve bu beni bütün gerçeklerden daha çok mutlu ediyordu.

Çok değişik şirketlere danışmanlık yaptığı için aslında çok çalışmak, çok “koşmak” zorundaydı ama o genellikle mecbur olduğundan da fazla ve hızlı koşuyordu. Bunu ona yazmıştım.

“evet hareketli bir hayatım olduğu konusunda haklısın... sabah bunu ben de düşündüm... durmak istiyorum ama durmaktan korkuyorum... durunca her şey de benimle duracak-

miş gibi geliyor... artık düşünemeyecek, heyecanlanamayacak-
mışım gibi... saçma biliyorum...”

Kimi zaman da bana başlangıcını söylemediği düşüncele-
rin devamını yazıyordu, bir çocuk konuşması gibi öncesi ve
sonrası olmayan, nereden kaynaklandığını ve nereye bağlan-
dığını bilmediğim cümleler.

“senin olmadığın her şey olmak istiyorum... senin olduk-
larının hiçbirisi değil...

senin yaşamadığın yerlerde yaşamak, senin giremeyeceğin
hayatların içine girmek... seninse benim düşünemediğim şey-
leri düşünmeni, yapamayacaklarını yapmanı, söyleyemeye-
ceklerimi söylemeni...

bu şimdi nereden çıktı... bilmiyorum...

öylesine aklıma gelen bir şeydi... bunun için çok uğraşma-
mıza gerek yok aslında, sanırım biz zaten öyleyiz...”

Arkadaşlarına anlattığı evlilik hikâyesi ise devam ediyordu.

“neşeli bir yemektir... onlara seni anlattım... gerçekten... ne
kadar komik ve akıllı olduğunu, her şeyi bildiğini, bana karşı
çok anlayışlı ve iyi olduğunu... beni çok mutlu ettiğini...

anlatırken öyle zevk aldım ki...

hepsi büyülenmiş gibi beni dinliyordu... sanki onların ha-
yalleriydim artık... olamadıkları, yapamadıkları her şeydim
(Allah affetsin, bunun için cezalandırılacağız ve ben suçu sana
atacağım, herhalde karının günahlarına itirazın olmaz...)”

“arkadaşların ne hissettiler sen bunları anlatırken?”

“bir kısmı nedense hüzünlüydü... hüzünlendiler... ne-
denini bilmiyorum... belki kendi evliliklerini hatırladılar...
umutlarını... hayattan beklentilerini... her şeyin başlangıcını...
belki onlar için çok uzaklarda kalan, bir daha yaşanmasının
imkânsız görüldüğü birşeyi benimle yeniden yaşıyorlardı...
gerçekten bilmiyorum...

ama kafaları gecenin başlangıcından çok daha karışık...

benim de sanırım.”

“sen ne düşündün peki?”

“ne hissettiğimi düşünmekten korkuyorum sanırım... bazen ne yaptığımı da... o ana kadar sanki düşünmüyör sadece yaşıyordum... eğer bu yaptığımı yalnız yapmış olsaydım kesinlikle delirmiş olduğumu bilirdim...”

hayalle gerçeğin karışmasını seviyorum, hatta hayali gerçeklere tercih edebilirim, çoğu zaman gerçeğin ancak hayallerle katlanılabilir olduğunu düşünüyorum ama bu çok fazla...

bunun içinde insan kaybolabilir... öyle büyüleyici ki... eskiden hayalle gerçeği karıştırsam da ayırt edebiliyordum artık ayırt edemiyorum galiba... bundan korkmalı mıyım bilmiyorum... delilik böyle bir şey mi...

sen hiç buna benzer birşey yaşadın mı... bunları anlayabiliyor musun... bana anlatır mısın...”

Ertesi sabah “bu sabah işe gitmeyeceğim” diye yazdı.

“hasta gibiyim... yataktan kalkmak istemiyorum.

niye böyle olduğumu anlamaya çalışıyorum.

sanırım sana şunu sormalıyım...

beni önemsiyor musun?

çünkü anladım ki ben bu oyun için tüm gücümü senden alıyorum... sen rolünü iyi yapmadığında ben de yapamıyorum... veya bilmiyorum... bundan da emin değilim...”

Sonra hayallerden yorulmaya başladığını hissettiren cümleler yazmaya başladı.

“gerçek mi yoksa hayal olarak kalmaları mı gerektiğine karar vermeliyiz... bir şeyi hep hayal olmaya mahkum etmek aynı zamanda kendi yarattığın hayalin esiri olmak değil mi...

belki yaklaştığımızda, dokunduğumuzda istediğimizin bu olmadığını anlayıp yeni hayaller kuracağız...

belki gerçek, hayalden çok daha güzel olacak...

veya kendimizi hayalimize mahkum edeceğiz...

ama bu sefer kendi tercihimizle...”

Bir karar vermek zorunda kalacağımız zamana yaklaştığımızı o satırları okurken hissettim.

Ağır ağır, hayallere sığmaz derecede büyüyordu aramızdaki ne olduğunu bilmediğimiz “hayal” ilişki. Olgunlaşıyordu. Gerçekleşmek istiyordu.

Tek cümlelik bir soru geldi.

“hiç ‘gerçek evlilikle’ ilgili yazdın mı...”

Bir ara Mustafa’yla ilgili bir rüya gördü. Sabaha karşı yazmıştı, ben kalktığımda okudum.

“rüyamda yine onu gördüm... aslında bir sürü başka şey ama çoğunu hatırlamıyorum... odanın ortasına kurulmuş bir yer yatağı... benim için olmalı, yatmaya hazırlanıyorum ama yatağın çevresinde böcekler var... bir akrep bir başka böceğin peşinden gidiyor... onları nasıl dışarı çıkarabileceğimi düşünürken ortadan kayboluyorlar ama odanın içindeler... ayaklarımı toplayıp bir koltuğa oturuyorum... oysa çok uykum var..

yine tam bana birşeyler anlatmaya başlamıştı ki uyandım... sanki söyleyeceklerini duymak istemiyor ve uyanıyorum... aslında merak ediyorum... belki de etmiyorum...

ezan okunuyor...”

Gene kendi kendisiyle yaptığı konuşmalardan benim payıma düşen ve nedenini anlayamadığım bir cümle.

“bir başkasına dönüşmek istemiyorum... bunu beceremem... yapmaya da çalışmıyorum... sadece kendi içimdeki dönüşleri seviyorum galiba...”

Sonra gene kısa bir cümle.

“gördüğüm her şeyi sana anlatmak istiyorum... ben hep seninle konuşuyorum... tuhaf mı... olsun...”

Garip bir şekilde yazdıklarında bir keder duygusu, söyleyemediği bir dertten yakınan gizli bir ıstırap sezmeye başlamıştım.

“sahibini tanımadığım bir hayatı yaşıyorum... bir gün benim diyebileceğim, içinde kendim gibi olabileceğim bir hayatım olacak mı bilmiyorum...

haklısın, her katında dolaşabiliyorum hayatın, her cinsten insanın arasında... ipuçlarından kendi hayatımı bulmaya çalışıyorum... ama hiçbirine ait değilim.

bazen senin de kendine acıdığın oluyor mu?”

“Evimizde” kaç gün geçirdik, kaç gün hiç dışarı çıkmadım, kaç gün yoğun bir hayalin içinde yaşadım, şimdi bile bilmiyorum.

Bir şeyler değişti o birkaç günde.

Bir kapının önüne geldik sanki ve o kapıyı açıp açmamak kararını vermek de bana düştü.

Aslında şu anda o kapıyı açmaya karar verdiğimi biliyorum.

Son bir iki dakika daha oyalanmak istedim sadece, emin olmak ve o kapıyı daha büyük bir hazla açmak için.

“Evimizde” yaşadıklarımızı, daha gerçek bir evde yaşamak, hayallerimizi gerçeğe çevirmek için büyük bir arzu duydum.

Evimizde yaşadıklarımız mutluluktan çünkü.

Ya da mutluluğun tarifinin öyle bir şey olduğuna inandım.

Öyle inandım.

XL

Kasabanın o durgun günlerinde bir öğle vakti telefon çaldı.

Alaycı bir ses, “Şekerlemelerin bitti mi” dedi.

“Bitti” dedim ama daha sesi duyduğumda içim kamaşmıştı.

“Yenisini istiyor musun?”

“Evet.”

“Sana biraz şekerleme getireyim o zaman,” dedi Kamile Hanım, “ama şu sıralarda benim kasabanın içinde gezmem biraz zor... Ortalık çok gergin... Bizim, kasabanın bir saat kadar uzağında pek kullanmadığımız bir yazlık var... Orası sakindir. Kimse de yok... Gel şekerlemelerini orada al.”

“Olur, ne zaman?”

“İki saat sonra orada ol,” dedi, “Tamam” dedim.

Aklım aslında Zuhal’le doluydu ama bedenim birden Kamile Hanım’ın sesiyle ayaklanmıştı, onun o bencil ve kaba şehvetinde her zaman beni çeken bir şeyler vardı.

Ayrıca, Zuhal’le yeni bir hayata, “gerçek” bir hayata geçmemiz halinde bunların tekrarlanmayacağını, biteceğini biliyordum.

Evet, Zuhal’le o hayatı istiyordum, özellikle o kapalı ve delice yoğun günlerde yazdıklarıyla beni neredeyse bütünüyle

ele geçirmiş, beni başka bir gerçekliğe götürmüş, o gerçekliğin mükemmelliğine inanmamı sağlamıştı.

Bu inancı anlatmak zor.

Sıcaklığını, yumuşaklığını hissettiğiniz bir kadının vücuduna, o kadın yokken bile sarılıyormuş, o sıcaklığı her an, her yerde hissediyormuşsunuz gibi bir duygu. Hiç eksilmeyen bir dokunma ve bütünleşme hissi.

Bunu kaybetmek istemiyordum.

Gene de kendi hayatımdan, yalnızlığımdan vazgeçmek çok kolay değildi, çok uzun zamandır o yalnızlıkla ve çok memnun yaşıyordum ben, “her şeyin olabileceği” bir hayata alışmıştım, eski alışkanlıklarımı unutmak kolay olmayacaktı, zorlanacaktım.

Bir insanı yalnızlığımdan daha fazla seveceğime, yalnızlığımın bana verdiği güveni bir insanın yanında da duyacağıma, yalnızlığın o özgür ferahlığını bana unutturacak bir hayata sahip olacağıma kendimi ikna etmek zaman alacaktı. Bir kadını istiyordum, onunla olmak, zamanımı onun yanında geçirmek istiyordum ama yalnızlık da bir başka kadın gibiydi, aynı güçte sevdiğim bir başka kadın. İkimden dedikleri herhalde böyle bir şeydi. Birlikte var olamayacak iki ayrı şeyi sevmek, iki ayrı şeyi istemek.

Hep bahçede durup onun mutfakta yemek yapmasına bakacağım sahne canlanıyordu gözümde, bu hayal, her türlü gerçekten daha çekiciydi o sıralarda benim için.

Kendimi değıştirecektim.

Bunun ne kadar zor olacağını bilecek kadar tanıyordum kendimi.

Kamile Hanım’la buluşmaya giderken, bunun bir “vedalaşma” olacağını düşünüyordum, “son bir görüşme,” o başka hiçbir yerde bulunamayacak “şekerlemeleri” son kez tatmak.

Bu şehvetli g n l n yarattığı çekici macerada çıkacağım son yolculuk.

Yaşlanmanın eşiğindeki bu kadının şehvetinin, saf zevki istemesinin, bencilliğinin beni nasıl etkilediğini kavramak kolay değıl, bunu anlamak için şehvetin gücüne tapınmak gerekiyor.

Kasabadan bir saat kadar uzaklaştıktan sonra tarifine uyarak anayoldan saptım, palmiye ağı larının g lgelediğı toprak bir yoldan geçtim, sahile vardım.

Yüksek duvarlı bir bahçenin içinde panjurları kapalı bir evin ikinci katı gözüküyordu.

Bahçenin kırmızı demir kapısı açıktı.

 eri girdim, ben çakıllı yoldan arabayı eve doğıru sürerken, kapı mekanik bir gıcirtıyla arkamdan kapandı.

Kamile Hanım benden önce gelmişti.

Bir an önce ona dokunmak istiyordum.

Her kadınla sevişmenin aynı olduğunu söyleyenlere de rastladım, hiçbir kadınla sevişmek aynı değıldir, her kadınla başka bir dünyaya girersiniz, her kadınla sevişmek diğ erinden farklıdır, her kadın sizden başka bir şey ister, başka bir şey verir, her kadınla farklı dokunuşlar  ğ renir, her kadına farklı dokunursunuz. Aynı gerçek kadınlar için de geçerlidir. Onun için zordur zaten bu i ler, onun için karar vermek her zaman sıkıştırır insanı, bir kadını ya da bir erkeğı seçtiğinde o kadar çok şeyden vazge ersin ki bir yerlerin mutlaka  rselenir. Onun için vazgeçirmeye gerçekler yetmez, mutlaka hayaller de gerekir. Bir pencereden seyredeceğın Zuhâl hayali gibi hayaller.

Evin güzel bir bahçesi vardı.

Geniş verandasını geçip kapıya geldiğimde kapının aralık olduğunu gördüm, itip içeri girdim, dı ardaki aydınlıktan sonra içerisinin loşluğuna alışabilmek için bir an durdum, “Kapıyı kapat,” dedi Kamile Hanım.

Kapıyı kapattım.

Panjurların aralığından sızan ışıklar halıların üstünde ince-
cik çizgiler yapıyordu.

Gözlerim loşluğa alışınca Kamile Hanım'ı gördüm.

Ceketini çıkarmıştı.

Bir koltuğa oturup bacak bacak üstüne atmıştı.

Eteği gene dizkapaklarının üstüne sıyrılmıştı.

Bana bakıyordu o alaycı gülümsemesiyle, “Şekerlemelerini
almaya mı geldin” dedi, “Evet,” dedim, “Epey yol yaptın bu-
nun için,” dedi, “Daha da yapardım, değer,” dedim.

Ayağa kalktı.

“Gel,” dedi.

Peşinden gittim, yatak odasının kapısı açıktı, “Çarşafı
değiştirdim,” dedi, “rutubetten küf kokar şimdi diye.”

Onu neredeyse ellerim titreyerek soyup yatağa yatırdım.

Teslim olmayı öğrenmişti, zevk vereceğine inandığı her
şeyi hemen öğrenebilirdi.

İlk dokunuşlarımızda aç bir insanın telaşı vardı, uzun süre
de sakinleşmedik.

Durduğumuzda ikimiz de birer sigara yaktık.

“Nasılsın” dedim ona, bunu sormaya bile vakit olmamıştı.

— İyiyim, dedi, iyi olabildiğim kadar.

— Durum çok kötü değil mi?

— Çok kötü, dedi, delirdi Mustafa... Raci'yle Rahmi'yi de
delirtti. Koskoca Raci Bey'in fabrikalarını kapatıyor, görülmüş,
duyulmuş şey değil. İktidar diye çıldırdı oğlan, aklı başından
uçtu, akıl falan arama artık onda... Hiç düşünmüyor, sen yüz-
lerce yıldır burada olan, herkesin saygı gösterdiği, kimsenin
dokunamadığı insanlara dokunursan yarın da sana dokunur-
lar... Ahmaklaştı oğlan... Raci'yle didişeceğim derken kasaba-
nın düzenini yıktı geçti... Mustafa bu yaptıklarının bedelini
mutlaka ödeyecek bir gün... Bundan sonra artık her şey olur...
Rahmi'yi şehre göndermek istedim ama çok direndi, babası da

kalsın dedi... Rahmi de sinirli... Ne yapacağımı bilmiyorum anlayacağın, bunaldım... Herkes de bunaldı.

— Hazine için mi kavga ediyorlar?

Kamile Hanım güldü, “Yok,” dedi, “o geride kaldı, şimdi artık kimin şeyi daha büyük diye dövüşüyorlar.”

Bazen gerçekten Sümbül’e benziyordu.

— Mustafa’nın da zeytinliklerini yaktılar.

— Onu yakan da ahmak, ne diyeyim... Kasaba zeytinlik dolu, bir kere yakmaya başladın mı yak yak bitmez... Ne olacak zeytinlik yakmak, bir kibrite bakar... Söylersin bir adama, gider, yakar gelir... Yani, kusura bakma ama bu erkeklerde hiç akıl yok... Yumurta kışlı hepsi, oturdukları yerde bir düzgün oturamazlar, illa kıpırdanırlar, bir şeyleri kırar dökerler.

— Ne olacak şimdi peki?

— Valla ben de bilmiyorum... Raci herhalde bir üst mahkemeye gidecek ama... Akli başında birileri araya girip bu işi durdurmazsa... Bilmem ne olur... Sonunda ben oğlanla kızı zorla göndereceğim buradan... Raci’ye kolay kolay dokunamazlar da, Rahmi çok sinirli oldu, ondan korkuyorum... Buralardan bir süreliğine de olsa gitmesi lazım... Babası işleri düzene koysun, o ondan sonra dönsün... O gidince rahatlayacağım... Neyse, herhalde yakında gönderirim onu... Onu göndermeden söyleyeyim de seni yeniden yemeğe çağırırlar... Seni kalabalıkta görmek heyecanlandırıyor beni.

Bacağı bacağıma değiyordu, elini karnıma koydu, “Ne oldu” dedi, “doydun mu, kasaba dedikodularını şekerlemelerden fazla mı sevmeye başladın?”

Memeleri, karnı, kasıkları ortadaydı, vücudunu saklamaya çalışmıyor, onun vücudunu o haliyle çok sevdiğimi biliyordu, bunu anlıyordu. Ben de onun bu rahatlığını seviyordum.

Yeniden durduğumuzda güneş çekilmeye başlamıştı.

Bir sigara yakarken telefonun sinyali öttü.

Bir mesaj gelmişti.

Kalkıp baktım.

Zuhal'dendi.

“seni çok özledim. kasabaya geldim. neredesin”

“kasaba dışındayım. iki saate kadar dönerim.”

Telefon yeniden öttü.

“nerdesin”

Ne yazacağımı bilemedim.

“kasaba dışındayım.”

İki dakika kadar sustu telefon, başında bekliyordum. Tam artık başka bir şey yazmayacağını düşünüp yatağa dönerken yeniden sinyal sesini duydum.

“kamile hanım iyi mi”

O anda hissettiğim korku ve panik anlatılamaz, panik sözcüğü hiç de abartılı bir sözcük değildi o anda hissettiklerimi anlatmak için.

Bugün bile hâlâ o mesajı bir şeyler bilerek mi yazdığını yoksa öylesine laf olsun diye mi gönderdiğini bilmiyorum.

Ama öylesine paniklemişim ki o anda, sanki bir yerden bizi görüyormuş duygusuna kapıldım.

Sanki bahçe kapısının önünde durmuş, kapının aralığından içeriye, arabama bakıyordu.

“iyi” diye yazdım.

Daha sonra bunu şaka olsun diye yazdığımı, onun bu tuhaflığıyla eğlendiğimi söyleyecektim.

Biraz daha bekledikten sonra yeniden yatağa döndüm.

Kamile Hanım'ın hava kararmadan eve dönmesi gerekiyordu, ben de huzursuzdum, biraz acele bir sevişme oldu.

Ben Kamile Hanım'dan önce çıktım.

Çıkarken şekerleme paketini tutuşturdu elime.

“Al bakalım şekerlemelerini,” dedi, “memnun musun?”

“Çok,” dedim ama içten içe huzursuzdum, Zuhal’i görene kadar da huzursuzluğum geçmeyecekti.

Eve gidip hemen bir duş aldıktan sonra onunla buluşuruz diye düşünüyordum.

Yoldan aradım.

Telefonu kapalıydı.

Defalarca aradım... Bir kriz geçirir gibi arıyordum... Kaç defa aradığımı bilmiyorum ama telefon bir daha açılmadı.

Kasabaya gelince evinin önünden geçtim.

Pencerelerinde ışık yoktu.

Kasabada mıydı, kızıp şehre mi dönmüştü bilmiyordum, sonra birden Mustafa’yla buluşmuş olabileceği aklıma geldi.

O gitmeyi hiç sevmediği otele gitmişti herhalde.

Bazen tek bir kelime insanın bütün hayatını, bütün geleceğini değiştirebiliyor, “iyi” diye yazdıktan sonra artık bir daha hiçbir şey aynı olmadı, yeni bir gerçeğin kapısında, o kapının bir daha asla açılmayacağını anlayarak kalakaldım.

Bütün gece telefon ettim, telefonu hep kapalıydı.

Sabaha kadar “evimizde” bekledim ama ekranda tek bir harf bile belirmedi.

Zuhal birden hayatımdan uçup gitmişti.

“İyi” sözcüğünün bu kadar büyük kötülöklere yol açacağını, iyiden bu kadar çok kötölük çıkacağını hiç düşünemezdim.

Önceleri birkaç gün, bu kızgınlığının geçeceğini düşündüm.

Ama o kızgınlık hiç geçmedi.

Sanırım kızgınlıktan daha fazla bir şey vardı.

Daha derin.

Daha onarılmaz bir şey.

XLI

Dağların arasından belli belirsiz bir aydınlık görünür gibi,
simsiyah bir silüetin ortasında pembemsi bir duman belirliyor.
Aydınlık bana karanlığı getirecek.

Sona yaklaşıyoruz.

Kaçmaya vakit kalmadı.

Teslim olmakla ölmek arasında bir tercih yapmak zorundayım.

Neyi seçeceğimi biliyorum.

Son anda fikrimi değiştirir miyim acaba?

Korkar mıyım?

Korkacak mıyım?

O ilk korkum azaldı aslında.

Garip bir uyuşma hissediyorum vücudumda, sanki bütün parçalarım yavaş yavaş benden ayrılıp gidiyorlarmış gibi, onları gittikçe daha az hissediyorum.

Sadece parçalarım değil, hayat da benden uzaklaşıyor, yer-yüzüyle vedalaşmaya hazırım sanırım.

Kabul edip razı olduğun andan itibaren bütün duyguların değişiyor, veda çok fazla uzamasın istiyorsun.

Başkalarının bilmediği komik bir gerçeği biliyormuşsun gibi garip bir gülümseme belirliyor, bir olgunluk, hayatta kalacakları küçümseme hali oluşuyor.

Onları niye küçümsediğimi bilmiyorum.

Ben o ilk korkuyu, o dehşeti atlattım ve onlar bundan sonrasını o dehşet dolu korkuyla sürdürecekler diye belki.

Bu büyük romanın benim payıma düşen kısmı bitiyor.

Ben bu romandan çıkmaya hazırlanıyorum.

Tanrı bunun farkında mı acaba?

Yoksa şu sırada kainatın bambaşka yerlerinde, çok daha iyi yazdığı başka kitapların alkışlanmasını mı dinliyor, önemsemiyor mu bu kitabını?

Acaba sadece bir müsvedde miydi bu romanı?

Biraz öyle bir hali de var doğrusu.

Ama başlangıçta bunu bir müsvedde olarak düşünmediği kesin, ortalarında bir yerde, “Bu olmuyor” demiş olabilir.

Başlangıçta, romanına ilave olarak Hazreti Musa’ya gönderdiği “ek” var, orada, yazdığı romanın kahramanlarının kendi suretleri olduğunu söylüyor.

“Tanrı, ‘İnsanı kendi suretimizde, kendimize benzer yaratalım,’ dedi, ‘denizdeki balıklara, gökteki kuşlara, evcil hayvanlara, sürüngenlere, yeryüzünün tümüne egemen olsun.’

Tanrı insanı kendi suretinde yarattı. Böylece insan Tanrı suretinde yaratılmış oldu.”

Yaratılış Bölümü.

Hatırlıyor musun bu yazdıklarını?

Ben bazı yazdıklarımı unutuyorum, sen de unutuyor musun acaba?

Unutmuyorsundur herhalde.

Ben senin suretinden mi yaratıldım?

Parçan mıyım senin?

Bir parçanın katil olduğunun farkında mısın?

Aldırmıyor musun buna?

Senin suretinden yapılmış bir katil oturuyor burada, bu bankın üstünde, yaklaşan bitişi bekleyen bir suretin var.

Aslında, bütün romanlarda, kahramanlarda yazarlardan bir şeyler olduğunu söylerler.

Bazıları da düpedüz romancının kendisidir.

“Bütün kahramanlar benim suretimdendir” dediğine göre seninki biraz otobiyografik bir roman oluyor, kendi macerayı anlatıyorsun bu romanında.

Buna romandan ziyade günce dememiz mi gerekir acaba, gün gün yazdığın, her gün yaşadıklarını eklediğin bir günce mi bu hayat?

Ne yazacaksın bu gece?

“Bir insan öldürmüştüm bu akşam” dediğin bir bölüm yazacak mısın yoksa onu çoktan yazdın mı?

Bir insanı öldürdün bu akşam.

Senin suretinden yaratıldığım için beni katil sanıp cezalandıracaklar.

Kim biliyor benim senin suretinden yaratıldığımı?

Bunu söylesem kimse inanmaz.

Benden başka sana inanan yok mu acaba?

Senin romanını benim kadar ciddiye alan yok mu?

Sana inanmak için belki de edebiyatı çok sevmek gerekiyor, yazdıklarına hayran olabilmek için bir romanın değerini bilmek gerekiyor, ben senin yazdığın bu romanın değerini biliyorum.

Ama bazen kelime seçiminde hata yapıyorsun sanki.

“Yeryüzünün tümüne egemen olsunlar” deyince kahramanların bunu yanlış anlayabilir, burada bir yanlış anlama ortaya çıkabilir ki bence çıkıyor.

“Egemen olabilmek” için yapmadıkları kalmıyor.

Sadece şu kasabada yaşananlara baksana, “egemen” olabilmek için ne hale geldiler.

Belki de o kelimeyi hiç kullanmamalıydın.

Burası çok küçük, kainatın merkezine çok uzak bir gezegen, onun için mi acaba buradaki romanı biraz aceleye getirdin ve çok aldırmadın?

Burası senin daha sonra yazacağın romanlar için geçici bir süre kaldığın, içinde önemsiz maceraların bulunduğu bir gezegen mi?

Benim için bu zavallı küçük kasaba neyse, senin için de yeryüzü o mu?

Bir roman yazabilmek için uğradığın ve bir romanın ilk taslaklarını çiziktirdiğin yer mi burası?

Başka okuyucuları etkilemek için mi, “Bu kahramanlar benim suretimdir” diyorsun, yazarın kişiliğini merak eden okuyucuların dikkatini uyanık tutabilmek için mi?

Böyleyse, iyi bir giriş, iyi bir başlangıç.

“Bu kitapta anlatılanlar benim suretimdir.”

Suretlerin neler yapıyor, sen neler yapıyorsun farkında mısın?

Yasakladığın ne varsa yapıyorlar.

Yasakladığın ne varsa yapıyorsun.

Okuyucularla dalga geçen bir yazara benziyorsun.

Biraz akıllarını karıştırıyorsun, çok ciddi bir şeyler anlatırmış gibi yaparken eğleniyorsun, çok hafif bir şey anlatıyormuş gibi yaparken ani dramlar çıkartıyorsun.

Senin için karara varabilmek belki de öbür romanlarını okumakla mümkün olacak.

Burada, bu kitabında çok parlak bir yaratıcılık görülüyor.

Sen, benim seni sevdiğim kadar beni seviyor musun?

Benim seni beğendiğim kadar beni beğeniyor musun?

Benim senin romanınla övündüğüm kadar sen benim romanımla övünüyor musun?

Senin suretinim ben.

Ben senim.

Aynen senin gibi yazıyor, yaratıyor ve öldürüyorum.

Bir yazarım ve bir katilim.

Birazdan gelecekler.

Biliyorum.

Onlara, “Tanrı’yı öldürüyorsunuz,” demeyeceğim.

Onlara bir şey söylemeyeceğim.

Senin gibi sessiz duracağım.

Ben senin sesini duymuyorum, onlar da benim sesimi duy-
mayacaklar.

XLII

O günleri anlatmak için kullanabileceğim bir sözcük ararsam, bu sözcük herhalde “yas” olur, yas günleriydi onlar, acı günleri.

Zuhal’e hayatımda tahminimden ve onun tahmininden daha fazla yer ayırmış olduğumu, arkada kalan boşluğu gördüğümde anlamıştım.

“iyi” sözcüğü neredeyse anlam değiştirmişti hayatımda.

Duyduğumda bile yüzümü buruşturuyordum.

Niye Kamile Hanım’la buluşmaya gittiğimi bilmiyorum.

Aslında bu yalan, söylerken de yalan olduğunu biliyorum.

Çektiğim bütün acılara rağmen hayatımın o günü yeniden ve yeniden yaşanacak olsaydı eğer, her seferinde aynen yaşanır, her seferinde aynı sonuca ulaşırdı.

Tanrı o günü öyle yazdığı ve asla değişmeyeceği için değil, hayır, Tanrı beni böyle yarattığı ve ben asla değişmeyeceğim için.

Değişemeyeceğim için.

İmkânsız bir şey istiyordum aslında, benden iki tane olsun istiyordum, bir tanem Zuhal’le yaşasın, evini kursun ve mutlu olsun, bir tanem de hayatına kimseyi almasın, sabahleyin yalnız uyansın, ne yapacağına tek başına karar versin, kimseye sormasın, kimseye söylemesin, kimseyle konuşmasın.

Herhalde bunu herkes istiyor.

Onun için mutlak mutluluk yok sanırım.

Bir kişinin, bir hayatın içine sığamıyoruz.

Kendi arzularımız için çok küçük bir hayat bu yaşadığımız.

Tanrı küçük bir bedeninin içine çok fazla arzu yerleştirmiş.

Bu gerçeği reddetmekle geçiyordu hayatlarımız ama ben gerçeği artık kabul ediyordum.

Ama bunu kabul etmek çektiğim acıyı değiştirmiyordu.

Zıhal'i özlüyordum.

"Evimizi" özlüyordum.

Kuracağımız ve ona anlattığım evi özlüyordum.

Zuhal'in nerede olduğunu, ne yaptığını merak ediyordum.

Yastaydım.

Teselliyi, birbirine hiç benzemeyen iki insanda, Tahtacı'da ve Sümbül'de arıyordum.

Sabahları gidip Tahtacı'nın karşısındaki küçük hasır iskemleye oturuyordum, kahveci çocuk o soluk formasıyla bana kahveler getiriyordu, bazen saatlerce konuşmadan ona bakıyordum, onun elindeki tahtayı oymasını, bir girinti için uğraşmasını, henüz doğmamış, yaratılmamış, yeryüzüne ayak basmamış, var olmayan biri için bir beşik hazırlamasını izliyordum.

Onu seyrederken, onun beşikleri değil de küçük insanları yeryüzüne hazırladığı duygusuna kapıldığım oluyordu bazen, sanki o beşiklerini oymasa, hazırlamasa, o çocuklar doğmayacaktı.

Öylesine sessiz ve sakin çalışıyordu ki onu izlemek bana huzur veriyordu.

Onun elinde, kucığındaki tahtada, yavaş yavaş şekillendiğini gördüğüm beşikte, geleceğe doğru uzanan bir sonsuzluk görüyordum, yaşadığım anın önemsizliğini bana hatırlatan, beni onun elindeki tahtadan düşen her yongayla birlikte biraz

daha önemsizleştiren, benimle birlikte dertlerimi de küçülten bir sonsuzluk.

Oturup öyle bakıyordum ona.

Arada bir kaşlarının altından bir bakış atıyordu bana.

O, benim yüzümde ne görüyordu acaba, benim yüzüm ona ne anlatıyordu, ben onda geleceğe uzanan bir sonsuzluğu görürken o bende ne görüyordu, bugünü mü, çaresizliği mi, acıyı mı, belki hepsini birden.

Konuştüğümüz da oluyordu.

Soru sormuyordu.

Bir keresinde, “Keder olmasa sevincin ne kıymeti kalır” demişti.

“Her şeyin değerini ancak tersiyle anlamamız da biraz sıkıcı değil mi” demiştim, “seninki biraz fazla basit kurmamış mı bu işin çatısını?”

— Sıkılırdın, demişti.

— Neden sıkılayım?

— Sadece tek bir duyguyu yaşamak sıkardı seni... Her gün aynı duygu, her sabah, öğle, akşam... İster miydin gerçekten? Bir zaman sonra alışmaz mıydın, sevinç bile insanı sevindirmez olur bir zaman sonra hep aynı şekilde devam ederse. Alışırısın çünkü... İşin sırrı harekette... Bunu görmüyor musun? Bebekler bile hareket eden bir şey gördüklerinde bakarlar, duran bir şeye ne kadar bakar ki bir bebek... Bizim onlardan ne farkımız var, bir şeyin dikkatimizi çekmesi, bizi oyalaması için kıımıldaması lazım. Kıımıldadığı için şükret. Dursaydı, ağlamaya bile gücün yetmezdi, ağlayacak halin bile olmazdı, nerede kaldı ki gülmek...

— Bazen artık dursun dediğim oluyor. Artık dursun.

— Öyle diyorsun ama nerede duracağını nereden biliyorsun... Ya şimdi, şu anda dursa, razı mısın?

— Yok, dedim, şimdi durmasın, ya daha önce dursaydı, ya daha sonra dursun, burayı geçsin.

— Gececek zaten, dedi, gelecek. En büyük bilgi bu işte, geçeceğini bilmek, en kıymetli bilgi bu. En büyük hakikat bu. Her şey gelecek. Durmasına değil geçmesine dua et.

Onunla beni ikna etmesi, beni sakinleştirmesi için konuşmuyordum, onun konuşurken, hayatı da kucağındaki beşik gibi güvenle kucaklamasını, hayatı olduğu gibi kabul etmesini görmek huzur veriyordu bana.

Sümbül'ün beni teselli etme yöntemleri elbette çok farklıydı ama farkına varmadan bazen o da aynı şeyi farklı biçimde söylüyordu, “Aman, geçer her şey,” diyordu, “hiçbir şey canını sık maya değmez. Artık hiçbir şeye canımı sıkıyorum. Sen istediğin gibi sıkıl, o bildiğini yapıyor işte, sıkılıyorsun, sıkılıyorsun, sonra unutuyorsun. Unutacaksam ne sıkılacağım. Unutmadığım ne var, hepsini unuttum, boş yere sıkıldığımı kaldım.”

Bana kasabayı anlatıyordu.

Kasabayla ilişkim kesilmiş gibiydi, aslında buradan gitmeye hazırlanıyordum, sadece gücümü toparlamaya, Zuhal'i bir daha görmeyeceğim gerçeğine alışmaya uğraşıyordum, bu kasabadan gitmek, Zuhal'i bir daha asla görmemek manasına gelecekti benim için, kasabayla onu nedense kafamda aynı yere yerleştirmiştım, birini terk edince öbürünü de terk edecektim. Ama o sırada ikisini de bırakacak gücüm yoktu. İyileşmeye, gidecek gücü toparlamaya çalışıyordum.

Sümbül kasabanın erkekleriyle de dalga geçiyordu.

“Kasabayı hiç böyle görmemiştım,” diyordu, “uyuştu kaldı sanki. Ne olsa sonunda olan bana oluyor. Bu heriflerin şeyi de bir hassas, gerilir kalkmaz, uyuşur kalkmaz, şaşırır kalkmaz, tek başına Sümbül ne yapsın, belediyenin indirdiğini Sümbül nasıl kaldırsın. Sen de olmasan acımdan ölecem valla.”

“Hiç mi kimse gelmiyor?”

“Gamsızlar geliyor,” dedi, “Allahtan var öyleleri ama çok az. O eski işler yok artık.”

“Kasabada ne oluyor” dedim ilgisizce.

Yüzünü buruşturdu, “Muhacir’le Zakkum’dan birini indirecekler ama hangisine denk gelecek kimse bilmiyor valla.”

Tam gününü hatırlamıyorum ama o günlerdeydi sanırım, her sabah inatla gidip baktığım “evimize,” orada bir şey görmemeye alışmış bir halde gene baktığımda, Zuhal’den gelen notu gördüm.

Hemen okuyamadım.

Büyük bir sevinç hissetmiştim.

Bunun evimizdeki son konuşmamız olduğunu o anda bilmiyordum.

Oturup okumaya başladım.

“ne olduğunu bilmiyorum, sakatlanmış gibi hissediyorum. beni sakatlayan şeyin ne olduğunu da bilmiyorum... yeni başlayıp başlamadığını bile...

bahçede gövdesi toprakta ikiye ayrılmış çok yaşlı bir zeytin ağacı var, bu sene budanmamış, toprağa yakın kısmında bile dallar ve küçük zeytin taneleri var... dün gecedен beri bir yatalak gibi kıpırdamadan dibinde oturuyorum, artık kendimi onun bir parçası gibi hissetmeye başladım... yaşlılığına rağmen doğurduğu küçük tanelere, yapraklara bir mucizeye dokunur gibi dokunuyorum...

bir cırcırböceği geldi, ayaklı bir ağaç kabuğuna benziyordu, onu seyrettim, o küçücük bedenden çıkan çığlığı dinledim... dokunmak istedim, kaçtı... çevremdekileri üzüyorum sanırım... bana kötü bir hastalığa yakalanmışım ama bunu bilmemem gerekirmiş gibi davranıyorlar...

içinde kaybolduğum şeyi bilmiyorum... tuhaf olan, uzun zamandır buradaymışım gibi hissediyorum... hep bu ağacın dibinde oturuyormuşum gibi.

üzüldün mü... üzölme... garip bir huzur hissediyorum... bütün hayatımı bu ağacın gövdesine yaslanıp geçirebilirmişim gibi... bu gece bu yaşlı ağaca sığınmak istedim... şu anda kendimi ona öyle yakın hissediyorum ki... dünyadaki en yakınım o sanki... bilmiyorum...

tamam birazdan gidip yüzeceğim ve herşeyi tekrar görmeye başlayacağım... kendimi suyun derinliklerinden çıkaracağım... söz...

güneşin doğuşunu seyrettim... çok güzeldi..."

Okudum. Bir daha okudum.

Onu bir daha göremeyeceğimi anladım.

Bilmek başka bir şey, anlamak başka bir şey, bunun olacağını biliyordum, acısını çekiyordum ama gene de bir ümit vardı, şimdi kesin bir şekilde anlamıştım.

Bir daha yaşadığım sürece yüzünü görmeyecek, sesini duyamayacak, ona dokunmayacaktım.

Çok yumuşak ve çok kesin bir şekilde kapanmıştı kapı.

Hem gerçek, hem hayal, hem "hakiki hayat," hem "hayal hayat" aynı anda bitmiş, gerçek hayale dokununca ikisi birden ölmüş, geriye büyük, geniş bir boşluktan başka bir şey kalmamıştı.

İçinde onun fısıltıya benzer sesi ve yanağıma parmaklarının ucuyla dokunduğunda yüzünde beliren gülümsemesi kalmıştı sadece.

O kadar.

XLIII

Hamiet çok neşeliydi. Çocuk iyileşiyordu ama evden çıkamıyordu. Oğlanın tehlikeyi atlattmış olması onu yeniden eski Hamiet yapmıştı.

Gene eşyalarla konuşarak, eteklerini baldırlarına kadar sıvayarak evin içinde dolaşıyor, temizlik yapıyordu.

O tuhaf akım aramızda gene dolaşıyordu.

Onun vazoyla kavgaya etmesi gülümsetiyordu beni.

Bana yemekler yapıp getiriyordu ama iştahım yoktu, “Kapı gibi adamsın, yemezsen çöpe döneceksin,” diyordu.

Düğmesi kapatılmış bir televizyon gibiydi hayat, baktığında her şeyiyle yerli yerinde duruyordu ama artık orada ilgi çekici bir şey görmüyordum, bir hareket, bir kıpırtı, bir ses duyulmuyordu.

Uzanıp düğmesine dokunsam yeniden canlanacaktı ama düğmesine dokunmak istemiyordum. Hiçbir şey yapmak istemiyordum.

Köpeğini gezdiren bir adam gibi gezdiriyordum kendimi, sevdiğim ama benim olmayan bir canlı gibiydi vücudum. Başka biriydi. Gezdirilmesi, bakılması, beslenmesi gereken bir canlı.

O günlerden birinde Rahmi aradı.

— Akşama yemeğe gelsene, dedi, özledik.

“Olur,” dedim gülümseyerek, o dertlerinin arasında beni özlemelerine pek ihtimal yoktu, niye çağırıldığını biliyordum, Kamile Hanım bir neden bulup beni davet etmelerini söylemişti.

Çektiğim acının nedeni olarak Kamile Hanım’ı görüp, ona öfkelenmem, kızmam, ondan nefret etmem bile beklenebilirdi ama hayat öyle değildi işte, sistem öyle işlemiyordu, onun adı beni hâlâ heyecanlandırıyordu.

Kötü bir roman olsaydı bu, her şey daha kesin, daha net ve daha sıkıcı olurdu ama büyük bir yazarın kitabında dolaşıyordum, hiçbir şey kesin değildi, her şey çelişkiliydi, beklenmedik işler oluyor ve beklenmedik duygular hissediliyordu.

Yazarın “ek” bölümlerinden birinde “dünya hayatının eğlence ve oyundan ibaret olduğunu” bizzat okumuştum, eğlenmeyi şu anda hissetmesem de “oyun” sürüyordu.

Ben de oynuyordum, oynayacaktım, “dünya hayatı” bite ne kadar böyleydi bu.

Oyun sürecekti.

O akşam onlara yemeğe gittim.

Kamile Hanım olmasa gitmezdim, kasaba zenginlerinin beni ilgilendiren bir yanı kalmamıştı.

Yola çıktığımda güneş batıyordu.

Tam nasıl olduğunu anlamadım ama güneşin son ışıkları tepedeki kilisenin bir penceresinin içinden mi geçiyordu yoksa orada parlayan bir taş ya da cam mı vardı bilmiyorum ama kilise alaycı bir gülümseme gibi parlıyordu tepede.

“Ve İsa yere bir ayna çizdi” diye geçti aklımdan, orada günahlarımızı gördük, inkâr ettiğimiz, reddettiğimiz her günahı gördük orada ve acıları gördük, belli ki acı “oyunun” bir parçasıydı, günahın da oyunun bir parçası olması gibi.

Kederliydim ve her şey üzücü gözüküyordu.

Kapıdaki korumaların arasından geçip eve girdim.

Raci Bey’le Rahmi’nin sıkıntılı bir halleri vardı, beni davet etmelerinin anlamını kavrayamamışlardı ve şimdi bir de misafirle uğraşmak istemiyorlardı, Kamile Hanım bir koltukta oturmuş ve bacak bacak üstüne atmıştı, dikkatle baktım, hayır, dizkapaklarından ötesi gözükmüyordu. Nerede nasıl oturacağını biliyordu.

Kızlar daha neşeliydi, herhalde evdeki ağır havadan ve bu bitmeyen kavgadan bunalmışlardı, her türlü değişiklik ve misafir onlara eğlenceli geliyordu.

Yemeğin hazırlanmasını beklerken konuşmaya başladık, kaçınılmaz olarak konu kasaba ve Mustafa’ydı.

— Bir sarhoş gibi her şeyi kırıp dökerek, sadece kendi iktidarını düşünerek yürüyor, dedi Raci Bey, kendinden ve iktidarından başka bir şey düşünmüyor. Kırmadığı, kızdırmadığı, kendine düşman etmediği kimse kalmadı.

“Ama halk onu seviyor” dedim, “en azından halkın büyük bir bölümü.”

Rahmi öfkeyle konuştu, çok öfkeliydi, yatıştıramadığı, kendisini çaresiz ve güçsüz gösteren bir öfkesi vardı.

— İktidarda diye seviyorlar, dedi, iktidardan düştüğü gün yanında bir Allahın kulunu bulamaz.

— İktidardan düşecek gibi gözüküyor, dedim.

“Orası belli olmaz,” dedi Raci Bey oğluna kıyasla daha sakin bir sesle, “bir belediye başkanının görevden gitmesinin çeşitli yolları var, bu kadar zorlarsa, o yollardan biri devreye girebilir... Kimse de göz göre göre bir kasabanın perişan olmasına izin vermez.”

Sonra da ekledi.

— Nasıl olacağını bilmem ama olur... Ne olursan ol, yapabileceklerinin bir sınırı var, Mustafa o sınırı geçiyor.

“Bilmem” diyordu ama ben Raci Bey’in çoktan Mustafa’yı düşürecek yöntemleri araştırdığına ve harekete geçtiğine

emindim. Genellikle kasabanın eşrafı kasabaya dışardan karışılmasını istemez, sorunları kendi aralarında çözerdi ama galiba bu sefer Raci Bey her türlü çözümü deneyecekti.

— Onun da zeytinliklerini yaktılar, dedim.

Raci Bey'in şöyle bir Rahmi'ye baktığını gördüm.

— O da akılsızca bir hareket tabii, dedi, herkesin zeytinliği var... Sonra yangınların arkasını alamazsın, bir bakmışsın bütün kasaba çıra gibi tutuşmuş... Kızarken de aklınla kızacaksın. İntikam alacağım derken kendine de zarar vermeyeceksin.

Rahmi, “Zakkum her gün Çinili’de yemek yiyor artık,” dedi, “eskiden ortada bile gözükmeydi, gözükmeydi, şimdi eşrafın arasında oturuyor. Etraf onun itleriyle dolu. Bu ne şimdi? Kim veriyor ona o cüreti? Eskiden mümkün müydü böyle bir şey?”

— O da akılsızca bir iş, dedi Raci Bey, her akılsızlığın bir cezası olur.

Zakkum’un böyle açıkça ortada dolaşması, kendisine çok güvendiğini gösteriyordu, daha doğrusu Mustafa’ya.

Mustafa öfkesinden herkesi çıldırtmaya çalışıyordu anlaşılan. Yapılmayacak işler yapıyordu.

Yemekte Gülten, “Siz dışardan biri olarak durumu nasıl görüyorsunuz” dedi, “bazen yabancılar olayı daha net görüyor.”

“Sizin yanınızda bunu söylemek biraz tuhaf ama ben bu olup olmadığı belirsiz hazinenin kasabayı çıldırttığını düşünüyorum” dedim. “O tepeye o kadar önem atfedilmeseydi sanki bu olanlar hiç yaşanmazdı.”

Rahmi gene öfkeyle lafa karıştı.

— O tepe oldum olası orada duruyor, Mustafa delirene kadar kimse gidip de oraya el koymaya kalkmadı... Tamam, herkes oranın tapusunu arıyor ama tapusunu arıyor işte, etrafına jandarma dizip greyderle kazmaya kalkmıyor.

— Tapu ortaya çıkarsa ne olur, dedim.

— Şimdi mi?

— Evet, bugünlerde ortaya çıksa ne olur?

Rahmi'nin karısı utangaç bir sesle, “Akıllı olan tapuyu bulsa da bugünlerde ortaya çıkarmaz,” dedi, “tapuyla beraber yakarlar o adamı...”

Neden öyle söylediğimi bilmiyorum ama galiba o söz aklımda dolaşıp durduğu için birdenbire, “Hazreti İsa yere bir ayna çizdi, insanlar orada günahlarını gördüler yazıyor Barnabas İncil’inde,” dedim, “bana bazen o tepe, bu kasabanın günahlarını gösteren bir ayna gibi geliyor.”

Bir sessizlik oldu. Böyle konuşmalara alışkın değillerdi.

Kamile Hanım, sakın ve mesafeli bir sesle, “Günahlar o tepede değil,” dedi, “günahlar kasabanın içinde. Aynayı kasabaya çizmek lazım. Öyle değil mi?”

Ona baktım. Yaşadıklarımızı bana hatırlatırken yüzü çok sakindi ama içinden güldüğünü anlayacak kadar tanıyordum artık onu. Eğleniyordu.

— Bilmiyorum, dedim, kasabayı sizin kadar tanımıyorum.

Gene aynı yüz ifadesiyle, “Öyledir, emin ol,” dedi.

Ben de ona ayak uydurdum.

— O güzel şekerlemelerinizden var mı hâlâ?

— Olmaz mı, dedi, her zaman vardır, kıymetini bilen olduğu sürece şekerleme bitmez.

Sesinin bir yerinde, incecik, sadece benim anlayacağım şehvetli bir kırıltı belirip kayboldu, o anda sevişmelerimizi düşündüğüne ve sevişmek istediğine emindim.

Tam etlerimizi yerken ve Raci Bey ilk kez Mustafa’yı ve kavgayı unutup, “Bu etler bizim çiftlikte yetişen ineklerin, kekik kokar, kekik tarlalarının ortasında besleniyorlar” derken Kamile Hanım onun sözlerini bitirmesini bekleyip aniden, “Mustafa, Zuhâl’le evlenecekmiş,” dedi, “manikürcü kız söyledi.”

Başımı önümdeki etten kaldırmadım, daha sonra Gülten’e dönüp, “Ekmeği uzatabilir misin lütfen” dedim, Kamile Hanım’ın bana baktığını biliyordum ve yüzümde başkalarının göremeyeceği acıyı onun göreceğini de biliyordum. Kısa sürede kendimi toparlayıp ona döndüm, “Şimdi tam hatırlamıyorum, galiba Churchill’in lafıydı,” dedim, “savaş sırasında cephedeki komutanlardan birinin evlendiğini söylemişler ona, gülüp, şimdi iki cepheye savaşacak demiş. Mustafa da cephe-leri çoğaltıyor anlaşılan.”

Rahmi gene zapt edemediği öfkesiyle “Kim gidecek ki düğününe” dedi.

Kamile Hanım, “Kır düğünü yapacaklarmış,” dedi, “bütün kasaba halkını davet edeceklermiş.” Bana döndü, “Siz de gidirsiniz herhalde.”

— Davet ederlerse gitmemek ayıp olur.

“Ederler, ederler,” dedi Kamile Hanım gülererek, “sizi neden davet etmesinler. Sizinle ne alıp veremedikleri olacak?”

Biliyor muydu, tahmin mi ediyordu kestirmek zor ama bıçağı doğru yere sokup kanırtıyordu. Beni kıskanıyor olabileceğini düşündüm. Şaşırdım. Onun öyle bir duygusu olacağını hiç sanmıyordum. Ya da sadece benim acımla eğleniyordu. Bu, ona daha uygundu.

Raci Bey’e, “Kapanan fabrikalarınızla ilgili ne yapacaksınız?” dedim.

— İşçileri evlerine gönderdik, onların maaşlarını fabrika kapalı olduğu sürece de aynen ödeyeceğiz. İdare Mahkemesi’nde de dava açtık... Ayrıca Ticaret Odası’nda da söyledim, eğer benim fabrikalarımın açılmasını sağlamazlarsa kasabadaki bütün fabrikalarla ilgili şikâyet dilekçesi vereceğim. Yangın merdiveni yokmuş... Bu kasaba tarihinde yangın merdiveni görmedi... Sanki Mustafa’nın fabrikalarında yangın merdiveni var... Yüzsüz, suratsız, ahlaksız... Hiç utanması da kalmadı...

Böyle değildi bu, nasıl bu hale geldi hâlâ anlamış değilim... Adamın biraz utanması olur... Kavganın bile bir adabı var... Adapsız... Büyük, küçük tanımıyor artık.

Rahmi dişlerinin arasından söylenir gibi, “Beni dinlemiyorsun baba,” dedi, “onun anlayacağı dilden konuşmak lazım artık.”

Raci Bey benim yanımda bu konuları konuşmak istemediğini sezdirenen bir telaşla, “Her şeyin bir sırası, zamanı var oğlum,” dedi, “her şey sırayla.”

Rahmi kendi kendine mırıldanır gibi, “Hâlâ da sırası gelmediyse ne zaman sırası gelecek, bilmiyorum,” dedi, “herif gelip evimizi de mi kapatsın?”

Gülten, ağabeyini yatıştırmaya çalıştı, galiba bütün aile Rahmi’yi yatıştırmaya çalışıyordu, “Babamın vardır bir bildiği abi,” dedi, “o hepimizden tecrübeli.”

Aralarında en soğukkanlı ve sakin görüneni Kamile Hanım’dı ama neden bilmiyorum, Mustafa’yla girdikleri kavgada son kararı onun vereceğini seziyordum, hepsinden daha zeki ve hepsinden daha kuvvetliydi. Hiçbirinin cesaret edemeyeceğine o cesaret edebilir, hiçbirinin yapamayacağını o yapabilirdi. Bunu biliyordum. Hiç söylenmeyeceğini de biliyordum. Gerekli olduğuna inandığı anda Mustafa hakkındaki en insafsız hükmü o verecek, diğerlerine o hükmü uygulamak kalacaktı.

Ayrılırken gene bana bir paket verdi, “Sevdiğin şekerlemelerden,” öylesine dümdüz ve ifadesiz bakıyordu ki beni heyecandan ürpertti. Paketi verirken eli bir an elime değdi.

O kısacık değişte hissettiklerim bir anda bir perde kaldırıverdi, onu o cırtlıçplak inlerkenki haliyle gördüm. Bu kadının öyle bir hali de olduğuna kimse inanamazdı.

Görünenin gerçeğe bu kadar uzak olması, görünen her şeyden şüphe etmeme yol açıyordu bazen. Görüneni bir yor-

gan gibi kaldırıp altına girmek istiyordum. Sevdiğim hayat oradaydı.

Yasaklanan hiçbir şeyden vazgeçmiş değildi insanlar.

Sadece emir değişmişti.

“Günahlarınızı görünür biçimde işlemeyiniz.”

Ben de herkes gibi o emre uyuyordum.

Paket için teşekkür ederken, “Ben bunları çabuk bitiriyorum,” dedim, “çok alıştım.” “Bitince haberim olsun,” dedi, “daha yaptırırım.”

O şekerlemeler yüzünden acı çekiyordum, o şekerlemelerden vazgeçmiyordum. Üstelik kaybettiğimin yanında o kadar önemsiz kalıyordu ki... İkisini kıyaslamam bile mümkün değildi.

Bu şekerleme düşkünlüğü bir lanet gibiydi hayatımda.

Bitmiyordu.

Yolda paketi açıp bir tane yedim.

Çok lezzetliydi.

XLIV

Bazı şeyleri daha yapmadan, karar vermeden hatta onu yapmayı düşünmeden yapacağınızı bilirsiniz, aklınızın bir yanı sizi bile haberdar etmeden karar vermiştir.

Ertesi sabah Mustafa'yı aradığımda henüz Mustafa'yı aramaya karar vermemiştim.

Nasıl olduğunu ben bile anlamadım.

Birden Mustafa'nın neşeyle "Alo" diyen sesini duydum.

— Nasılsın?

— İyiyim, belediyeye gidiyorum.

— Geçen gün sana tabanca için tam teşekkür edemedim, bir teşekkür edeyim dedim... Tek başıma atışa gittim... Özlemişim. Sağ ol.

"Lafi olmaz, ne demek," dedi, "bir gün de beraber gidelim," yüzlerce yıllık eşraf geleneğinin süzülmüşlüğü ve kibarlığıyla konuşuyordu, "senin ne işin olacak ki" diyen o ilkel kabalık kaybolmuştu.

Değişmişti.

— İşler nasıl, dedim.

— İyidir, iyidir, hallediyoruz.

— İyi, çok sevindim... O zaman rahat olduğunda ara da atışa gidelim.

— Tamam...

— Görüşürüz.

Telefonu kapattığımda artık biliyordum.

Zuhal’le birlikteydiler. Anlaşılan evlenecekleri haberi doğruydı.

Onun sesindeki o neşeyi bir erkekte ancak bir kadının varlığı yaratabilirdi, bir kadınla mutlu olan, kendine güvenen, istediği beraberliğe kavuşmuş bir erkekten duyulabilecek olan o enerji hissediliyordu sesinde, öylesine memnun gözüküyordu ki yaşadığı dertleri de unutmuştu. O anda kasabayı alıp götürseler aldırmayacak gibi bir hali vardı telefonda.

Şimdi, insanların kolay anlaşılabilir olduğunu söyleyen biri varsa gelsin, Mustafa’nın sesindeki neşeyi ilk duyup da durumu anladığım anda mideme saplanan o keskin krampın arkasından hissettiğim memnuniyeti, huzuru, hafifliği hatta anlatılması zor bir tür sevinci konuşalım.

İlk anda çok canım yanmıştı.

Ardından huzurlu bir memnuniyet duymuştum.

Birlikte olmak istediğin, eksikliğinden derin bir acı duyduğün kadının “âşık” olduğu erkekle birlikte olması niye memnuniyet yaratır bir insanda?

Ne bu?

Neden öyle bir şey hissettim?

Üstelik de anlık bir duygu değildi. Durup bekledim geçecek mi diye. Vücudum ilk hissettiği acıyı yatıştırabilmek için sahte bir sevinç mi uyduruyor diye düşündüm. Hayır. O memnuniyet orada duruyordu. Gerçektir.

Verandaya yürüdüm. Az daha yanından geçerken Hamiyet’in kalçasına şöyle bir vuracaktım, zor tuttum kendimi.

Oturdum. Bacaklarımı uzatıp verandanın parmaklıklarına dayadım.

Kasabaya baktım.

Güzel, aydınlık bir gündü.

İstasyonun kubbesi güneşin yeryüzündeki ortağı gibi parlıyordu, palmiyeler, zakkumlar, upuzun kumsal, lacivert deniz, binaların arasından görülen okalıptüsler, çınarlar, çiçek bahçeleri, hanımeli ve yasemin kokuları.

“Bir kahve yapsana bana,” dedim Hamiyet’e.

Biraz sonra kahveyi getirdi, “Nasıl senin oğlan” dedim, “İyi,” dedi, “yaraları geçiyor,” “Çıkıyor mu evden,” “Yok daha çıkmıyor.”

Aklımdan geçti tabii ama “Neler yapıyorsunuz” demedim. Bıçaklandığı için macerasının devamını öğrenememiştim.

Düşünüyordum. Anlamaya uğraşıyordum.

Niye memnun olmuşum? Bu yanlış, olmaması gereken bir duyguydu. Anlaşılabilir bir nedeni olmalıydı.

İyi biri olduğum, iyi kalpli olduğum için böyle bir memnuniyet duyamazdım, öyle biri değildim, ayrıca konu kadın olduğunda öyle bir erkek de yoktu, bu memnuniyetin nedenini kötülükler arasında aramam gerekiyordu.

Mustafa’nın görünen sevincine, Zuhal’le birlikte olmasına rağmen beni memnun eden sebebi buldum sonunda.

Zuhal’in bana yazıp da “evimize” bıraktığı son nottaki hüznle, Mustafa’nın sevinci yan yana geldiğinde, Mustafa için acıklı bir durum çıkıyordu ortaya, Zuhal’in onun kadar mutlu ve sevinçli olmadığını kestirebiliyordum, o yazdıklarını okumuştum, ne hissettiğini, o duyguların kolayca geçip iyileşmeyeceğini kendimden de biliyordum.

Hayatında benim eksikliğimin yarattığı hüznle gitmişti Mustafa’ya, o hüzne rağmen bile Mustafa memnun olabiliyordu. Bir yandan Zuhal’in bir şekilde güvende olması da sevindiriyordu beni, Mustafa onu korurdu, her şeyden, hatta Zuhal’in kendisinden bile. Bir yandan da “âşık” olduğu erkeğe gitse bile aklında ben vardım.

Benle birlikte gitmişti, beni de götürmüştü gittiği yere.

Mustafa bunu göremiyordu.

Bunun için ona acıyordum.

Onunla yer değiştirmezdim. Belki birçok erkek değiştirirdi, “Kadın benim yanımda olsun, ne hissettiği önemli değil” diyebilirdi, ben onlardan değildim, ne hissettiği önemliydi benim için, nerede, kimin yanında olduğundan daha önemliydi.

Beni düşünen bir kadınla mutlu oluyordu Mustafa, bu beni üzecek bir durum değildi.

Başka bir erkekle olacağına Mustafa’yla olmasını da tercih ederdim. Bildiğim biriyle. Eskiden âşık olduğu biriyle. Ona âşık olan biriyle.

Şimdi artık nerede olduğunu biliyordum. Artık onu merak etmeyecektim. Başına kötü bir şey gelip gelmediğini düşünmeyecektim.

Erkeklerde olan o hastalıklı sorumluluk, kadını koruma, onu merak etme dürtüsü de beni huzursuz etmeyecekti artık. Sorumluluğum da bitmişti.

Tahminimden daha fazla hafifletmişti bu beni.

Onsuzluğun acısı vardı, onun yemek yaparkenki hayalinin kaybı vardı. O acıya razı olmaktan başka bir şey gelmezdi elimden. Acının üstündeki diğer yüklerden kurtulmuştum.

O diğer yükler bir erkek için sıkıntıdır.

Acıyı taşıyım ben.

Sıkıntıdan sıkılırım.

Sıkıntılardan kurtulmuş, hafiflemiş, rahatlamış, çırlıçıplak acımla birlikte kalmıştım.

O acıya karşılık yalnızlığım vardı beni teselli edecek.

Muhteşem ve vazgeçilmez yalnızlığım. Her şeyim.

Gidip Remzi’nin o harika köftelerinden yemeye karar verdim.

Bir de bira içecektim.

İştahım yerine gelmişti.

“Ama artık bu kadarı da abartılı” diye düşündüm, bu kadar rahatlanmaz hemen ama gerçek buydu, şaşırtıcı gerçek buydu. Bu tuhaflığı kendime hoş gösterebilmek için, “Merak etme,” dedim, “nasıl olsa yakında yeniden ani ve daha fazla bir acıyla sarsılırsın, aniden hatırlayıverirsin.”

Doğruydı bu. Böyle acılar hemen bitmez, hemen kaybolmaz, hemen hafiflemez, bugün böyle hissedersin ama yarın ne hissedeceğini bilmezsin. Ama sıkıntılardan kurtulduğum kesindi.

Şimdilik bu da yeterdi.

O sıkıntılardan nefret ederdim, hem onları silkeleyip atamazdım hem de taşımak çok ağır gelirdi.

Bütün erkeklerin ortak bir aptallığı vardır, bir kadından ayrıldıklarında kadının başına çok kötü şeyler geleceğini sanırlar, bunun nedenini bilmiyorum, onu merak ederler, başına bir şeyler gelmediğinden emin olmak isterler, benim sırf bu aptalca inanç yüzünden esiri olduğum kadınlar oldu.

Onun için bu sıkıntıdan kurtulmayı küçümsemeyin.

Büyük bir kurtuluştur.

Kurtuluşu kutlamaya Remzi'ye gittim.

Uzun süren bir açlıktan sonra o minicik köfteler, közlenmiş domateslerle biberler, köpüklü soğuk bira çok iyi geldi.

Birisine, “Beni terk ettiği için çok acı çektiğim bir kadının âşık olduğu erkeğe dönüşünü kutluyorum” deseydim benim deli olduğumu düşünürdü.

Kimseye bunu söylemedim.

Ama kutladım.

Remzi de ona ısmarladığım bir birayla katıldı bu kutlamaya.

İkinci biradan sonra, “Bela geliyor,” dedi, “yakında çok kötü şeyler olacak.”

Umurumda değildi.

XLV

O gün yaşadıklarımı Tanrı'nın korkunç tesadüfleriyle açıklayabilirim ancak. Bütün o olanları yaşamamı başka türlü açıklayabileceğimi sanmıyorum.

Sıkıntılardan arınmış acıyı taşıyordum o sıralarda.

O acıya rağmen sıkıntılardan, meraklardan, Zuhâl için endişelenmekten kurtulmanın yarattığı garip bir ferahlık ve sevinç de vardı. Çünkü endişe ve sıkıntı beni bir kadına bağlıyordu ve o sıkıntıdan öylesine bunalıyordum ki zamanla o bağ kopmuyor, hatta garip biçimde daha da kuvvetleniyor ama o endişeyi yaratan sevgi büyük bir öfkeye, kurtulmak istediğim tatsız bir yüke dönüşüyordu. Bu, duyguların ve ilişkilerin en korkuncuydu. En azından benim için öyleydi. Sevdığım kadın kirli ve ağır bir bohça gibi görünmeye başlıyordu. Sevgim de lekeleniyordu.

Bundan hoşlanmıyordum.

İçinde sıkıntı olmayan her duyguya razıydim.

Aşk, özlem, şehvet, acı, keder... Ne olursa, yeter ki içinde sıkıntı olmasın...

Kendim için duymadığım endişeyi başkası için duymaya başladığımda büyük bir haksızlığa uğradığımı düşünüyordum. Bir direğe bağlanmış huysuz bir at gibi o koşumlardan kurtulabilmek için silkeleniyordum.

Yalnızlığı sevmemin önemli nedenlerinden biri de belki buydu.

Zuhal'le ilişkimin Mustafa sayesinde sıkıntılardan kurtulmuş olması acımı geçirmiyordu ama onun içine anlatılması güç bir rahatlık ve hafiflik katıyordu.

O sabah kahvaltıdan sonra verandada gazetelerimi okumuş, bahçede dolaşmış, ağaçlara bakmış, çiçeklere dokunmuş, Hamiyet'le şakalaşmış ve öğleye doğru evden çıkmıştım.

Yürüyerek gidiyordum.

Tahtacı'yı görmek, onunla biraz sohbet etmek, içimdeki acıyı, onda gördüğüm geleceğin sonsuzluğuyla biraz daha rendelemek istiyordum.

O küçük meydana vardığımda Tahtacı her zaman oturduğu yerde yoktu, dükkânı da kapalıydı.

Kahveci çocuğa ne olduğunu sordum.

“Bilmiyorum,” dedi, “bugün gelmedi.”

“Daha önce gelmediği hiç olmuş muydu,” “Hayır, hiç olmamıştı, ilk kez gelmediğini görüyorum.”

Hasır iskemleye çökmüştüm.

Birden korkuya benzer garip bir duygu hissetmiştim. Neden, niye korktuğumu bilmiyorum. Bazı şeylere çok alışırırsınız, hayatı hayat yapan önemli bir parça haline gelir. Hayatı onunla tarif edersiniz. Onun orada olmasıyla.

Güneşin doğması gibi...

Bir sabah güneş doğmasa ne hissederseniz, Tahtacı'nın dükkânını kapalı görünce ben de onu hissettim. Bütün düzen bozulmuş, hayatın tarifi değişmiş gibi oldu.

O hep orada olacaktı, ben ne zaman gitsem onu bulacaktım. Ama yoktu.

Bir an evine gitmeyi düşündüm, kahveci çocuğa evini de sordum, bilmiyordu, belki istesem bulurdum ama sonra buna hakkım olmadığını düşündüm.

Dostluk, onun söylemediğini gidip bulma hakkı vermiyordu bana. Evini bulmamı isteseydi bana evinden söz ederdi, hiç etmemişti. Ben onun bir evi olduğunu bile düşünmemiştim. Sanki o orada yaşıyordu, hep oradaydı, meydandaki büyük ağaç gibi oraya aitti.

“Ağaç” gitmişti, birden hayat boşalmıştı.

Şaşkın, neredeyse sersemlemiş biçimde ayağa kalktım, bilmediğim dar sokaklardan, dolambaçlı yokuşlardan geçerek kasabaya doğru inmeye başladım.

Vakit öğleye yaklaşıyordu.

Sanki bir şey yerinden oynamıştı, hayat kopçasından kopmuştu, bir şey savrulmuştu.

Ne olduğunu bilmiyorum.

İçimde yer kaymaları oluyordu.

Bazı insanların hayatlarımızda ne kadar önemli olduklarını bilmiyoruz, onlar da bilmiyorlar, sonra kayboluyorlar ve arka-larında bıraktıkları sarsıntıdan anlıyoruz onların hayatlarımızdaki yerlerini.

Benim gelecekle bağımı sanki Tahtacı. Beni bir şekilde sonsuzluğa bağlıyor, yarını hatırlatıyor ve bugünün acılarını dindiriyordu.

Geleceğim bitmiş gibi oldu sanırım. Gelecek benden koptu onu yerinde görmeyince.

Belki de duygularımın o günlerde çalkantılı ve kırılgan olmasındandı bu aşırı tepki. Olabilir. Ama o anda öyle hissediyordum.

Bir baş dönmesi.

Yokuştan aşağıya indiğimde, kasabadan epey uzaklaşmış olduğumu fark ettim.

Kasabaya giden anayola inmiştim ama kasabaya uzun bir yol yürümem gerekecekti.

Hava sıcaktı. Yürümeye başladım.

Yanımdan siyah arabalardan oluşan uzun bir konvoy geçti. Konvoy yüz metre ilerde durdu. Bir tren gibi bütün arabalar geriye doğru kaymaya başladı.

Bu sahne çok güzeldi.

Dalgalandan hayallerim arasında kendimi oyuncak trenleriyle oynayan bir dev yavrusu gibi hissetmiştim, o siyah konvoyu tutuyor, bir ileri bir geri oynuyordum.

En öndeki araba yanımda durdu.

Cam açıldı.

Rahmi.

— Ne o, dedi, ne arıyorsun kasabadan bu kadar uzakta? Yolunu mu kaybettin?

“Ben yolumu kaybedeli çok oldu” demek geçti içimden ama onun yerine “yürüyordum” dedim.

“Gel hadi,” dedi kapıyı açarak.

Bindim.

Yanında birisi daha vardı, baktım, Muhacir, “Merhaba,” dedi, halinde belli belirsiz bir huzursuzluk vardı, yüzü asıktı, diğer kapıya yaslanmıştı.

Rahmi’de ise aksine fazlasıyla enerjik bir neşe görülüyordu.

— Ne yapıyorsun buralarda, dedi Rahmi.

“Yürüyordum,” dedim, “galiba bir yerden yanlış bir yola saptım, anayola indiğimde gördüğün yere çıkmıştım.”

— Nereye gidiyorsun, dedi.

— Bir yere gitmiyorum, bir yemek yiyip eve döneceğim.

— Hadi gel, birlikte yiyelim, dedi elini dizime vurarak.

Muhacir hiç sesini çıkarmadı.

— Nerede yiyeceksiniz?

— Çinili’de.

Hissettirmemeye çalışarak Muhacir’e baktım, yola bakıyordu.

— Ben hiç rahatsız etmeyeyim, dedim, sizin konuşacaklarınız vardır, ben Remzi'ye gidip köfte yerim.

Rahmi ısrar ediyordu.

— Remzi'ye her zaman gidersin, gel, muhteşem bir balık yaptıracağım... Hem konuşur hem yeriz.

Israr etmesi tuhaftı.

Birden kavradım, yanlış bir şey yaptığını biliyordu, farkına varmadan bu hatayı paylaşacak birini bulmak, babasına, “Hep birlikte gittik canım, ne var” diyeceği bir ortam yaratmak ve Çinili'ye de hem Muhacir'le hem benimle birlikte girip bir gösteriş yapmak istiyordu.

Zakkum'un her gün Çinili'ye gittiğini söylediği andaki öfkesi aklıma geldi. Mustafa'nın bu gereksiz gösterişçiliğine karşı o da bir gösteriş yapacaktı.

Onun meydan okumasına meydan okuyarak cevap verecekti.

Bunun ne kadar tehlikeli bir iş olduğunun Muhacir belli ki farkındaydı, herhalde onu da ısrarlarla gelmeye mecbur bırakmıştı.

Rahmi, neler olabileceğinin farkında mıydı bilmiyorum, o anda kendisini yapacaklarının heyecanına kaptırmıştı, onun kendisini kızdırmanı hemen cezalandırmak için duyduğu o büyük istek bazen onu körleştirebiliyordu, gerçekleri görmüyordu.

Ben gerçekleri gördüğüm, olabilecekleri tahmin ettiğim halde niye “hayır” diyemedim bilmiyorum, sanırım o kadar ısrar karşısında gitmemenin ayıp olacağını düşündüm, belki de o sırada öyle bir irade gösterecek halim yoktu, çoğunlukla olduğu gibi kendimi sürüklenmeye bıraktım.

Çinili'nin bahçesi çok kalabalık değildi. İnsanlar eskisi kadar çok gelmiyorlardı. Herhalde Zakkum'un oraya gelip gitmeye başlaması da eşrafın ayağını kesmesine sebep olmuştu.

Zakkum yoktu.

Zaten orada olsa daha kapıdaki korumaların kalabalığından anlaşıldı.

Bahçenin dibindeki masalardan birine oturduk, Muhacir sırtını duvara verdi, kapıyı görecekt biçimde bir yer seçti kendine, adamları çevredeki masalara yerleştiler.

Diğerleri de kapıda kümelenildiler.

Muhacir yemekte pek konuşmadı, bu yemeğin bir an önce bitmesini bekler gibiydi, içten içe Rahmi'ye sinirlendiğini ama bir şey söyleyemediğini hissediyordum halinden.

Ben de tedirgindim.

Rahmi ise hepimiz adına konuşuyordu, buraya Muhacir'le gelip Mustafa'ya meydan okuduğu için çok mutluydu, buradan hep birlikte bir olay olmadan çıkabilirsek bunu büyük bir başarı olarak göreceği açıktı.

Çocukluk anılarını, kasabanın eski halini, nasıl denize girdiklerini, midye çıkardıklarını, sahilde ateş yakıp sac üzerinde pişirdiklerini anlatıyordu. Gereksiz konuşkanlığı onun da aslında çok gergin olduğunu gösteriyordu.

Rahmi'nin konuştuğu, bizim sustuğumuz ve bitmesi için acele ettiğimiz bir yemek oldu.

Kendime kızıyordum.

Hem her an bir bela çıkabilirdi hem de daha geçen sabah konuştuğum Mustafa'nın düşmanlarıyla birlikte böyle herkesin ortasında yemek yemek pek de yakışır bir iş değildi.

Yapmamam gereken bir şeyi yaptığımı bilmek canımı sıkıyordu.

Yemeğin sonlarına doğru Muhacir de biraz gevşedi, o da kendi çocukluğunu anlattı.

Bahçelerden nasıl meyve çaldıklarını, nasıl çete kurduklarını, ilk esrarı şarap fabrikasının arkasında nasıl içtiğini, on üç yaşındayken arkadaşlarıyla birlikte gittiği açık hava sinemasın-

da mahallenin kabadayısını nasıl bıçakladığını, nasıl yargılandığını... “Daha o zamandan isyankârdık,” dedi.

Bir zamanlar Zakkum’la da araları iyiymiş, sonra bir halıcı dükkânının satışı yüzünden araları açılmış, bir daha da düzelmemiş.

Kahvelerimizi içerken Muhacir de gülüyordu.

Keyfi yerine gelmişti.

O da büyük bir meydan okumayı belâsız bir şekilde gerçekleştirmiş olmanın tadını çıkarmaya başlamıştı.

Bugün bütün kasaba Rahmi’yle Muhacir’in Çinili’de yemek yemesini konuşacaktı.

Rahmi bir ara içindeki öfkeyi saklayamayarak, “Mustafa kasabayı babasının malı sanıyor,” dedi, “görsün bakalım bu kasaba kimin.”

Hep birlikte kalktık.

Rahmi masalarda oturanlarla selamlaştı, kapıya yaklaşırken araba seslerini duydum, Muhacir de duydu, Rahmi bizim halimizden anladı, “Ne oldu” dedi, “Arabalar geldi,” dedim.

Kapının önündeki hareketlilik içerden bile hissediliyordu.

Muhacir adımlarını bozmadı, ne hızlandı, ne yavaşladı.

Etrafindakilere işaret etti.

Bizi bir tür çembere aldı adamları.

Dirseğiyle belindeki silaha dokunup kontrol ettiğini gördüm, merminin namluya sürülmüş olduğuna adım gibi eminim. Çekip tetiğe dokunduğu anda patlayacaktı. Bu bahçeye girerken işi şansa bırakmış olamazlardı.

Kapıya yaklaştık.

O sırada en önlerinde Zakkum olduğu halde kalabalık bir grup girdi, birbirlerine şöyle bir an bakıp başlarını çevirdiler.

İkisinin de çatışma istemediğini anladım.

Zakkum’un grubu hafif sağa doğru, Muhacir’in grubu hafif sola doğru çekildi, arada bir boşluk oldu.

İki grup birbirine dokunmadan birbirlerinin yanından geçti.

Hafifçe terlemiştim.

Kapıdan çıktık.

Kapının önü çok gergindi, ikisinin korumaları birbirlerine bakıyorlardı.

Muhacir, “Gelin,” dedi adamlarına.

Arabalara doğru yürüdük.

Çok yaklaşmıştık, Muhacir’in adamlarından biri kapıyı açmıştı.

Tam o sırada, iki grubun da en arkasında kalan, en acemi olanlar arasında bir sataşma oldu, hangisi hangisine ilk sözünü söyledi bilmiyorum ama büyük bir ihtimalle eskiden tanışan, aralarında husumet olan iki genç koruma birbirine küfretti, biri silahını çekti.

Aniden silahlar patladı, Muhacir’in yakın korumalarından biri, “Hadi abi” diye Muhacir’i arabaya iterken, Muhacir bir an durup ne olduğuna bakmak için döndü.

Merminin gırtlığına girdiğini gördüm.

Parmak kalınlığında bir kan fışkırdı âdemelmasının altından, eliyle boynunu tuttu, parmaklarının arasından kan fışkırıyordu.

Karşılıklı ateş ediyorlardı.

Korkunç bir gürültüydü.

Mermiler arabalara, camlara, duvarlara, insanlara saplanıyordu, bağırışlar, küfürler, inlemeler duyuluyordu.

Ben, olanlara donmuş gibi bakan Rahmi’ye abanıp onu bir arabanın altına yıktım, tekerleğin arkasına doğru çektim.

Bunu niye yaptığımı bugün bile anlamış değilim, niye onu korumak istedim.

Belki en yakınımdaki birini korumaya çalıştım, belki Kamile Hanım’ın oğlunu korumak istedim, belki de benimle araba

arasında durduğu için saklanmaya uğraşırken onu da kendimle birlikte yere yıktım.

Her neden yaptıysam, hayatını kurtardım, biz tekerleğin altına girdiğimizde onun önünde durduğu arabanın camı bir mermiyle patlayarak tuzla buz oldu.

Çatışma ne kadar sürdü kestiremiyorum.

Polis arabalarının sirenlerini duydum.

Rahmi'nin korumalarından biri, "Gelin Rahmi Bey," dedi, onu sürükleyerek arabaya götürdü, Rahmi "Sen de gel," dedi ama onlarla gitmedim, "Sen git" diye bağırdım.

Ben yürüyerek yandaki sokaklardan birine saptım.

Arka sokaklardan eve gittim.

Muhacir dahil üç kişi orada, hemen lokantanın girişinde ölmüştü, biri Zakkum'un amcasının oğluydu, yedisi ağır on iki yaralı vardı.

Yaralıları hastaneye götürmüşlerdi.

Muhacir'le Zakkum, sadece iki çetenin reisi değildi, çok geniş ailelerin de büyükleriydi, çetelerindekilerin çoğu zaten akrabalarıydı.

Hastanenin önünde iki grubun biriktiğini, aralarında duran polisin sayısının çok az olduğunu öğrendim daha sonra.

Bütün kasaba ayaktaıdı.

İntikam isteğıyle doluydu.

Tahmin edilebileceğı gibi ilk çatışma hastanenin önünde başlamış, sonra hızla kasabaya, özellikle de yoksul mahallelerine yayılmış.

Verandadan kasabaya bakarken silah seslerini, çıkan yangınların alevlerini görüyordum, alevlerin sayısı neredeyse her dakika artıyordu, birbirlerinin dükkânlarını, işyerlerini yakıyorlardı.

Karakola da saldırıp camlarını kırmışlardı.

Kasabadaki polis ve jandarma sayısı bu ölçüdeki bir çatışmayı önleyebilecek güçte değildi.

Silahımı da yanıma koymuştum.

Kasaba sabaha kadar yandı, dükkânlar yağmalandı.

Ölü sayısı dokuza çıktı, yaralıların haddi hesabı yoktu.

Sabaha karşı komşu kasabalardan, illerden jandarma birlikleri kuşattı kasabayı.

Bütün mahallelere girdiler.

Çatışma yatıştı.

Her köşede jandarmalar nöbet bekliyordu.

“Sabah” uçağı bu kez şehirden geldi, şehirde yaşayan kasabanın önde gelenlerini alıp getirmesi için uçağı sabaha karşı şehre göndermişlerdi.

Gün doğmadan bütün eşraf Ticaret Odası’nda toplandı.

O toplantıda neler konuşulduğunu bilmiyorum.

Sabahleyin Mustafa’nın istifa ettiğini öğrendik.

Raci Bey’in bütün işyerleri de açıldı.

Ben güneş doğduktan sonra bütün kapıları, panjurları kapatıp yatmaya giderken Zuhâl’i düşünüyordum.

Onun ne durumda olduğunu.

Onu merak ediyordum.

Uyumak üzereyken telefonun sesini duydum, mesaj gelmişti.

“iyi misin”

Zuhâl’dendi.

“iyiyim. sen?”

“iyiyim” diye yazdı.

Başka bir şey daha yazar diye bekledim ama başka bir şey yazmadı.

XLVI

Dağların arasındaki o pembemsi duman genişliyor, genişledikçe kendisi koyulaşıyor, çevresindeki karanlık, morumsu bir eflatuna dönerek aydınlanıyor.

Fecr zamanı.

Güneş dünyayı kendine hazırlıyor.

Güneşi doğarken görünce, “Rabbim budur, bu hepsinden büyük,” dedi, Hazreti İbrahim.

Zuhal’in “evimizdeki” son cümlesini de hatırlıyorum.

“Güneşin doğuşunu seyrettim... Çok güzeldi.”

Ben doğuşunu görebilecek miyim, bilmiyorum.

Birazdan doğacak.

Dağların arasındaki eflatun bulutlar sırmalanacak.

Artık hazırım.

Her şeye.

“Çok güzeldi” diyebilecek miyim?

Diyemeyeceğim herhalde.

Öldüm.

Bu gece burada öldüm.

Ölümünden daha çabuk davrandım, ölüm gelmeden öldüm.

Vücudumu hissetmiyorum.

Sadece bir düşünce gibiyim.

Tek başına bir bankta oturan bir düşünceyim.

Bir insan olarak oturdum bu banka, bu bankta bir insan olarak öldüm, şimdi bir düşünce olarak sürdürüyorum son birkaç dakikalık ömrümü.

Her şeyin şu anda bana biraz tuhaf ve komik gözükmesi, sınıırım düşüncenin kendisinden başka her şeyi küçümsemesinden.

Hayatı ve ölümü küçümsüyorum.

Öyle bir yerde duruyorum ki ikisinden de uzağım, ikisi de bana dokunamaz şu anda, son birkaç dakikamı hayattan ve ölümden uzakta, onlardan daha güçlü ve daha dokunulmaz olarak geçireceğim.

Tanrı'yla baş başayım.

Tanrı ve sureti.

Sen ve ben.

Sen de böyle bir şey olmalısın, ölümden ve hayattan uzak, ikisinden de büyük.

Beni öyle bir yere yerleştirdin ki bu gece, durduğum yerden senin nerede durduğunu görebiliyorum.

Ölüme teslim olmadan ölmek, yaşarken hayattan uzaklaşabilmiş olmak gerekiyor bunun için.

Bunu bana bağışladın.

Dehşet ve korkuyla ovdun beni, beni dehşet ve korkuyla terbiye ettin bütün gece, damarlarıma kadar korktum, damarlarıma kadar acı çektim, dayanamadım biçim değiştirdim, kömürden “mavi pırlanta” yaptın, mavi bir pırlanta mıyım artık korkmadığım için, bir ölü olduğum için, ölüyken düşünebildiğim, hayattayken yaşamadığım için?

Söyle.

Konuş benimle.

Hayatın en kıymetli anları şu son birkaç dakikada yaşadığım mı?

Evlat edinmeyi düşündüğüm o sahipsiz küçük bulut gibi olmak mı bir bankın üstünde?

Kimi öldürdüğümü biliyorsun değil mi?

Bunu sadece ikimiz biliyoruz.

Bizden başka bilen yok.

Diğerleri birazdan öğrenecek.

Senin romanın sırlarla dolu, daha binlerce yıl sırlarla sürecektir ama kabul et, katilin bilindiği, maktulün bilinmediği bir roman da senin sevdiğin “sır” anlayışına, senin eğlence anlayışına uygun.

Benim hikâyem bitiyor.

Senininki daha çok uzun sürecektir.

Vücudum öldü, birazdan düşüncelerim de ölecek.

Ama ölmeden önce sana son bir şey söyleyeceğim.

Şu son anlarımda senin yazdığın romanı düşünüyorum, düşünecek başka bir şeyim yok, beni buraya senin yazdıkların getirdi.

Defalarca yeniden yazabildiğini biliyorum, sen müsveddelerini yakmaya “mahşer” diyorsun, bir daha yakıp bir daha yazarsan eğer, burada, bu küçük gezegende geçen romanının da daha iyi olması mümkün.

Bu gezegende yazdığın romanını tek bir kelimeyle bir başyapıt yapabilirim, biliyor musun?

Tek bir kelime.

“Biraz.”

O kelime eksik senin romanında.

Kahramanlarından her şeyi “mutlak” istiyorsun ama hiçbir kahramanını “mutlak” yaratmamışsın, ya kahramanlarını tümünden değiştirmen gerekir ya da roman boyunca onlardan “mutlak” olanı değil “biraz” olanı beklemelisin.

Neden, hiçbir şeyi “mutlak” yapamayacak kahramanlar yaratıp onlardan “mutlak” olanı istiyorsun, neden kendi kitabında istediğini hiçbir zaman yaptıramayacak bir yazar durumuna düşürüyorsun kendini?

“En iyi, en sevdiğim kahramanım, mutlak iyi ve mutlak günahsız olan kahramanımdır” diyorsun, öyle bir kahramanın yok.

Milyarlarca roman kahramanı yarattın, bir tane bile öylesini yaratamadın.

Neden kendi yapamadığını istiyorsun kahramanlarından?

Yapılabilecek olsaydı, sen yapardın, “mutlak iyi” bir kahraman yaratabilirdin, öyle bir kahraman yazabilirdin, yazmadın, yazamadın.

Kitabın yapısına uygun değil çünkü öyle bir kahraman.

Bazen olur, bazen yazarların başına gelir.

Başka bir kitap düşünür, kitap elinden kaçır, başka bir kitap çıkar ortaya.

Öyle bir kitap mı bu?

Bu gezegende geçen bu roman tek romanın olamaz.

Başka romanların da olmalı.

Onları nasıl yazdın acaba?

Daha mı özenli?

Daha mı dikkatli?

Kurgusu ve kahramanları daha mı uyumlu?

Kahramanların bu “biraz” sözcüğünü nasıl buldular acaba, senin hiç istemediğin, belki de hiç sevmediğin bir sözcük, senin romanına nasıl girdi?

Nasil bütün romanın “biraz” üstüne oldu sen “birazı” bu kadar reddederken?

“Mutlak” bir şey yok sevgili yazarım.

Herkesin içine o kadar arzu, o kadar istek, o kadar ihtiras, o kadar kötülük ve o kadar iyilik yerleştirirsen, nasıl “mutlak” bir kahraman olabilecek?

Kızıyor musun bunları söylediğim için?

Cezalandıracak mısın beni?

Ama benim de senin kitabının kahramanlarından biri olduğumu düşünürsek, aslında benim ağzımdan kendini eleştirmiş oluyorsun, söylediklerim bir özeleştiri oluyor.

Ben senin kitabında bir katil oldum.

Beni bir katil yapmaya ne zaman karar verdin?

Baştaki soruya döndük işte.

Hangimiz öldürdü?

Sen mi?

Ben mi?

Buna kimse karar veremeyecek.

Böyle başladık, böyle bitireceğiz.

Hiç bilemeden.

Her roman, yazarının yansımasıdır, biz de senin yansımalarınız işte.

Senin suretinden yaratıldık.

Sen, kahramanlarına çok da merhamet göstermeyen yazarlardansın, “ikinci kitapta” göstereceğini söylüyorsun, bu kitapta da merhamete ihtiyacımız oluyor.

“Mutlak” bir merhamet istemiyorum senden.

Ama daha sonra yazacağın bölümlerde “biraz” daha merhamet için yalvarıyorum yalnızca.

Yazık kahramanlarına.

Bak, bir tanesi insanların bir müjde gibi gördüğü güneşin doğmasını, tümüyle yok olup silineceği bir an olarak bekliyor.

İyilikler de yaptım, biliyorsun.

Kötülükler de...

Romanında bir kahramanım ben.

Bir insanım.

Sen yazdın bunu.

Ve senin yazdığın insan başka türlü olmuyor.

Olamıyor.

XLVII

Kalktığım da o masal kasabası yok olmuştu.

Altın sarısı kubbesi, kumsalı, kum rengi evleri, palmyeleri, zakkumları, zeytinlikleri, bağları, küçük meydanları, dar sokakları, çınarları, çiçek bahçeleri, yaseminleri, hanımelleri, mandalina ağaçlarıyla o benzersiz kasaba kalın siyah dumanların altında kirlenmiş, kararmış, is kokulu bir harabeye dönmüştü.

Deniz bile siyah bir renk almıştı.

Her yerden dumanlar tütüyordu.

Dehşet verici bir sessizlik vardı.

Bu haliyle tepedeki yıkık kiliseye benziyordu.

Bütün gün uyumuştum, güneş batıyordu.

Hamiyet gelmemişti.

Ev bile ürkütücü bir loşluğa bürünmüş, o karamela rengi taşları koyulaşıp soğumuştum.

Terk edilmiş gibiydi.

Hemen bir şeyler giyip neredeyse içgüdüsel bir hareketle tabancayı belime sokmuştum, ürkütücü bir şey vardı duman kokulu sessizlikte.

Verandaya çıkıp mutfakta bulduğum bayat ekmekle peyniri yemiştım.

Sonra verandanın kapısını sıkıca kapatıp yukarı çıkmış valizimi hazırlamıştım.

Hazineyi bulacağız derken asıl hazineyi yakmışlardı.

Burada yapacağım bir şey kalmamıştı artık.

O anda hissettiğim hüznü ve kederi anlatmam çok zor, sadece kasabayı değil Zuhal'ı de terk etmek üzere olduğumu, onu bir daha hiç görmeyeceğimi biliyordum.

Bambaşka bir yönde ilerleyebilecekken hayatım sadece “iyi” kelimesiyle makas değiştiren bir tren gibi birden başka bir yöne dönmüştü.

Kasabaya da alışmıştım.

Bir garip büyüğü vardı bu kasabanın, sen ona uzaktan baktığını sanırken seni usulca içine alıyor, bir parçası haline getiriyordu.

Bir parçası olmuşum kasabanın, o da benim bir parçam olmuştu.

Zuhal bir buzkıran gemisi gibi yolu açmış, tüm kasaba, insanları, yalanları, kavgaları, cinayetleri, ihtiraslarıyla hayatının içine girmişti.

Bir yerden, oraya bir daha dönmeyeceğini bilerek ayrılmak, oradaki insanları hayatının sonuna kadar bir daha görmeyeceğini bilmek, o görmeyeceğin insanların arasında birlikte hayaller kurduğun, onunla bir gelecek hayal ettiğin kadının da olması, ayrılık anını zorlaştırıyordu.

O anda o kadar zor geldi ki kasabadan ayrılmak, kalmayı bile düşündüm.

Bir zaman daha Zuhal'in yakınlarında olmak, onunla bir sokakta, bir lokantada karşılaşabilmek, onu görebilmek fikri çok çekici geldi ama bunun ne kadar can acıtıcı olabileceğini, beni güçsüzleştirip bir zavallıya dönüştürebileceğini de aynı anda hissediyordum.

Bu zavallılığımı Zuhal de hissedecekti.

Asıl o zaman kaybedecektim onu.

Onu görmemenin onu kaybetmek anlamına gelmediğini biliyordum, görmeyecektim ama daima onun hayatında ola-

caktım, gizli bir kapının ardına saklanmış bir ibadethane gibi kalacaktım onun hayatında, arada bir gizlice o kapıyı açıp oraya, bana, birlikte yaşadıklarımıza bakmak için girecekti.

Orayı yıkacağım korkusu sanırım ağır bastı.

Gitme kararımı kesinleştirdi.

Mustafa'yla evlendiklerinde kitaplarını ne yapacaklar diye düşündüm, yakacaklar mıydı, atacaklar mıydı, Mustafa onların önemsiz olduğunu düşünüp bir köşeye mi koyacaktı.

Ne garip şeyler düşünüyor insan.

Böyle anlarda o önemsiz şeyler nasıl değer kazanıyor.

Yalnızlığın canımı acıttığı nadir anlardan biriydi.

Seviştikten sonra yatağı dağınık, yemek masası boş tabaklarıyla bırakılmış bir otel odasında kalmış gibiydim.

Anılar orada duruyordu ama anıları yaratan gitmişti.

Hava kararıyordu.

Kasaba bir karanlığın içine doğru batıyordu.

Günün son aydınlığında dumanlar daha da koyu gözüküyordu.

Neden bilmiyorum, karanlıkta gitmek istemedim.

O an öylesine güçsüz ve çaresizdim ki, o sırada gidersem o güçsüzlüğü ve çaresizliği ömür boyu içimde taşıyacakmışım gibi bir korkuya kapıldım, sanırım çok da mantıklı düşünemiyordum, aslında galiba hiç düşünmüyordum, tamamen duygularıma bırakmıştım kendimi, çok zayıf ve kırılgan olan duygulara, yanlış kararlar vereceklerini bile bile.

Hazırladığım valizi koltuğun kenarına bırakıp koltuğa oturdum.

“Sabah giderim,” dedim.

Galiba kendimi kandırmaya çalışıyor, sabah kararımı değiştirip kasabada kalırım diye ümitleniyordum, şimdi düşündüğümde, aslında gideceğim derken kalma kararı vermiştim ama bunu kendime söyleyemiyordum, içimdeki başka duy-

gular, düşünceler, kalma kararına karşı dövüşüyorlardı, benim karışmadığım bir savaş gerçekleşiyordu içimde.

Kendimi kandırmaya çalışıyor olabilirdim ama gene de bir insanın, çok görmek istediği ama bir daha göremeyeceği birinin bulunduğu bir yeri geceleyin terk etmemesi gerektiğine inanıyordum, mutlaka o karanlıktan bir parça kalır hayatının bir yerinde, belki de uyduruyordum, o anda orada kalmamı sağlayacak her şeyi uydurabilirdim sanırım.

Niye insanların yalnız kalamadıklarını, mutlaka birine muhtaç olduklarını da orada, o dumanlar içinde kaybolan kasabaya karanlık çökerken anladım, alacakaranlık vücuduma dolanan dev bir yılan gibi yavaş yavaş bütün bedenimi sıkıyor, beni kısıyor, kendi içime çökertiyordu, karanlıkla arama girecek birine ihtiyacım vardı, karanlığın ağır yükünü üstümden alacak birine.

Beni kurtaracak birine.

Ne kalkıp gidecek, ne sabaha kadar bekleyebilecek bir haldeydim.

Kasabayla birlikte çöküyordum.

İçime doğru yıkılıyordum.

Soluk alamıyordum.

Kendimi o sırada hissettiğim kadar yalnız ve çaresiz hissettiğim çok az olmuştur.

O anda beni kurtaracak bir ses duyabilmek için çok şeyden vazgeçmeye razıyım.

Bilmiyorum, Tanrı içimden yaptığım bu pazarlığı mı duydu.

Duydu ve bana söylemeden pazarlıkta benimle anlaştı mı?

Evin telefonu çaldı.

Simsiyah kesilen denizin üstünde batan güneşten kalan son kızıl noktayı gördüğümü hatırlıyorum telefon çaldığında.

Öylesine telaşla açtım ki telefon yere düştü.

Ahizeyi kulağıma koyduğumda o alaycı sesi duydum.

— Ne o, heyecandan telefonu mu düşürdün?

— Evet, dedim, gerçekten de düşürdüm.

— Ne yapıyorsun, gitmeye mi hazırlanıyorsun?

Bu kadının önsezileri korkutucuydu.

— Evet.

— Raci aradı şimdi, toplantıları herhalde sabaha kadar uza-yacakmış, öyle dedi, Gülten şehirde, korumalarla hizmetçileri de ailelerine bakmaya gönderdim... Bu koca evde yalnızım anlayacağın... Vedalaşmaya gel istersen... Gelmek ister misin?

— İsterim.

— Şekerleme yok ama, dedi... Sadece sohbet edip vedalaşacağız, gene de gelmek istiyor musun?

— Evet.

— Gel öyleyse... Ama arabayı alma... Her yan jandarma, polis kaynıyor, araba çok dikkati çeker... Civar köylerden kalkan minibüsler geçer kasabadan, onlardan birine binersin, bu saatte minibüs bulamazsan yürüyeceksin... O kadar yolu yürümeye razı mısın?

— Evet.

— Şekerleme yok ama, bir daha söylüyorum... Gene de yürüyecek misin?

— Evet.

— İyi... Gel bakalım öyleyse.

Ömrümün sonuna geldim insanoğlunu anlayamadım, biraz önce kendimi ölecek gibi hissediyordum, yalnızlık ve keder beni boğuyordu, Kamile Hanım'ın telefonundan sonra öylesine hızlı bir biçimde değişti ki duygularım, öylesine büyük bir sevinç ve heyecan duydum ki neredeyse bir iki dakika önce hissettiklerim gerçek miydi, ondan bile kuşkulandım.

Bu kadar çabuk nasıl değişebiliyordu bir insanın duyguları, nasıl bu kadar hızlı biçimde bir duygudan bir duyguya geçe-

biliyordu, nasıl kendi duyguları arasında daldan dala zıplayan bir maymun gibi sıçrayarak dolaşabiliyor, bir dakika önce tuttuğu dalı böylesine unutabiliyordu.

İnce bir ceket alıp çıktım evden.

Terk edilmiş, ıssızlaşmış dar sokaklardan çarşıya doğru yürüdüm, evlerin hepsinin perdeleri kapatılmıştı, yollar karanlıklaşmıştı.

Çarşı yakılmış dükkânlarla doluydu, yerlerde yanmış tahta parçaları, kırılmış camlar duruyordu, bastıkça cam çıtırtısı duyuluyordu. Her yandan duman tütüyordu.

Bütün köşelerde askerlerle polisler nöbet tutuyordu.

Başka kimse yoktu.

Sokak köpekleri bile kaybolmuştu.

Cadde bomboştu.

Yürümeye başladım.

Yarım saatte varacağımı düşünüyordum.

O sırada bir minibüsün geldiğini duydum, irkildim önce, kenara çekildim, sonra ortada çok fazla polisle jandarma olduğunu, kiralık katillerin dolaşamayacağını düşündüm.

İşaret ettim.

Minibüs durdu.

Yolcu yoktu içinde.

Bindim ama hafif bir korku da hissettim, kiralıklar da olabilirdi minibüsün şoförüyle muavini.

Tabancamı dirseğimle yokladım, yanıma aldığımdan emin olmak için.

Mermi namlunun ağzındaydı, tetiğe dokunduğumda patlayacaktı, bunu bilmek içimi rahatlatıyordu.

Onlara hissettirmeden kabzayı tutup yol boyu onları izledim, aralarında kısık bir sesle konuşuyorlardı.

Kamile Hanımların orada indim.

Bir grup asker duruyordu, onların arasından geçtim.

Bahçenin büyük kapıları açtı, bahçede kimse gözükmüyordu.

Eve yürüdüm, verandaya çıktığımda kapı ben çalmadan açıldı.

Kamile Hanım memnun bir şekilde gülümsüyordu.

— Şekerlemeler olmadan da geliyorsun demek... Çok mu yalnız hissediyordun kendini?

— Sizi görmek istemem için yalnızlık hissetmem gerekmiyor.

— Aman, her lafı da bilir, dedi, gel bakalım içeri.

İçeri girdim.

Bütün ışıklar yanıyordu.

— Kasaba ne durumda, dedi.

— Parçalanmış bir ceset gibi.

Yüzünü buruşturdu.

— Bir sersemin akılsızlığı öldürdü kasabayı, dedi, perişan etti.

Karşıma oturdu, etekleri dizkapaklarının epeyce üstüne kadar sıyrıldı, baktım, baktığımı görüp güldü, “Aklın şekerlemelerde, di mi,” dedi, “ama yok bu akşam.”

— Olmasın, ne yapalım, dedim.

Orada bir şey yapamayacağımızı ben de biliyordum ama Kamile Hanım’ın da benim gibi o boş evde, her şeyin olabileceğini, olmasını ikimizin de istediğini bilerek, gittikçe artan bir arzuyla bir şey yapmadan oturmaktan garip bir zevk aldığını hissediyordum.

Bacaklarına bakmaktan vazgeçemiyordum.

— Birisi gelirse, dedi, veda etmek için telefon ettin, ben de seni bir kahveye davet ettim. Sonra da yemeğe kalmış olursun. Aç mısın?

Bacaklarına bakarak, “Evet,” dedim, gülerek “Yemeği soruyorum” dedi, “Ona da evet,” dedim.

Bu kadında beni etkileyen, neredeyse başka her şeyi unutturabilen bir güç vardı, onunla birlikteyken her şeyi unutabiliyordum.

— Yemek hazırlayayım, dedi. Kızları gönderdim, ben hazırlayacağım.

— Yardım edeyim, dedim.

Bana ilk geldiğinde mutfakta kahve aramamız aklımdan çıkmıyordu.

“Et bakalım,” dedi, birlikte mutfağa gittik, tabakları, çatalları çıkartırken, yemeği ısıtırken, sürekli çevresindeydim, vücudumuz birbirine değiyordu, bir rafa uzanır gibi yapıp kalçalarını bana sürtüyordu.

Dayanamayıp elimi eteğinin altına soktum.

Elimi tuttu, “Bu gece yok dedim.”

Bunu söylerken bana dönmüş, dönerken de kalçalarını iyice bastırmıştı, eğleniyordu benimle.

“Heyecanlandın mı” dedi, “Evet,” dedim, “anlaşıyor zaten” dedi.

Uzun masanın baş tarafına karşılıklı oturduk.

Birden ciddileşti.

— Sana teşekkür edemedik, dedi.

— Ne için?

— Rahmi’nin hayatını kurtardığın için.

Onun ilk kez öfkelenişini gördüm.

— Oğlumu öldüreceklerdi, sen olmasan, Rahmi’nin üstüne atlamasan vuracaklardı, bunu affetmem... Bunu yapıp, bir de bir şey olmamış gibi gidecekler.

Öfkesi diğerlerinin öfkesine benzemiyordu. Tehditkâr değildi. Ürkütücü derecede kararlıydı. Affetmeyecekti. Lafın gelişi söylemediği hiç şüpheye yer bırakmayacak biçimde anlaşıyordu.

— Ben bir şey yapmadım, dedim.

Yeniden eski haline dönüp güldü.

— Bırak şimdi kahraman şövalyeliği...

— Gerçekten.

— Neden yaptın?

— Ben yere atlıyordum, onu da çektim... Fazla bir şey yapmadım.

— Sadece onu değil, hepimizi kurtardın, bütün aileyi, Rahmi'ye bir şey olsaydı biz biterdik...

Durup gene o alaycı gülümsemesiyle güldü.

— Tabii bunun karşılığında Raci sana karısını vermez ama ben her şeyimi veririm... Şehre mi dönüyorsun?

— Evet.

— Ne zaman?

— Yarın sabah.

— Şehirde şekerlemeleri özleyecek misin?

— Her yerde özleyeceğim.

— İyi... Ben sık sık şehre inerim zaten... Orada daha rahat oluruz... Daha fazla zamanımız olur.

Güldü. Böyle şehvetli bir gülüşü ben hiç görmedim. Gülüşün kendisi sevişme gibiydi, o açgözlü bencil şehvet yüzünde ışıldıyordu.

Sofrayı yine birbirimize değerek topladık.

Kahve yaptık.

Gene karşıma oturdu.

Bacak bacak üstüne attı. Sonra eteklerini biraz daha yukarı çekti. “Bak bakalım,” dedi, “seviyorsun bakmayı, bir zaman göremeyeceksin, iyi bak.”

Kahveyi onun bacaklarına bakarak içtim.

Kolay kolay onun gibi bir kadına bir daha rastlayamayacağımı biliyordum, onun kadar şehvetli ve onun kadar bu şehveti açıkça gösteren birini bulamayacaktım.

Ona karşı garip bir bağımlılığım olduğunu hissediyordum.

Saat ona doğru, “Ben artık gideyim,” dedim.

Saatine baktı.

— Bir sigara daha iç, sonra gidersin, dedi.

Sigarayı yaktığım sırada telefonu çaldı.

Açtı.

Yüzü değişti.

“Affetmem” dediği anda gördüğüm ifade yerleşti yüzüne.

— Çıktıklarında bana haber verin, dedi kapattı.

— Ne olmuş, dedim.

— Yok bir şey... Mustafalar şehre gidiyormuş bu akşam.

— Bu saatte uçak yok ki...

— Arabayla gidiyorlarmış.

O anda anladım.

Bunu daha önce sezmiştim zaten, Mustafa için kararı verecek olan oydu.

Rahmi'nin ölümden dönmesini affetmeyecek olan da oydu.

Mustafa'nın yola çıkacağını Raci Bey'e değil, ona haber veriyorlardı, kendine bağlı adamları vardı. Korumaların ondan nasıl çekindiklerini, onun yanında nasıl durduklarını, onlara nasıl emir verdiğini daha önce görmüştüm.

Birden paniğe kapıldım, yalvarır gibi, “Yapma,” dedim.

Sert bir şekilde yüzüme baktı.

— Neyi yapmayayım?

— Mustafalara bir şey yapma.

— Deli misin sen, ben Mustafalara nasıl bir şey yaparım...

Öyle bir gücüm mü var... Öyle bir imkânım olsa yapardım... Rahmi'ye ateş ettirip de böyle bir şey olmamış gibi gitmesine izin vermezdim ama benim bir şey yapacak gücüm yok.

— Rahmi'ye o ateş ettirmedi. Çatışma çıktı, Rahmi de çatışmanın ortasında kaldı.

— Mustafa onları azdırmasaydı, Rahmi'nin olduğu yerde kim çatışma çıkarmaya cesaret edebilirdi?

Alnım terlemişti.

— Yapma, dedim gene.

— Yapma, yapma, neyi yapmayacağım... Benim neyi yapabileceğimi sanıyorsun? Hem sana ne oluyor... Oğlan senin kızı almış götürüyor, sen yapma diyorsun... Âlemsin.

Ben artık onu dinleliyordum.

— Lütfen yapma, dedim.

Yüzüme dikkatle baktı, birden benden uzaklaşmış, yabancı biri olmuştu.

— Sen o kıza âşıksın, değil mi, dedi... Onun için böyle evhamlara kapılıyorsun, benim bir şey yapabileceğimi sanıyorsun... Kıza bir şey olacak diye böyle panikledin... Bak bunu sana yakıştıramadım... Öyle bir kıza âşık olmak... Hoşlanmanı anlarım... Sen altında kıvranan her kadından hoşlanırsın... Ama âşık olmak... Hem de o kız gibi beş para etmez birine... O bir zavallı... Mustafa, Mustafa diye ortada dolaşır, her herife göz süzer... Allah bilir danışmanlığını yaptığı heriflerle neler yapıyordur.

— Âşık değilim.

— Âşık değilsen ne bu halin? Bir anda delirdin, hayal görmeye başladın... Bir telefon konuşmasından ne sonuçlar çıkardın... Aklın başından gitti...

— Ben Mustafa için de endişeleniyorum... İkisine de bir şey olmasını istemiyorum... Bırak gitsinler... Bitsin bu iş.

— Bak, ben sana bir şey söyleyeyim, sen hayaller görüyorsun, aklından bir şeyler uyduruyorsun ama eğer uydurmasaydın, benim bir şey yapacak gücüm olsaydı yapardım... Onun bu yaptıklarını affetmezdim... Eğer bu kasabanın erkekleri erkek olsaydı, onlar da affetmezdi... Bunca can gitti, kasaba yandı... Hiçbir şey olmamış gibi gidecek mi? Gidiyor... Ben onu durduramam ama biri durduracak olsaydı elini öperdim.

Durdu, sertçe baktı bana, sonra gülümsedi.

— Git hadi, dedi, uyu biraz, bu yaptıklarını unut, ben de unutayım... Bu halin gözümün önündeyken bir daha senle bir şey yapmak zor olacak çünkü... Çabuk git de, çabuk unuttayım.

Birden saçmaladığımı fark ettim, herhalde kıpkırmızı oldum, utandım... Mustafa'yla Zuhal'in bir arabanın içinde parçalanacağını düşünüp paniklemiştim, o görüntü gelmişti gözümün önüne. Yorgundum... Sinirlerim bozuktu.

Güldüm.

— Çok özür dilerim, dedim, o kadar çok cinayet gördüm ki bu kasabada, galiba artık her yerde görüyorum... Şekerleme hakkımı kaybettim mi?

O da güldü.

— Eh, dedi, tümünden kaybettin diyemem ama bunu unutturman için çok çalışman gerekecek... Çalışacak mısın?

— Çok çalışacağım... Artık çalışma diye yalvartacağım.

— O zaman unutturum işte... Git bakalım şimdi... Ben seni ararım sonra.

Kapıya doğru yürümek için döndüm.

Tanrı'nın korkunç tesadüfleri.

Telefon çaldı.

Yüzüne baktım.

Bunu hiçbir mahkemede söyleyemem, hiç kimseyi inandıramam ama o anda onun yüzünü gördüm, "Affetmem" diyen yüzünü, kararlı bir öfkeyle kasılmış yüzünü, oğlunun ölümün kıyısından döndüğünü unutmayan yüzünü, telefonu açınca çok kısa konuşacağını bile tahmin ettim, "Tamam" diyecekti," ya da "Evet," diyecekti ya da "dediğim gibi" diyecekti, böyle bir şey söyleyecekti, Mustafa'yla Zuhal'i affetmemeye kararlıydı, içlerine adam yerleştirmişti, talimatı daha önceden vermişti, sadece harekete geçmelerini söylemesi yetecekti.

— Açma lütfen, dedim.

Yüzündeki alaycı gülümseme çoktan kaybolmuştu.

“Git artık,” dedi sadece.

Elini yanındaki sehpa dura telefonu uzattı.

“Açma” dedim neredeyse yalvararak.

Telefonu tuttu.

Ona doğru bir adım atıp telefonu elinden almak için uzandım, telefonu tutan elini kaçırdı.

“Bırak telefonu” diye bağırdım.

Zuhal’le ölümün arasında birkaç saniye kaldığını görüyordum, o telefonu açtığı anda tek bir kelime söylemesi yetecekti.

Telefonu kulağına doğru götürdü.

Tabancayı çıkardım.

Bunu niye yaptığımı bilmiyorum, sanırım onu korkutmak istedim çünkü sadece telefonun düğmesine basması yetecekti bütün kaderi değiştirmeye. Korkutup durdurmak istedim. O kadar. Sonra ne yapacağımı bile bilmiyordum.

Ayağa kalktı.

Çok öfkeli, çok kararlı, çok küçümseyici bir ifade vardı yüzünde.

Elime vurdu.

Ondan sonrasını fazla hatırlamıyorum.

Tabancanın sesini duydum yalnızca.

Sonra Kamile Hanım bir şey söylemek ister gibi ağzını açtı, yüzünü buruşturdu, bir kolunu havaya kaldırdı, diğerini karnına bastırdı, dizlerinin üstüne yıkıldığını gördüm, hiç kan görmedim.

Cinayet işleyenlerin ne hissettiğini bilmiyorum, ben o anda derin bir kasılmayla birlikte neredeyse vücudumun her yerinde korkuyu hissettim, daha önce hiç böyle bir korku yaşamamıştım, vücudum, etim, damarlarım korkmuştu.

Zuhal’e kaderini değiştireceğime söz vermiştim.

Değiştirdim.

O bunu hiç bilmeyecek.

Evden çıktım, girerken gördüğüm jandarmalar yoktu, yollar bomboştı.

Kasabaya kadar yürüdüm.

Gelip bu banka oturdum

O anda Kamile Hanım'ın onları öldürteceğine emindim, yürüdükçe kuşkularım arttı, yanlış anlamış olup olmadığını bilmiyorum şimdi ama o yüzündeki ifadeyi gördüm, yanlış anlamış olamam.

O kararlılığı gördüm.

Gene de hiçbir zaman emin olamayacağım.

Kamile Hanım'ı ne kadar özlediğimi hiç kimse bilmeyecek, acıdan çok özlem duyuyorum şu anda, hayatımın ne kadar önemli bir parçası haline gelmiş olduğunu kavıyorum.

Tanrı romanını korkunç tesadüflerle yazıyor, o tesadüflerle bir kadını kurtarıp bir kadını öldürttü.

Beni bir katil yaptı.

Aslında vazgeçemeyeceğim kadın belki de Kamile Hanım'dı, şimdi böyle hissediyorum.

Bunu, onu öldürdükten sonra anlamam ne tuhaf.

Ama Tanrı romanını böyle yazıyor.

İnsafsızca ve alaycı.

Araba seslerini duyuyorum, Raci Bey eve dönmüş olmalı.

XLVIII

İşte geldiler.

Sokağın iki yanını tuttular.

Yorgunum.

Teslim olmayacağım.

Tabanca boş, şarjörü çıkardım, namludaki mermiyi aldım.

Ama onlar bunu bilmiyor.

Dikkatle yaklaşıyorlar bana.

Birazdan ayağa kalkacağım, tabancayı tutan elimi kaldırıp onlara doğrultacağım.

“Dünya hayatı eğlence ve oyundan başka bir şey değildir.”

Bu benim için eğlence olmayacak, belki senin için eğlencelidir sevgili yazar, yazarların neyle eğlendiği hiç bilinmez.

Ama bu benim için “dünya hayatındaki” son oyun.

Ayağa kalktım işte.

Umarım “öteki cildi” yazmışsındır.

Umarım o bundan daha iyi bir kitaptır.

Daha orada, o anda onun en tehlikeli yanının, istediği anda şefkat uyandırabilmesi olduğunu anlamıştım.

Tanrı, hep aynı emri verdi, "Şehvetten sakının."

Bu emre uyamadık, çelişkilerden hoşlanan Tanrı kendi emriyle bile çatışacak kadar güçlü bir şehvet duygusu vermişti hepimize, bu zavallı kullarından o görkemli yaratıcılığının ürünü olan şehvetle dövüşmesini istemişti. Kim Tanrı'nın yarattıklarıyla baş edebilir ki? Hiçbirimiz edemedik, en masumlarımız bile rüyalarında günaha bulaştı, emre uyamadık ama şehvete karşı dikkatli olmayı, şehvetle boğuşmayı,

onu bastırmak için uğraşmayı, ondan kaçmaya çalışmayı öğrendik, yenilsek de zayıf bir kalkanımız, ince bir zırhımız oldu. Şefkat öyle değildi. Tanrı şehvetin yolunu kapatırken şefkatin yolunu sonuna kadar açmıştı, kimse şefkatin yolunda yürürken tedirgin olmaz, kuşku

duymaz, kaçması gerektiğini düşünmezdi.

Yüzündeki gizli gülümsemesinden anlaşıldığı gibi o bunu içgüdüleriyle sezmiş, Tanrı'nın yasakladığı topraklara girmek için Tanrı'nın şefkatini bir "Truva atı" gibi kullanmayı öğrenmişti, her erkek kapılarını açıp o atı gönül rahatlığıyla içeri alıyordu. Tanrı'nın söylemeye vakit bulamadığını söylemek bana düşecekti, "Güzel kadınların uyandırdığı şefkatten korkun."

www.everestyayinlari.com
www.twitter.com/everestkitap

